

PERSOONLIJK/VERTROUWELIJK

Gemeente Gemert-Bakel
T.a.v. mevrouw J. de Groot
Postbus 10000
5420 DA GEMERT

Eindhoven, 27 mei 2020
Dos.nr. 103615/ ref.nr. 3943042
Behandeld door: S. Vervoort

Geachte mevrouw de Groot,

Inzake: controleverklaring jaarrekening 2019.

Hierbij ontvangt u een gewaarmerkt exemplaar van de jaarrekening voorzien van onze controleverklaring d.d. 27 mei voor de Gemeente Gemert-Bakel. Wij bevestigen u akkoord te gaan met het opnemen van deze controleverklaring in de jaarrekening 2019, die overeenkomt met het bijgevoegde gewaarmerkte exemplaar.

Een exemplaar van het jaarverslag dient te worden ondertekend en te worden vastgesteld door de leden van de raad. Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat een afschrift van onze controleverklaring openbaar wordt gemaakt, mits de opgemaakte jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door de leden van de raad.

Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan tezamen met deze jaarrekening. Indien u het jaarverslag en de controleverklaring opneemt op Internet, dient u te waarborgen dat het jaarverslag inclusief jaarrekening goed is afgescheiden van andere informatie op de internet-site. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat ("u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening").

Vertrouwende u hiermede van dienst te zijn geweest en tot het verstrekken van verdere inlichtingen gaarne bereid.

Hoogachtend,
Crowe Foederer B.V.

mr. drs. H.W. Jansen RA RV

Coll: SV

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van de gemeente Gemert-Bakel

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2019**Ons oordeel**

Wij hebben de jaarrekening 2019 van de gemeente Gemert-Bakel te Gemert gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva van de gemeente Gemert-Bakel op 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader, welke door de raad is vastgesteld.

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2019;
2. de balans per 31 december 2019;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Gemert-Bakel zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 726.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2019. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 72.600 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- de overige bijlagen

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de raad voor de jaarrekening**

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader welke door de raad is vastgesteld.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeente in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De raad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het Controleprotocol WNT 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde afweging dat de gemeente in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring.

Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente de financiële risico's niet kan opvangen;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 27 mei 2020

Crowe Foederer B.V.

mr. drs. H.W. Jansen RA RV

JAARSTUKKEN 2019

Inhoudsopgave

JAARSTUKKEN 2019	
Inleiding jaarstukken 2019 en analyse resultaat	2
DEEL 1: Jaarverslag 2019	9
Kerngegevens 2019	10
Programmaverantwoording	11
Programma 1 Algemene zaken	12
Programma 2 Sociaal Domein & Volkshuisvesting	22
Programma 3 Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer	25
Programma 4 Economie & Sport	29
Programma 5 Financiën & Vastgoed	35
Paragrafen	41
\$ 1 Lokale heffingen	42
\$ 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	47
\$ 3 Onderhoud kapitaalgoederen	71
\$ 4 Financiering (treasury)	78
\$ 5 Bedrijfsvoering	79
\$ 6 Verbonden partijen	88
\$ 7 Grondbeleid	100
\$ 8 Grootchalige projecten, stand van zaken projecten en kredieten	105
DEEL 2: Jaarrekening 2019	109
Overzicht van baten en lasten 2019	110
Toelichting per programma	111
Taakveldenoverzicht	114
Algemene dekkingsmiddelen	115
Overzicht aanwending onvoorzien / incidentele baten en lasten	116
Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	117
WNT-verantwoording 2019	118
Balans per 31 december 2019	119
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	122
Toelichting op de balans	129
Sisa-verantwoording	136

Inleiding jaarstukken 2019 en analyse resultaat

Jaarstukken 2019

De jaarstukken zijn opgemaakt conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). In artikel 24 van het BBV wordt aangegeven hoe de jaarstukken en de toelichting dienen te worden verantwoord.

Opzet programmarekening 2019

De opzet van de jaarstukken is als volgt:

1. De jaarstukken:
 - A: het jaarverslag;
 - B: het overzicht van baten en lasten.
2. Het jaarverslag:
 - A. de programmaverantwoording met de 5 programma's:
 - programma 1: Algemene zaken;
 - programma 2: Sociaal Domein & Volkshuisvesting;
 - programma 3: Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer;
 - programma 4: Economie & Sport;
 - programma 5: Financiën & Vastgoed;
 - Beleidsindicatoren;
 - B. de paragrafen.
3. De jaarrekening:
 - A. het overzicht van baten en lasten met een toelichting per programma;
 - B. de balans en de toelichting.

Algemene financiële beschouwingen

A. Financieel beeld

De jaarrekening 2019 sluit met een batig saldo € 1.362.000. Uw gemeenteraad dient dit resultaat nog te bestemmen. Dit is het resultaat exclusief de bouwgrondexploitatie.

Algemene reserve

De algemene reserve in deze jaarrekening bedraagt € 1.039.000 positief per 31-12-2019.

Dit is exclusief het resultaat van deze jaarrekening van € 1.362.000. Daarvan wordt voorgesteld € 400.000 over te hevelen naar 2020 en 2021. Van het restant van € 962.000 wordt voorgesteld dit te storten in een Risicoreserve corona voor het opvangen van de risico's van deze crisis.

Resultaat op bouwgrondexploitatie

De bouwgrondexploitatie kent dit jaar een positief saldo van € 2.147.595. Dit is het verschil tussen de winstnemingen en benodigde storting in de voorziening bouwgrondexploitatie. Dit voordeel maakt geen onderdeel uit van bovengenoemd resultaat van € 1.362.000.

Het voordeel op de bouwgrondexploitatie 2019 van per saldo € 2.147.595 is toegevoegd aan de Algemene reserve bouwgrondexploitatie. Bij de bestemming resultaat jaarrekening 2018 is (afgerond) € 277.000 onttrokken aan deze reserve. Per saldo stijgt de reserve daardoor van € 5.483.507 per 31-12-2018 naar € 7.353.374 per 31-12-2019. Sinds 2016 zijn de resultaten op de grondexploitaties positief. Deze ontwikkeling heeft zich voortgezet in 2019.

De Algemene reserve bouwgrondexploitatie is bedoeld voor het opvangen van risico's en telt daarom mee in het weerstandsvermogen.

Balans

De balans 2019 geeft in grote lijnen een afname aan van investeringen in vaste activa met netto bijna € 4,8 miljoen. In belangrijke mate zijn dit de reguliere jaarlijkse afschrijvingen op die activa.

Het totaal van reserves en voorzieningen (inclusief het resultaat van de jaarrekening) is in 2019 toegenomen met € 6,1 miljoen. Mutaties in de reserves betreffen onder andere de positieve resultaten in de bouwgrondexploitatie in 2019 van € 2.147.595, de jaarlijkse storting van € 500.000 in het weerstandsvermogen zoals besloten in de begroting 2019 en de positieve resultaten van deze jaarrekening van € 1.362.000. In 2019 is een belangrijke stap gezet in het verbeteren van het eigen vermogen van de gemeente.

De vaste schulden zijn toegenomen met ruim € 3,9 miljoen. De aflossingen op vaste geldleningen bedroegen € 16,7 miljoen. Wij zijn in 2019 voor € 20,5 nieuwe reguliere leningen aangegaan. Dit betreft een tweetal leningen ten behoeve van de golfbaan in verband met de afloop in 2019 van de in 2014 aangegane lening. Daarnaast is in 2019 voor € 12.000.000 een kasgeldlening (1-maands) geconsolideerd in een vijfjarige lening.

b. Realisatie 2019

De primitieve begroting 2019 is vastgesteld in de raadsvergadering van november 2018. Daarnaast is de begroting 2019 viermaal algemeen bijgesteld middels de 1^e, 2^e, 3^e en 4^e financiële rapportage. Het jaarrekeningresultaat is ten opzichte van de laatste bijstelling van de begroting.

Saldo en analyse jaarrekening 2019

Voordelen jaarrekening 2019

	bedrag	Incidenteel /Structureel
Overschot personeelsbudget	515.000	I
Meeropbrengst verkoop gronden	475.000	I
Lasten investeringen	384.000	I
Afrekening stichting GOO onderhoudsbijdrage 2015-2019	330.000	I
Hogere integratieuitkering duurzaamheid	237.000	I
Hogere baten OZB	105.000	I
Hogere opbrengsten omgevingsvergunningen	102.000	I
Hogere algemene uitkering	102.000	S
Lagere kosten mobiliteit	84.000	S
Lagere uitvoerings en advieskosten plattelandsontwikkeling	75.000	I
Bijdrage SPUK	71.000	S
Lagere kosten duurzaamheid	36.000	I
Resultaatsbestemming MRE 2018	34.000	I
Lagere kosten planschade	33.000	I
Lagere kosten facilitair beheer gemeentehuis	28.000	S
Lagere kosten juridische ondersteuning	26.000	I
Economisch ontwikkeling	25.000	I
Lagere kosten verkiezingen	24.000	I
Lagere kosten handhaving, bezwaar en beroep	23.000	I
Hogere invorderingsopbrengsten BSOB	20.000	S
Lagere kosten GEO informatie	20.000	I
Lagere uitvoeringskosten MRE	12.000	I
Hogere opbrengsten horeca leges	12.000	S
Lagere kosten monumentencommissie	6.000	I
Totaal voordelen	2.779.000	V

Nadelen jaarrekening 2019

Extra storting pensioenrechten wethouders	1.031.000	I
ODZOB-werkprogramma en collect.taken (milieu)	50.000	S
Lasten omgevingsvergunningen.	48.000	I
Baten Huwelijk.	45.000	S
Hogere kosten BIZOB	42.000	S
Afrekening toeristenbelasting 2016 en eerder	37.000	I
Bestemmingsplanwijzigingen.	28.000	I
Hogere onderzoekskosten zwemmen	28.000	I
Belastingen IKC de Samenstroom	26.000	S
Overige kleine verschillen	22.000	I
Hogere onderhoudskosten MFA Handel	22.000	I
Belastingen Commanderie college	14.000	S
ODZOB - overig (milieu)	14.000	I
Lagere verhuur MFA de Eendracht	10.000	S
Totaal nadelen	1.417.000	N

Saldo jaarrekening

1.362.000 V

De structurele afwijkingen zijn al in de begroting 2020 verwerkt of worden dat nog via de 2^e financiële rapportage 2020.

Daarmee is het batig saldo van 2019 van € 1.362.000 op hoofdlijnen verklaard.

De grotere afwijkingen worden op de volgende pagina's nader toegelicht. Een aantal van deze afwijkingen zijn al aangekondigd in de financiële rapportages en hebben nu zijn beslag gekregen in de jaarrekening. Alle verschillen groter dan € 50.000 zijn hier toegelicht, waarbij V staat voor voordeel en N voor nadeel.

Overschot personeelsbudget (V)

Het overschot op het personeelsbudget van € 515.000 valt uit een in verschillende onderdelen.

Voor het inhuren van personeel bij ziekte of vacatures zijn geen aparte budgetten beschikbaar in de begroting. Deze inhuur wordt gefinancierd vanuit vacaturegelden en eventuele bijdragen van derden zoals detachering. Het streven is om binnen de grenzen van het totale personeelsbudget te blijven werken. Dat is ook voor 2019 het geval geweest. Het voordeel is ontstaan door dat op de overspannen arbeidsmarkt vacatures later zijn ingevuld en dat vervanging door tijdelijke krachten niet altijd mogelijk bleef. Dit gaf een voor 2019 een voordeel van € 384.000 in totaal.

De voorziening wachtgelden personeel is vrijgefallen. Deze kende een stand van € 90.000. Omdat er geen trajecten meer lopen in dit kader dient een dergelijk bedrag dan vrij te vallen. Voorzieningen mogen enkel in stand worden gehouden op het moment daar concrete verplichtingen onder liggen.

Er zijn minder opleidingen gestart wat een voordeel heeft gegeven in 2019 van € 66.000. Samen met nog een aantal kleinere voor- en nadelen is er per saldo een voordeel op het personeelsbudget van € 515.000 in deze jaarrekening.

Meeropbrengsten verkoop gronden (V)

Eind december 2019 is de grond onder Nederheide verkocht wat een netto-opbrengst van € 415.000 geeft in deze jaarrekening. De verkoop is al een aantal malen aangekondigd in de financiële rapportages maar de opbrengst kon pas worden ingeboekt op het moment de akte was gepasseerd. Daarnaast zijn er nog een aantal kleinere meeropbrengsten uit gronden wat in totaal een voordeel geeft van € 475.000.

Lasten investeringen (V)

Zowel nieuwe investeringen als herinvesteringen leiden tot kapitaallasten. Dat betreft dan afschrijving en rente. De kapitaallast gaat lopen het jaar na ingebruikname. Het gerealiseerde investeringsvolume is lager uitgevallen wat incidenteel lagere afschrijving en rente heeft gegeven in 2019. Voorbeelden van investeringen die (nog) niet tot kapitaallasten hebben geleid in 2019 zijn renovatie werkzaamheden Fuse-peuterspeelzaal, renovatie technische installaties gemeentehuis en herinrichting Sint Annastraat/Willem de Haasstraat.

Afrekening Stichting Goo onderhoudsbijdrage 2015-2019 (V)

Met ingang van 2015 ontvangen scholen de middelen voor buitenonderhoud van het Rijk. In de contracten van de MFA's is bepaald dat de betreffende scholen deze middelen overdragen naar de gemeente welke vervolgens het totale onderhoud van de MFA doet. Bij een MFA is per definitie sprake van meervoudig gebruik en het is niet efficiënt en effectief als ieder gebruiker zelf het buitenonderhoud pleegt, vandaar dat de gemeente dit centraal voor zijn rekening neemt. In december 2019 is de afrekening over de jaren 2015 t/m 2019 vastgesteld door het college en verstuurd naar Stichting Goo. Vanaf de begroting 2018 was rekening gehouden met een jaarlijkse opbrengst hieruit. In het beheerplan onderhoud zijn de onderhoudskosten al opgenomen. Na aftrek van de al begrote opbrengsten resteert daarom een incidenteel voordeel van € 330.000.

Hogere integratieuitkering duurzaamheid (V)

In de decembercircular 2019 heeft het Rijk aan alle gemeenten een bedrag ter beschikking gesteld voor 2020 en 2021 ter ondersteuning van de decentrale overheden bij het realiseren van de Regionale Energie Strategieën (RES) en met name de ondersteuning van gemeenten bij de 'Transitievies Warmte'. Het ter beschikking gestelde bedrag bedraagt € 237.000. Dat geeft nu een voordeel in de jaarrekening omdat de middelen nog in 2019 zijn ontvangen. Bij resultaatbestemming wordt voorgesteld dit bedrag te reserveren. Na aftrek van de reeds in de begroting 2020 opgenomen middelen voor RES van € 40.000 resteert een totaalbedrag van € 197.000 te verdelen over 2020 en 2021.

Hogere baten OZB (V)

Voor de OZB baten volgen wij de prognoses die de BSOB aan ons verstrekt. De tarieven liggen aan het begin van het jaar vast en zijn gebaseerd op de geraamde opbrengst in de begroting en de geschatte totale WOZ waarden conform marktverkenning BSOB. Uitbreidingen (nieuw- of verbouw) gedurende het jaar, bevindingen uit bestandscontroles en verrekeningen uit voorgaande jaren kunnen nog afwijkende opbrengsten geven. In de 4^e financiële rapportage heeft daarvoor al een positieve bijstelling van € 110.000 gevonden op basis de opgaves toen, waarvan € 38.365 uit bestandscontroles. Bij de afrekening over 2019 is daar nog eens € 105.000 aan extra inkomsten bijgekomen. Aan de BSOB is een analyse of een deel hiervan als structureel kan worden aangemerkt.

Hoge opbrengsten omgevingsvergunningen (V)

De opbrengsten uit leges omgevingsvergunningen zijn afhankelijk van het aantal aanvragen en met name de omvang van de bouwsom van die aanvragen. Vooral de grotere aanvragen zorgen voor fluctuaties in de opbrengsten. In de 4^e financiële rapportage 2019 is op basis van de in beeld zijnde aanvragen op dat moment de legesopbrengsten verlaagd met een bedrag van € 31.000. Door een aantal grotere aanvragen in november en december is dit niet nodig gebleken achteraf en is zelfs een voordeel bereikt. De meeropbrengst van € 102.000 in deze jaarrekening is ten opzichte van het bijgestelde bedrag in de 4^e financiële rapportage. Daar staat tegenover dat er ook meer lasten gemaakt zijn voor deze vergunningen. Zie hiervoor het onderdelen nadelen waar een extra kostenpost van € 48.000 is gerapporteerd voor de lasten omgevingsvergunningen.

Hogere algemene uitkering (V)

De decembercirculaire 2019 heeft een vrij te besteden voordeel gegeven van € 102.000. Gezien de verschijningsdatum van de decembercirculaire was het niet meer mogelijk deze circulaire via een financiële rapportage te verwerken in de begroting en daarom geeft dat nu een voordeel in de jaarrekening.

Lagere kosten mobiliteit (V)

Voor het verbeteren van de bereikbaarheid is er een regionale mobiliteitsagenda waar bij de gemeente € 68.000 per jaar aan bijdraagt gedurende de looptijd van dit (langdurige) project. Met ingang van 2018 is deze bijdrage in onze begroting opgenomen, toen nog ingeschat op € 84.000. In de jaarrekening 2018 was er rekening mee gehouden dat de bijdrage over 2018 nog voldaan zou moeten worden in 2019. Uiteindelijk is in de overeenkomst bepaald dat gestart wordt met het betalen van de bijdrage in 2019. Dat geeft een incidenteel voordeel in 2019. Het totale bedrag wat de gemeente bijdraagt verandert niet, Alleen loopt het nu een jaar langer door (2030).

Lagere uitvoerings- en advieskosten plattelandsontwikkeling (V)

Voor de omgevingsvisie en proeftuin Elsendorp is incidenteel geld ter beschikking gesteld in de begroting 2019. Deze projecten zijn gestart in 2019 maar de kosten volgen in 2020. Daardoor valt er nu formeel € 75.000 vrij in het resultaat van 2019. Bij resultaatbestemming wordt daarom voorgesteld dit voordeel over te hevelen naar 2020.

Bijdrage SPUK (V)

Met ingang van 2019 is BTW voor sport kostenverhogend als gevolg van Europese regelgeving. Ter compensatie daarvan heeft het Rijk in 2019 de SPUK ingevoerd. De opbrengsten uit deze SPUK hebben wij niet begroot. In geval van SPUK bij investeringen geeft dit lagere kapitaallasten. De SPUK op reguliere exploitatievoordelen geeft een voordeel in de jaarrekening. Dit voordeel bedraagt € 71.000. In de financiële rapportages is reeds een voordeel aangekondigd, op basis van de gemaakte kosten in 2019 is dat voordeel nu definitief ingeboekt.

Extra storting pensioenen wethouders (N)

De gemeente dient zelf een voorziening te vormen voor pensioenopbouw van wethouders en oud-wethouders. Naast het aantal wethouders en oud-wethouders bepalen twee factoren de hoogte van de voorziening, dit is de sterftetabel (gemiddelde levensverwachting in

Nederland) en de rekenrente. Beiden zijn gewijzigd eind 2019 en met name de rekenrente is fors ongunstig bijgesteld. De te hanteren rekenrente voor de voorziening per 31-12-2018 bedroeg 1,58% en die is gedaald naar 0,29% voor de voorziening per 31-12-2019. Dit is historisch laag. De stand van de voorziening laten wij extern berekenen. Er is een bijstorting van € 1.031.000 nodig. Op het moment in de toekomst de rekenrente mocht stijgen valt een deel van de voorziening weer vrij ten gunste van het resultaat.

ODZOB werkprogramma en collectieve taken - milieu (N)

Voor milieu wordt de ODZOB ingezet. Het volume van aanvragen bepaald de inzet van de ODZOB. De eindafrekening over 2019 heeft een nadeel van € 50.000 gegeven in deze jaarrekening.

Beeld geheel 2019

Via vier financiële rapportages is de begroting gedurende 2019 tussentijds bijgesteld. Deze jaarrekening is het resultaat ten opzichte van de laatst vastgestelde financiële rapportage (4e). Voor het totaaloverzicht over 2019 staan hieronder de verschillende resultaten weergegeven.

Totaal 1e financiële rapportage	€	-/- 352.359
Totaal 2e financiële rapportage	€	-/- 25.120
Totaal 3e financiële rapportage	€	435.637
Totaal 4e financiële rapportage	€	-/- 295.750
Totaal financiële rapportages 2019	€	-/- 237.592
Saldo jaarrekening 2019	€	1.362.000
Totaal financiële rapportages 2019 en jaarrekening 2019	€	1.124.408

Financiële positie

Weerstandsvermogen is als vangnet nodig om risico's te kunnen opvangen. Het benodigde weerstandsvermogen is in 2019 toegenomen van afgerond € 7 miljoen naar € 8 miljoen. Dit heeft vooral te maken met de door het Rijk voorgenomen herverdeling van het gemeentefonds in 2022. De risico's binnen de 3D's blijven onverminderd groot. De drie decentralisaties zijn openeinde regelingen met een omvangrijk volume. Overschrijdingen van deze openeinde regelingen hebben daarom direct een grote impact op de financiën van de gemeente.

Het coronavirus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019, maar wel voor de begroting 2020 en de jaren daarna. Hoe groot de financiële impact zal zijn is gezien alle onzekerheden nu nog niet te bepalen. In de paragraaf weerstandsvermogen is een uitgebreidere toelichting op de risico's rond corona opgenomen.

Berekend is dat er een minimaal weerstandsvermogen van € 8.029.047 aanwezig dient te zijn. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is inzicht gegeven in de belangrijkste risico's en het benodigde bedrag verder onderbouwd.

Het aanwezige weerstandsvermogen per 31-12-2019 bedraagt € 8.392.374 en is daarmee toereikend. Dit bedrag is nog exclusief de bestemming van het positieve saldo jaarrekening 2020 van € 1.362.000. Daarvan wordt bij de vaststelling van de jaarrekening voorgesteld om € 962.000 ,via resultaatbestemming, te storten in een nieuw te vormen Risicoreserve corona.

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Op grond van BBV-artikel 28, lid a, moet in de toelichting op de programmarekening een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en programmarekening worden gemaakt.

Op grond van artikel 189, lid 3 Gemeentewet (GW) zijn alle begrotingsoverschrijdingen op de lasten en daarmee overeenstemmende balansmutaties onrechtmatig. Bij de afweging van de relevantie van deze onrechtmatige lasten is het criterium "passend binnen het door de raad uitgezette beleid" van belang. In geval van strijd met een wettelijke bepaling of met een door de raad genomen beslissing is duidelijk dat e.e.a. niet "passend" is.

Wij stellen de raad voor om met de vaststelling van de jaarrekening 2019 de overschrijding op programma 1 Algemene zaken en programma 4 Economie & Sport te autoriseren omdat het past binnen het beleid.

DEEL 1: Jaarverslag 2019

Kerngegevens jaarrekening 2019
 Standen per 31 december van het jaar

Sociale structuur	2018	2019
Aantal inwoners:	30.447	30.719
waarvan:		
van 0 t/m 19 jaar:	6.789	6.690
van 20 t/m 49 jaar:	11.010	10.916
van 50 t/m 59 jaar:	4.800	4.791
van 60 t/m 64 jaar:	2.170	2.194
van 65 jaar en ouder:	5.679	6.128
Aantal periodiek bijstandsgerechtigden	373	379
Aantal tewerkgestelden in sociale werkgemeenschappen	185	176
Fysieke structuur		
Oppervlakte gemeente:	12.208 ha	12.208 ha
Waarvan:		
binnenwater	126 ha	126 ha
historische dorpskernen	8 ha	8 ha
oppervlakte groen buitengebied (exclusief bosgrond)	308 ha	308 ha
oppervlakte groen in woonomgeving	114 ha	114 ha
oppervlakte sportvelden	37 ha	37 ha
oppervlakte bossen	329 ha	329 ha
Lengtes van wegen:		
- asfaltwegen:	209 km	209 km
- klinkerwegen	97 km	97 km
- betonwegen	16 km	16 km
- overige (o.a. zandwegen of halfverharding)	90 km	90 km
woonruimten:	13.019	13.068
Financiële structuur (x 1000)		
Exploitatie-uitgaven (excl. Bouwgrond)	80.161	75.656
Exploitatie-uitgaven per inwoner:	2.633	2.463
Heffing OZB:	7.310	8.004
Heffing OZB per inwoner:	0,24	0,26
Algemene uitkering Gemeentefonds:	24.807	37.249 *
Algemene uitkering Gemeentefonds per inwoner:	0,81	1,21
Vaste geldleningen (exclusief woningbouw)	98.424	113.382
Vaste geldleningen per inwoner	3,23	3,69
Algemene reserves: exclusief rekeningsaldo	185	1.039
Bestemmingsreserves:	8.038	10.294
Voorzieningen (inclusief voorzieningen bouwgrondexploitatie):	28.455	29.494
Totaal reserves en voorzieningen:	36.679	40.827
Totaal reserves en voorzieningen per inwoner:	1,20	1,33

* Deze stijging wordt veroorzaakt door het onderbrengen van de integratieuitkering sociaal domein in de algemene uitkering

Programmaverantwoording

Tijd, geld en risico

De programmaverantwoording geeft via een gekleurde tabel aan of een doelstelling wel of niet is gehaald en wat daarvoor is gedaan, zo nodig aangevuld met opmerkingen en een beschrijving van de stand van zaken. Ook wordt aangegeven of er afwijkingen zijn in tijd, geld en risico.

Analyse cijfers begroting na wijziging en realisatie

In de toelichting op de programmarekening wordt een analyse gegeven tussen de werkelijke uitkomsten en de cijfers van de begroting na wijziging per programma. Eerst wordt het totale saldo van het programma vermeldt, daarna wordt de meest relevante afwijking per product toegelicht. Alleen de grote afwijkingen worden toegelicht en daarbij mag een ondergrens van € 60.000,-- worden gehanteerd. Dit is gedaan in overleg met uw raad en sluit aan bij de tolerantiegrenzen van de accountant.

Programma 1 Algemene zaken**Portefeuillehouder:** Burgemeester M.S. van Veen**Programmaverantwoordelijke:** M. Heijns

Geen stand van zaken in beeld te brengen

Op schema of gereed

Dreigt achterstand op te lopen. Extra actie/aandacht nodig

Niet gestart / niet haalbaar

Doel	Resultaten	Realisatie	Opmerking / stand van zaken
Doel 1: Het inzicht geven in de handhavingsinspanningen is in 2019 transparant en eenduidig.	Het Handhavingsuitvoeringsprogramma 2019 is uitgevoerd.		
	Handhavingsprioriteiten voor 2019 zijn vóór 1 maart 2019 vastgesteld. Er is duidelijk in wat we wel doen en wat we niet doen.		Op 12 december 2018 is het uitvoeringsprogramma vastgesteld door het college met daarin opgenomen de prioriteiten van voor 2019.
	Alle thema's met prioriteiten 'zeer hoog' en 'hoog' uit de Integrale Handhavingsnota 2019-2023 zijn uitgevoerd.		
	Alle wettelijke verplichte taken uit de integrale Handhavingsnota 2019-2023 zijn uitgevoerd.		
	Het beleidsplan 2019 – 2023 en het handhavingsuitvoeringsplan 2019 is geactualiseerd.		Op 13 december 2018 is het beleidsplan 2019-2023 door de gemeenteraad vastgesteld.

Doel	Resultaten	Realisatie	Opmerking / stand van zaken
	Het uitvoeringsprogramma 2019 en de evaluatie 2018 zijn gelijktijdig aangeboden. In oktober 2019 en mei 2020 is gerapporteerd over de voortgang.		Collegebehandeling uitvoeringsprogramma 2019 op 18 december 2018 en evaluatie 12 maart 2019. In december 2019 is er een B&W-info geweest inzake handhaving.
	De handhavingsprojecten Rooye Asch en woonwagenkampen zijn afgerond op 1 januari 2020.		De projecten zijn afgerond. Er vinden nog enkele kleinere afrondingen plaats maar dat kan in het reguliere werk worden meegenomen.
	Door het verruimen van de capaciteit van eigen boa's in 2018 is er meer inzet geweest in 2019 en zijn er meer resultaten behaald, zowel preventief als repressief.		
	Door het versterken van de juridische capaciteit worden meer handhavingsprocedures in 2019 opgestart en afgerond.		Op dit moment staat de beschikbare formatie bij de juridische handhaving onder druk. Daarnaast zijn er meer zaken en lopende procedures bijgekomen.

Doel	Resultaten	Realisatie	Opmerking / stand van zaken
Doel 2: We hebben de belangrijkste veiligheidsthema's voor de gemeente Gemert-Bakel in onze gemeentelijke organisatie geborgd en verankerd in de afspraken met externe partners en we voeren hierover de regie.	We hebben (pro-actief en reactief) gestuurd op de veiligheidsthema's die voor Gemert-Bakel van belang zijn, zoals vastgelegd in het lokale en regionale Veiligheidsplan Peelland 2019-2022. Jaarlijks is gerapporteerd over de voortgang van het plan en de cijfers. De inzet is om betere cijfers te behalen voor de gestelde prioriteiten.		
	Door te werken met het Lokaal Informatie Overleg en een aangepast Bibob beleid (Wet bevordering integriteitsbeoordelingen) (toetsing op meer taakvelden) hebben we beter integraal onderzoek kunnen verrichten ten behoeve van de behandeling van ondermijningszaken.		Het BIBOB beleid is volgens planning aangepast tbv een beter onderzoek van ondermijningszaken. Het LIO werkt onvoldoende en moet extra aandacht krijgen.
	We hebben deelgenomen aan PIT(Peelland Interventie Team)-acties en de daaruit voortkomende acties uitgevoerd.		

Doel	Resultaten	Realisatie	Opmerking / stand van zaken
	We hebben alle van de politie ontvangen bestuurlijke rapportages aangaande Damoclesbeleid (art.13b Opiumwet) uitgevoerd, conform het opgestelde beleid.		
	Door het versterken van de juridische capaciteit zijn meer handhavingsprocedures opgestart en afgerond binnen aanvaardbare termijnen.		Vanwege onderbezetting binnen het team Juridische zaken is het niet gelukt om meer procedures op te pakken en af te ronden in 2019.
	De verbinding tussen zorg- en veiligheidspartners is gelegd en geborgd door het zogenoemde incidentenoverleg waarin zowel interne als externe partners op het gebied van zorg en op het gebied van veiligheid plaats nemen.		

Doel	Resultaten	Realisatie	Opmerking / stand van zaken
Doel 3: Eigentijdse en betrouwbare dienstverlening leveren die voldoet aan de servicenormen. •Telefoon: 95% beantwoorden binnen 20 seconden; •80% bellen we terug binnen 1 dag; •Balie: 90% helpen we binnen 5 minuten; •Schriftelijk: 80% van de (digitale) aanvragen beantwoorden we binnen de servicenorm; •Klanttevredenheid: minimaal een 7.	Maandelijkse monitoring van de servicenormen.		De servicenormen van de dienstverlening zijn behaald.
	Minimaal 5 klanttevredenheidsonderzoeken. Van klachten en tips leren en verbeteren.		Op basis van de feedback klanttevredenheidsonderzoeken verbeteren we onze dienstverlening, b.v. de digitale formulieren evenementenvergunning.
	Actualisatie van de toptaken op de website minimaal één keer per kwartaal.		De toptaken op de website zijn per seizoen aangepast.
	Uitbreiding van de digitale dienstverlening voor burgers en bedrijven met minimaal 2 digitale diensten.		Steeds meer dienstverlening wordt ook via het digitale kanaal aangeboden. O.a. aangifte van overlijden, opvragen uittreksels burgerlijke stand.

Kengetallen:

Basisregistratie personen en burgerlijke stand:

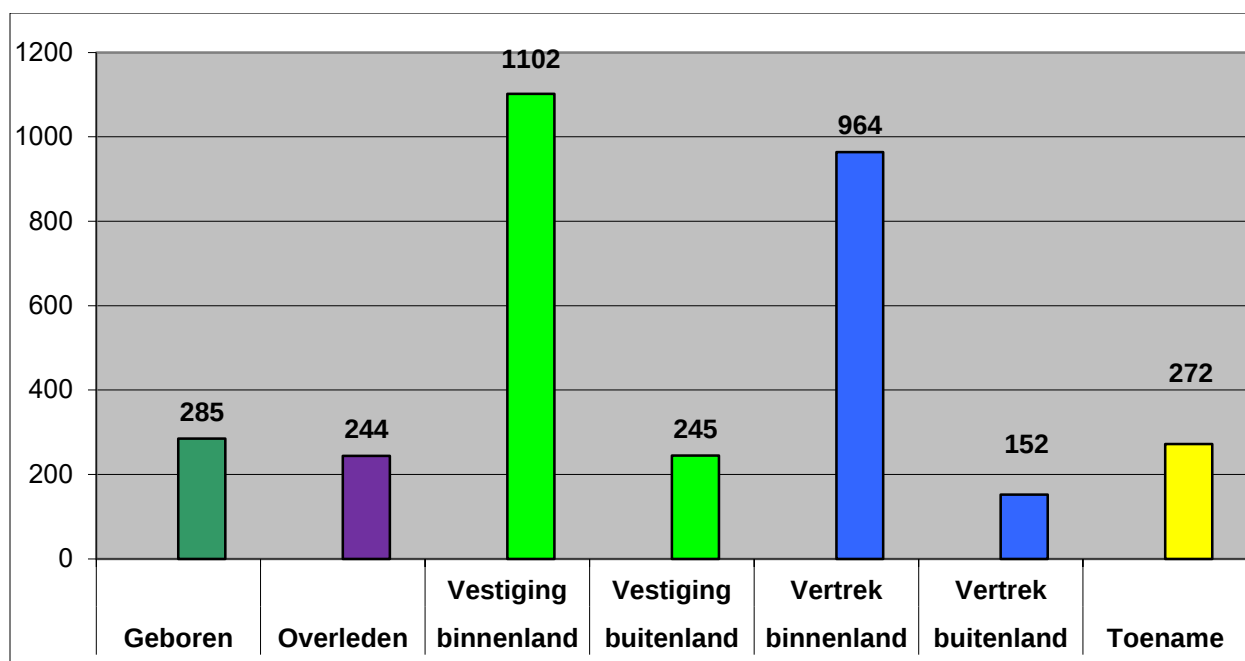
Gegevens burgerlijke stand:				
Jaar:	2016	2017	2018	2019
Geboorten	27	30	18	32
Huwelijken	98	93	87	79
Partnerschapsregistraties	30	46	39	51
Overlijden	192	294	292	299
Erkenningen (waaronder ongeboren vrucht)	126	147	130	125
Omzettingen huwelijk in partnerschap (en omgekeerd)	3	4	3	3
Gesloten huwelijken/geregistreerd partnerschap per locatie:				
Jaar:	2016	2017	2018	2019
Gemeentehuis (waarvan kosteloos)	109 (52)	106 (70)	106 (60)	106 (76)
Parochiehuis	2	6	3	3
Ridderzaal kasteel	-	-	-	2
Raadzaal	-	-	-	-
Op locatie	17	27	17	19
Totaal	128	139	126	130

jaar	Inwoners 1-jan	Geboren	Overleden	Vestiging binnenland	Vestiging buitenland	Vertrek binnenland	Vertrek buitenland	Toename	Inwoners 31-dec	Toename in %
2016	29.647	311	231	1.099	243	909	136	377	30.024	0,45%
2017	30.024	302	249	1285	254	1.143	133	316	30.340	1,05%
2018	30.340	290	254	1064	167	991	169	107	30.447	0,35%
2019	30.447	285	244	1102	245	964	152	272	30.719	0,89

Bovenstaande tabel geeft de ontwikkelingen van het aantal inwoners in Gemert-Bakel weer. Deze wijkt af van de tabel gegevens burgerlijke stand omdat geboorteaangiften gedaan moeten worden in de geboorteplaats. Het aantal genoemd in de tabel burgerlijke stand is daarom lager dan in de tabel bevolkingsontwikkelingen. Ook het aantal overlijdens kent een afwijking in aantallen in verband met het overlijden binnen de gemeentegrenzen van personen afkomstig uit andere gemeenten.

Bevolkingsgegevens:	Toename aantal inwoners	Afname aantal inwoners	
Aantal vestigingen in Gemert-Bakel:	1347		
Aantal vertrekken uit Gemert-Bakel:		1116	
Verschil (vertrekoverschot)			+231
Aantal geboorten in Gemert-Bakel:	285		
Aantal overlijdens:		244	
Verschil (geboorteoverschot):			+41
Inwonercijfer per 1 januari 2019:	30.447 (bron: CBS)		
Inwonercijfer per 31 december 2019:	30.719 (voorlopig)		
Toename (%)	272 (= 0,89 %)		

*Bron CBS

Gegevens van de gemeente Gemert-Bakel met betrekking tot veiligheid:

Aard activiteit	2015	2016	2017	2018	2019	Gemiddelde 5 jaar
1.1.1 Inbraak woningen (reële)	40	52	56	41	39	47
1.2.3 Brom-, snor- en fietsendiefstal	149	102	131	74	117	115
1.3.1 Verkeersongeval met letsel	8	11	7	17	38	16
1.3.1 Doden door verkeersongeval	0	1	1	4	3	2
1.4.3 Openlijk geweld	7	5	8	6	8	7
1.4.5 Mishandeling (eenvoudig en zware)	67	56	62	47	46	56
2.1.1 Drugs/drankoverlast meldingen	28	25	39	39	39	34
2.2.2 Overlast horeca	7	7	2	7	11	7
Buurtbemiddeling	34	20	16	26	9	21
2.5.1 Inbraak bedrijven en instellingen	27	13	8	18	17	17
2.5.2 Winkeldiefstal	25	24	28	21	24	24
Jeugdoverlast	76	93	66	40	64	68
3.1.3 Wapenhandel = bezit	5	4	3	3	12	5
Halt afdoeningen	40	54	51	25	17	37
1.3 Rijden onder invloed motorrijtuigen	50	59	45	34	52	48
Meldingen geluidshinder overig	202	194	162	180	160	180

Bronvermelding taakstelling:

Operationeel Expert GGP wijkagent Ferdy Nieuwkerk van politie Gemert-Bakel en Laarbeek.

Bijzonderheden:

- Woninginbraak : nagenoeg gelijk
- Brom- en fietsendiefstal: Toename fietsendiefstal. (aangiftebereidheid?).
- Ongevallen: grote stijging in 2019
- Doden door verkeersongeval: Helaas zijn er 3 dodelijke ongevallen te betreuren bij ongeval N272 juli 2019
- Jeugdoverlast: Stijging van overlast meldingen.
- Halt afdoeningen: minder verwijzingen geweest vanuit politie en gemeente
- Geluidshinder: Vooral klachten mbt evenementen blijven hoog

Brandweer:

Overzicht incidenten gemeente Gemert-Bakel 2016-2019

Indicator	2016	2017	2018	2019	Laatste 4 jaar gemiddeld
Automatisch alarm	29	37	28	32	32
<i>w.v. Uitgerukt</i>	15	15	16	12	15
<i>w.v. ter plaatse</i>	11	11	15	9	12
<i>w.v. onecht / ongewenst</i>	7	8	10	7	8
Brand	57	47	130	73	77
Hulpverlening	14	6	12	16	12
Overig	48	52	47	42	47
Totaal incidenten	148	142	217	163	168

First Responders	190	121	102	89	126
------------------	-----	-----	-----	----	-----

Toelichting t.a.v. automatische meldingen:

De laatste jaren is er op diverse manieren stevig geïnvesteerd in het terugdringen van de onnodige uitrukken t.g.v. automatische meldingen. De effecten van deze inspanning zijn regio breed op twee wijzen zichtbaar:

- Een reductie van het aantal meldingen dat op de meldkamer brandweer binnenkomt. Met name het terugbrengen van het aantal aangesloten installaties ligt hieraan ten grondslag. In Gemert-Bakel lijkt deze reductie niet aanwezig. Waarschijnlijk is een stijging van het aantal Particuliere installaties hiervan een oorzaak.
- Een stevige vermindering van het aantal meldingen dat daadwerkelijk tot een alarmering / uitruk of ter plaatse komen van de brandweer leidt. Een kritischer uitvraagprotocol vanuit de meldkamer (vanaf 2016) levert deze reductie op.

Nog steeds blijkt het overgrote deel van dit soort meldingen uiteindelijk onecht of onnodig. De inspanningen om zowel op technisch (kwaliteit installatie) als organisatorisch vlak (interne alarmopvolging bij de abonnee) blijven daarom onverminderd noodzakelijk.

Toelichting t.a.v. Branden en Hulpverlening

De piek in het aantal brandincidenten in 2018 is volledig toe te wijzen aan de droge en 'natuurbrandrijke' zomer in dat jaar. 2019 geeft wat dat betreft een normaler beeld hoewel daar een lichte (nog niet te verklaren) stijging van het aantal te zichtbaar is. Het aantal meldingen voor hulpverleningen binnen de gemeente lijkt stabiel.

Toelichting t.a.v. Overig

Onder deze categorie vallen de minder spoedeisende zaken zoals het opheffen van buitensluitingen, het bestrijden van storm- en wateroverlast, het bevrijden van dieren uit benarde situatie en (tot 2017) het reinigen van m.n. wegen bij verontreiniging door olie e.d.. Enerzijds is een reductie waarneembaar vanwege het feit dat met name wegdekreiniging weer een verantwoordelijkheid van gemeenten is geworden. Uitrukken naar aanleiding van extreme weersomstandigheden lijken deze vermindering teniet te doen.

Toelichting t.a.v. First Responders

Het aantal incidenten voor het First Responderteam in Gemert kent de laatste jaren een dalende lijn. Een kritischer uitvraagprotocol op de meldkamer alsook (sinds 2018) een betere spreiding van de ambulances op regionaal niveau (locatie Beek en Donk) lijkt de behoefte te reduceren. Daarnaast wordt op het gebied van reanimaties inmiddels (per 01-10-2018) door alle brandweerposten van VRBZO uitgerukt en wordt dit soort incidenten vanuit basiszorg overgenomen.

Gemeentearchief:

Bezoekers studiezaal gemeentearchief:	
Jaar:	Aantal:
2015	2.310
2016	2.636
2017	3.296
2018	3.785
Begroot 2019	3.500
Werkelijk 2019	3.707

De bezoekersaantallen blijven hoog, terwijl dit niet in lijn van verwachtingen ligt. Landelijk wordt al enkele jaren eerder een daling gezien, hoewel ook bij enkele andere gemeentearchieven sinds 2017 weer een stabilisatie of lichte stijging gezien wordt. Vergelijkbaar met onze cijfers. In 2017 is gestart met de opzet voor een nieuwe presentatie van de publieksomgeving van de databases op internet, om bezoekers ook digitaal efficiënter te kunnen helpen. De presentatie van deze site is in het vorige jaarverslag voor 2018 aangekondigd, maar is vanwege de zerobudgettering niet in 2018 gerealiseerd en uitgesteld naar 2019. De nieuwe site zal in de tweede week van 2020 gelanceerd worden. De bezoekersaantallen kunnen binnen de bestaande bezetting alleen opgevangen worden door het verder uitbreiden van de digitale toegankelijkheid, het opzetten van zoekinstructies voor routine vragen en het daarmee vergroten van de zelfredzaamheid van bezoekers.

Programma 2 Sociaal Domein & Volkshuisvesting**Portefeuillehouder:** Mevr. W.C.P. Steeghs**Programmaverantwoordelijke:** R. Groenendal

Geen stand van zaken in beeld te brengen

Op schema of gereed

Dreigt achterstand op te lopen. Extra actie/aandacht nodig

Niet gestart / niet haalbaar

Doel	Resultaten	Realisatie	Opmerking / stand van zaken
Doel 1: Per 1 januari 2019 continueren we de integrale uitvoering binnen het Sociaal Domein met een actueel	Per 1 januari 2019 zorgt het college dat er elk kwartaal aan de raad wordt gerapporteerd over de uitgaven in het Sociaal Domein.		Zodra de rapportages van de GR Peel beschikbaar zijn worden hier RIN's voor voorbereid en gedeeld met de gemeenteraad.
	Per 1 januari 2019 ligt er een Plan van Aanpak Gezondheid bij ontwikkelingen van de veehouderij.		Plan van aanpak is opgesteld en acties zijn uitgevoerd en/of geborgd in reguliere procedures en in taken Ondersteunings-team transitie Buitengebied
	Per 1 juli 2019 is de Subsidieverordening geëvalueerd.		RKC heeft onderzoek verricht. College heeft nog geen besluit genomen over het vervolg.
	Per 1 januari 2019 stuurt het college op de acties uit het actieplan Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en de acties uit het actieplan Lokaal Educatieve Agenda (LEA).		Het LEA en CJG actieplan wordt besproken in de regiegroep en bestuurlijk OOGO. De diverse acties zijn gestart en worden indien nodig apart naar het college gebracht indien er sprake is van bijvoorbeeld een financiële vraag.

Doel	Resultaten	Realisatie	Opmerking / stand van zaken
	Per 31 december 2019 ligt er een voorstel over het uitbreiden van de Voorschoolse Educatie voor kinderen met een ontwikkelachterstand naar 16 uur per week.		Het voorstel is uitgewerkt en akkoord bevonden in het OOGO van 7 november 2019 en vervolgens door het college vastgesteld.
	Per 1 juli 2019 ligt er een plan van aanpak over de brede inzetbaarheid van de buurtsportcoaches.		De Buurtsportcoaches hebben een presentatie gegeven in het OOGO over de mogelijkheden voor inzet die ze kunnen bieden. De onderwijsbestuurders Stichting GOO en het Commanderie College zijn voornemens deel te nemen aan een vervolg van de regeling buurtsportcoaches. Met deze twee schoolbesturen wordt het vervolg vormgegeven.
	Per 1 januari 2019 voeren we het programma Versterken Sociale Weerbaarheid uit.		Voortdurend proces dat 1x per jaar met de partners besproken wordt.
	Per 1 juli 2019 is de Onderwijshuisvestingsverordening geëvalueerd.		Gezamenlijk met onderwijspartners is afgesproken pas een nieuwe verordening op te stellen indien er vanuit de VNG/het Rijk aanleiding toe is. Er loopt dus nu geen actie hierop.
	Per 1 januari 2019 voeren we de nieuwe Verordening Jeugdhulp uit.		De verordening jeugdhulp is vastgesteld door de gemeenteraad en in werking gesteld.

Doel	Resultaten	Realisatie	Opmerking / stand van zaken
Doel 2: In 2019 zorgen we doelmatig en efficiënt voor adequate ondersteuning voor alle inwoners die dat nodig hebben.	Per 1 juli 2019 is een preventie programma opgestart met SMART doelstellingen: A. Alcohol en drugs B. Eenzaamheid C. Armoede, schulddienstverlening en laaggeletterdheid		A. Partners zijn in overleg en plan van aanpak wordt afgestemd. Uitgesteld, vervolg in 2020. B. Is voorgelegd aan Adviesgroep SD. Na hun reactie gaat het verder. In januari 2020 gaat het ministerie van VWS meewerken. C. Beleidsplan Armoede en Schuldhulpverlening zijn vastgesteld op 7 november door de Raad. Dat is later dan verwacht vanwege parallel lopend traject RKC onderzoek naar armoede en schuldenbeleid. C. Laaggeletterdheid. Er is een lokaal actieplan Laaggeletterdheid 2019, samengesteld door de taalhuispartners. Per kwartaal wordt de stand van zaken gerapporteerd.
	Per 1 januari 2019 zorgen we op basis van de evaluatie van het zorggebruik dat er goedkopere lokale oplossingen komen.		In de cijfers zien we terug dat de voorzieningen waar wij als gemeente invloed op hebben teruglopen in de kosten.
	Per 1 januari 2019 voeren we het Plan van Aanpak Woonoverlast en personen met verward gedrag uit.		Het Plan van aanpak is gereed maar het bijbehorende convenant is nog niet AVG-proof. Hiervoor zijn in de eerste helft van 2020 overleggen gepland met onze netwerkpartners. We werken wel al in de lijn.
	Per 1 januari 2019 benoemen we in afstemming met de betrokken partners bij iedere complexe casus een professional die verantwoordelijk is voor de afronding.		Bij zeer complexe cassussen hebben de regisseurs deze verantwoordelijkheid.

Programma 3 Ruimtelijke ordening & Openbaar Beheer
Portefeuillehouder: Mevr. A.A.H.C.M. van Extel – van Katwijk
Programmaverantwoordelijke: W. Willems

Geen stand van zaken in beeld te brengen

Op schema of gereed

Dreigt achterstand op te lopen. Extra actie/aandacht nodig

Niet gestart / niet haalbaar

Doel	Resultaten	Realisatie	Opmerking / stand van zaken
Doel 1: Gezonde leefomgeving door aanpak zorgvuldige veehouderij.	Eind 2019 rapporteren wij aan de Raad over de ontwikkeling in de situatie van belasting geur, ammoniak, fijnstof, klachten & meldingen, waardoor de Raad op de hoogte is van de kwaliteit van de leefomgeving in het buitengebied.		Presentatie over de ontwikkelingen is in januari 2020.
	Begin 2020 heeft de ODZOB een resultatenoverzicht gemaakt over de voortgang transitie veehouderij voor de regiogemeenten inclusief Gemert-Bakel in het kader van het Werkprogramma Leefomgeving & Agrofood.		

Doel	Resultaten	Realisatie	Opmerking / stand van zaken
	We geven met het resultatenoverzicht de Raad inzicht in de stand van zaken rondom de transitie veehouderij.		Presentatie over de ontwikkelingen is in januari 2020.
	Nieuwe knelpunten rondom veehouderijen voorkomen, het totaal aantal knelpunten neemt af.		
	Ruimtelijke ontwikkelingen en omgevingsvergunningen zijn getoetst aan het beleid rondom volksgezondheid en veehouderij en worden gerapporteerd.		
	Behoud van een gezonde leefomgeving voor alle inwoners van Gemert-Bakel door een zorgvuldige veehouderij, verminderen van stankoverlast en fijnstofconcentraties in 2019 (ev).		
Doel 2: Wij hebben een pro-actieve aanpak van de (toekomstige) leegstand in het buitengebied van Gemert-Bakel.	Wij faciliteren de werkgroep inzake het project "Proeftuin Elsendorp" tot eind 2019.		Het faciliteren gaat door in 2020.
	Wij nemen contact op met de ondernemers die zich hebben aangemeld bij de rijksregeling "Sanering varkenshouderij".		
	Wij faciliteren de komende jaren stoppers bij de herontwikkeling van de locatie.		

Doel	Resultaten	Realisatie	Opmerking / stand van zaken
Doel 3: Wij begeleiden de transitie van het landelijk gebied met een agrarisch bedrijfscontactfunctionaris en gemeentelijk ondersteuningsteam	Er is een gemeentelijk ondersteuningsteam opgericht in 2019.		
	De ingekomen projecten van 2019 zijn geïnitieerd en gecoördineerd, waaronder het begeleiden van agrarische bedrijven bij bedrijfsverplaatsingen en omschakelingen in het landelijk gebied.		
Doel 4: Wij maken een gebiedsvisie voor het gebied Muizenhol in Bakel.	Er is een gebiedsvisie opgesteld voor Muizenhol in Bakel in 2019.		Deze is ondergebracht bij de gehele omgevingsvisie
Doel 5: In 2019 gaan wij starten met verder uitvoering geven aan het plan van aanpak Omgevingswet.	In 2019 zijn de 'acties 2019', die voortvloeien uit het plan van aanpak "Omgevingswet Gemert-Bakel", uitgevoerd: 1. De organisatie is geïnformeerd over de impact en mogelijkheden van de Omgevingswet. 2. Het bestuur is geïnformeerd over de impact en mogelijkheden van de Omgevingswet. 3. De raad heeft de uitgangspunten vastgesteld op welke wijze de Omgevingswet in de organisatie wordt ingevoerd.		Onderdeel 3 wordt in 2020 opgepakt.

Doel	Resultaten	Realisatie	Opmerking / stand van zaken
Doel 6: Gemert-Bakel asbestvrij in 2024.	Projecten asbestsanering particulieren Elsendorp en De Rips zijn succesvol afgerond vóór 1 juli 2019.		De Rips is succesvol afgerond. Elsendorp is niet doorgedaan ivm verwerpen 1e Kamer Asbestverbod.
	Projecten asbestsanering particulieren Bakel, Milheeze, Handel en De Mortel zijn opgestart en succesvol afgerond vóór 1 januari 2020.		Projecten gaan niet door ivm verwerpen 1e Kamer Asbestverbod.
	Project asbestsanering particulieren Gemert is opgestart in 2019.		Project gaat niet door ivm verwerpen 1e Kamer Asbestverbod.
	Project asbestsanering grote daken is opgestart in 2019.		Project gaat niet door ivm verwerpen 1e Kamer Asbestverbod.
Doel 7: Het sloten maaien en bermbeheer is eind juni 2019 geëvalueerd.	Wij houden een evaluatie en verwerken dit in een evaluatierapport met daarin aanbevelingen.		Wordt eerste helft 2020 afgerond. Wacht op reactie ZLTO.
Doel 8: Voor eind 2019 weten we hoe we klimaatbestendig kunnen zijn in de openbare ruimte.	We voeren een klimaatstresstest uit.		
	We maken een plan van aanpak over de invulling van klimaatbestendigheid in de openbare ruimte.		Dit volgt uit de klimaatdialogen 2020.

Programma 4 Economie & Sport**Portefeuillehouder:** Mevr. I. van Dijk**Programmaverantwoordelijke:** A. van Laarhoven- Rovers

Geen stand van zaken in beeld te brengen

Op schema of gereed

Dreigt achterstand op te lopen. Extra actie/aandacht nodig

Niet gestart / niet haalbaar

Doel	Resultaten	Realisatie	Opmerking / stand van zaken
Doel 1: De economische agenda Gemert-Bakel 2019-2022 geeft aan hoe we onze ambitie samen met de ondernemers, onderwijs en inwoners invullen.	In 2019 is, samen met de ondernemers, een economische agenda 2019-2022 (Infographic) opgesteld.		
	In 2019 wordt de top 5 van de door de ondernemers benoemde speerpunten in 2017-2018 tot uitvoering gebracht, in lijn met het cluster- en ketenonderzoek.		

Doel	Resultaten	Realisatie	Opmerking / stand van zaken
Doel 2: Meer levendigheid in het centrum van Bakel.	In 2019 is een actieplan opgesteld.		Het in 2019 opgestelde stedenbouwkundig plan is de ruimtelijke kapstok van de eerder benoemde projecten. In dit plan is de fasering van de verschillende projecten benoemd.
	In 2019 is een uitvoeringsprogramma Bakel Oudste Dorp van Bakel opgesteld.		I.o.m. de Heemkundekring is informatie ingewonnen over Bakel als oudste dorp. I.s.m. de VVV en OVB is een advies opgesteld door Urban Solutions hoe Gemert-Bakel en Bakel als Oudste Dorp te vermarkten.
	In 2019 is een nieuwsbrief Bakel centrum opgesteld.		In november 2019 is een nieuwsbrief huis-aan-huis in Bakel verzonden. Daarnaast is het onderwerp ook opgenomen in de nieuwsbrief economische ontwikkeling.
Doel 3: Een meer toekomstbestendig centrum van Gemert.	In 2019 is een onderzoek uitgevoerd naar verkeer en parkeren.		
	In 2019 is de 'rode loper' is ingevoerd in het centrum van Gemert.		
	In 2019 is een centrummanager is benoemd voor Gemert, Bakel en recreatie/toerisme.		
	In 2019 is een uitvoeringsprogramma Gemert Vorstendom is opgesteld.		
	In 2019 is een nieuwsbrief Gemert centrum opgesteld.		

Doel	Resultaten	Realisatie	Opmerking / stand van zaken
Doel 4: Bedrijventerreinen zijn beschikbaar in alle kernen.	In 2019 wordt het Werkprogramma bedrijventerreinen (2018) tot uitvoering gebracht.		
	In 2019 worden er in de Peel afspraken gemaakt n.a.v. de actualisatie van de bedrijventerreinraming in de Peel (2018).		
	In 2019 is een onderzoek naar Parkmanagement op Smartpark is uitgevoerd.		
Doel 5: In 2019 zijn onze ondernemers tevreden over de gemeentelijke dienstverlening.	De verbeterpunten uit het MKB-onderzoek 'Mijn vriendelijkste gemeente' (2018) zijn in 2019 uitgevoerd en toegepast.		
	In 2019 zijn samen met de overige partners van de multiple helix twee themabijeenkomsten georganiseerd. Daarbij wordt informatie uitgewisseld over actuele economische thema's.		
	In 2019 nemen we deel aan Help een bedrijf.		
	De gemeente spant zich in door per kwartaal het gesprek aan te gaan met marktpartijen om de hele gemeente te voorzien van een goede (breedband/glasvezel) verbinding.		

Doel	Resultaten	Realisatie	Opmerking / stand van zaken
Doel 6: In 2019 verbeteren we de bereikbaarheid van Gemert-Bakel door het uitvoeringsprogramma Bereikbaarheidsagenda (2017-2030) en de aanpassingen aan de N279.	In 2019 is er een opstart van studies van de fysieke projecten bereikbaarheidsagenda.		Het brabantbrede verkeersmodel wordt later dan verwacht vrijgegeven. Daardoor loopt de planstudie Beekse brug N615/N272 ongeveer een half jaar vertraging op. De planstudie wordt begin 2020 weer opgepakt.
	In 2019 is er een opstart van de studie naar een snelfietsroute Gemert-Helmond.		
Doel 7: Recreatie en toerisme stimuleren en versterken.	Actieprogramma Geopark Peelhorst in ontwikkeling wordt in 2019 uitgevoerd.		
	In 2019 wordt een halfverhard fietspad aangelegd aan de O.L. Vrouwesteeg in Handel.		
	In 2019 wordt het door het Innovatiehuis De Peel in 2018 verrichte onderzoek naar vrijetijdseconomie wordt uitgevoerd.		
	In 2019 onderzoekt het Innovatiehuis De Peel hoe vorm te geven aan Peelmaking.		

Doel	Resultaten	Realisatie	Opmerking / stand van zaken
Doel 8: Regionaal samenwerken op gemeentegrens overschrijdende thema's.	Brainport: Als Gemert-Bakel en de Peel zijn we in 2019 in gesprek met Brainport over de uitvoering van de agendapunten die we in 2018 aangeleverd hebben voor de Nationale Actieagenda Brainport.		
	Metropoolregio Eindhoven (MRE): Als Gemert-Bakel en De Peel zijn we in 2019 in gesprek met de MRE over de uitvoering van het thema strategie economie, waarvoor we in 2018 agendapunten aangeleverd hebben.		
	Metropoolregio Eindhoven (MRE): In 2019 vervolgen we het onderzoek breedbandring Eindhoven.		Mre is trekker.
	De Peel: In 2019 is het werkprogramma Innovatiehuis De Peel opgesteld en zijn de projecten benoemd.		
	De peel: Bereikbaarheidsagenda: Als Gemert-Bakel hebben we in 2019 een bijdrage geleverd aan het thema mobiliteit.		Continue proces.

Doel	Resultaten	Realisatie	Opmerking / stand van zaken
Doel 9: Onze recreatieve fietsroutestructuren zijn eind 2019 fysiek op orde.	De bewegwijzering is op orde.		Geen prioriteit ivm het niet toekennen van middelen in de begroting.
	De routes zijn onderhouden.		Dat wat regulier is opgenomen wordt onderhouden.
	De routestructuren zijn opgenomen in GBI		Dit is in de afronding van het nieuwe recreatieve routenetwerk i.s.m. Visit Brabant.
Doel 10: Voor eind 2019 zijn de verkeersknelpunten bij de scholen en schoolroutes in beeld.	We houden een inventarisatie van de verkeersknelpunten bij scholen en schoolroutes en verwerken dit in een rapport en doen aanbevelingen inclusief financiële consequenties.		Alle scholen zijn bezocht. Uitkomsten worden meegenomen in het GVP.
Doel 11: Eind 2019 is er een nieuw speelbeleidsplan opgesteld.	Wij stellen een nieuw speelbeleidsplan toegespitst op verschillende doelgroepen.		Geen prioriteit ivm het niet toekennen van middelen in de begroting.

Programma 5 Financiën & Vastgoed**Portefeuillehouder:** Mevr. M.C.H. de Ruiter – van Hoof**Programmaverantwoordelijke:** J. Verhoeven

Geen stand van zaken in beeld te brengen

Op schema of gereed

Dreigt achterstand op te lopen. Extra actie/aandacht nodig

Niet gestart / niet haalbaar

Doel	Resultaten	Realisatie	Opmerking / stand van zaken
Doel 1: Wij voeren de Samenwerkingsagenda Duurzaamheid uit met onze partners.	In 2019 hebben we duurzaam gedrag gestimuleerd bij inwoners en bedrijven en hierin een voorbeeldfunctie genomen. Denk aan afvalscheiding, LED verlichting en actieplan duurzame inkoop.		
	Bij alle projecten die binnen de gemeente starten is gekeken naar aspecten van duurzaamheid. De duurzaamheidsparagraaf in college- en raadsvoorstellen is geactualiseerd en aangescherpt.		De global goals worden nu al in een aantal college/raadsvoorstellen verwerkt. Er volgt nog een aanpassing van het format zodat de global goals standaard worden meegenomen in een voorstel.

Doel	Resultaten	Realisatie	Opmerking / stand van zaken
	Duurzaamheid is een vast bespreekpunt bij overleggen met dorps- en wijkraden, onderwijs, ondernemersverenigingen en inwoners.		Is ingevuld via koploperstafel en werkgroepen bewustwording, energie en mobiliteit, waaraan alle gremia deelnemen.
	Vanaf 1 juli 2018 worden nieuwbouwwoningen niet meer aangesloten op het aardgasnet, tenzij er zwaarwegende omstandigheden aanwezig zijn. Vastgesteld beleid hiervoor wordt uitgevoerd.		Deze wet vergt geen bijzondere actie meer.
	De meest geschikte locaties voor zonnepanelen (daken en weilanden) in het buitengebied zijn in 2019 geïnventariseerd (doorontwikkeling visie zonneparken).		Het afwegingskader zonne-energie is 1e kwartaal 2020 gereed.
	Mogelijkheden om aan te sluiten bij projecten circulaire economie van Innovatiehuis de Peel zijn verkend.		Er hebben zich geen mogelijkheden voorgedaan.
	Het regionaal zonnepanelenproject de Groene zone heeft er toe geleid dat voor 1 januari 2020 alle 267 plekken zijn ingevuld.		Het maximum aantal daken voor GB is verlaagd tot ca. 213 omdat er in GB gemiddeld meer panelen per dak worden gelegd. In februari 2020 zijn 128 daken voorzien. In maart 2020 wordt de overeenkomst met 1 jaar verlengd om de 213 daken te halen.

Doel	Resultaten	Realisatie	Opmerking / stand van zaken
Doel 2: In 2019 gaan we de woningbouwplanning uitvoeren en deze monitoren.	In 2019 zijn nieuwe prestatieafspraken gemaakt met Goed Wonen.		Prestatieafspraken zijn in december 2019 ondertekend.
	In 2019 hebben we zicht op de realisatie op de gebouwde woningen volgens de planning in het woningbouwprogramma.		Nader beleid is in de maak 2020.
	In 2019 sturen we op woningbouwprogrammering (op wat we, wanneer en waar gaan bouwen).		De woonvisie staat gepland gemeenteraad juli 2020.
	In 2019 sturen we op regionale afstemming 'wonen in de Peel' om de gestelde doelen van het college te behalen.		
	In 2019 staan we open voor experimentele bouwmogelijkheden.		
Doel 3: In 2019 spelen we beter in op de woonwensen van (nieuwe) inwoners en (arbeids)migranten.	Per 1 januari 2019 voeren we de strategische keuzes uit die gemaakt zijn voor de locaties waar woningen gebouwd kunnen worden.		
	Per 1 januari 2019 voeren we het beleid Huisvesting Arbeidsmigranten uit.		Het beleid is nog niet vastgesteld.

Doel	Resultaten	Realisatie	Opmerking / stand van zaken
Doel 4: Wij storten in 2019 een bedrag van €500.000 in de algemene reserve ter verbetering van het weerstandvermogen.	De meerjarenbegroting 2019-2022 is sluitend.		
	We hebben minimaal een begrotingsoverschot van € 500.000 dat wij storten in de algemene reserve voor de opbouw van het weerstandsvermogen.		Storting is geraamd in de begroting 2019.
Doel 5: De gemeentelijke lasten voor inwoners en bedrijven van de gemeente Gemert-Bakel stijgen niet meer dan noodzakelijk.	Wij verhogen de tarieven voor hondenbelasting en toeristenbelasting in 2019 enkel met inflatie. De tarieven afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn kostendekkend. De tarieven OZB stijgen 3% bovenop de inflatie.		De hondenbelasting is via amendement extra verhoogd in plaats van een verhoging leges horeca.
Doel 6: De gemeentelijke producten zijn in 2019 kostendekkend.	Wij verhogen de leges in 2019 tot het niveau waarop alle gemeentelijke producten kostendekkend zijn.		Zie toelichting Doel 5.
Doel 7: In 2026 hebben wij inzicht in de kosten, opbrengsten en mogelijkheden tot verduurzaming van onze maatschappelijke kernaccommodaties, dienstgebouwen en overige gebouwen.	Er vinden in 2019 onderzoeken plaats naar de kosten, opbrengsten en mogelijkheden tot verduurzaming van vijf maatschappelijke kernaccommodaties, dienstgebouwen en overige gebouwen.		Op dit moment zijn er twee rapportages gereed. Er zijn nog drie onderzoeken uitgezet in 2019 en de overige staan gepland voor 2020. Het onderzoeksbudget is bestemd voor de 8 maatschappelijke kernaccommodaties en de eigen dienstgebouwen.

Doel	Resultaten	Realisatie	Opmerking / stand van zaken
Doel 8: Wij krijgen een positief oordeel van de provincie (financiële toezichthouder) over de begroting 2019 en een goedkeurende verklaring van de accountant over de jaarrekening 2018.	Voor 2019 vallen wij onder het repressieve toezicht van de provincie.		
	De jaarrekening 2019 is getrouw en rechtmatig en voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring.		Is nog niet bekend. De jaarrekening 2019 is op dit moment nog onderwerp van controle.
Doel 9: De gemeenteraad wordt 2x per jaar op een transparante wijze geïnformeerd over de bouwgrondexploitatie.	De gemeenteraad ontvangt, juli en december, een rapportage over de stand van zaken bouwgrondexploitatie inclusief risicoanalyses.		
	Wij vernieuwen in 2019 de rapportage over de bouwgrondexploitatie.		
	De gemeenteraad evalueert in 2019 de vernieuwde rapportage.		

Doel	Resultaten	Realisatie	Opmerking / stand van zaken
Doel 10: Wij realiseren de in 2019 geplande verkopen van de bouwgrondexploitatie.	Delen van de verkoopresultaten in de bouwgrondexploitatie via (sociale) media na realisatie.		
	In 2019 voeren we de marketingstrategieën voor De Vrije Erven en Smartpark Gemert verder uit.		
	We leveren ook in 2019 maatwerk in kaveloppervlakte en financiering van gemeentelijke bouwgronden.		
	Een raadsvoorstel is aangeleverd voor het vaststellen van (regio) concurrerende bouwgrondprijzen in november 2019.		
	We onderbouwen in 2019 de behoefte aan woningen en bedrijfs- en woonkavels.		
	In 2019 vindt minimaal twee keer overleg met stakeholders (o.a. makelaars, Goed Wonen, private-project ontwikkelaars) plaats.		
	In 2019 blijven wij gebruik maken van het klantvolgsysteem ten behoeve van een beter relatiebeheer.		

Paragrafen

De Paragrafen dienen aan te sluiten bij de inrichting van de begroting. De paragrafen bevatten de verantwoording van wat in de toekomstige paragrafen in de begroting is opgenomen. De eerste zeven paragrafen zijn verplicht. Gemeenten zijn vrij om meer paragrafen op te nemen. Gemert-Bakel heeft ervoor gekozen om voor Grootchalige projecten (waaronder reconstructie) een aparte paragraaf in te richten.

De Sisa-verantwoording is opgenomen in de jaarrekening.

- 1 Lokale heffingen
- 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- 3 Onderhoud kapitaalgoederen
- 4 Financiering (Treasury)
- 5 Bedrijfsvoering (inclusief rechtmatigheid)
- 6 Verbonden partijen
- 7 Grondbeleid
- 8 Grootchalige projecten: voortgangsrapportage lopende kredieten en projecten

§ 1 Lokale heffingen

Beleid ten aanzien van onroerende-zaakbelastingen (OZB)

Voor 2019 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd in de tarieven OZB.

- Een stijging van de OZB opbrengsten met 6% ten opzichte van 2018.
- Areaaluitbreiding van € 53.000;

Tarief voor woningen of voor woningen met bedrijf, waarvan 70% van de waarde toegerekend wordt aan de woning:	2016	2017	2018	2019
Eigenarenbelasting:	0,166687%	0,166687%	0,161726%	0,155014%

Tarief voor niet-woningen (alle andere panden dan woningen):	2016	2017	2018	2019
Eigenarenbelasting:	0,222455%	0,233798%	0,235428%	0,269067%
Gebruikersbelasting:	0,172236%	0,166518%	0,164464%	0,181250%

De opbrengsten in meerjarenperspectief zien er als volgt uit:

Opbrengst OZB	2016	2017	2018	2019
Totaal opbrengst	€ 7.186.437	€ 7.150.354	€ 7.309.706	€ 8.003.687

Hondenbelasting

De hondenbelasting is een algemene belasting. Een maatschappelijke rechtvaardiging in het heffen van hondenbelasting is gelegen in het feit dat de gemeente kosten maakt voor het ruimen van hondenuitwerpselen en het aanleggen van uitlaatstroken. Wettelijk gezien hoeft deze koppeling niet gemaakt te worden.

Het tarief in 2019 was € 57,65.

Opbrengst hondenbelasting	2016	2017	2018	2019
Totaal opbrengst	€ 156.528	€ 153.482	€ 158.777	€ 181.008

Leges voor verleende diensten

Het beleid is er in principe op gericht om een volledige kostendekking voor de verleende dienst te bereiken. De legestarieven in 2018 waren niet volledig kostendekkend. Hiervoor is in 2019 een inhaalslag gedaan.

Afvalstoffenheffing/Reinigingsrechten

De reinigingsheffingen (afvalstoffenheffing en reinigingsrechten) zijn bedoeld als een middel om de kosten van het ophalen en verwerken van afvalstoffen, in de breedste zin van het woord, te verhalen op degenen die de afvalstoffen ter verwerking aanbieden aan de vuilnisophaaldienst.

De afvalstoffenheffing wordt geheven van degene die feitelijk gebruik maakt van een perceel waarvan een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt. Het tarief voor de afvalstoffenheffing bestaat uit een vast bedrag en een variabel/gedifferentieerd bedrag (tarief met differentiatie naar aanbiedingsfrequentie en grootte van de container). Het een en ander betekent dat in principe voor elk perceel tenminste het vaste bedrag wordt geheven. Indien geen afvalstoffen door middel van een container worden aangeboden, zal het zogenaamde variabele/gedifferentieerde tarief (tarief per lediging, per soort van container) uiteraard niet verschuldigd zijn. Aan bedrijven (winkels, kantoren etc.) van waaruit afvalstoffen door middel van de containers worden aangeboden aan de gemeentelijke ophaaldienst, worden op basis van een retributie (het zogenaamde reinigingsrecht), tarieven in rekening gebracht.

De vaste bedragen vormen een zekere component in de beoogde opbrengst van de reinigingsheffingen. De vaste kosten van het ophalen en verwerken van afvalstoffen, waaronder ook de kosten van de milieustraat begrepen zijn, worden door de vaste bedragen gedekt.

De opbrengst van de variabele/gedifferentieerde tarieven is uitsluitend afhankelijk van het aanbiedingsgedrag van de inwoners. Bij een laag aanbod zal de opbrengst uiteraard laag zijn. Daartegenover staat dat ook de kosten daarmee worden verminderd, omdat er minder afval hoeft te worden verwerkt. Met de gedifferentieerde toepassing wordt beoogd om de afvalstroom zoveel mogelijk te beperken.

De belasting kent een vast tarief voor elke woning. De belasting kent daarnaast ook een variabel tarief (tarief met differentiatie naar aanbiedingsfrequentie en grootte van de container).

Tarieven afval	2016	2017	2018	2019
Basistarief woningen	€ 126	€ 107	€ 107	€ 125,04
Basistarief niet woningen	€ 149	€ 130	€ 130	€ 159,00
Basistarief ondergrondse inzameling	€ 84	€ 65	€ 65	€ 83,05
<i>Tarief ledigingen:</i>				
40 liter container	€ 2,40	€ 2,40	€ 2,40	€ 3,10
80 liter container	€ 4,25	€ 4,25	€ 4,25	€ 5,60
140 liter container	€ 6,25	€ 6,25	€ 6,25	€ 8,70
240 liter container	€ 10,45	€ 10,45	€ 10,45	€ 14,60
60 liter zak	€ 2,30	€ 2,30	€ 2,30	€ 3,30

Voor aanbieden/ophalen van de groente- fruit en tuinafval in de groene Gft-container worden geen aparte kosten in rekening gebracht. De kosten van ophalen en verwerken van GFT zitten in het vastrecht.

Het beleid is er op gericht om de kosten van afvalverwerking volledig te verhalen. De inkomsten zijn in meerjarenperspectief dan ook gelijk aan de ramingen van de lasten. De opbrengsten in meerjarenperspectief zien er uit als volgt:

Opbrengst afvalstoffenheffing / reinigingsrecht	2016	2017	2018	2019
Totaal opbrengst	€ 1.972.088	€ 1.727.556	€ 1.660.251	€ 2.209.510

Overzicht kostendekkendheid afval:	Werkelijk 2019
Kosten taakveld afval, incl. omslagrente:	2.685.205
Inkomsten taakveld, excl. heffingen:	-811.962
Netto kosten taakveld:	1.873.243
Toe te rekenen kosten:	
Lasten inning heffing (BSOB)	37.596
BTW	485.829
Overhead	40.600
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	47.910
Totale kosten:	2.485.178
Opbrengst heffingen (excl. kwijtscheldingen):	2.209.510
Dekkingspercentage:	88,9%

Door de gestegen kosten enerzijds en lagere inkomsten gedurende 2019 anderzijds was afval in 2019 niet meer kostendekkend.

Rioolheffing

Het tarief van de rioolheffing bestond in 2019 uit:

- Een vast bedrag voor gebruik tot ten hoogste 250 m³ waterverbruik van € 177,60 en een vast bedrag voor gebruik tot ten hoogste 1.000 m³ waterverbruik van € 215,04;.
- Een vast bedrag voor gebruik tot 1000 m³ + verhoging per 500 m³ waterverbruik tot 5.000 m³ € 215,04 vermeerderd met € 25,02 per 500 m³ of gedeelte daarvan, boven 1.000 m³;
- Een vast bedrag voor gebruik tot 5000 m³ + verhoging per 500 m³ waterverbruik boven 5.000 m³ € 415,20 + verhoging met € 18,78 per 500 m³ of gedeelte daarvan, boven 5.000 m³.

Opbrengst rioolheffing	2016	2017	2018	2019
Totaal opbrengst	€ 2.248.066	€ 2.214.440	€ 2.323.881	€ 2.443.868

Overzicht kostendekkendheid riolering:	Werkelijk 2019
Kosten taakveld riolering, incl. omslagrente, excl. mut. voorziening	€ 1.431.400
Inkomsten taakveld, excl. heffingen:	€ -81.659
Netto kosten taakveld:	€ 1.349.740
Toe te rekenen kosten:	
Lasten inning heffing (BSOB)	€ 39.521
BTW	€ 229.069
Overhead	€ 131.358
Kwijtschelding rioleringsheffing	€ 71.860
Rente	€ 188.172
Dotatie voorziening	€ 434.148
Totale kosten:	€ 2.443.868
Opbrengst heffingen (excl. kwijtscheldingen):	€ 2.443.868
Dekkingspercentage:	100,0%

Toeristenbelasting

Het tarief van de toeristenbelasting bedraagt in 2019 € 1,30 per persoon/per overnachting. Vanaf 2013 worden voor het eerst arbeidsmigranten in de heffing betrokken.

Opbrengst toeristenbelasting	2016	2017	2018	2019
Totaal opbrengst	€ 159.553	€ 136.546	€ 153.523	Nog op te leggen

Voor 2019 is de opbrengst nog niet bekend bij het opstellen van deze jaarrekening. In deze jaarrekening is nu rekening gehouden met een opbrengst in lijn met 2018.

Baatbelastingen

Baatbelasting is een belasting die in het verleden hoofdzakelijk gebruikt werd voor het verhaal van kosten, verbonden aan het uitbreiden van de drukriolering in het buitengebied. Uit artikel 222 van de Gemeentewet volgt dat in principe uitgegaan wordt van een belastingheffing, tenzij langs privaatrechtelijke weg de lasten/kosten kunnen worden vergoed. Voor de nog uit te voeren uitbreidingen van het gemeentelijke rioleringsstelsel in het buitengebied voor ongeveer 150 aansluitingen is gekozen om de kosten via een billijke bijdrage te verhalen op basis van een privaatrechtelijke overeenkomst. De heffing van baatbelasting is een aflopende zaak. Het gaat nog om laatste aanslag die loopt tot en met 2019. De opbrengsten in meerjarenperspectief zien er uit als volgt:

Opbrengst baatbelasting	2016	2017	2018	2019
Totaal opbrengst	€ 584	€ 584	€ 292	€ 292

Reclamebelasting

In het centrum van Gemert worden activiteiten en voorzieningen door de Ondernemersvereniging Gemert georganiseerd. De leden van deze vereniging dragen zorg voor de financiering. Niet alle ondernemers in het centrum zijn lid van deze vereniging terwijl zij wel profiteren van deze activiteiten en voorzieningen.

Door middel de reclamebelasting levert iedere ondernemer een bijdrage. Dit werkt als volgt: de gemeente int een belasting onder de ondernemers en verstrekt de opbrengsten hiervan in de vorm van een subsidie aan een ondernemersvereniging. Deze vereniging kan daarmee activiteiten en voorzieningen financieren die collectieve doelen dienen. Per 1 januari 2010 is de reclamebelasting ingevoerd en deze wordt geheven in een afgebakend gebied van het centrum van Gemert

Het tarief bedraagt in 2019 € 380,00 voor één of meer aankondigingen die worden aangetroffen per onroerende zaak.

Opbrengst reclamebelasting	2016	2017	2018	2019
Werkelijke opbrengst	€ 44.812	€ 44.375	€ 43.499	€ 44.460

De opbrengsten worden na aftrek van € 5.000 aan uitvoeringskosten 1 op 1 doorbetaald aan de Ondernemersvereniging.

De ontwikkeling van de lokale lastendruk

Het COELO geeft jaarlijks een atlas uit waarin het niveau en de ontwikkeling van de lokale lasten in kaart wordt gebracht. Onder de gemeentelijke woonlasten wordt verstaan het gemiddelde bedrag dat een huishouden (eenpersoons of meerpersoons) in een bepaalde gemeente betaald aan OZB, rioolheffing en reinigingsheffing, minus een eventuele heffingskorting. De totale woonlasten in 2018 in Gemert-Bakel bedroegen voor een meerpersoonshuishouden gemiddeld € 768. Landelijk lag het gemiddelde op € 739 (bron: www.waarstaatjegemeente.nl)

Kwijtschelding

De gemeente heeft mogelijkheden tot kwijtschelding van een aantal heffingen. De gemeente kan hiertoe besluiten op basis van wettelijke regels, die aangeven in hoeverre de gemeente kwijtschelding kan verlenen. Kwijtschelding rioolheffing wordt toegerekend aan rioolheffing.

Kwijtschelding	2016	2017	2018	2019
Totale kwijtschelding	€ 121.865	€ 120.000	€ 121.074	€ 119.775

§2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf betreffende het weerstandsvermogen bevat een inventarisatie van de risico's, weerstandsvermogen en het beleid daarover.

Risicomatrix

In totaal zijn er 20 risico's opgenomen in het risicoprofiel. Onderstaande risicomatrix geeft weer hoe deze risico's gespreid zijn voor wat betreft de inschatting van de kans op optreden en de maximale financiële gevolgen. In deze paragraaf wordt een specificatie gegeven van de risico's, inclusief niet-gekwantificeerde risico's.

> €750.000		1,5	1, 2	
€250.000 < x < €750.000		3	9	
€100.000 < x < €250.000		8		
< €100.000	7, 10	4, 6, 10		
Impact / Kans	25%	50%	75%	90%

Belangrijkste financiële risico's Gemeente Gemert-Bakel

Nr.	Risico	Kans	Impact incidenteel	Impact structureel
1.	Projectrisico's bouwgrondexploitatie	75%	€ 1.699.547	
	Winstneming Bakel Neerakker	50%	€ 772.000	
2.	Decentralisatie taken rijksoverheid	75%	€ 1.350.000	
3.	Verkoop van gronden en panden	50%	€ 275.000	
4.	Het overschrijden van het budget bij openeindregelingen	50%		€ 50.000
5.	Gemeentefonds	50%	€ 1.555.000 (herverdeling)	€ 220.000 (regulier)
6.	Risico afvalverwerking	50%	€ 100.000	
7.	Verstrekke geldleningen en hypotheken	25%	€ 87.500	
8.	Golfbaan	50%		€ 150.000
9.	Senzer	75%	€ 356.000	
10.	Overige risico's	50%	€ 30.000	€ 31.000
Totaal			6.225.047	€ 451.000
Structureel (2020 – 2023, impact x 4 jaren)				€ 1.804.000
Benodigde weerstandsvermogen			€ 8.029.047	
De genoemde percentages en bedragen zijn indicatief.				

Inventarisatie weerstandcapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, te dekken. De weerstandscapaciteit bestaat uit:

Bestanddeel weerstandsvermogen	Incidenteel	Structureel
Algemene Reserve	X	
Bestemmingsreserve	X	
Onbenutte belastingcapaciteit		X
Vrije begrotingsruimte	X	X
Kostenreductie		X

Wij rekenen voor het aanwezige weerstandsvermogen enkel met de Algemene reserve(s). De overige onderdelen nemen wij voorzichtigheidshalve niet mee in de berekening. De stand van zaken is als volgt per 31-12-2019:

Benodigd weerstandsvermogen	€ 8.029.047
Aanwezige weerstandsvermogen 31-12-2019	€ 8.392.374
Stand Algemene reserve na alle raadsbesluiten in 2019	€ 1.039.000
Algemene reserve bouwgrond 31-12-2019	€ 7.353.374
Nog te bestemmen saldo jaarrekening 2019	€ 1.362.000
Voorstel Risicoreserve corona	€ 962.000

Het aanwezige weerstandsvermogen per 31-12-2019 bedraagt € 8.392.374 en is daarmee toereikend. Dit bedrag is nog exclusief de bestemming van het positieve saldo jaarrekening 2019 van € 1.362.000. Daarvan wordt bij de vaststelling van de jaarrekening voorgesteld om € 962.000 te storten in de Risicoreserve Corona.

Kengetallen

Het BBV bepaalt dat gemeenten verplicht een aantal kengetallen moeten opnemen in de begroting en jaarrekening om inzicht te geven in de financiële positie. Via www.waarstaatjegemeente.nl kunnen de kengetallen worden vergeleken met andere gemeenten, Noord-Brabant en Nederland.

De kengetallen maken het voor de gemeenteraad en toezichthouder makkelijk om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente.

Aan de kengetallen zijn (nog) geen normen verbonden. De wetgever heeft de manier waarop gemeenten de kengetallen laten meewegen nadrukkelijk bij de gemeente gelaten.

Wel is meegegeven dat het behulpzaam kan zijn om de kengetallen te relateren aan bijvoorbeeld signaleringswaarden. Dit zijn (normen)kaders waarbij zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de signaleringswaarden afkomstig uit de stresstest voor 100.000+ gemeenten. In de onderstaande tabel zijn de signaleringswaarden te zien en in welke categorie (A, B of C) deze vallen. Hierbij is categorie A het minst risicovol en categorie C het meest risicovol.

Kengetal	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	>0%	=0%	<0%
Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
Belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

Eén afzonderlijke kengetal zegt niet alles, de kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden bekeken om een goed beeld te krijgen van de financiële positie. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie, maar is dat afhankelijk of en wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Noch hoeft een tegenvallende ontwikkeling van de grondprijs een negatieve invloed te hebben indien de structurele exploitatieruimte groot is of men over voldoende ruimte in belastingcapaciteit beschikt, omdat er dan ruimte is om tegenvallers op te vangen.

Hieronder volgt een verloop van de kengetallen van Gemert-Bakel in de categorieën zoals hierboven benoemd. Daarnaast volgt per kengetal een definitie en toelichting van (de ontwikkeling van) het cijfer.

Kengetal	Jaarrekening 2018	Begroting 2019	Jaarrekening 2019
Netto schuldquote	130%	153%	125%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	87%	106%	83%
Solvabiliteitsratio	5%	4%	9%
Structurele exploitatieruimte	4%	2%	6%
Grondexploitatie	32%	10%	36%
Belastingcapaciteit	103%	104%	102%

(Groen goede score, Oranje gemiddelde score, Rood lagere score)

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Hoe hoger de schuldenlast, hoe hoger de netto schuldquote. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten op de exploitatie drukken.

Toelichting kengetal Gemert-Bakel:

De schulden van de gemeente Gemert-Bakel zijn hoog. Hierdoor heeft de gemeente gemiddeld meer rentelasten dan andere gemeenten. Door de verbeterende financiële positie nemen de schulden wel af. In 2019 is de kasgeldlening van € 12.000.000 omgezet naar een vaste lening van vijf jaar. Niettemin is de totale schuld ook in 2019 weer gedaald wat tot uiting komt in het kengetal.

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen geeft inzicht in hoeverre sprake is van doorlenen. Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of deze allemaal worden terugbetaald wordt de netto schuldquote berekend zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. In de netto schuldquote gecorrigeerde voor alle leningen wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekend voor de schuldenlast.

De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, maar met de toevoeging dat ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.

Toelichting kengetal Gemert-Bakel

De gemeente heeft in het verleden relatief veel geld doorgeleend of uitgeleend. Bij de netto schuldquote worden deze verstrekte leningen gecorrigeerd. Na aftrek van de verstrekte leningen is het beeld daarom ook positiever dan bij de netto schuldquote zichtbaar is. Het percentage is ten opzichte van 2019 gedaald. De dalende schuldpositie is hiervan de oorzaak.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale vermogen. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves (de algemene reserve en de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente.

Toelichting kengetal Gemert-Bakel

De reservepositie van de gemeente Gemert-Bakel is laag en de schuldenpositie van de gemeente is relatief hoog. Dit komt tot uiting in het lage solvabiliteitsratio. Door dalende schulden enerzijds en een verbeterde reservepositie anderzijds is de ratio gestegen van 5% in de jaarrekening 2018 naar 9% in de jaarrekening 2019. Dit valt nog steeds ruim onder de normratio.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om het structurele en reële evenwicht van de begroting te beoordelen. De structurele exploitatieruimte geeft aan in hoeverre een gemeente ruimte heeft om haar eigen lasten te kunnen dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling wordt namelijk onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (zie artikel 17, onderdeel c, van het BBV) en uitgedrukt in een percentage.

Een positieve uitkomst betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Over het algemeen geldt als richtlijn: hoeveel te hoger het kengetal structurele exploitatieruimte, hoeveel te gunstiger dit is voor de gemeente.

Toelichting kengetal Gemert-Bakel

De structurele exploitatie ruimte is in de jaarrekening 2019 hoger dan 0%. Dit geeft aan dat in de jaarrekening 2019 onze structurele baten meer dan toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grondexploitaties zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Voor de berekening van dit kengetal wordt de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten (exclusief mutatie reserves). De boekwaarde van de voorraden grond is hierbij van groot belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

Toelichting Gemert-Bakel

In 2019 is een aantal gronden in exploitatie genomen. Dit is een van de oorzaken waarom het percentage enigszins gestegen is in 2019 ten opzichte van 2018.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde.

De definitie van het kengetal belastingcapaciteit is:

Woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar T (het begrotingsjaar) ten opzichte van het landelijk gemiddelde in jaar T-1 (het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar) uitgedrukt in een percentage.

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen, wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het COELO publiceert ieder jaar deze lasten in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en reinigingsheffing én de afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde waarde in die gemeente. Deze cijfers worden voortaan ook in de jaarlijkse meicirculaire bekendgemaakt zodat de gemeenten tijdig op de hoogte zijn van de hoogte van de lasten die voor de berekening moeten worden gebruikt.

Toelichting kengetal Gemert-Bakel

Het bedrag aan gemeentelijke lasten in 2019 bedraagt voor Gemert-Bakel € 768 volgens de Atlas van de lokale lasten 2019 van het COELO. De lokale lasten in Gemert-Bakel zijn in 2019 gestegen maar het landelijke gemiddelde is iets meer gestegen. Daarom daalt de belastingcapaciteit van Gemert-Bakel van 103% naar 102%

Het bedrag voor afvalstoffen wijkt hierin af van het bedrag hiervoor in de paragraaf Lokale heffingen. COELO gaat bij afvalinzameling namelijk uit van landelijke gemiddelde aannames op het onderdeel Diftar. Dit verschil is in vergelijking met voorgaande jaren overigens minder groot. Uitgaande van de berekening die Gemert-Bakel hanteert voor haar gemeentelijke lasten, dan bedraagt de belastingcapaciteit 102% en is daarmee ietwat lager dan het landelijke gemiddelde van 103%.

Gekwantificeerde risico's

Risico	1. Projectrisico's bouwgrondexploitatie
Toelichting	De grondexploitaties zitten al enige tijd in een positieve flow. In nagenoeg alle complexen verloopt de verkoop voorspoedig of verloopt de risicobeheersing naar wens. Ondanks dat hierdoor de risico's in de bouwgrondexploitatie afnemen blijven er in enkele complexen nog wel risico's. De risico's bestaan voornamelijk uit marktrisico's in verband met de totale voorraad gronden in een plan. Binnen de grondexploitaties bestaan een tweetal projecten met een hoger risicoprofiel. Van het totale geïnvesteerde vermogen in de bouwgrondexploitatie bedraagt een belangrijk deel onderstaande drie exploitaties. Een toelichting op de risico's per project: <u>Smartpark Gemert (bedrijventerrein)</u> Voor dit plan is een exploitatieplan opgesteld. Dit plan kent vooral een marktrisico, mede gezien het geïnvesteerde vermogen van € 3.935.055 (exclusief exploitatieplan). Dit marktrisico geldt voor de door de gemeente zelf te ontwikkelen kavels, maar met name voor opbrengsten vanuit kavels door derden die via het exploitatieplan verhaald worden. Om het risico te beperken is in 2016 gestart met een marketingplan "Smartpark Gemert" om het verkopen van bedrijfskavels te stimuleren. Door deze marketingstrategie, en de inzet van een bedrijfsacquisiteur, is de verkoop van bedrijfsgrond de laatste jaren flink toegenomen waardoor de risico's voor de gemeentelijke gronden verkleind is. Het risico zit met name in het ontvangen van een exploitatiebijdrage door derden die via het exploitatieplan verhaald worden. Deze exploitatiebijdrage is verschuldigd zodra een omgevingsvergunning op de in het exploitatieplan opgenomen gronden afgegeven wordt. Er is echter geen tijdsverplichting voor het aanvragen van een omgevingsvergunning. Het exploitatieplan wordt in 2020 geactualiseerd. <u>Keizersberg</u> Voor het complex Keizersberg is een nieuw bestemmingsplan opgesteld waarin het mogelijk is om woon-werk locaties op deze locatie te realiseren. Dit bestemmingsplan, met hierin 16 woon-werk kavels, is in 2019 door de gemeenteraad vastgesteld. Tegen dit plan loopt momenteel een beroepsprocedure. Hierdoor is nog niet gestart met de verkoop van deze kavels. Het risico bestaat hierdoor uit een waarderings- en een marktrisico. Afhankelijk van de uitkomst van de beroepsprocedure zou het mogelijk zijn dat het plan aangepast moet worden waardoor er minder kavels verkocht kunnen worden. Daarnaast is het moeilijk in te schatten hoeveel interesse er in de markt is voor deze kavels.

	<u>Mortel De Vrije Erven</u> In de jaarrekening 2018 was dit project ook aangeduid als project met een hoger risicoprofiel. De opgestelde marketingstrategie voor deze kavels in samenhang met de door de gemeenteraad vastgestelde prijsverlaging heeft echter effect gehad. De risico's voor dit plan zijn hierdoor aanzienlijk afgenomen. In 2019 is het plan bouwrijpgemaakt en zijn de eersten gestart met de bouwwerkzaamheden. In totaal zijn er inmiddels 8 kavels verkocht, 1 kavel in optie genomen en nog 1 kavel beschikbaar. <u>Bedrag risicoinschatting bouwgrondexploitatie</u> De impact van het risico is € 1.699.547 wat net zoals in voorgaande jaren berekend is op basis van drie factoren, namelijk het marktrisico, waarderingsrisico en organisatorisch risico. Dit bedrag wordt jaarlijks één maal berekend, in april ter voorbereiding op de jaarrekening. <u>Winstneming Bakel-Neerakker</u> De verplichte toepassing van de POC-methode voor winstneming heeft als gevolg dat er in de jaarrekening 2017 winst is genomen op Bakel Neerakker. Het bedrag is gestort in de Algemene reserve bouwgrondexploitatie welke onderdeel uit maakt van het beschikbare weerstandsvermogen. Deze winstneming is risicovol omdat er nog onduidelijk is wat de planvorming zal gaan worden voor dit gebied door de projectontwikkelaar. Daarom wordt er in het weerstandsvermogen mee gerekend dat de winstneming van € 1.544.000 niet volledig gerealiseerd wordt.
Kans	Niet van toepassing. Risicobedrag berekend op basis van marktrisico, waarderingsrisico en organisatorisch risico
Impact	€ 1.699.547 (incidenteel)
Kans	50% (winstneming Bakel Neerakker)
Impact	€ 772.000 (incidenteel)

Risico	2. Decentralisatie taken rijksoverheid
Toelichting	In 2015 zijn drie decentralisaties ingevoerd. Het ging om de begeleiding/dagbesteding uit de Algemene wet bijzondere ziektekosten (AWBZ), de decentralisatie van de jeugdzorg en invoering van de participatiewet. Voor alle drie de decentralisaties betrof dat nieuwe taken en voor een deel onbekende doelgroepen. Voor de regelingen geldt dat zij zijn doorgevoerd met een efficiencykorting en dat een structurele verandering binnen het uitvoeringssysteem vereist is. Om binnen de beschikbare budgetten te blijven, wordt de uitvoering van deze taken lokaal opgepakt waar het kan en regionaal waar dat moet. Soberheid en sociale innovatie staan voorop, niettemin zijn er wettelijke grenzen aan de mate van soberheid waarmee een gemeente deze regelingen kan inrichten. In 2015 bleef de gemeente ruim binnen het beschikbare budget. De jaren daarna kende tekorten.

Wmo en Jeugd

In 2018 heeft de gemeente Gemert-Bakel besloten om de eigen bijdrage te verlagen en niet meer inkomensafhankelijk te maken. In 2019 is het abonnementstarief Wmo landelijk ingevoerd. Dit heeft veel aandacht gekregen, ook bij de inwoners van Gemert-Bakel. Er zijn weinig afwijzingsgronden voor deze voorzieningen doordat inkomen geen rol speelt in het bepalen of iemand aanspraak kan maken op een voorziening. Dit heeft een kostenstijging tot gevolg gehad. Ook zijn de verminderde inkomsten eigen bijdragen die met deze maatregel samenhangen lager uitgevallen dan begroot. Overige voorzieningen waaronder de vervoersvoorzieningen, hulpmiddelen en woningaanpassingen overschreden de programmakosten in 2019. Voor 2020 en verder nemen de kosten voor Wmo toe als gevolg van de aanzuigende werking van het abonnementstarief, toenemende vergrijzing en indexeringen. Voor tariefstijging huishoudelijke ondersteuning verwachten we een stijging als gevolg van loonsverhogingen en loontredestijgingen.

Dezelfde taken op dezelfde manier uitvoeren en met minder budget is geen optie. Dit betekent dat we burgers en lokale partners uitdagen en uitnodigen om samen nieuwe initiatieven te ontwikkelen en daarin te investeren. Lokale initiatieven die bijvoorbeeld bijdragen aan het versterken van het informeel netwerk, het behoud van de eigen regie van inwoners van Gemert-Bakel en het opzetten van algemene voorzieningen; kortom initiatieven die de druk op de duurdere vormen van ondersteuning verminderen. Ook zetten we in op extra expertise in het gebiedsteam voor een goede triage van hulpvragen in een vroegtijdig stadium.

Voor Jeugd kunnen we vanuit de toegang via het gebiedsteam sturen door zoveel mogelijk naar oplossingen in het informele netwerk en lokale veld te verwijzen. De wettelijke zorgplicht blijft echter altijd bestaan wanneer op basis van het deskundige oordeel van professionals jeugdhulp nodig is, dan moet deze geboden worden. Zeker als de veiligheid van kinderen in het geding is. Tot slot biedt de jeugdwet ruimte aan onder andere huisartsen, medisch specialisten en justitie om te verwijzen naar jeugdhulp. De gemeente is dan geen partij in de toegang tot voorzieningen voor jeugdhulp. Echter draagt zij wel de kosten. Door samenwerking te zoeken met deze verwijzers streven we ernaar om zoveel mogelijk grip op de kosten te krijgen.

Vanaf het jaar 2020 zijn de inkomsten op de deeltaak voogdij 18+ met 1,1 miljoen euro gedaald. Op basis van de meicirculaire en herberekening 2019 heeft de gemeente te maken met deze korting. Nu de herverdeling van het gemeentefonds is uitgesteld naar 1-1-2022 heeft het ministerie van VWS besloten om voor voogdij/18+ in 2021 nog eenmaal een historische verdeling te hanteren, maar dan volgens het nieuwe woonplaatsbeginsel. De (financiële) consequenties hiervan worden bekendgemaakt in de meicirculaire 2020.

Sturing geschiedt vanuit inkoop door GR Peelgemeenten en DVO Eindhoven (21 voor de jeugd). Inkoopafspraken liggen echter voor meerdere jaren vast en tarieven staan regionaal en landelijk sterk onder druk. Voor 2021 en verder zullen er nieuwe inkoopafspraken worden gemaakt op dit moment is onbekend of deze hoger of lager gaan worden dan de huidige afspraken.

	Eventuele financiële consequenties hiervan zijn dus nog onbekend. <u>Participatiewet</u> Risico's bevinden zich op het gebied van de werking van de arbeidsmarkt in tijden van economisch crisis. Dan vallen er ontslagen en is er meer aanbod dan vraag. Vooral de zwakkere werknemers, maar ook ZZP'ers vallen dan buiten de boot. Na een periode van WW-uitkering doen zij een beroep op de participatiewet. Instrumenten die bedoeld zijn voor de zwakkere werknemers (garantiebanen, beschut werk, loonkostensubsidies) zijn tot nu toe ontoereikend of nog onvoldoende ingevoerd. Het risico met betrekking tot het ondernemingsplan Senzer is apart benoemd in deze risicoparagraaf (risico 10). <u>Risicobedrag</u> 10% van het totaal budget van afgerond € 16.000.000 in 2019 (decembercirculaire 2019) voor nieuwe taken Wmo, Jeugd en Participatie en de € 2.000.000 voor Wmo oud wordt als incidenteel risico aangemerkt met een kans van 75% dat het risico zich manifesteert. Op basis van het tekort op de 3d's in de jaren 2016 t/m 2019 is de kans eerder al verhoogd van 50% naar 75%.
Kans	75%
Gevolg	€ 1.800.000 -> 10% van het totaal budget wordt als risico aangemerkt.
Impact	€ 1.350.000 (incidenteel)

Risico	3. De verkoop van gronden en panden (risico's vastgoedmarkt)
Toelichting	In het verleden zijn veel gronden en panden verworven. Het in bezit hebben van relatief veel gronden en panden brengt (financiële) risico's met zich mee. Met de aantrekkende markt zijn deze risico's de afgelopen jaren wel afgenomen. Aan herbestemming van gronden zijn herontwikkelingskosten en eventuele afwaarderingsverliezen verbonden. Wanneer afzet van de panden en gronden achterblijft, is de gemeente drager van de rentelasten. De afgelopen jaren is mede gezien de risico's bewust een beleid gevoerd om panden af te stoten als er geen reden was deze in bezit te houden. Via de financiële rapportages zijn de daaraan verbonden boekverliezen of boekwinsten verwerkt. Van de voorraad woningen niet zijnde bouwgrond en gronden bijzondere bestemming is een risico opgenomen van 10% over de boekwaarde, met een gevolg van € 550.000.
Kans	50%
Gevolg	Verkoop van gronden en panden: € 550.000
Impact	€ 275.000 (incidenteel)

Risico	4. Het overschrijden van het budget bij opneindregelingen
Toelichting	Dit betreft de opneindregelingen niet zijnde de drie decentralisaties en Wmo oud. <u>Leerlingenvervoer</u> Voor het jaar 2020 is € 525.000 beschikbaar voor het leerlingenvervoer. Dit was oorspronkelijk hoger maar op basis van realisatie 2018 en 2019 is deze post structureel met € 59.000 verlaagd. De kosten van leerlingenvervoer blijven echter altijd afhankelijk van het aantal leerlingen. De kans op overschrijding is klein. De gemeente werkt ook hard aan de implementatie van passend onderwijs zodat alle kinderen het juiste onderwijs ontvangen. In 2020 was een aanbesteding leerlingenvervoer gepland voor het schooljaar 2020/2021. Vanwege corona is deze aanbesteding nu doorgeschoven naar 2021 met als start schooljaar 2021/2022. De aanbesteding heeft waarschijnlijk invloed op de kosten.
Kans	50%
Gevolg	€ 100.000 -> inschatting
Impact	€ 50.000 (structureel)

Risico	5. Gemeentefonds
Toelichting	In 2019 is de Rijksbijdrage uit het Gemeentefonds drie keer gewijzigd met de mei- september en decembercirculaire. Afrekening van het accres 2019 zal plaatsvinden in de meicirculaire 2020. <u>Voogdij/18+</u> De meicirculaire 2019 heeft een forse daling laten zien voor de jaarschijven 2020-2023 voornamelijk veroorzaakt door verlaging van de Integratie Uitkering Voogdij/18+. Voor het jaar 2020 is een beroep gedaan op de compensatieregeling Voogdij/18+ deze heeft een positieve uitwerking gekregen. Met de december-circulaire 2019 is een bedrag van € 248.000 incidenteel toegekend voor het jaar 2020. In 2021 wordt overgegaan naar een objectief model voor Voogdij/18+. Hoe deze herverdeling gaat uitpakken is onbekend. <u>Jeugd</u> Bij de meicirculaire 2019 heeft het Rijk incidenteel extra middelen voor jeugdzorg ter beschikking gesteld tot en met 2021. Dat is nog niet structureel omdat het ministerie er nog niet van overtuigd is dat de tekorten bij gemeenten voor jeugd structureel zijn. Een onderzoek hiernaar wordt afgerond in het najaar van 2020. Herverdeling gemeentefonds met een jaar uitgesteld Op 26 februari 2020 heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gemeenten geïnformeerd over uitstel van de ingangsdatum van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds. Ingang is nu verwacht per 1-1-2022. <u>Verwachte effecten herverdeling</u> Bij de herverdeling van het gemeentefonds stelt het Rijk niet meer geld ter beschikking maar wordt het beschikbare geld herverdeeld onder de gemeenten. In de voorstellen die begin 2020 op tafel lagen ging grofweg tweederde van de gemeenten er op achteruit (lees de plattelandsgemeenten). De overige gemeenten ging er bij de herverdeling op vooruit (lees de steden). De resultaten waren dermate ingrijpend dat Minister Knops besloten heeft de herverdeling naar 2022 uit te stellen en zich te beraden over nadere voorstellen. De rapporten van het ministerie zijn niet openbaar. Wij kunnen u daarom geen indicatie geven wat het nadelige effect voor Gemert-Bakel zou zijn geweest. De algemene verwachting is nu dat de scherpe kanten van de voorstellen af worden gehaald maar dat dat de nieuwe voorstellen nog steeds ongunstig zullen uitpakken voor plattelandsgemeenten. Het adviesbureau (Pauw) die voor onze gemeente de algemene uitkering uitrekent heeft plattelandsgemeenten aanbevolen uit te gaan van een nadeel van 100 euro per inwoner en dit als risico op te nemen in de weerstandsparagraaf.

	<u>Beschermd wonen</u> Het jaar uitstel heeft geen gevolgen voor invoer van een nieuw model voor Beschermd Wonen. Eerder is overeengekomen om het nieuwe model vanaf 2022 stapsgewijs in te voeren. Uitstel van de herverdeling heeft geen gevolgen voor dit tijdpad. Dit betekent dat in 2021 het budget voor beschermd wonen zoals afgesproken nog volledig historisch wordt verdeeld. Vanaf 2022 start de implementatie van het nieuwe verdeelmodel. Gemeenten hebben aangegeven dat invoering alleen mogelijk is als in voldoende mate invulling is gegeven aan de randvoorwaarden en bouwstenen van het Expertiseteam. Op dit moment werken de VNG en het Rijk aan de (verdere) invulling van deze randvoorwaarden. Definitieve besluitvorming over de invoering van het nieuwe verdeelmodel wordt verwacht in het najaar 2020. <u>Voogdij/18+ en participatie</u> Voor jeugdzorg voogdij/18+ en Participatie nieuwe doelgroepen heeft het uitstel wel gevolgen. Voor voogdij/18+ zal 2021 nog historisch worden verdeeld, maar wél met toepassing van het nieuwe woonplaatsbeginsel. Voor Participatie geldt dat overheveling van budget naar de algemene uitkering ook een jaar wordt uitgesteld naar 2022. <u>Risicobedrag</u> Bij de gevolgbevestiging is het risico op 1% van de totaalinkomsten van het Gemeentefonds gezet, met een kans van 50% dat het risico zich voordoet. De uitkering decembercirculaire 2019 bedroeg € 44.457.000 voor het jaar 2019. De algemene uitkering is de afgelopen jaren geen constante factor gebleken. Dit is nu aangevuld met een risicobedrag van incidenteel € 1.555.000 voor de herverdeling gemeentefonds op basis van de verwachting dat deze herverdeling voor plattelandsgemeenten negatief uit gaat pakken.
Kans	50%
Gevolg	€ 444.000-> 1% van de totaalinkomsten van € 44.457.000 uit de decembercirculaire 2019 én € 3.110.000-> incidenteel voor de effecten herverdeling gemeentefonds op basis van nadeel herverdeling van € 100 per inwoner
Impact	€ 220.000 (structureel, regulier) én € 1.555.000 (incidenteel)

Risico	<u>6. Risico afvalverwerking</u>
Toelichting	Omdat een deel van de afvalstofheffing berekend wordt op de hoeveelheid aangeboden afval, is er een risico dat de aangeboden hoeveelheden te laag zijn om de kosten te dekken. Daarnaast zijn er inkomsten en uitgaven waar de gemeente beperkt tot geen invloed op heeft, zoals verwerkingskosten, verbrandings-belasting en opbrengsten van verwerking van afvalstromen zoals PMD (vergoedingen Afvalfonds), oud papier en glas.

	Een nadeel is nu niet te vereffenen, aangezien de voorziening afval nihil is. Het risico wordt geschat op € 200.000. Het is een incidenteel risico omdat bij een structurele stijging de gemeenteraad altijd de mogelijkheid heeft de tarieven van het daarop volgende jaar te verhogen om weer kostendekkend te zijn.
Kans	50%
Gevolg	€ 200.000 (inschatting)
Impact	€ 100.000 (incidenteel)

Risico	<u>7. Verstrekte geldleningen en hypotheken</u>
Toelichting	De gemeente heeft in het verleden leningen verstrekt aan een woningcorporatie, zorginstelling, werknemers, starters op de woningmarkt en verschillende stichtingen en verenigingen. Als financier loopt de gemeente hierover risico's. De gemeente heeft per 1 januari 2020 ongeveer € 35 miljoen aan leningen uitstaan. Bij de gevolgbepaling is het risico op 1% van de uitstaande leningen gesteld, met een kans van 25% dat het risico van niet aflossen zich voordoet.
Kans	25%
Gevolg	€ 350.000 -> 1% van de uitstaande leningen
Impact	€ 87.500 (incidenteel)

Risico	<u>8. Golfbaan</u>
Toelichting	De gemeente heeft de gronden van de golfbaan in bezit en is voor de exploitatie van de baan een erfpachtovereenkomst aangegaan met de beheerstichting Golfbaan Stippelberg. Daarnaast heeft de gemeente een hypothecaire geldlening verstrekt aan de beheerstichting. Vanwege eerdere slechte financiële resultaten heeft de gemeenteraad op 2 oktober 2014 besloten tot een set van maatregelen om zo de erfpacht en hypotheeklasten fors te verlagen. Het geïnvesteerde vermogen is weliswaar voor de gemeente met 1,8 miljoen euro toegenomen maar het acute risico van een faillissement is toen afgewend door het raadsbesluit. Daarbij is het toezicht van de gemeente geïntensiveerd. Na 2014 is een nieuwe betalingsachterstand ontstaan. Per 31-12-2019 bedroeg deze betalingsachterstand € 597.000. De achterstand is in 2019 teruggelopen als gevolg van een positief jaarrekeningresultaat door de beheerstichting in 2019. Op 22 mei 2019 heeft de gemeenteraad besloten om de totaalrekening aan de beheerstichting met maximaal € 35.000 per jaar te verlagen. Daarnaast heeft de gemeenteraad besloten dat als overtollige ruimte wordt gevonden na herfinanciering van de lening deze wordt ingezet voor het inlopen van de betalingsachterstand. Het uiteindelijke financieringsvoordeel is € 75.000 geworden waardoor voor het inlopen van de betalingsachterstand € 40.000 beschikbaar is. In het op 22 mei 2019 gepresenteerde verbeterplan golfbaan is ook het groot onderhoud meegenomen. In eerdere jaarrekeningen was dit nog als risico

	benoemd. Het belangrijkste risico ligt nu in de stabilisatie van de ledenaantallen. Afgelopen drie jaar is beheerstichting gegroeid in ledenaantallen. Mochten deze aantallen weer dalen dan heeft dat directe gevolgen voor de inkomsten uit speelrechten en indirect op de andere inkomsten zoals horeca en ballenautomaat. Voor de huidige betalingsachterstand is een voorziening getroffen in de jaarrekening 2018 van € 200.000. Bij bepaling van deze voorziening zijn een aantal zaken meegewogen. Allereerst de negatieve resultaten van de afgelopen jaren en het feit dat daardoor de betalingsachterstand is opgelopen. Dit geeft een indicatie van het risico wat wordt gelopen. Aan de andere kant verbeteren de resultaten van de golfbaan, heeft de gemeenteraad besloten de totaalrekening te verlagen met een bedrag van € 35.000 te verlagen en is daarnaast € 40.000 beschikbaar vanuit de herfinanciering voor het inlopen van de betalingsachterstand. Het genoemde structurele risicobedrag van € 150.000 is het risico voor de gemeente op een nieuwe verlaging van de erfpacht of het noodzakelijk moeten verstrekken van een exploitatiesubsidie.
Kans	50%
Gevolg	€ 300.000 -> het jaarlijks door de beheerstichting te betalen bedrag aan erfpacht, hypotheekrente en hypotheek aflossing met aftrek van de € 40.000 voor het inlopen van de betalingsachterstand
Impact	€ 150.000 (structureel)

Risico	<u>9. Senzer ondernemingsplan</u>
Toelichting	Senzer voert als werkbedrijf de Participatiewet uit voor de zeven gemeenten in de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel. Het werkbedrijf biedt ondersteuning in werk en inkomen aan ongeveer 8.000 inwoners en honderden bedrijven in de regio. De gemeenten en daarmee Senzer hebben te maken gehad met een forse terugloop van rijksmiddelen. In oktober 2018 kwam het eerste bericht van het Rijk dat de BUIG-middelen fors lager (vier miljoen euro) zouden zijn voor deze regio. In april 2019 liep dat bedrag verder op tot zeven miljoen euro minder. De omvang van deze daling in rijksmiddelen kon niet binnen de bestaande begroting van Senzer opgevangen worden. De begroting van Senzer is daarom na een intensief traject aangepast. Daarbij is besloten dat Senzer hun volledige weerstandsvermogen in om de tekorten te dekken. Daarnaast is de inwonersbijdrage van gemeenten omhoog gegaan. Dit is verwerkt in de gemeentelijke begroting 2020-2023. Door de volledige inzet van hun weerstandsvermogen is Senzer niet meer in staat verdere tegenvallers incidenteel op te vangen. Omdat dit vangnet ontbreekt bestaat het risico dat bij onvoorziene tegenvallers (telkens) een eenmalig of structureel beroep op de deelnemers van de GR moet worden gedaan om er voor te zorgen de Algemene Reserve van de GR niet negatief wordt. Verder is er het algemene risico op wederom dalende BUIG middelen voor gemeenten.

	De nuance daarbij is dat Senzer (en voorheen Atlant) de afgelopen jaren winsten hebben gedraaid welke of uitgekeerd zijn aan de gemeenten of toegevoegd zijn aan het weerstandsvermogen van Senzer. Alle kosten en opbrengsten worden binnen Senzer door de deelnemers gedeeld (solidariteitsbeginsel). Het aandeel van Gemert-Bakel daarin is 7,91% op basis van aantal inwoners. In de begroting 2021 heeft Senzer een berekening gemaakt met welk bedrage gemeenten in hun eigen weerstandsvermogen rekeningen dienen te houden. Voor Gemert-Bakel is dat € 356.000. Dat is opgenomen in deze paragraaf.
Kans	Niet van toepassing. Risicobedrag betreft opgave conceptbegroting 2021 Senzer.
Impact	€ 356.000 (incidenteel)

Overige risico's (impact <€50.000)

Risico	<u>Reguliere planschadeclaims</u>
Toelichting	Kosten planschades (+wettelijke rente) ten laste van de exploitatie: 2014 € 98.000; 2015 € 30.000; 2016 € 30.000; 2017 € 184.000; 2018 € 25.000. 2019 € 6.000 Artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening regelt planschade. Indien er door een planologische ingreep bijvoorbeeld het weg bestemmen van een gebruiksmogelijkheid planschade ontstaat, kan er een verzoek aan het college worden gedaan om de planschade te verhalen. Het risico is in de loop van de tijd afgenomen vanwege het structureel afsluiten van planschadeverhaalsovereenkomsten bij nieuwe particuliere plannen. De planschade kan bij deze particuliere plannen met dergelijke overeenkomsten verhaald worden op de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan. In 2019 is de betaalde planschade hierdoor volledig verhaald op de ontwikkelaar. Hiermee worden echter niet alle risico's afgewend. De gemeente heeft immers ook nog eigen ontwikkelplannen en de wettelijke taak om integrale bestemmingsplannen vast te stellen waaruit soms planschade voortkomt. Deze risico's worden verder beschreven bij de niet gekwantificeerde risico's onder: <i>"Planschadeclaims in relatie tot voorbereidingsbesluiten / bestemmingsplanwijzigingen"</i>.
Kans	50%
Gevolg	€ 62.000 -> gemiddelde bedrag planschadeclaims periode 2014 t/m 2019
Impact	€ 31.000 (structureel)

Risico	GGD Brabant-Zuidoost
Toelichting	De omvang van de algemene reserve/weerstandsvormogen van de GGD is, zeker gezien de exploitatie-omvang, beperkt. De risico-inventarisatie door de GGD van begin 2019 resulteerde in een benodigde weerstandscapaciteit van € 2.100.000 voor het Programma Publieke Gezondheid. Het bestuur van de GGD heeft het standpunt ingenomen dat weerstandsvormogen niet tot dat bedrag hoeft te worden aangevuld, omdat voor afdekking van de aanvullende risico's de gemeenten, als 'eigenaar' van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Brabant-Zuidoost, toch al garant staan. Als minimumgrens hanteert de GGD nu een algemene reserve van € 600.000. Nodig is € 2.100.000. Het verschil van € 1.500.000 betreft dus het risico wat gemeenten nog lopen. Het aandeel van Gemert-Bakel hierin is 4% (op basis van verdeelsleutel inwoners). Vertaald in een bedrag is dat € 60.000. De kans dat de gemeente een bijdrage moet doen wordt geschat op 50%. Als de algemene reserve onder de € 600.000 daalt dan de GGD een beroep op de deelnemers doen om aan te vullen.
Kans	50%
Gevolg	€ 60.000
Impact	€ 30.000 (incidenteel)

Niet gekwantificeerde risico's

Risico	Coronacrisis
Toelichting	<u>Vier scenario's Centraal Planbureau</u> Het Centraal Planbureau (CPB) heeft eind maart 2020 vier scenario's geschetst van de economische impact van het coronavirus in 2020 en 2021. De scenario's hanteren verschillende uitgangspunten voor de duur van de contactbeperkingen en de diepte van de economische doorwerking. In alle scenario's resulteert een recessie. In het lichtste scenario veert de economie al in het derde kwartaal van 2020 weer op, in het zwaarste scenario ontstaan er ook problemen in de financiële sector en stijgt de werkloosheid tot 9,4% in 2021. In drie van de vier scenario's is de neergang dieper dan in de crisis van 2008/2009. In het najaar zal een indicatie afgegeven kunnen worden in welke van deze scenario's Nederland terecht is gekomen. <u>Gemeentefonds en corona</u> Een belangrijk deel van de inkomsten van de gemeente is afkomstig van het Rijk via het gemeentefonds (algemene uitkering en specifieke uitkeringen). In maart 2020 heeft de minister aangegeven dat de extra uitgaven die het Rijk doet in het kader van corona niet leiden tot extra inkomsten voor de gemeenten via het trap-op trap-af principe. Wel krijgt de gemeente middelen voor Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo). Dat zetten wij een-op-een door aan Senzer. De minister heeft in maart 2020 ook aangegeven dat er geen korting op het gemeentefonds zal plaatsvinden om de huidige meerkosten van het Rijk af te dekken. Daar ligt op korte termijn daarom vooralsnog geen risico voor de gemeente. Een langdurige recessie kan echter wel effect hebben op het gemeentefonds op de langere termijn. Daarom zijn VNG en het Rijk in

gesprek om het accres te bevriezen voor de komende jaren. Dit is ook gedaan na de bankencrisis in 2008. Door het accres te bevriezen zijn gemeenten niet meer afhankelijk in de algemene uitkering van het trap-op trap-af principe. Als het Rijk de komende jaren noodgedwongen moet bezuinigen werkt dit niet door in een daling van de algemene uitkering. Daarnaast weten gemeenten waar ze aan toe zijn wat betreft de inkomsten van het Rijk. Of het accres daadwerkelijk wordt bevroren en onder welke condities is afwachten.

Incidentele en structurele risico's

De gemeente loopt incidentele en structurele risico's op de volgende onderwerpen:

- Gemeentefonds langere termijn (zie vorige alinea);
- Debiteurenpositie;
- Inkomsten zoals belastingen, dividenden, leges, huren, rente;
- Bouwgrondexploitatie;
- Bedrijfsvoering van de gemeente;
- Meerkosten binnen het Sociaal Domein;
- Stijgende kosten gemeenschappelijke regelingen;
- Beroep van maatschappelijk middenveld op gemeente;

Debiteurenpositie

Als gevolg van faillissementen en oplopende persoonlijke schulden zal de oninbaarheid van debiteuren toenemen. Dit geldt ook voor belastingdebiteuren. Daarvoor is op 17 maart 2020 uitstel tot betalen verleend tot 31 mei 2020. Het later ontvangen van de inkomsten is geen risico voor de gemeente gezien de zeer lage rentestanden op dit moment. Een hogere oninbaarheid wel. Dit zijn voornamelijk incidentele risico's voor de huidige openstaande bedragen. Op het moment er een scenario optreedt van langdurige recessie zal ook oninbaarheid van toekomstige vorderingen gaan toenemen.

Inkomsten zoals belastingen, dividend, leges, huren en rente

De inkomsten in 2020 gaan dalen. Er zal in 2020 nu minder toeristenbelasting geïnd worden. De overnachtingen in de toeristische sector zijn in elkaar gezakt. Ook kan de crisis effecten hebben op de legesinkomsten. Dat kunnen lagere inkomsten zijn in kleinere legescategorieën zoals rijbewijzen en huwelijken maar ook in grotere legescategorieën, zoals omgevingsvergunningen als de woningmarkt of het bedrijfsleven tot stilstand komt.

Banken is opgeroepen om hun dividend later uit te keren. Als aandeelhouder van de BNG kan dit effect hebben op de inkomsten van onze gemeente. In de begroting staat structureel € 68.000 geraamd aan dividend. De dividenduitkering 2019 is door de BNG uitgesteld tot in elk geval oktober 2020. Uitstel van heeft geen financieel effect, afstel wel. Daarnaast zal een scenario van langdurige recessie invloed hebben op de dividenden van aankomende jaren.

Verder verhuren of verpachten wij panden, gronden en accommodaties aan particulieren, ondernemingen en verenigingen/stichtingen. Mogelijk is daar een gevolg waarneembaar gedurende 2020. Dit zelfde geldt voor leningen en garantstellingen die zijn verstrekt aan particulieren en verenigingen/stichtingen. Het risico neemt daar toe.

Begin mei heeft de minister bekend gemaakt dat gemeenten 90 miljoen euro krijgen om daarmee bij sportverenigingen kwietschelding te kunnen geven voor de huren in de periode 15 maart tot en met 15 juni. Hoe deze 90 miljoen euro verdeeld gaat worden over de gemeenten is nog niet bekend. Aannemelijk is dat deze bijdrage verdeeld gaat worden door het Rijk via een vaste verdeelsleutel naar gemeenten en niet op afrekenbasis gezien de administratieve lasten.

Bouwgrondexploitatie

Tot voor de coronacrisis was er weer een stabiel groeiende economie en daarnaast een tekort aan woningen. De bouwgrondexploitatie heeft mede daarom een aantal goede jaren achter te rug waarin bij een aantal risicodossiers flinke stappen zijn gezet. Wat het effect van deze coronacrisis op de bouwgrondexploitatie zal zijn is onbekend en afhankelijk van welk economisch scenario zal optreden. Met name in de zwaardere scenario's kan het de grondverkopen raken van zowel woningkavels als bedrijfskavels. Dit kan bijstelling van grondprijzen geven, renteverliezen en in het meest ongunstigste geval afwaarderingen.

De bouwgrondexploitatie is met name een risico voor de langere termijn. Het raakt de begroting van de gemeente niet direct omdat de bouwgrondexploitatie een gesloten financiering is. Wij rekenen bijvoorbeeld niet met winsten uit de bouwgrondexploitatie in onze begroting. Indirect kan het de begroting wel raken op het moment er verliezen worden geleden die afgedekt dienen te worden uit het weerstandsvermogen. Dat weerstandsvermogen dient dan later weer opgebouwd te worden, bijvoorbeeld door een jaarlijkse storting in de begroting. Met een geïnvesteerd vermogen van 29,1 miljoen euro per 31-12-2019 kan de impact groot zijn. Wij denken dat men name de bouwgrondexploitaties met bedrijfskavels geraakt kunnen worden (Smartpark Gemert en Keizersberg Elsendorp).

Bedrijfsvoering van de gemeente

De crisis kan de bedrijfsvoering van de gemeente raken. Met name in de toereikendheid van het personeelsbudget indien er groot verzuim ontstaat. Dan zal extra inhuur dienen plaats te vinden waarvoor geen financiële dekking is. Verder kan gedacht worden aan incidenteel extra investeringen in ICT om tijdens de contactbeperkingen het noodzakelijke digitale werken te ondersteunen of extra inzet op handhaving.

Meerkosten binnen het Sociaal Domein

Met betrekking tot Jeugd en Wmo heeft het Rijk, in afstemming met de VNG, een zeer dringend beroep gedaan op gemeenten om hun aanbieders van jeugdhulp, jeugdbescherming, jeugdreclassering en maatschappelijke ondersteuning financieel zekerheid en ruimte te bieden, van 1 maart 2020 tot in elk geval 1 juni 2020. Dit verzoek is gedaan om acute liquiditeitsproblemen bij deze partijen te voorkomen en de gevolgen van de coronacrisis voor de financiële positie in 2020 van deze zorgaanbieders te neutraliseren. Het Rijk heeft dit gevraagd aan gemeenten om te voorkomen dat deze partijen een beroep moeten doen op het vangnet van Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging. Het Rijk en gemeenten zijn nog met elkaar in gesprek over compensatie.

Waar zorg (tijdelijk) niet verleend wordt vallen ook de eigen bijdragen weg.

Inmiddels is duidelijk dat de gemeente wordt gecompenseerd door het Rijk voor de weggevalen eigen bijdragen Wmo in de maanden april en mei 2020. Ook voor de weggevalen eigen bijdrage peuterspeelzalen is een compensatie gekomen.

Corona zal voor een groot aantal werknemers op zowel de lange als de korte termijn leiden tot minder werk en minder inkomen. Dit zorgt voor oplopende schulden en uiteindelijk wellicht tot een verzoek om schuldhelpverlening waarvoor de gemeente zorg draagt.

Het is afwachten of er structurele gevolgen zijn voor het Sociaal Domein naar aanleiding van deze crisis. Er kunnen mutaties komen in aantallen cliënten, zwaarte van de zorg maar ook kan niet verleende zorg zich ophopen tot een later moment.

De gemeente blijft eigen risicodragers. Voor Jeugd en Wmo krijgt de gemeente weliswaar jaarlijks middelen van het Rijk maar dat is op basis van algemene maatstaven en niet op afrekeningsbasis.

Stijgende kosten gemeenschappelijke regelingen

De GGD heeft een belangrijke rol bij de bestrijding van het virus. Welke kosten de GGD de komende periodes moet maken is afhankelijk van de ontwikkeling van de verspreiding van het virus en de strategie die het kabinet kiest in de bestrijding daarvan. De GGD zelf heeft onvoldoende weerstandsvermogen om meerkosten op te vangen. De verwachting is dat het Rijk de meerkosten gaat compenseren. Als dat onvoldoende blijkt te zijn komt de rekening van de meerkosten bij de gemeenten te liggen.

De Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) voert de regionale coördinatie tijdens de crisis. Uitvoeringskosten zullen waarschijnlijk stijgen en daarmee de bijdrage van gemeenten.

Blink verzorgt voor ons de afvalstromen. Zowel het ophalen van het afval als het vermarkten daarvan. Vooralsnog worden daar geen problemen verwacht. Op het moment de inkomstenstromen uit afval dalen door de veranderde wereldeconomie zal dit bij 100% kostendekkenheid van afval wel leiden tot hogere afvalstoffenheffingen.

Senzer verstrekt nu namens de gemeente de noodkredieten. De verwachting is dat het Rijk de hogere uitvoeringskosten die hieruit uitvloeien gaat compenseren. Op langere termijn zal bij de zwaardere scenario's de werkeloosheid fors oplopen. Dit zal een impact hebben op de begroting van Senzer in zowel de vorm van hogere uitvoeringskosten van deze organisatie én in hogere programmakosten. Via respectievelijk de algemene uitkering en BUIG krijgt de gemeente daarvoor wel meer middelen binnen van het Rijk. Deze kosten en opbrengsten zijn echter niet op afrekeningsbasis maar op basis van algemene maatstaven. Dat geeft per definitie een risico. Ook beschikt Senzer over werkbedrijven die voor hun resultaat mede afhankelijk zijn van de economische ontwikkelingen. Senzer heeft nauwelijks weerstandsvermogen om tegenvallers op te vangen. Senzer heeft aangegeven op dit moment nog geen inschatting te kunnen geven van de gevolgen en zodra dat inzicht er wel is eventueel te komen met een bijgestelde begroting 2021.

Beroep van maatschappelijk middenveld op gemeente

Bovenstaande risico's vloeien allemaal voort uit de rollen die de gemeente al vervult en waarvoor in de begroting kosten of opbrengsten zijn opgenomen. Denk aan de gemeente als verantwoordelijke van een deel van de zorg, verhuurder van vastgoed en inner van belastingen.

Het is echter ook voorstelbaar dat op enig moment het maatschappelijk middenveld een beroep gaat doen op gemeenten op die gebieden waar het Rijk niet of onvoldoende compensatie verstrekt. Mochten bijvoorbeeld verenigingen of stichtingen in de sport of cultuur in de problemen komen en ze onvoldoende over eigen reserves beschikken zal de druk op de gemeente om bij te springen toenemen. Het is dan een politieke keuze of die vraag ingewilligd gaat worden. Ook op andere beleidsterreinen kan een extra inspanning aan de orde komen. Bijvoorbeeld een economisch actieprogramma voor de teruggelopen lokale economie.

Werking compensatie door het Rijk

Voor een aantal risico's welke de gemeente loopt is het Rijk met compensatie gekomen of denkt daarover na. Dat is een positieve ontwikkeling. Deze compensatie zal in de meeste gevallen niet op afrekeningsbasis zijn. Om op afrekeningsbasis te kunnen compenseren zijn doorgetimmerde regelingen nodig die recht doen aan het gevraagde. De verwachting is daarom dat veel van de compensaties via algemene verdeelsleutels worden verdeeld over de gemeenten. Dit beperkt verder de administratieve lasten voor gemeenten en Rijk in de verantwoording. Algemene verdeelsleutels hebben als nadeel dat ze niet altijd een afspiegeling zijn van de werkelijk gemaakte kosten. De ene keer houdt je als gemeente nog wat over aan de compensatie en een andere keer moet je uit eigen middelen extra bijdragen. Hoe het per saldo uitpakt moet blijken.

Het Rijk zal niet alles gaan compenseren. Het Rijk stond er financieel uitstekend voor maar ook dat heeft zijn grenzen. Er zal een bepaalde financiële inspanning verwacht worden van de medeoverheden. Over het algemeen hebben gemeenten een redelijk weerstandsvermogen. Een dergelijk weerstandsvermogen wordt juist opgebouwd voor situaties als deze. Het is verder afwachten wat de duur van de wel toegekende compensatie zal zijn.

Risico	<u>Aanleverplicht afval</u>
Toelichting	Tussen de Brabantse gewesten en gemeenten en Attero was sprake van een contract over verwerking van brandbaar (huishoudelijk) afval. Onderdeel van de afspraken tussen partijen was de hoeveelheid afval die nodig was om de verbrandingsinstallatie van Attero (rendabel) te laten functioneren. Tussen de partijen is een geschil ontstaan toen vanuit de gewesten en gemeenten niet meer de hoeveelheid afval werd aangeleverd die nodig was om voor de verbrandingsinstallatie. Per ton huishoudelijk afval, minder geleverd dan contractueel overeengekomen zouden de gewesten en gemeenten een vergoeding verschuldigd zijn aan Attero, aldus Attero In de arbitrageprocedure die volgde is door arbiters op 25 augustus 2019 een eindvonnis gewezen. De gewesten en gemeenten, verenigd in de Vereniging van Contractanten Afvalsturing Brabant (VvC) zijn hierbij

	veroordeeld tot betaling van een naheffing aan Attero vanwege de minderlevering van huishoudelijk afval in het jaar 2015, 2016 en januari 2017. Vervolgens is eind 2019 door het VvC een procedure gestart om het vonnis door de rechter te laten vernietigen. Deze procedure loopt naar verwachting een jaar. Onze regio wordt in de VvC vertegenwoordigd door het MRE. De discussie over de verdeling binnen de gewesten is geparkeerd in afwachting van de vernietigingsprocedure. Gemert-Bakel heeft op basis van haar aantal inwoners binnen het MRE eerder al een voorziening getroffen van € 185.000. Indien niet inwoneraantal maar werkelijke minderlevering als verdeelsleutel wordt bepaald, zal dit voor Gemert-Bakel waarschijnlijk ongunstiger uitpakken.
--	--

Risico	<u>Planschadeclaims / reguliere schadeclaims</u>
Toelichting	<u>Planschadeclaims</u> Artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening regelt planschade. Indien er door een planologische ingreep bijvoorbeeld het weg bestemmen van een gebruiksmogelijkheid planschade ontstaat, kan er een verzoek aan het college worden gedaan om de planschade te verhalen. Bij planologische besluiten dient hierbij dus altijd rekening te worden gehouden. Deze (specifieke) planschaderisico's kunnen niet op derden worden verhaald omdat de gemeente initiator is van de mogelijke bestemmingsplanwijzigingen. Bij grote planologische wijzigingen kan een planschade risicoanalyse worden opgesteld om vooraf een indicatie van de hoogte van de planschade in te schatten. <u>Reguliere schadeclaims</u> Risico's van schadeclaims naar aanleiding van besluiten die mogelijk niet in stand blijven.

Risico	<u>IGP</u>
Toelichting	Vanuit de driehoek: gemeente, Waterschap en De Peelhorst zijn in het convenant afspraken gemaakt over de verdeling van de kosten. Er is een risico bij een eventueel faillissement of het achterblijven van de zandwinning, die via de jaarlijkse toekomstige afdracht (maatschappelijke bijdrage) een belangrijke dekking vormt voor de gedane en toekomstige investeringen in het IGP-project. Zandwinning kan achterblijven gezien ontwikkelingen op de markt en de kwaliteit van het gewonnen zand.

Risico	<u>Verbonden partijen</u>
Toelichting	De gemeente wil via gemeenschappelijke regelingen de gemeentelijke doelstellingen realiseren. In de paragraaf verbonden partijen is hiervan een overzicht weergegeven. De gemeente is daarbij financieel gebonden. Dit brengt risico's met zich mee. Bijvoorbeeld op het moment dat een dergelijke partij verliezen lijdt of fors moet inkrimpen. In totaal wordt 40% van onze begroting besteed aan of door gemeenschappelijke regelingen.

	De risico's bij de verbonden partijen Senzer, GGD en golfbaan zijn apart toegelicht in deze paragraaf. De risico's per verbonden partij zijn verder aangegeven in de paragraaf verbonden partijen.
--	--

Risico	<u>Vennootschapsbelasting</u>
Toelichting	Overheden zijn door een wetswijziging vanaf 2016 voortaan Vpb-plichtig voor hun ondernemersactiviteiten. Doel hiervan is het scheppen van een gelijk speelveld tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen. Daartoe moeten overheden die winst behalen met activiteiten die concurreren met de 'markt', voortaan vennootschapsbelasting gaan betalen. Bij onze gemeente blijft (behalve geringe heffing over opbrengst reststromen afval) de heffing van vpb beperkt tot het gemeentelijk grondbedrijf. De eventuele vpb-heffing (20%) kan niet worden bijgeschreven op de betreffende exploitaties maar zal indien van toepassing als incidentele last onttrokken worden aan de reserve bouwgrondexploitatie. De onlangs ingediende aangiftes 2016 en 2017 leiden niet tot heffing van vpb. De vpb aangiftes 2018 en 2019 zijn nog niet ingediend.

Risico	<u>Aansprakelijkheid loonbelasting derden</u>
Toelichting	De gemeente besteedt werkzaamheden uit aan externe partijen en huurt personeel in via payroll constructies. Vanaf 1-1-2018 is een overeenkomst MSP (Managed Service Provider) afgesloten met een onderneming. Hierin worden alle zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) en de overige inhuur ondergebracht om financiële en juridische risico's uit te sluiten. In het regeerakkoord is het voorstel opgenomen van het kabinet om de wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA) te vervangen door een nieuwe wet per januari 2021. De wet DBA blijft tot die tijd van kracht. Momenteel is nagenoeg alle inhuur/zzp'ers gecontracteerd via MSP en is het risico voor de gemeente geminimaliseerd.

Risico	<u>Invoering omgevingswet</u>
Toelichting	De Omgevingswet vervangt het huidige systeem van omgevingsrecht. De wet zou in januari 2021 in werking treden maar dit is tot nader order uitgesteld. Kern van de stelselherziening vormt de integratie van alle sectorale wetten op het gebied van de fysieke leefomgeving. Onder meer de Wet ruimtelijke ordening, de Wabo, de Crisis- en Herstelwet, de Wet natuurbeheer, de Waterwet en grote delen van de Wet milieubeheer en de Monumentenwet gaan op in de Omgevingswet. De Omgevingswet nodigt overheden uit om meer integraal te gaan werken en om ruimte te geven aan initiatieven uit de samenleving via uitnodigingsplanologie. De Omgevingswet heeft gevolgen voor de planningspraktijk van gemeenten. De nieuwe integrale instrumenten en de snellere procedures dwingen gemeenten om na te denken over de inzet van deze instrumenten en over

	het aanpassen van interne en externe werkprocessen. De toegenomen flexibiliteit en afwijkmogelijkheden onder de Omgevingswet zorgen er voor dat de afwegingsverantwoordelijkheid sterk verschuift van het bestemmingsplan naar het moment van reguliere vergunningverlening. Dit vereist andere kennis, competenties en werkwijzen. Behalve de benodigde interne capaciteit voor de voorbereiding en anticipatie op de nieuwe omgevingswet is een zorgvuldig implementatietraject noodzakelijk. In 2019 zijn, behalve interne ambtelijke capaciteit, geen kosten gemaakt voor de invoering van de Omgevingswet.
--	---

Risico	Meldplicht datalekken
Toelichting	Op grond van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) welke op 25 mei 2018 van kracht is geworden geldt een meldplicht in geval van een datalek. Dit houdt in dat uiterlijk binnen 72 uur, de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op de hoogte moet worden gesteld van elk datalek dat resulteert in een aanzienlijke kans op of ernstige nadelige gevolgen heeft voor de bescherming van persoonsgegevens. De definitie van een datalek moet ruim gezien worden. Er is sprake van een datalek als onbedoeld toegang wordt verkregen tot persoonsgegevens of sprake is van vernietiging, wijziging of vrijkomen van persoonsgegevens. Daarnaast is ook sprake van een datalek indien onrechtmatig gegevens worden verwerkt. Dit geldt ook voor een datalek bij organisaties die onder verantwoordelijkheid van de gemeente persoonsgegevens bijvoorbeeld gemeenschappelijke regelingen en ICT-bedrijven. Onder de AVG kan de AP boetes opleggen tot €20 miljoen of 4% van de jaarlijkse wereldwijde omzet per overtreding. Tot op heden zijn dergelijke boetes door de AP slechts in enkele gevallen opgelegd, daarom is het moeilijk een inschatting te maken hoe groot de kans is van een boete.

Risico	Dagvaarding Jos van Deurzen BV
Toelichting	Jos van Deurzen BV (hierna: JvD BV) heeft de gemeente op 4 juni 2018 gedagvaard. Kort samengevat stelt JvD BV € 14 miljoen schade te hebben geleden als gevolg van vertraagde en onrechtmatige besluitvorming door de gemeente Gemert-Bakel bij zijn omgevingsvergunningsaanvraag. De inschatting dat dit tot een werkelijk financieel risico leidt is nul. De procedure is door partijen "on hold" gezet. De zaak staat niet meer op de rol van de rechtbank.

Risico	Invoering Wet Inburgering Nieuwkomers
Toelichting	De nieuwe Wet Inburgering wordt ingevoerd met ingang van 1 juli 2021. Met de voorbereidingen zijn we hiervoor in gezamenlijkheid al gestart. Vanaf 1 juli 2021 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de inburgering van hun nieuwkomers. De kaders van de nieuwe Wet zijn nog onduidelijk. Er bestaat grote onduidelijkheid over de voorbereidingskosten voor de inburgering, de invoerings- en de uitvoeringskosten. Er heeft onderzoek plaatsgevonden naar de middelen die nodig zouden moeten zijn om de Wet uit te kunnen voeren en de middelen welke het Rijk hiervoor beschikbaar wil stellen. De

	wet is voor gemeenten financieel onuitvoerbaar als niet voldoende middelen beschikbaar worden gesteld. Men zit hier nog niet op één lijn met elkaar. De definitieve wettekst en de onderliggende regelgeving moet nog vastgesteld worden. De verwachting is dat er in mei 2020 meer duidelijkheid komt.. Het risico voor de gemeente van invoering van de nieuwe wet is op dit moment nog onbekend.
--	---

§3 Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

De paragraaf betreffende het onderhoud van kapitaalgoederen bevat de volgende kapitaalgoederen (BBV, artikel 12 lid 1):

- wegen;
- bomen en groen;
- openbare verlichting;
- riolering en waterberging;
- gebouwen;
- sportparken;
- speeltoestellen.

Wegen

De gemeente Gemert-Bakel heeft ongeveer 2,6 miljoen m² aan verhardingen in stand te houden met een vervangingswaarde van ca. € 200 miljoen. Op dit moment is de gemiddelde kwaliteit goed te noemen. Het is zaak om de kwaliteit op de lange termijn minimaal op basis te houden en kapitaalvernietiging daarbij te voorkomen.

Voorziening groot onderhoud wegen

Iedere 2 jaar worden wegininspecties uitgevoerd om de kwaliteit te bewaken en de meerjarenplanning te actualiseren. In het najaar 2017 is de wegininspectie 2018 uitgevoerd. Reden van het naar voren halen is dat hiermee deze cijfers meegenomen konden worden in het Wegenbeheerplan 2018-2027. In 2020 staat er weer een wegininspectie gepland.

Onderstaande tabel uit de wegininspectie 2018 geeft weer dat ruim 90% van de verhardingen in de gemeente voldoet aan de minimaal gestelde kwaliteit basis. Vergelijking van de tweejaarlijkse inspectieresultaten lieten een lichte achteruitgang in kwaliteit zien. Met als basis het Wegenbeheerplan 2018-2027 worden de te onderhouden wegen in de integrale uitvoeringsplanning opgenomen.

Kwaliteit	A+	A	B	C	D
Omschrijving beeld	Zeer goed	Goed	Voldoende (kwaliteit Basis)	Matig	Te slecht
Elementenverharding	54%	24,7%	10,9%	2,1%	8,2%
Asfaltverharding	32,3%	34,5%	19,1%	1,7%	12,3%
Betonverharding	89,9%	3%	6%	0,0%	1%
% totale oppervlakte	58,7%	20,7%	12%	1,25%	7,2%

De voorziening onderhoud wegen is in het jaar als volgt gemuteerd:

Voorziening Onderhoud wegen	Per 01-01	Mutatie	Per 31-12
Totaal	€ 2.190.570	+ € 299.380	€ 2.489.950

De stand per 31-12 is behoorlijk in lijn met de geprognoseerde stand uit het nieuwe vastgestelde Wegenbeheerplan 2018-2027; rekening houdend met verschillen, veroorzaakt doordat er uitgaven wegenonderhoud verschoven zijn naar 2020, waardoor de werkelijke

stand van de voorziening per 31-12 hoger uitvalt. Dit heeft geen effect op het meerjarig perspectief van de voorziening (is slechts verschuiving).

Dagelijks onderhoud

Kleinschalige reparaties aan de wegen binnen en buiten de bebouwde kom zijn door en in opdracht van het team Openbaar Beheer uitgevoerd om ergere schades te voorkomen. Ook overlast door opdruk van boomwortels is aangepakt en de openbare ruimte wordt op verzoek aangepast voor mindervalide weggebruikers. Het onderhoud aan de zandwegen en wegbermen is sterk afhankelijk van de weersomstandigheden. Naast dit preventief dagelijks onderhoud is er ook gereageerd op binnengekomen meldingen.

Bomen en Groen.

Bomen.

Het Bomenbeleidsplan is in 2016 door de raad vastgesteld. Het college heeft in 2019 het bomenbeheerplan vastgesteld.

In het bomenbeheerplan is opgenomen dat de bomen cyclisch op veiligheid geïnspecteerd worden. Hiervoor is jaarlijks een bedrag van € 90.850 gereserveerd inclusief de kosten voor nader onderzoek aan bomen. Daarnaast is er € 165.900 beschikbaar om de noodzakelijke snoei en kosten zoals voor huur hoogwerker, het watergeven van nieuw aangeplante bomen en plaagdierbestrijding bij bomen uit te voeren. Met het uitvoeren van werkzaamheden uit de veiligheidsinspectie voldoet de gemeente aan haar zorgplicht. In 2019 was het budget hiervoor niet toereikend.

Het is wenselijk om grootschalige vervangingen zoveel mogelijk in combinatie met projecten/herinrichtingen in het kader van riool- en wegenbeheer uit te voeren. Het benodigde budget hiervoor ontbreekt vooralsnog. Voor het vervangen van bomen is een bedrag van € 28.250 beschikbaar. Hiervan wordt de inboet en legeskosten van kapaanvragen betaald. Het budget is niet toereikend om grootschalige vervangingen uit te voeren.

Grootschalige boomvervangingen worden nu uitgevoerd binnen projecten/herinrichtingen in het kader van riool- en wegenbeheer. De vervanging van bomen wordt opgenomen in de projectbegrotingen.

Groen.

Vervanging

Grootschalige vervangingen worden uitgevoerd binnen reguliere groenbudgetten in combinatie met projecten/herinrichtingen in het kader van riool- en wegenbeheer.

Grootschalige groenrenovaties worden nu uitgevoerd binnen projecten/herinrichtingen in het kader van riool- en wegenbeheer. De vervanging van bomen wordt opgenomen in de projectbegrotingen.

Daarnaast is jaarlijks € 20.000 beschikbaar voor het uitvoeren van kleinschalige groenrenovaties.

Dagelijks onderhoud

In het groenbeheerplan Gemert-Bakel 2013 zijn de vastgestelde beheerniveaus, werkpakketten en bijbehorende budgetten beschreven. In 2021 wordt een geactualiseerd groenbeheerplan voorgelegd aan de gemeenteraad. Het dagelijks onderhoud van het openbaar groen is door het team Openbaar beheer en in opdracht aan Senzer uitgevoerd en voldoet aan de vastgestelde beheerniveaus.

Om beter inzicht te krijgen in deze beheergegevens wordt, ook voor groen, gewerkt met het beheersysteem GBI.

Herplant Bomen en Groen

Herplant bomen en groen heeft betrekking op de bomenverordening, groennorm en schades veroorzaakt door derden aan bomen en groen. Voor het kappen van bomen geldt, in sommige situaties, een verplichting tot herplant. Daarnaast hanteert de gemeente een groennorm. De groennorm behelst bij initiatieven een verplichting voor realisatie van voldoende openbaar toegankelijk groen per woning. In een aantal situaties is het niet verplicht of gewenst deze fysiek te realiseren. Ter compensatie kan ervoor gekozen worden om een bedrag te storten. De gemeente neemt daarmee de verplichting voor groenrealisatie over. In de voorziening herplant bomen en groen, het 'groenfonds', worden deze bijdragen van ontwikkelaars, particulieren en gemeente gestort.

In 2019 is de voorziening Herplant bomen en groen als volgt gemuteerd:

Voorziening Herplant bomen en groen	Per 01-01	Mutatie	Per 31-12
Totaal	€ 19.218	+ € 12.152	€ 31.370

In 2019 is een betaling ten behoeve van groencompensatie van € 14.000 voor het toevoegen van een wooneenheid op grond van de verordening Groenfonds gestort in de voorziening. Er is € 1.848 onttrokken voor aanplant bomen.

Openbare verlichting

Onderhoud en beheer

Het reguliere onderhoud heeft plaatsgevonden zoals afgesproken. Dit betekent dat er 424 storingen zijn opgelost en er lampenremplace (groepsgewijs vervangen van lampen) heeft plaatsgevonden. Het aantal storingen is in 2019 ten opzichte van 2018 weliswaar iets toegenomen maar over meerdere jaren bezien is er sprake van een dalende trend. De storingen zijn over het algemeen binnen de afgesproken tijd afgewerkt. Inwoners geven aan tevreden te zijn over de afhandeling.

Vervanging

In 2019 is het vervangingsprogramma uitgevoerd. Conform het beleids- en beheerplan Openbare Verlichting zijn conventionele armaturen door nieuwe LED-armaturen vervangen. Naast het vervangingsprogramma zijn incidenteel armaturen en masten vervangen die kapot waren. Daarbij is gekeken naar eenheid in masten en armaturen, duurzaamheid (conventioneel of LED) en kosten over de gehele levensduur.

In 2019 is de reserve Vervanging lichtmasten en armaturen opgeheven:

Reserve Vervanging lichtmasten en armaturen	Per 01-01	Mutatie	Per 31-12
Totaal	€ 482.000	- € 482.000	€ 0

Met de jaarrekening 2018 is de voorziening speeltoestellen in 2019 komen te vervallen en is het saldo van deze voorziening gestort in de reserve lichtmasten en armaturen. Deze reserve is bij het vaststellen van het nieuwe beheerplan openbare verlichting vrijgevallen. Door het verplicht activeren van de investeringen in armaturen en lichtmasten, is de functie van de reserve of voorziening voor vervanging openbare verlichting komen te vervallen. Hiervoor zijn kapitaallasten in de plaats gekomen.

Riolering (GRP)

Met het Gemeentelijk Watertakenplan (GWTP) geeft de gemeente invulling aan de verplichting tot het hebben van een actueel verbreed gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Dit plan is een samenvoeging van het oorspronkelijke waterplan en het verbreed gemeentelijk rioleringsplan, waarin de zorg voor afval-, hemel- en grondwater is opgenomen.

De projecten in dit plan zijn afgestemd op het vastgestelde Wegenbeheerplan 2018-2027, zodat werkzaamheden gecombineerd kunnen worden uitgevoerd.

In 2019 is de voorziening Vervanging rioleringen als volgt gemuteerd:

Voorziening Vervanging rioleringen	Per 01-01	Mutatie	Per 31-12
Totaal	€ 5.932.809	+ € 436.783	€ 6.369.592

Vervanging / optimalisatie:

Het jaar 2019 heeft voor een groot deel in het teken gestaan van de klimaatstresstesten, oppervlaktewater berekeningen en voorbereiding van projecten zodat onze gemeente weer wat meer klimaatbestendig gaat worden.

In 2018 is gestart met het project Herinrichting Presidentenbuurt en zijn bewoners betrokken bij het ontwerp van deze straten. Onderdeel van dit project was ook het instellen van éénrichtingsverkeer om zo ruimte te maken voor water en vergroeningsmaatregelen in de straten. Het ontwerpproces en het instellen van éénrichtingsverkeer heeft er mede toe geleid dat we fysiek nog niet in uitvoering zijn gegaan en op zijn vroegst eind 2020 kunnen starten met de fysieke vervangings- en verbeteringswerkzaamheden buiten.

Samen met het waterschap hebben we in 2018 het project klimaatbestendig Bakel en Milheeze opgepakt. Uit de berekeningen van riolering en oppervlaktewater volgde dat er bij zowel de gemeente als het waterschap optimalisaties nodig zijn in het rioleringsstelsel. Daarop zijn in 2019 blauw-groene aderenplannen opgesteld voor zowel de kern Bakel als de kern Milheeze. Deze plannen geven een beeld hoe we om willen gaan met groen en water in de toekomst.

Met het Waterschap Aa en Maas zijn in 2019 weer stappen gemaakt en is er meer duidelijkheid over het overnamepunt in Bakel en zijn concrete afspraken gemaakt voor de waterberging bij de Fabriekslaan. In 2019 is de riolering in de Nieuwe Uitleg vervangen en is een klimaat robuust hemelwatersysteem aangelegd. In 2020 wordt hiervoor op de Burg Diepstatenlaan nog een aanvullende waterberging voor gerealiseerd. Voor de langere termijn is een grootschalig afkoppelproject voorzien in Bakel.

Voor de kern Gemert is ook een stap gemaakt in het klimaat robuust maken van Gemert-Noord. Hier is een overstortconstructie aangebracht naar de Molenbroekse Loop. Hoewel het hemelwatersysteem nog gedeeltelijk in 2020 en 2021 afgerond moet worden, is de overstort al een heel positief punt. Tevens zijn er duidelijke afspraken met het waterschap gemaakt over hoe om te gaan met het afkoppelen van bestaand stedelijk gebied. Oorspronkelijk legde het waterschap de gemeente hier ook de bergingsnorm op van 60 mm. Dit blijkt, vooral in natte wijken, niet realistisch. Nu wordt mee gekeken naar de belasting op het oppervlaktewater, die mag niet toenemen door het afkoppelen.

Dagelijks onderhoud

In 2019 hebben we ons voornamelijk gericht op het noodzakelijke onderhoud van riolering en de installaties en minder op structureel onderhoud. Sinds 2018 zijn er nieuwe onderhoudscontracten voor onder andere elektromechanisch onderhoud van gemalen, bergbezinkbassins, drukriolering, reiniging en inspectie van riolen en gemalen en

kolkenreiniging. Voor het uitvoeren van reparaties aan riolering, nadat er een inspectie ronde heeft plaats gevonden, zijn we op dit moment bezig met het opstellen van een raamovereenkomst zodat ook dit structureel is weggezet.

In het kader van het project meten en monitoren afvalwaterketen, hebben we alle bergbezinkbassins laten kalibreren om betrouwbaardere gegevens van de overstorten te krijgen. De eerste metingen hebben er toe geleid dat we betere meetgegevens binnen krijgen op de hoofdpst. Tevens is een eerste extra meetopstelling in de riolering geplaatst. In 2020 volgen er waarschijnlijk nog een aantal meer. Deze geven meer inzicht in het functioneren van het systeem.

Het project optimalisatie drukriolering is in 2018 met een nieuwe aanpak verder gegaan. Op basis van geluid zijn foutieve aansluitingen opgespoord en daarmee hebben we betere resultaten bereikt. In 2019 zijn er stappen gemaakt in het afkoppelen van regenwater zodat op langere termijn de onderhoudskosten voor de drukriolering omlaag kunnen. De resultaten lopen om diverse redenen helaas achter bij de verwachtingen; particulieren komen moeizaam in beweging. Voor 2020 worden opnieuw knelpuntlocaties aangepakt en worden foutieve lozers opgespoord. Daarnaast wordt ook bekeken of persleidingsystemen aangepast kunnen worden om op die wijze het aantal storingen te verminderen.

Waterberging

Met de verordening waterbergingsfonds is op 13 december 2018 vastgelegd dat er ook middelen in een voorziening voor waterberging komen.

Het instellen van de voorziening waterberging is op 10 december 2015 besloten.

Bij (particuliere) planontwikkeling zijn initiatiefnemers verplicht om, in het kader van de watertoets, waterberging aan te leggen. Als het niet mogelijk blijkt dit op eigen terrein of in de nabije omgeving te doen, dient daarvoor een bedrag aan de gemeente te worden betaald. Vervolgens kan de gemeente deze wateropgave elders compenseren. Omdat het hier derden gelden betreft en er voor de gemeente een bestedingsverplichting aan vast hangt is hiervoor een voorziening gevormd.

In 2019 hebben we de eerste verzoeken ontvangen voor afkoop van waterberging. Na het vernemen van de afkoopbedragen hebben initiatiefnemers nog eens nagedacht over waterberging op eigen perceel en is die toch aangelegd. Voor het woningbouwproject Dr. Douvenstraat/Drossard Meijerstraat ligt het in de verwachting dat in 2020 voor het eerst sprake is van afkoop volgens de verordening die in 2018 is vastgesteld. Vanwege het ontbreken van een verordening is tot op heden beperkt gebruik van gemaakt van de voorziening. Met de komst van de verordening wordt het voor inbreidingslocaties mogelijk om waterberging af te kopen. De gemeente realiseert de waterberging dan binnen 5 jaar.

In 2019 is de voorziening Waterberging als volgt gemuteerd:

Voorziening Waterberging	Per 01-01	Mutatie	Per 31-12
Totaal	€ 26.407	+ € 273.460	€ 294.595

In 2019 is zijn vanuit projecten Prinat en Vogelsanck bijdragen voor de gezamenlijke waterberging Gemert-Noord ontvangen.

Gebouwen.

In juli 2017 is het Duurzaam Meerjarig OnderhoudsPlan Gebouwen 2018 (beheerplan) door de gemeenteraad vastgesteld.

In 2019 is de voorziening als volgt gemuteerd:

Voorziening Onderhoud gebouwen	Per 01-01	Mutatie	Per 31-12
Totaal	€ 801.185	+ € 1.345	€ 802.530

De onttrekking is aanzienlijk lager dan in het beheerplan was geraamd. Dit was met name het gevolg van uitstel van werkzaamheden in het kader van toekomstige ontwikkelingen (bijvoorbeeld renovatie sporthal en Kunstlokaal/Eendracht).

Sportparken

Op 5 oktober 2017 is het laatste beheerplan sportparken door de gemeenteraad vastgesteld. Hierbij is ook rekening gehouden met geactiveerde investeringen die niet ten laste van de voorziening komen maar leiden tot kapitaallasten.

In 2019 is de voorziening Onderhoud Sportparken als volgt gemuteerd:

Voorziening Onderhoud sportparken	Per 01-01	Mutatie	Per 31-12
Totaal	€ 617.797	+ € 74.400	€ 692.197

De werkelijke onttrekking aan de voorziening is wat lager dan voor 2019 was begroot. Dat is onder andere het gevolg van het feit dat de geplande renovatie van de toplaag en vervanging drainage bij VV Elsendorp niet heeft plaatsgevonden. Er heeft wel onderzoek plaatsgevonden naar de staat van de natuurgrasvelden en de (LED-)verlichting op de diverse sportparken. De storting van € 136.013 is inclusief de bijstorting als gevolg van de dekking voor de renovatie van de atletiekbaan, conform het begrote bedrag.

Het saldo van de voorziening per 31-12-2019 is wat hoger dan het geprognostiseerde saldo uit het vastgestelde beheerplan sportparken 2017 (€ 616.430). Dat is dus onder andere het gevolg van werkzaamheden die in 2018 en 2019 zijn uitgesteld naar volgende jaren. In 2020 wordt een geactualiseerd beheerplan sportparken ter vaststelling aan de gemeenteraad voorgelegd.

Speeltoestellen

Beheer speeltoestellen

Doelstelling is het kwaliteitsniveau van de speeltoestellen op langere termijn te borgen. Hiervoor is in 2015 het beheerplan 'Herijking beleid- en beheernotitie spelen 2016-2022' vastgesteld. Met de resultaatbestemming van de jaarrekening 2018 is de voorziening speeltoestellen in 2019 komen te vervallen en is het saldo van deze voorziening gestort in de reserve speeltoestellen.

§4 Financiering

Ten aanzien van het Treasury-beleid zijn de volgende kaders van belang:

- Wet financiering decentrale overheden (Fido);
- Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Hof);
- Treasury-statuuut.

4.1 Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof)

Deze wet bevat strengere regels om ervoor te zorgen dat het Nederlandse overheidstekort beperkt wordt tot 3%. De maatstaf hiervoor is het EMU saldo. In de wet staat dat gemeenten een gelijkwaardige bijdrage moeten leveren aan het terugdringen van het EMU-tekort. Het aandeel van de gemeenten in de Europese norm voor het maximale begrotingstekort van 3% is 0,35% van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Voorts voorziet de wet in een sanctie voor die gemeenten die niet voldoen aan de norm maar daarover is afgesproken dat gedurende deze kabinetsperiode geen sancties worden opgelegd.

4.2 Rente- en kredietrisico beheer

Kasgeldlimiet wet fido

Voor vlottende schulden geldt de kasgeldlimiet als norm. De kasgeldlimiet geeft het maximaal bedrag aan dat met vlottende middelen mag worden gefinancierd. Deze norm is gedefinieerd als 8,5% van de jaarlijkse begrotingsomvang van de lasten exclusief mutatie reserves van afgerond € 72,6 miljoen. De hieruit voortvloeiende kasgeldlimiet bedraagt afgerond € 6,2 miljoen. Het verloop van de kasgeldlimiet over de kwartalen is als volgt:

Bedragen x € 1.000

Toets kasgeldlimiet	Kw. 1	Kw. 2	Kw. 3	Kw. 4
1. Toegestande kasgeldlimiet				
in procenten	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
in bedrag	6.175	6.175	6.175	6.175
2. Omvang vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	10.667	12.000	-	-
Schuld in r/c	2.447	1.540	975	757
Gestorte gelden door derden < 1 jr	-	-	-	-
Totale omvang vlottende korte schuld	13.114	13.540	975	757
3. Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	-	-	-	-
Tegoeden in rekening corant	53	67	36	23
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	-	-	-	-
Totale omvang vlottende middelen	53	67	36	23
Toets kasgeldlimiet:				
4. Totaal netto vlottende schuld (2-3)	13.061	13.473	939	734
Toegestande kasgeldlimiet (1)	6.175	6.175	6.175	6.175
Ruimte (+) / Overschrijding (-) = (1-4)	-6.886	-7.298	5.236	5.441

De kasgeldlimiet mag voor een maximale periode van twee achtereenvolgende kwartalen overschreden worden mits de overschrijding in het daarop volgende kwartaal wordt opgeheven. De financieringsbehoefte is tot de afsluiting van vaste geldleningen per 10 juli kort gefinancierd. Er was in de eerste twee kwartalen sprake van een overschrijding van de norm.

Renterisiconorm

Er is een wettelijke norm voor de omvang van het renterisico. Onder dit risico wordt begrepen het risico dat de gemeente loopt als gevolg van mogelijke renteschommelingen. De maximumnorm is door het Rijk ingesteld om enigszins stabiele rentelast over de jaren te

bewerkstelligen. Dit kan worden gerealiseerd door de financieringsbehoefte te spreiden over de jaren. De mate van spreiding wordt uitgedrukt in de renterisiconorm. In deze renterisiconorm worden nieuw aan te trekken lange geldleningen in een jaar uitgedrukt als percentage van het begrotingstotaal in het kalenderjaar.

Het renterisico wordt weergegeven in de onderstaande tabel:

Bedragen x € 1.000

Renterisico	Jaar 2019	Jaar 2020	Jaar 2021	Jaar 2022
1 Renteherziening	-	-	-	-
2 Aflossingen	16.662	9.720	9.609	9.076
3 Renterisico (1+2)	16.662	7.219	7.131	9.076
4 Renterisiconorm	14.520	14.520	14.520	14.520
5a Ruimte onder de risiconorm	-	7.301	7.389	5.444
5b Overschrijding van de risiconorm	2.142	-	-	-

De jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen mogen niet meer dan 20% van het begrotingstotaal bedragen (renterisiconorm). Uitgaande van het begrotingstotaal dit afgerond € 14,5 miljoen. Het renterisico van € 16.662 miljoen voor 2019 was incidenteel buiten de norm.

Schatkistbankieren

Structureel overtollige liquide middelen van gemeenten dienen ondergebracht te worden in de schatkist bij het Rijk. Er was geen sprake van structureel overtollige liquide middelen boven het drempelbedrag van afgerond € 545.000.

Rente

De lage niveaus van korte en lange rentes hebben zich voortgezet. In 2019 was er bij korte geldleningen sprake van een negatieve rente.

Deposito

Bij de BNG staat per 31 december nog een bedrag van € 125.656 in deposito vanuit voormalige verkoop aandelen van het HNG. In 2020 valt hiervan het laatste deel vrij.

§5 Bedrijfsvoering

Algemeen

Bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van de programma's. Het welslagen van de programma's is daarom mede afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. Deze paragraaf geeft inzicht in ontwikkelingen en activiteiten in 2019. Dit wordt gedaan aan de hand van de volgende thema's:

- Financiën;
- Personeel & organisatie;
- Informatisering & automatisering;
- Informatiebeveiliging en privacy;
- Communicatie;
- Juridische zaken
- Huisvesting.

Financiën

De Planning en Control-cyclus

Doelstelling van planning & control is het beheersen van de beleidsvorming, de uitvoering van dit beleid en de financiële middelen die hiervoor beschikbaar zijn. De gemeenteraad stelt kaders en doelen vast. Het vaststellen van deze kaders en doelen vindt onder andere plaats via een aantal verordeningen, beleidsnota's en beheerplannen (zie overzicht hieronder).

Verordeningen en beleidsnota's	Vastgesteld door gemeenteraad	Nieuwe beoogde vaststelling
Nota Treasury	19-12-2013	2020
Nota grondbeleid	17-01-2014	2020
Nota risicomangement	11-12-2014	2020
Nota reserves en voorzieningen	14-07-2016	2020
Financiële verordening	13-07-2017	2021
Nota activering, waardering en afschrijving	13-07-2017	2021
Beheerplannen	Vastgesteld door gemeenteraad	Nieuwe beoogde vaststelling
Beheerplan Riool (watertakenplan)	13-12-2018	2022
Beheerplan Groen	21-11-2013	2021
Beheerplan Wegen	01-02-2018	2021
Beheerplan Sportparken	06-10-2017	2020
Beheerplan Openbare verlichting	12-12-2019	2025
Beheerplan Spelen	10-12-2015	2020
Beheerplan Gebouwen	13-07-2017	2021

Bestuurlijke rapportages

De bestuurlijke rapportages zijn in 2019 geconcentreerd geweest op twee momenten in het jaar. In juli 2019 zijn de begrotingsnota 2020 en de jaarrekening 2018 behandeld. In november 2019 is de begroting 2020-2023 behandeld. Verder zijn in 2019 vier financiële rapportages vastgesteld.

Over de bouwgrondexploitatie is gezien de omvang van de grondportefeuille twee maal gerapporteerd in 2019. Dit is gebeurd via de 1^e en 2e actualisatie bouwgrond exploitatie (in juli en december). Deze rapportages zijn gekoppeld aan de reguliere P&C momenten.

Managementrapportages

In 2019 is maandelijks een managementrapportage opgesteld voor het DMO. In deze rapportage wordt de stand van zaken van de dienstverlening weergegeven. De managementrapportage heeft als doel de managers en de directie een instrument te geven voor tijdige bijsturing op het gebied van bedrijfsvoering. Elk kwartaal is de managementrapportage aangevuld met nieuwe gegevens van de economische indicatoren, lopende rechtszaken, interne controle en informatiebeveiliging.

Vaststellen accountantsprotocol en normenkader jaarrekening 2019

De gemeenteraad stelt het accountantsprotocol voor de jaarrekening vast. De goedkeurings- en rapporteringstolerantie van de jaarrekening 2019 worden hieronder toegelicht.

Goedkeuringstolerantie

In 2019 is de wettelijk maximale toegestane goedkeuringstolerantie van 1% voor fouten en 3% voor onzekerheden gehanteerd.

Rapporteringstolerantie

Om te voorkomen dat kleine afwijkingen gerapporteerd moeten worden, is voor 2019 de rapporteringstolerantie bepaald op 10% van de goedkeuringstolerantie. Dit betekent dat 10% van 1%, ofwel 1 %, van de begrote lasten (primitieve begroting) vóór resultaatbestemming, gebruikt wordt als rapportagegrens. De afwijking geldt op productgroep niveau en daarover wordt gerapporteerd. Hierdoor ontstaat meer inzicht in de cijfers die onderdeel uitmaken van een programma.

In het kader van de Single Information en Single Audit (SiSa) zijn door het ministerie de volgende rapporteringstoleranties per specifieke uitkering voorgeschreven ten aanzien van de geconstateerde fouten bij de specifieke uitkeringen:

- € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is;
- 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner of gelijk aan € 1.000.000 is;
- € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

Visie herstelplan eigen vermogen 2012-2025

De reservepositie van de gemeente Gemert-Bakel is uiterst kwetsbaar. Daarom heeft de gemeenteraad op 5 april 2012 het herstelplan eigen vermogen 2012-2025 vastgesteld. Om tot financieel herstel te komen zijn vijf maatregelen nodig:

1. Een structureel sluitende meerjarenbegroting,
2. De algemene reserve van de gemeente te laten groeien naar het benodigde weerstandsvermogen via eenmalige opbrengsten of herbestemmingen reserves en voorzieningen;
3. Beperken nieuwe uitgaven en investeringen;
4. Het verlagen van risico's;
5. Stimuleren economische ontwikkelingen.

Om dit te realiseren zijn 31 uitgangspunten geformuleerd. Het herstelplan is aangemerkt als een dominant kader. Dit houdt concreet in dat besluitvorming in 2019 getoetst is aan deze uitgangspunten.

Tenslotte is in dit herstelplan onder het kopje 'decentralisatie taken rijksoverheid in Gemert-Bakel' het volgende uitgangspunt geformuleerd:

“Extra kosten en uitgaven moeten worden afgedekt uit de extra inkomsten die daarvoor worden ontvangen. De uitvoering van deze taken worden lokaal opgepakt waar het kan en regionaal waar gewenst.” Het uitgangspunt dat kosten gedekt dienen te worden gedekt uit de rijksinkomsten is vanaf de begroting 2019 losgelaten voor het Sociaal Domein

In deze jaarrekening 2019 is het benodigde aanwezige weerstandsvermogen bereikt.

Toezicht Provincie

Voor het begrotingsjaar 2019 voldeed de gemeente Gemert-Bakel aan alle criteria voor gebruikelijke repressief toezicht van de provincie. Deze criteria zijn:

- Een positieve algemene reserve;
- De meerjarenbegroting 2019-2022 is uiterlijk de laatste jaarschijf van de meerjarenraming structureel en reëel in evenwicht;
- Begroting 2019 inzenden voor 15 november 2018.

Onderzoeken naar doelmatigheid en doeltreffendheid

In de verordening ‘onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid’ is vastgelegd dat het college jaarlijks minimaal één maal een onderzoek naar deze aspecten doet. Doelmatig is het realiseren van bepaalde prestaties met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen. Doeltreffendheid gaat over of de gevraagde prestatie ook daadwerkelijk gehaald wordt.

Onderzoeken dienstverlening

Structureel voeren we onderzoeken uit naar de dienstverlening om op basis hiervan de processen aan te passen en te verbeteren op basis van de verwachtingen van de inwoner. De tevredenheidsnorm voor diverse diensten is vastgesteld op een 7.

De aanvragers van een principe-verzoek, evenementenvergunning en drank- en horecaverunning en omgevingsvergunning zijn naar hun bevindingen gevraagd.

De resultaten van de verschillende onderzoeken is input voor het verbeteren van de processen.

Met behulp van data analyse worden de meest gestelde vragen of meldingen in beeld gebracht. Op basis daarvan verbeteren we de dienstverlening o.a. door betere informatieverstrekking en standaardisering van processen.

Personeel & Organisatie (P&O)

Organisatie

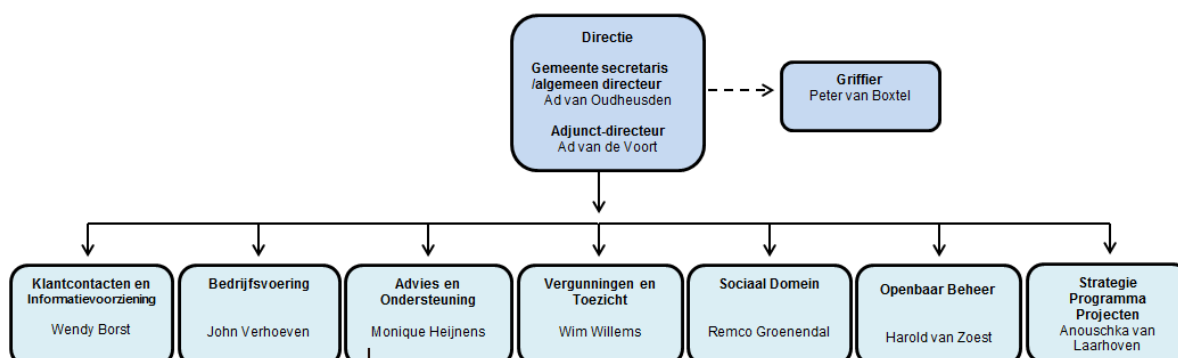
De organisatie werd ook in 2019 aangestuurd door een algemeen directeur, een adjunct directeur en zeven managers. Speerpunten binnen de organisatie waren: heldere rollen en relaties met duidelijke verantwoordelijkheden, beter sturen op organisatieniveau en meer integraal werken, betere oriëntatie op de samenleving, resultaatgerichter werken, samenhang klantgerichtheid en publieksfuncties verbeteren.

In 2018 is het meerjarig Management Development (MD) programma afgerond en in 2019 zijn de daaruit voortkomende instrumenten verder geïmplementeerd. Hiermee is eenheid gebracht in leiderschapsstijl en aansturing.

In 2019 is het strategisch HRM beleid in samenspraak met de ondernemingsraad opnieuw geformuleerd. De belangrijkste thema's in dit beleid zijn: het verbeteren van digitale vaardigheden voor medewerkers, oplossingen zoeken voor de huidige arbeidsmarktkrapte, aantrekkelijk werkgeverschap en het vergroten van duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers in de organisatie.

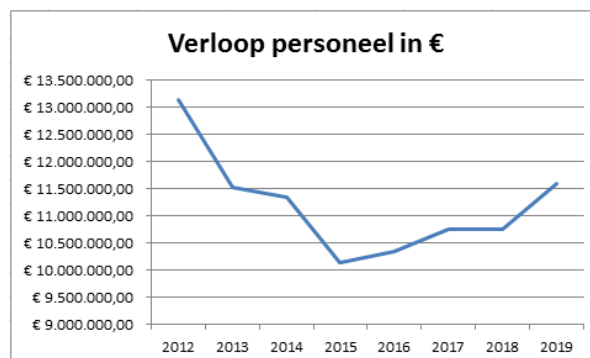
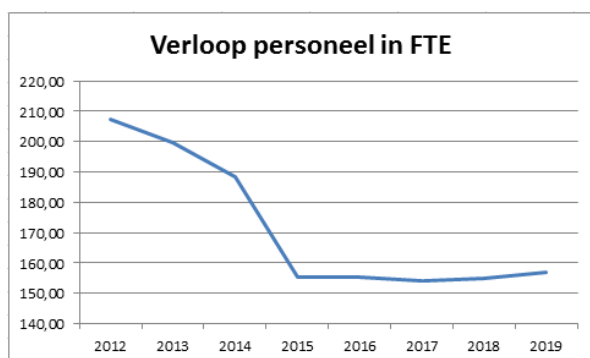
Daarnaast zijn voorbereidingen getroffen voor de overgang naar de WNRA per 1-1-2020, waardoor de ambtenarenstatus voor het personeel verdwijnt.

Organogram Gemeente Gemert-Bakel per 31-12-2019

Personele omvang

Het aantal FTE's op 31-12-2019 bedraagt 157,06 FTE. De hieraan verbonden kosten zijn €11.590.865. De stijging in lasten wordt veroorzaakt door de nieuwe cao zoals die in september 2019 is overeengekomen.

Informatisering & Automatisering

Informatisering

In 2019 is verder invulling gegeven aan het uitvoeringsplan van het informatiebeleid (2018-2020). In dit uitvoeringsplan staan projecten die o.a. betrekking hebben op wettelijke verplichtingen, denk hierbij aan de Wet digitale overheid, de wet Hergebruik Overheidsinformatie, de Generieke Digitale Infrastructuur en landelijke ontwikkelingen als de Digitale Agenda 2020, GovRoam, E-depot en Digitale Selfservice. In 2019 is gewerkt aan de volgende projecten:

Omgevingswet

De omgevingswet zou in januari 2021 ingevoerd worden, maar dit is tot nader order uitgesteld. In 2019 hebben vooral voorbereidende werkzaamheden plaatsgevonden. In de ODZOB zijn de aangesloten gemeenten meegenomen in de koers die zal worden gevolgd. Er is gewerkt in ODZOB-verband aan een aanbesteding, die in 2020 wordt voortgezet. Uit dit traject is op advies gewonnen richting onze organisatie is gedaan, denk hierbij aan de aansluiting op het digitale stelsel omgevingswet (DSO).

E-depot

In 2019 hebben oriënterende werkzaamheden plaatsgevonden met betrekking tot het e-depot. De verwachting is dat we in 2020 gaan aansluiten op het digitale archief (langdurig bewaren en ontsluiten van digitale dossiers).

Gemeenschappelijke Gemeentelijke Infrastructuur

De GGI creëert een veilige, samenhangende digitale infrastructuur waardoor samenwerken tussen gemeenten en andere overheden beter, veiliger en gemakkelijker wordt. De GGI vormt de technische basis waarin toegewerkt wordt naar een gemeentelijke cloud, die uiteraard is aangesloten op de landelijke Generieke Digitale Infrastructuur (GDI). Het realiseren van een GGI schept de voorwaarden om op een goede, veilige en flexibele wijze de overstap te maken naar de cloud. In 2020 staat dit project op de planning.

Enterprise Service Bus

Een Enterprise Service Bus (ESB) integreert (data uit) verschillende systemen en databases van een IT-landschap en ontsluit deze naar allerlei toepassingen en applicaties. Een ESB is opgenomen in het uitvoeringplan, omdat het wenselijk is om niet steeds opnieuw koppelingen te realiseren, maar een toekomstbestendige oplossing te realiseren. Er is in 2019 onderzoek gedaan naar de verschillende aanbieders en oplossingen die zij bieden op dit vlak, in 2020 zal een keuze en implementatietraject volgen.

Doorontwikkeling digitale dienstverlening

Onze digitale dienstverlening bestaat voor een groot gedeelte uit digitale formulieren aangeboden in de gemeentelijke website. Zowel de digitale formulieren als de (digitale) processen hierachter worden steeds vernieuwd. In het afgelopen jaar zijn o.a. evenementenvergunning, de MOR (Meldingen openbare ruimte) en GVV (meldingen gevonden en verloren voorwerpen) opgepakt. Deze verbeteringen lopen door in 2020.

Automatisering

De gemeente staat de komende jaren voor een aantal veranderingen, zoals de invoering van de omgevingswet, bezuinigingen, regionale samenwerking, veranderingen op het gebied van Sociaal Domein en digitalisering van de overheid. Hiervoor is de inzet van ICT én de juiste informatievoorziening een onmisbare component.

In 2019 is het complete ICT-datacenter vervangen, waarmee we de komende 4 jaar weer een goede basis hebben om te kunnen anticiperen op alle veranderingen die op ons af komen. Er wordt vervolgens gefaseerd ingespeeld op de landelijke ontwikkelingen, waarbij een verschuiving merkbaar is van lokale ICT-oplossingen richting Cloudoplossingen. Conform het I&A-beleid 2018-2020 zal bij natuurlijke vervangingsmomenten van software de optie 'Cloud' overwogen worden. Een voorbeeld hiervan is de personeelsadministratie welke we in 2019 hebben overgebracht naar de cloudoplossing Motion.

Informatiebeveiliging & Privacy

In oktober 2019 zijn de vacatures van informatiebeveiligingsfunctionaris (*Chief Information Security Officer*, afgekort: CISO) en Privacy Officer ingevuld. Hiermee is invulling gegeven aan de uitbreiding zoals opgenomen in de begroting 2019. Zowel de CISO als de PO zijn tevens werkzaam voor de gemeente Laarbeek en de gemeenschappelijke regeling Peelgemeenten waarin de Peelgemeenten Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Laarbeek en Someren deelnemen.

Sinds de indiensttreding van de PO en de CISO is de regionale samenwerking en kennisdeling met de andere Peelgemeenten op het gebied van informatiebeveiliging en privacy geïntensiveerd.

Eind 2019 zijn de CISO en PO gestart met het opstellen van respectievelijk het informatiebeschermingsbeleid 2020-2023 en het privacybeleid 2020-2023. De uitkomsten van het rekenkameronderzoek informatiebeveiliging zoals behandeld in de commissie Financiën & Bestuur van 7 mei 2019 worden daarbij betrokken.

Resultaten in 2019

Ieder kwartaal wordt een rapportage informatiebeveiliging en privacy opgesteld. Hierin wordt gerapporteerd over beveiligingsincidenten, uitvoering van maatregelen en actuele ontwikkelingen.

De belangrijkste resultaten uit deze rapportages in 2019 waren de volgende:

- *Bewustwording informatiebeveiliging en privacy*
Bevordering van bewustwording is een continue proces en vraagt om een regelmatige herhaling van bewustwordingsinitiatieven. In 2019 hebben verschillende bewustwordingsbijeenkomsten plaatsgevonden over informatiebeveiliging en privacy. Zo zijn er bijvoorbeeld drie zomerscholen georganiseerd over de rechten van betrokkenen en de verplichtingen rondom datalekken. Daarnaast is er in reguliere overleggen, interne mailings en intranetberichten aandacht geweest voor informatiebeveiliging en privacy.
- *Wachtwoordkluis*
Om onze medewerkers te helpen om wachtwoorden op een veilige manier te bewaren is een softwareprogramma in gebruik genomen die hen helpt om wachtwoorden op een veilige manier te bewaren. Na een succesvolle pilot in het eerste kwartaal van 2019 kan nu iedere medewerker gebruik maken van de wachtwoordkluis.
- *Standaard verwerkersovereenkomst*
In het geval van uitbestede werkzaamheden blijft de gemeente soms verantwoordelijk voor de bescherming van persoonsgegevens door de opdrachtnemer. Om de bescherming van persoonsgegevens door leveranciers die in opdracht van de gemeente persoonsgegevens verwerken te borgen, wordt sinds het tweede kwartaal hiervoor de standaard verwerkersovereenkomst van de VNG gebruikt.
- *Uitvoering penetratietesten externe diensten*
Dergelijke testen worden sinds 2019 periodiek uitgevoerd als onderdeel van een continue proces. Doel van de testen is om eventuele kwetsbaarheden in de beveiliging van systemen op te sporen.

Hertoets Audit (DigiD)

In 2018 voldeed de DigiD-aansluiting van Gemert-Bakel niet aan één van de DigiD-normen zoals bleek uit de ENSIA-toets 2018. Dit was te wijten aan de externe leverancier (Dimapact). Dimapact heeft in 2019 een nieuwe onafhankelijke assuranceverklaring afgegeven welke is goedgekeurd door de externe auditor van de gemeente. Daarmee voldeed de aansluiting van Gemert-Bakel weer aan alle eisen voor DigiD.

ENSIA 2019

In 2017 is landelijk gestart met de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA). Reeds bestaande audits worden steeds meer op elkaar afgestemd zodat gemeenten niet meerdere keren dezelfde vragen moeten beantwoorden. Met de ingevulde zelfevaluatievragenlijst binnen ENSIA geeft het college van B&W aan in hoeverre de beheersmaatregelen aan de van kracht zijnde beveiligingsnormen voldoen. Ook in 2019 heeft deze zelfevaluatie plaatsgevonden.

Voor DigiD en Suwinet is een verplichte externe audit uitgevoerd. Op 31 december 2019 voldoet de gemeente in opzet en bestaan niet aan drie DigiD-normen. Hiervoor heeft het college een verbeterplan vastgesteld welke in 2020 wordt uitgevoerd. In opdracht van

Senzer is een audit uitgevoerd op het beleids-, uitvoering- en controledomein van Suwinet-inkijk op basis van de ENSIA-normen relevant voor Suwinet. Senzer voert onder mandaat (een deel van de) gemeentelijke taken uit welke vallen onder de participatiewet, IOAW en IOAZ.

Bij de uitvoering van de gemeentelijke taken maakt Senzer gebruik van de Suwinet-aansluiting van de gemeente Helmond. Door middel van een Third Party Memorandum (TPM) verklaart Senzer te voldoen aan alle beveiligingsrichtlijnen Suwinet. Ook deze TPM is in de ENSIA collegeverklaring opgenomen.

Baseline Informatiebeveiliging Overheid

De ENSIA 2020 zal betrekking hebben op een nieuwe normenset, Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) deze vervangt de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG). Het jaar 2019 was een overgangsjaar voor de implementatie van de BIO. De implementatie heeft niet plaatsgevonden in 2019, hiermee wordt in 2020 gestart

Functionaris Gegevensbescherming

De Functionaris Gegevensbescherming (FG) houdt intern toezicht op de naleving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en andere wet- en regelgeving over bescherming van persoonsgegevens. In 2019 heeft hij de implementatie van zes AVG onderwerpen getoetst en hierover gerapporteerd. De FG heeft geconstateerd dat er nog stappen gezet moeten worden om deze AVG-onderwerpen verder te implementeren. De FG heeft verder aanbevolen dat iedereen binnen de gemeente tijdig de Privacy Officer en FG betreft bij alle aangelegenheden die verband houden met de bescherming van persoonsgegevens zodat privacyrisico's in een vroeg stadium gesignaleerd, aangepakt of voorkomen kunnen worden.

Datalekken en incidenten 2019

De landelijke Informatiebeveiligingsdienst (IBD) is in het leven geroepen om gemeenten te ondersteunen bij en informeren over informatiebeveiliging. Gemert-Bakel is hierbij aangesloten en ontvangt van de IBD bijna dagelijks beveiligingswaarschuwingen over beveiligingslekken in software. Deze meldingen zijn alle afgehandeld.

In 2019 zijn er 27 meldingen gemaakt van mogelijke datalekken. Niet alle meldingen waren datalekken. Na intern onderzoek zijn er 16 datalekken gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Alle meldingen zijn binnen de daarvoor in de wet genoemde termijn van 72 uur afgehandeld. In de meeste gevallen betrof het datalek het per abuis versturen van persoonsgegevens naar een onjuist adres. Betrokkenen zijn geïnformeerd als de aard van het datalek daar aanleiding toe gaf.

Communicatie

In de advisering aan zowel bestuur als organisatie staat voor team communicatie strategische communicatie centraal. Aan elk team – en daarmee aan elke portefeuillehouder – is een communicatieadviseur verbonden. De insteek is om aan de voorzijde van een project of beleidsproces communicatie te integreren. Waar mogelijk betreft de gemeente inwoners bij haar processen (burgerparticipatie).

Taken van team communicatie zijn onder meer:

- strategisch communicatiebeleid
- advisering bestuur en organisatie
- perswoordvoering en uitvoering persbeleid
- monitoring en beheer social mediakanalen
- monitoring landelijke trends en doorvertaling maken naar gemeentelijk niveau
- crisiscommunicatie

Team communicatie heeft na het vaststellen van de strategische communicatievisie samen met bestuur en organisatie het social media beleid opgesteld. Vervolgens heeft in afstemming met de mediapartners ook het persbeleid een update gehad.

Communicatiemiddelen en -kanalen die team communicatie inzet, zijn onder meer: website, gemeenterubriek in Gemerts Nieuwsblad, social media, persberichten, nieuwsbrieven, publicaties in dag- en weekbladen en berichten via de lokale omroep.

Juridische zaken

Het team Juridische Zaken is intergemeentelijk georganiseerd. Medewerkers werken zowel voor de gemeente Gemert-Bakel en Laarbeek. Zij hebben ieder meerdere specialismen. In de advisering aan zowel bestuur als organisatie draait het voor het team juridische zaken om risicobeheersing en het zoeken naar mogelijkheden om initiatieven binnen de gemeente mogelijk te maken. De juridisch adviseur wordt zoveel mogelijk aan de voorzijde van een project of beleidsproces ingeschakeld om advies te verstrekken. Indien nodig maken we bij de behandeling van zaken en het procederen gebruik van een advocaat.

Taken van team juridische zaken zijn onder meer:

- Juridische advisering bestuur en organisatie;
- Organiseren, secretariaat voeren en opstellen jaarverslag van de intergemeentelijke bezwaarschriftencommissie (Gemert-Bakel en Laarbeek);
- Beheer en bekendmaking regelgevingenbestand en mandaatregister;
- Behandelen van bestuursrechtelijke zaken (bijvoorbeeld ingediende planschades en handhavingsprocedures) en behandelen van privaatrechtelijke zaken (bijvoorbeeld aansprakelijkstellingen);
- Procederen: voeren van beroepsprocedures en rechtszaken namens de gemeente;
- Opstellen van integraal veiligheidsbeleid, actualiseren APV en Bibob coördinatie;
- Versterken van juridische kwaliteitszorg

Team Juridische Zaken heeft een notitie juridische kwaliteitszorg opgesteld. Deze wordt stapsgewijs uitgevoerd. De werkwijze voor het maken van verordeningen, nadere regels en beleidsregels wordt stapsgewijs uitgerold en verbeterd.

Het Lokaal Informatie overleg ten behoeve van een integraal onderzoek en behandeling van ondermijningszaken wordt doorontwikkeld, ondermijningssignalen worden onderzocht en de Bibob toets is op steeds meer werkvelden toegepast.

Huisvesting

In het gemeentehuis is eind 2015 een nieuwe indeling gerealiseerd voor het team SD op de begane grond van de noordvleugel. Het doel van de nieuwe indeling was het realiseren van een omgeving die de integratie en samenwerking van het team SD en de ketenpartners ondersteunt. Deze nieuwe indeling is zo goed bevallen dat er in 2018 een soortgelijke indeling is gerealiseerd voor de teams OB, SPP en VT op de 1^e verdieping, ook de 1^e verdieping van de bestuursvleugel heeft een nieuwe inrichting gekregen. In 2019 is een nieuwe indeling voor team AO, eveneens op de 1^e verdieping gerealiseerd.

De hal van het gemeentehuis en de 2^e verdieping worden op een later moment opgepakt. Voor de 2^e verdieping worden de plannen in 2020 uitgewerkt.

Verder is in 2018 de klimaatinstallatie vervangen. De bestaande installatie was zwaar verouderd en het binnenklimaat liet ook te wensen over. De vervanging van de installatie moet zorgen voor een beter binnenklimaat en het is tevens een duurzame installatie. Voor de toekomst wordt er gekeken om de buitenschil van het gemeentehuis duurzamer te maken, door middel van nieuwe beglazing en kozijnen op diverse plekken. Als dit gerealiseerd is zal

de nieuwe installatie meer rendement leveren dan nu het geval is. Er is hiervoor nog geen concrete planning.

Er is een proef gedaan met duurzame verlichting, LED verlichting met bewegingsindicator waardoor het licht pas aangaat als er ook daadwerkelijk iemand in de ruimte aanwezig is. Voordeel hiervan is dat de lichtkwaliteit beter wordt, en doordat de nieuwe verlichting energiezuinig is gaat de gemeente op een duurzame wijze met energie om. De proef met de verlichting is in 2017 succesvol afgerond, en er is destijds gestart met de uitrol van de nieuwe verlichting. De benodigde werkzaamheden worden gecombineerd met de werkzaamheden aan de klimaatinstallatie. Op de 2^e verdieping heeft men al nieuwe verlichting, in 2018 heeft zijn ook de delen die een nieuwe indeling hebben gekregen voorzien van nieuwe verlichting. Het achterste deel van de 1^e verdieping heeft in 2019 nieuwe verlichting gekregen. De hal op de begane grond moet dan nog van nieuwe verlichting voorzien worden. Dit wordt meegenomen in het renovatieplan van de hal en spreekruimten.

Door de forse formatievermindering in de afgelopen jaren is er een ruimteoverschot in het gemeentehuis. Inmiddels vindt verhuur van een deel van het gemeentehuis plaats aan de GGZ. Sinds 1 juni 2018 is het politiebureau gehuisvest in het gemeentehuis. Voor de 2^e verdieping moet nog een huurder gevonden worden.

§6 Verbonden partijen

De paragraaf verbonden partijen benoemt de partijen waarmee de gemeente in een juridische context samenwerkt. Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente zowel een financieel als een bestuurlijk belang heeft. Van bestuurlijk belang is sprake als de gemeente een zetel in het bestuur van die partij heeft en/of stemrecht heeft. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld aan de verbonden partij. De term verbonden partij is een begrip uit de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording), de WGR (Wet Gemeenschappelijke Regelingen), het Burgerlijk Wetboek en de Europese regelgeving. Het is van belang om de risico's en kaders bij de verbonden partijen in beeld te brengen. Daarnaast worden steeds meer uitvoerende taken buiten de deur, in samenwerkingsverbanden, uitgevoerd (bijvoorbeeld milieu, veiligheid en belastingen).

Als uitgangspunt wordt gehanteerd: lokaal wat kan, regionaal wat moet. De regionale samenwerking zal moeten bijdragen aan de versterking van de lokale identiteit. De ambitie is om door samenwerking in de regio minder kwetsbaar te zijn, meer kennis te delen en kostenefficiënt te werken. Vanuit deze ambitie is de gemeente deelnemer aan diverse gemeenschappelijke regelingen en partner in privaatrechtelijke samenwerkingen. Veel taken worden in opdracht van de gemeente uitgevoerd door uitvoeringsorganisaties, op afstand. De gemeente krijgt hiermee steeds meer de rol van een regiegemeente, waarbij ze als professioneel opdrachtgever sturing geeft aan de uitvoering van de gemeentelijke taken.

Verbonden partijen (financiële bijdrage/belang, x € 1.000)	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Gemeenschappelijke regelingen							
1. Samenwerking Gemert-Bakel en Laarbeek	-16	-186	-173	-149	-149	-149	-149
2. Senzer	11.578	11.551	11.424	11.134	11.091	11.290	11.140
3. Peelgemeenten	1.904	1.774	1.822	1.856	1.835	1.896	1.959
4. Blink	1.595	1.767	2.284	2.178	2.248	2.321	2.397
5. GGD	469	507	519	538	548	559	570
6. MRE	291	294	299	302	302	302	302
7. ODZOB	883	820	858	785	803	821	839
8. VRBZO	1.298	1.460	1.529	1.580	1.580	1.580	1.580
9. BSOB	0	468	507	493	496	498	505
Stichtingen en verenigingen							
10. Beheerstichting Golfbaan Stippelberg	0	0	0	0	0	0	0
11. Dimpact	6	6	6	6	6	6	6
12. BIZOB	116	157	166	106	109	108	113
13. Innovatiehuis De Peel	10	30	30	50	50	50	50
14. Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	7	7	7	7	7	7	7
Vennootschappen en coöperaties							
15. Brabant Water NV	0	0	0	0	0	0	0
16. BNG Bank NV	-75	-115	-129	-68	-68	-68	-68

Gemeenschappelijke regelingen

1. Samenwerking Gemert-Bakel en Laarbeek.

Vorm	Gemeenschappelijke regeling.
Vestigingsplaats	Gemert en Beek en Donk.
Partners	Gemeente Laarbeek, gemeente Gemert-Bakel.
Openbaar belang	Intergemeentelijke samenwerking op verschillende terreinen. De volgende taken worden uitgevoerd door intergemeentelijke teams: • ICT • Personeel en Organisatie • Juridische zaken • Financiën • Belastingen/WOZ (einddatum: 31-12-2017 vanwege overgang naar Belastingssamenwerking Oost-Brabant).
Bestuurlijke betrokkenheid	Periodiek intergemeentelijk overleg tussen zowel college als MT/DMO van beide gemeenten. Gedurende 2019 is de bestuurlijke betrokkenheid niet gewijzigd.
Programma	1: Algemene zaken.
Website	⇒ https://www.gemert-bakel.nl/
Financiën	Niet van toepassing.
Bijdrage 2018	De ontvangen bijdrage voor Gemert-Bakel in 2019 is het saldo van de

	onderlinge verrekening van de intergemeentelijke teams financiële administratie, ICT, P&O, en Juridische zaken.						
Risico's	Alle risico's die horen bij het werkgeverschap blijven van toepassing.						
Ontwikkeling	In 2017 is de samenwerking geëvalueerd en is besloten het intergemeentelijk team Belastingen/WOZ onder te brengen bij Belastingssamenwerking Oost-Brabant per 1-1-2018. Dat heeft tot gevolg dat het saldo van de verrekening tussen de gemeenten Gemert-Bakel en Laarbeek met ingang van 2018 is gewijzigd van een financiële bijdrage van de gemeente Gemert-Bakel aan de gemeente Laarbeek naar een financiële bijdrage van de gemeente Laarbeek aan de gemeente Gemert-Bakel. (Omdat in de eindafrekening van 2017 extra kosten van de gemeente Gemert-Bakel zijn verrekend						
Financiële bijdrage/ontvangst (x € 1.000)	W2017	W2018	W2019	B2019	B2020	B2021	B2022
	-16	-186	-173	-149	-149	-149	-149

2. Senzer

Vorm	Gemeenschappelijke regeling.	
Vestigingsplaats	Helmond.	
Partners	Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond , Laarbeek, Someren en Geldrop-Mierlo.	
Openbaar belang	Als werkbedrijf voor de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel voert Senzer de Participatiewet uit voor zeven gemeentes. Daarbij zijn ze de verbinder tussen de werkgever en de werkzoekende, redenerend vanuit de vraag van de werkgever die ze koppelen aan de (arbeids-)kracht en talent van de werkzoekende. Daarnaast zijn ze vaste ketenpartner voor re-integratie-activiteiten voor bijstandsgerechtigden.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Gemert-Bakel heeft twee zetels in het algemeen bestuur en één zetel in het dagelijks bestuur. Gedurende 2019 is de bestuurlijke betrokkenheid niet gewijzigd.	
Programma	2: Sociaal Domein & Volkshuisvesting.	
Website	⇒ https://www.senzer.nl/	
Financiën	01-01-2019 (Bron: concept jaarrekening 2019.)	31-12-2019 (Bron: concept jaarrekening 2019.)
- Eigen Vermogen	€ 24.448.000	€ 20.433.000
- Vreemd Vermogen	€ 16.565.000	€ 14.879.000
- Resultaat boekjaar 2019	€ 73.000.	
Bijdrage 2019	Deze bedraagt voor 2019 € 11.423.962. Dit is inclusief de overgedragen rijksmiddelen voor participatie en BUIG. De gemeente draagt de BUIG middelen over aan Senzer. Voor- of nadelen op de BUIG gelden worden gedeeld met de deelnemende gemeenten. In 2019 is naast de subsidie de bonus beschut werken over 2018 afgedragen.	
Risico's	Senzer voert als werkbedrijf de Participatiewet uit voor de zeven gemeenten in de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel. Het werkbedrijf biedt ondersteuning in werk en inkomen aan ongeveer 8.000 inwoners en honderden bedrijven in de regio. De gemeenten en daarmee Senzer hebben te maken gehad met een forse terugloop van rijksmiddelen. In oktober 2018 kwam het eerste bericht van het Rijk dat de BUIG-middelen fors lager (vier miljoen euro) zouden zijn voor deze regio. In april 2019 liep dat bedrag verder op tot zeven miljoen euro minder. De omvang van deze daling in rijksmiddelen kon niet binnen de bestaande begroting van Senzer opgevangen worden. De begroting van Senzer is daarom na een intensief traject aangepast. Daarbij is besloten dat Senzer hun volledige weerstandsvermogen in om de tekorten te dekken. Daarnaast is de inwonersbijdrage van gemeenten omhoog gegaan. Dit is verwerkt in de gemeentelijke begroting 2020-2023.	

	Door de volledige inzet van hun weerstandsvermogen is Senzer niet meer instaat verdere tegenvallers incidenteel op te vangen. Omdat dit vangnet ontbreekt bestaat het risico dat bij onvoorziene tegenvallers (telkens) een eenmalig of structureel beroep op de deelnemers van de GR moet worden gedaan om er voor te zorgen de Algemene Reserve van de GR niet negatief wordt. Verder is er het algemene risico op wederom dalende BUIG middelen voor gemeenten. De nuance daarbij is dat Senzer (en voorheen Atlant) de afgelopen jaren winsten hebben gedraaid welke of uitgekeerd zijn aan de gemeenten of toegevoegd zijn aan het weerstandsvermogen van Senzer. Alle kosten en opbrengsten worden binnen Senzer door de deelnemers gedeeld (solidariteitsbeginsel). Het aandeel van Gemert-Bakel daarin is 7,91% op basis van aantal inwoners.						
Financiële bijdrage	W2017	W2018	W2019	B2020	B2021	B2022	B2023
(x € 1.000)	11.578	11.551	11.424	11.134	11.091	11.290	11.140

3. Peelgemeenten							
Vorm	Gemeenschappelijke regeling.						
Vestigingsplaats	Deurne.						
Partners	Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Laarbeek en Someren.						
Openbaar belang	Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie van de Peelgemeenten voor de uitvoering van gemeentelijke taken op het terrein van Wmo, Jeugd en BMS (Bijstand Minima Schulddienstverlening). Daarnaast zijn dienstverleningsovereenkomsten afgesloten met de gemeente Helmond en met Senzer.						
Bestuurlijke betrokkenheid	Gemert-Bakel heeft één zetel in het algemeen bestuur. Daarnaast zit de wethouder Sociaal Domein van alle deelnemende gemeente in de adviescommissie voor het dagelijks bestuur. Gedurende 2019 is de bestuurlijke betrokkenheid niet gewijzigd.						
Programma	2: Sociaal Domein & Volkshuisvesting.						
Website	Niet van toepassing.						
Financiën	01-01-2019 (Bron: jaarrekening 2019.)			31-12-2019 (Bron: jaarrekening 2019.)			
- Eigen Vermogen	€ 441.917			€ 410.305			
- Vreemd Vermogen	€ 13.875.740			€ 14.004.636			
- Resultaat boekjaar 2019	€ 410.400						
Bijdrage 2019	De gemeente draagt in 2019 € 1.821.800 bij in de uitvoeringskosten.						
Risico's	Deelnemende gemeenten staan, als eigenaar van de GR Peelgemeenten, garant voor de afdekking van risico's. Op dit moment is nog geen nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing opgesteld. Dit wordt in de loop van 2019 opgepakt. De risico's blijven overigens beperkt, omdat het een uitvoeringsorganisatie betreft.						
Financiële bijdrage	W2017	W2018	W2019	B2020	B2021	B2022	B2023
(x € 1.000)	1.904	1.774	1.822	1.856	1.835	1.896	1.959

4. Blink	
Vorm	Gemeenschappelijke regeling.
Vestigingsplaats	Helmond.
Partners	Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen, Someren en Suez.
Openbaar belang	Het in regionaal verband op professionele wijze zorg dragen voor gemeentelijke uitvoering van inzameling, sortering, verkoop en verwerking van grof en fijn huishoudelijk afval. Daarnaast zorgt BLINK voor de reiniging van de openbare ruimte en gladheidsbestrijding.

Bestuurlijke betrokkenheid	Gemert-Bakel heeft één zetel in het algemeen bestuur en in het dagelijks bestuur. Gedurende 2019 is de bestuurlijke betrokkenheid niet gewijzigd.						
Programma	3: Ruimtelijke Ordening & Openbaar beheer.						
Website	⇒ http://www.blink-grr.nl/						
Financiën	01-01-2019 (Bron: Jaarrekening 2018.)				31-12-2019 (Bron: Jaarrekening 2019.)		
- Eigen Vermogen	€ 0				€ 0		
- Vreemd Vermogen	€ 4.154.919				€ 4.653.000		
- Resultaat boekjaar 2019	Nihil, er vindt jaarlijkse afrekening plaats met de deelnemende gemeenten.						
Bijdrage 2019	De gemeente heeft in 2019 € 2.284.000 bijgedragen.						
Risico's	BLINK beschikt niet over eigen vermogen om niet begrote en onvoorziene kosten te dekken. De opzet van BLINK als gemeenschappelijke regeling is dat risico's opgevangen worden door de deelnemende gemeenten in de jaarlijkse regulier exploitatie. BLINK heeft in de komende jaren een sterk stijgend totaal aan te leveren diensten en producten, evenals de omvang daarvan.						
Financiële bijdrage	W2017	W2018	W2019	B2020	B2021	B2022	B2023
(x € 1.000)	1.595	1.767	2.284	2.178	2.248	2.321	2.397

5. GGD Brabant-Zuidoost

Vorm	Gemeenschappelijk regeling.	
Vestigingsplaats	Eindhoven.	
Partners	Deelnemende gemeenten binnen werkgebied Zuidoost-Brabant.	
Openbaar belang	Gemeenschappelijke regeling ter behartiging van de belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de openbare gezondheidszorg, inclusief jeugdgezondheidszorg. Op grond van de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid moet een gemeente een gezondheidsdienst instellen. Met deelname in de gemeenschappelijke regeling is hieraan voldaan. Financiering vindt plaats door bijdragen van deelnemende gemeenten en particulieren.	
Bestuurlijke betrokkenheid	Gemert-Bakel heeft één zetel in het algemeen bestuur en wijst daarnaast één plaatsvervangend lid voor dit bestuur aan. Het dagelijks bestuur van de GGD wordt door en uit het algemeen bestuur gekozen. Gedurende 2019 is de bestuurlijke betrokkenheid niet gewijzigd.	
Programma	2: Sociaal Domein & Volkshuisvesting.	
Website	⇒ http://www.ggdbzo.nl/	
Financiën	01-01-2019 (Bron: concept jaarrekening 2019.)	31-12-2019 (Bron: voorlopige jaarrekening 2019.)
- Eigen Vermogen	€ 2.830.000	€ 2.864.000
- Vreemd Vermogen	€ 12.672.000 (waarvan voorzieningen € 759.000).	€ 14.879.000 (waarvan voorzieningen € 1.141.000).
- Resultaat boekjaar 2019	€ 212.561.	
Bijdrage 2019	De gemeente draagt in 2019 € 519.074 bij.	
	Het rijksvaccinatieprogramma wordt wettelijk verankerd in de Wet publieke gezondheid (Wpg). Met deze wetswijziging wordt een deel van de uitvoering onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeenten gebracht. Het jaar van invoering is 1 januari 2019, de middelen hiervoor zijn naar het gemeentefonds overgeheveld. Het gaat om een bedrag van € 57.000 voor 2019 t/m 2021 en € 58.000 in 2022.	
Risico's	Deelnemende gemeenten staan garant voor het afdekken van eventuele aanvullende risico's die de GGD Brabant-Zuidoost loopt. De belangrijkste risico's die worden onderkend zijn dat de loon- en materiële kosten sneller stijgen dan de in de begroting opgenomen indexering, kostenstijging als gevolg van (belasting)wet- en regelgeving, het risico van uit te betalen wachtgeld/frictiekosten bij fusie, reorganisatie en conflicten.	
	De omvang van de algemene reserve/weerstandsvermogen van de GGD is, zeker gezien de exploitatie-omvang, beperkt. De risico-inventarisatie door de GGD van begin 2019 resulteerde in een benodigde weerstandscapaciteit van	

	€ 2.100.000 voor het Programma Publieke Gezondheid. Het bestuur van de GGD heeft het standpunt ingenomen dat weerstandsvermogen niet tot dat bedrag hoeft te worden aangevuld, omdat voor afdekking van de aanvullende risico's de gemeenten, als 'eigenaar' van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Brabant-Zuidoost, toch al garant staan. Als minimumgrens hanteert de GGD nu een algemene reserve van € 600.000. Nodig is € 2.100.000. Het verschil van € 1.500.000 betreft dus het risico wat gemeenten nog lopen. Het aandeel van Gemert-Bakel hierin is 4% (op basis van verdeelsleutel inwoners). Vertaald in een bedrag is dat € 60.000. De kans dat de gemeente een bijdrage moet doen wordt geschat op 50%. Als de algemene reserve onder de € 600.000 daalt dan de GGD een beroep op de deelnemers doen om aan te vullen. Het bovengenoemde eigen vermogen betreft zowel het programma Publieke gezondheid als het programma Ambulancezorg. Met betrekking tot Ambulancezorg hebben de gemeenten geen taak.						
Financiële bijdrage (x € 1.000)	W2017	W2018	W2019	B2020	B2021	B2022	B2023
	469	507	519	538	548	559	570

6. MRE (Metropoolregio Eindhoven)

Vorm	Gemeenschappelijke regeling.						
Vestigingsplaats	Eindhoven.						
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel- De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.						
Openbaar belang	Strategische bestuurlijke samenwerking op de thema's Economie (inclusief uitvoering Stimuleringsfonds en betaalautoriteit Brainport Development NV), Transitie landelijk gebied, Energietransitie en Mobiliteit (incl. GGA). Het fungeren als archiefbewaarplaats van de overgebrachte archieven van de overheidsorganen binnen de regio Zuidoost-Brabant, met uitzondering van de gemeente Gemert-Bakel. De gemeente Gemert-Bakel heeft een eigen archiefbewaarplaats.						
Bestuurlijke betrokkenheid	Gemert-Bakel heeft één zetel in het Algemeen Bestuur. Gedurende 2019 is de bestuurlijke betrokkenheid niet gewijzigd.						
Programma	1: Algemene zaken.						
Website	⇒ https://metropoolregioeindhoven.nl/						
Financiën	01-01-2019 (Bron: voorlopige jaarrekening 2019.)			31-12-2019 (Bron: Voorlopige jaarrekening 2019.)			
- Eigen Vermogen	€ 4.280.060			€ 5.820.759			
- Vreemd Vermogen	€ 17.412.698 waarvan voorzieningen € 10.776.312.			€ 18.049.951 waarvan voorzieningen € 11.074.467.			
- Resultaat boekjaar 2019	€ 1.039.335 (MRE € 602.634, RHCE € 436.701; inschatting)						
Bijdrage 2019	De gemeente heeft in 2019 totaal € 298.706 aan de Metropoolregio Eindhoven inclusief Brainport betaald.						
Risico's	Op basis van de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven (vastgesteld AB juli 2018) wordt bepaald wat de organisatie onder risicomanagement verstaat en welke uitgangspunten hierbij worden gehanteerd. Tevens is bepaald welke risico's door de Metropoolregio Eindhoven worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten. Als uitwerking van de nota zijn voor de organisatie de risico's in beeld gebracht, geclassificeerd en financieel inzichtelijk gemaakt. Jaarlijks worden bij het opstellen van de begroting en jaarrekening deze risico's opnieuw beoordeeld.						
Financiële bijdrage (x € 1.000)	W2017	W2018	W2019	B2020	B2021	B2022	B2023
	291	294	299	302	302	302	302

7. ODZOB (Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant)

Vorm	Gemeenschappelijke regeling.							
Vestigingsplaats	Eindhoven.							
Partners	De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) is een regionale uitvoeringsdienst voor de gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-de-Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre en de provincie Noord-Brabant.							
Openbaar belang	Het, ten behoeve van de deelnemers, gemeenschappelijk uitvoeren van taken op het gebied van het omgevingsrecht en om als verlengstuk van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage te leveren aan een leefbare en veilige werk- en leefomgeving van de regio Zuidoost-Brabant. Daarnaast wordt de omgevingsdienst door Gemert-Bakel ingehuurd voor het toetsen van bouwplannen en voor bouwtoezicht. Deze inhuur is niet meegenomen in de genoemde financiële bijdrage.							
Bestuurlijke betrokkenheid	De gemeenteraad wijst één lid en één plaatsvervangend lid aan voor het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur wordt door, en uit, het algemeen bestuur gekozen. Gedurende 2019 is de bestuurlijke betrokkenheid niet gewijzigd.							
Programma	3: Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer.							
Website	⇒ https://www.odzob.nl/							
Financiën	01-01-2019 (Bron: voorlopige cijfers jaarrekening 2019.)				31-12-2019 (Bron: voorlopige cijfers jaarrekening 2019.)			
- Eigen Vermogen	€ 1.514.541				€ 2.429.098			
- Vreemd Vermogen	€ 4.254.309 (waarvan voorzieningen € 0)				€ 3.436.867 (waarvan voorzieningen € 0)			
- Resultaat boekjaar 2019	€ 858.047.							
Bijdrage 2019	De gemeente heeft in 2019 € 858.047 betaald aan de ODZOB. Dit bedrag is betaald voor de door ODZOB (gedeeltelijk verplichte) uitgevoerde milieutaken. Daarnaast zijn gedurende het kalenderjaar extra opdrachten voor onder andere bouwplantoetsingen en bouwtoezicht omgevingsvergunningen aan de ODZOB verstrekt voor een bedrag van € 309.342 waardoor het totaal betaalde bedrag over 2019 aan de ODZOB € 1.167.389 bedraagt.							
Risico's	Ten behoeve van de begroting 2021 en jaarrekening 2019 zijn de risico's opnieuw geïnventariseerd. Gemeente is aansprakelijk voor eventuele tekorten.							
Financiële bijdrage (x € 1.000)	W2017	W2018	W2019	B2020	B2021	B2022	B2023	
	883	820	858	785	803	821	839	

8. VRBZO (Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost)

Vorm	Gemeenschappelijke regeling.						
Vestigingsplaats	Eindhoven.						
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.						
Openbaar belang	Organisatie waarin brandweer, GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio), meldkamer en Regionale Ambulancevoorziening (RAV) samenwerken bij incidenten en rampen. Financiering door Rijk en gemeenten voor wat betreft brandweer/rampenbestrijding en door het COTG (Centraal Orgaan Tarieven Gezondheidszorg) en gemeenten bij ambulancevervoer.						
Bestuurlijke betrokkenheid	De burgemeester zit namens de gemeente in het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zuidoost-Brabant. Gedurende 2019 is de bestuurlijke betrokkenheid niet gewijzigd.						
Programma	1: Algemene zaken.						

Website	⇒ http://www.vrzob.nl/						
Prognose Financiën	01-01-2018 (Bron: Concept Jaarrekening 2018; cijfers 2019 nog niet beschikbaar.)				31-12-2018 (Bron: Concept Jaarrekening 2018; cijfers 2019 nog niet beschikbaar.)		
- Eigen Vermogen	€ 7.561.112				€ 7.390.580		
- Vreemd Vermogen	€ 44.767.393 (waarvan voorzieningen € 514.030).				€ 42.790.782 (waarvan voorzieningen € 582.455)		
- Resultaat boekjaar 2018	€ 772.536 (Resultaat 2019 nog niet beschikbaar.)						
Bijdrage 2019	De gemeente heeft in 2019 € 1.529.376 betaald aan de VRBZO (Basisbijdrage € 1.519.653 + Bevolkingszorg € 9.723).						
Risico's	Gemeente is aansprakelijk voor tekorten op basis van aantal inwoners (50%) en aantal wooneenheden (50%) voor zover het de brandweertaken betreft en naar rato van aantal inwoners voor wat betreft het ambulancevervoer.						
Financiële bijdrage	W2017	W2018	W2019	B2020	B2021	B2022	B2023
(x € 1.000)	1.298	1.460	1.529	1.580	1.580	1.580	1.580

9. Belastingssamenwerking Oost-Brabant (BSOB)

Vorm	Gemeenschappelijke regeling.						
Vestigingsplaats	Oss.						
Partners	Waterschap Aa en Maas en de gemeenten Asten, Bernheze, Boekel, Deurne, Gemert-Bakel, Laarbeek, Landerd, Oss, Sint Anthonis, Someren en Uden, . Per 1 januari 2018 zijn de gemeenten Sint Anthonis, Asten, Bernheze, Gemert-Bakel, Laarbeek en Someren aangesloten bij de gemeenschappelijke regeling van BSOB.						
Openbaar belang	Binnen het werkveld heffingen & WOZ meerwaarde creëren in termen van kwaliteitsverbetering, verbetering van de dienstverlening aan onze inwoners, vermindering van kwetsbaarheden en besparing op uitvoeringskosten.						
Bestuurlijke betrokkenheid	Gemert-Bakel heeft één zetel in het Algemeen Bestuur.						
Programma	1: Algemene zaken.						
Website	⇒ www.bs-ob.nl						
Prognose Financiën	01-01-2019 (Bron: jaarstukken 2019.)			31-12-2019 (Bron: jaarstukken 2019.)			
- Eigen Vermogen	€ 453.000			€ 535.000			
- Vreemd Vermogen	€ 10.534.000			€ 12.885.000			
- Resultaat boekjaar 2019	€ 230.000.						
Bijdrage 2019	De gemeente draagt in 2019 € 507.727 bij.						
Risico's	Gezien de bepalingen, opgenomen in de gemeenschappelijke regeling en de Nota Financieel Beleid aangaande de bestemmingen van resultaten, zijn eigen vermogen, stille reserves of voorzieningen niet noodzakelijk. De risico's komen conform de regelingen voor rekening van de deelnemers naar rato van hun aandeel in de bedrijfsactiviteiten (bijdragen). Zoals vastgesteld in de financiële verordening, dienen niet onderkende of financieel afgedekte risico's welke gedurende het begrotingsjaar geschieden, initieel op te worden gevangen ten laste van de post Onvoorzien. In de financiële verordening (art. 4, lid 2), is de post onvoorzien vastgesteld op 0,6% van de begroting met een minimum van € 50.000. In 2019 is er een forse overschrijding geweest van de inhuurkosten waardoor de post onvoorzien is aangewend (2 ^e BW 2019).						
Financiële bijdrage (x € 1.000)	W2017	W2018	W2019	B2020	B2021	B2022	B2023
	0	468	507	493	496	498	505

Stichtingen en verenigingen

10. Beheerstichting golfbaan Stippelberg

Vorm	Stichting.	
Vestigingsplaats	Bakel.	
Openbaar belang	Het exploiteren van een golfbaan in Bakel-Milheeze.	
Bestuurlijke betrokkenheid	PPS-constructie. College wijst een lid aan die deelneemt in het bestuur van de beheerstichting. Deze vertegenwoordiger kan op basis van de statuten bij besluiten over erfpacht of hypotheekrecht tien stemmen uitbrengen (vetorecht). Daarnaast is er vetorecht op aanpassen van de statuten. Gedurende 2019 is de bestuurlijke betrokkenheid niet gewijzigd.	
Programma	5: Financiën & Vastgoed	
Website	⇒ http://golfbaan-stippelberg.com/	
Prognose Financiën	01-01-2019	31-12-2019
- Eigen Vermogen	-/- € 1.623.350	-/- € 1.603.350
- Vreemd Vermogen	€ 4.854.081	€ 4.673.081
- Resultaat boekjaar 2019	+/- € 20.000	
Bijdrage 2018	N.v.t.	
Risico's	De gemeente heeft de gronden van de golfbaan in bezit en is voor de exploitatie van de baan een erfpachtovereenkomst aangegaan met de beheerstichting Golfbaan Stippelberg. Daarnaast heeft de gemeente een hypothecaire geldlening verstrekt aan de beheerstichting. Vanwege eerdere slechte financiële resultaten heeft de gemeenteraad op 2 oktober 2014 besloten tot een set van maatregelen om zo de erfpacht en hypotheeklasten fors te verlagen. Het geïnvesteerde vermogen is weliswaar voor de gemeente met ruim € 1,6 miljoen toegenomen maar het acute risico van een faillissement is toen afgewend door het raadsbesluit. Daarbij is het toezicht van de gemeente geïntensiveerd. Na 2014 is een nieuwe betalingsachterstand ontstaan. Per 31-12-2019 bedroeg deze achterstand € 597.000. De achterstand is in 2019 teruggelopen als gevolg van een positief rekeningresultaat door de beheerstichting in 2019. Op 22 mei 2019 heeft de gemeenteraad besloten om de totaalrekening aan de beheerstichting met maximaal € 35.000 per jaar te verlagen. Daarnaast heeft de gemeenteraad besloten dat als overtollige ruimte wordt gevonden na herfinanciering van de lening deze wordt ingezet voor het inlopen van de betalingsachterstand. Het uiteindelijke financieringsvoordeel is € 75.000 geworden waardoor voor het inlopen van de betalingsachterstand € 40.000 beschikbaar is. In het op 22 mei 2019 gepresenteerde verbeterplan golfbaan is ook het groot onderhoud meegenomen. In eerdere jaarrekeningen was dit nog als risico benoemd. Het belangrijkste risico ligt nu in de stabilisatie van de ledenaantallen. Afgelopen drie jaar is beheerstichting gegroeid in ledenaantallen. Mochten deze aantallen weer dalen dan heeft dat directe gevolgen voor de inkomsten uit speelrechten en indirect op de andere inkomsten zoals horeca en ballenautomaat. Voor de huidige betalingsachterstand is een voorziening getroffen in de jaarrekening 2018 van € 200.000. Bij bepaling van deze voorziening zijn een aantal zaken meegewogen. Allereerst de negatieve resultaten van de afgelopen jaren en het feit dat daardoor de betalingsachterstand is opgelopen. Dit geeft een indicatie van het risico wat wordt gelopen. Aan de andere kant verbeteren de resultaten van de golfbaan, heeft de gemeenteraad besloten de totaalrekening te verlagen met een bedrag van € 35.000 te verlagen en is daarnaast € 40.000 beschikbaar vanuit de herfinanciering voor het inlopen van de betalingsachterstand.	

Financiële bijdrage (x € 1.000)	W2017	W2018	W2019	B2020	B2021	B2022	B2023
	0	0	0	0	0	0	0

11. Dimpact							
Vorm	Participatie in publiekrechtelijk rechtspersoon						
Vestigingsplaats	Enschede.						
Partners	Assen, Bellingwedde, Blaricum, Borger-Odoorn, Borne, Coevorden, Deventer, Eemnes, Emmen, Enschede, Gemert-Bakel, Groningen, Hardenberg, Kampen, Laarbeek, Landerd, Landsmeer, Laren, Oldambt, Oldenzaal, Olst-Wijhe, Ommen, Oost Gelre, Raalte, Roermond, Rotterdam, Schijndel, Ten Boer, Twenterand, Velsen, Waterland, Zwolle (Bron: Jaarverslag 2017.)						
Openbaar belang	Dimpact levert software voor o.a. de inrichting van het Klant Contact Centrum. Het is een samenwerkingsverband van verschillende gemeenten waarbij kennisbundeling en klantgerichte innovatie gemeenten voorzien van optimale dienstverlening naar burgers en bedrijven.						
Bestuurlijke betrokkenheid	De gemeente is lid (burgemeester) en daardoor verantwoordelijk voor beslissingen van Dimpact. Iedere gemeente heeft een gelijke stem in de samenwerking. Gedurende 2019 is de bestuurlijke betrokkenheid niet gewijzigd.						
Programma	1: Algemene zaken.						
Website	⇒ http://www.dimpact.nl/						
Financiën	01-01-2019 (Bron: Jaarrekening 2018.)			31-12-2019 (Bron: Bedrijfsplan 2021)			
- Eigen Vermogen	€ 1.679.527			€ 2.196.124 (Bedrijfsplan 2021)			
- Vreemd Vermogen	€ 2.247.266			Nog niet beschikbaar			
- Resultaat boekjaar 2019	€ 516.597 (prognose 1-3-2020, Bedrijfsplan 2021).						
Bijdrage 2019	De gemeente betaald in 2019 aan lidmaatschapskosten (€ 6.000), daarnaast is de gemeente aan Dimpact een bijdrage verschuldigd per inwoner van de gemeente per jaar voor het gebruik van het product.						
Risico's	Deelnemende leden zijn niet juridisch aansprakelijk. Dimpact ontvangt bij deelname het alleenrecht voor instandhouding en doorontwikkeling van de digitale dienstverlening.						
Financiële bijdrage	W2017	W2018	W2019	B2020	B2021	B2022	B2023
(x € 1.000)	6	6	6	6	6	6	6

12. Stichting BIZOB (Stichting Bureau Inkoop Zuidoost Brabant)		
Vorm	Participatie in publiekrechtelijk rechtspersoon	
Vestigingsplaats	Oirschot.	
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Boxmeer, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Haaren, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-de Mierden, Someren, Son en Breugel, Sint Anthonis, Uden, Valkenswaard, Veldhoven, Vught en Waalre.	
Openbaar belang	Het begeleiden en ondersteunen van gemeentelijke inkoop- en aanbestedingstrajecten, al dan niet in gezamenlijkheid met andere gemeenten.	
Bestuurlijke betrokkenheid	De gemeente Gemert-Bakel heeft één afvaardiging in de Vereniging van Aangeslotenen.	
Programma	1: Algemene zaken.	
Website	⇒ http://www.bizob.nl/	
Financiën	01-01-2019 (Bron: concept jaarrekening 2019.)	31-12-2019 (Bron: concept jaarrekening 2019.)
- Eigen Vermogen	€ 786.116	€ 868.255
- Vreemd Vermogen	€ 633.621	€ 956.731
- Resultaat boekjaar 2019	€ 401.498 (Bron: concept jaarrekening 2019.)	
Bijdrage 2019	De gemeente betaalt in 2019 een bijdrage van € 166.059,86 (incl. extra	

	ingekochte dagen).						
Risico's	Afkoopsom bij uittreding. Door bezuinigingen bij deelnemende gemeenten worden minder diensten afgenomen. Bij een vaste bezetting worden de uurtarieven duurder.						
Financiële bijdrage (x € 1.000)	W2017	W2018	W2019	B2020*	B2021	B2022	B2023
	116	157	166	106	109	108	113
(*: m.i.v. 2020 geen 5 maar 4 dagen per week begroot.)							

13. Innovatiehuis De Peel

Vorm	Participatie in publiekrechtelijk rechtspersoon.						
Vestigingsplaats	Helmond.						
Openbaar belang	Het leveren van een proactieve, herkenbare en onderscheidende bijdrage aan de economische en ruimtelijke ontwikkeling van Brainport in de metropoolregio Eindhoven.						
Bestuurlijke betrokkenheid	Vanuit alle gemeenten die deelnemen in het Innovatiehuis neemt één bestuurder (wethouders of burgemeester) plaats in een stuurgroep. Vanuit het georganiseerd bedrijfsleven nemen hierin twee bestuurders zitting en vanuit het Waterschap één.						
Programma	4: Economie & Sport.						
Website	www.innovatiehuisdepeel.nl						
Prognose Financiën	01-01-2019 (Bron: Niet van toepassing.)			31-12-2019 (Bron: Niet van toepassing.)			
- Eigen Vermogen	Niet van toepassing.			Niet van toepassing.			
- Vreemd Vermogen	Niet van toepassing.			Niet van toepassing.			
- Resultaat boekjaar	Niet van toepassing.						
Bijdrage 2019	De bijdrage voor 2019 bedroeg voor onze gemeente in 2019 € 30.000.						
Risico's	De risico's blijven beperkt tot de inleg van financiële middelen.						
Financiële bijdrage	W2017	W2018	W2019	B2020	B2021	B2022	B2023
(x € 1.000)	10	30	30	50	50	50	50

14. Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost

Vorm	Participatie in netwerkorganisatie.						
Vestigingsplaats	Helmond.						
Openbaar belang	De 21 regiogemeenten werken in het Veiligheidshuis samen met politie, maatschappelijke en justitiële organisaties.						
Bestuurlijke betrokkenheid	Gemert-Bakel levert één lid voor het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur wordt door en uit het algemeen bestuur gekozen. Gedurende 2019 is de bestuurlijke betrokkenheid niet gewijzigd.						
Programma	2: Sociaal Domein & Volkshuisvesting.						
Website	⇒ http://vhhbzo.nl/						
Prognose Financiën	01-01-2019 (Bron: Fin jaarverslag 2018.)			31-12-2019 (Jaarrekening 2019 nog niet beschikbaar.)			
- Eigen Vermogen	€ 35.943			Nog niet beschikbaar.			
- Vreemd Vermogen	€ 56.903			Nog niet beschikbaar.			
- Resultaat boekjaar 2019	Nog niet beschikbaar.						
Bijdrage 2019	De bijdrage voor 2019 bedroeg € 7.265.						
Risico's	Bij het veiligheidshuis spelen vooral risico's rondom het thema privacy (o.a. gezien de nieuwe Algemene Verordening Gegevensbescherming).						
Financiële bijdrage	W2017	W2018	W2019	B2020	B2021	B2022	B2023
(x € 1.000)	7	7	7	7	7	7	7

Vennootschappen en coöperaties

15. Brabant Water NV

Vorm	Deelneming door aandelenbezit.						
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch.						
Openbaar belang	De missie van Brabant Water is het winnen, zuiveren, transporteren en leveren						

	van drinkwater van hoge kwaliteit en het leveren van water op maat en water gerelateerde producten en diensten in de gevonden en vrije markt.						
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname aan, en stemrecht in, de algemene aandeelhoudersvergadering. Gedurende 2019 is de bestuurlijke betrokkenheid niet gewijzigd.						
Programma	5: Financiën en vastgoed.						
Website	⇒ https://www.brabantwater.nl/						
Financiën	01-01-2019 (Bron: mail Brabant Water 25-4-2019; cijfers 2019 nog niet beschikbaar.)				31-12-2018 (Bron: mail Brabant Water 25-4-2019; cijfers 2019 nog niet beschikbaar.)		
- Eigen Vermogen	€ 635.876.000				Nog niet beschikbaar.		
- Vreemd Vermogen	€ 456.765.000				Nog niet beschikbaar.		
- Resultaat boekjaar 2019	Nog niet beschikbaar. AVA is jaarlijks medio juni.)						
Bijdrage / ontvangst 2019	In 2019 is geen dividend ontvangen van Brabant Water. De gemeente neemt voor € 2.450 deel in het aandelenkapitaal van Brabant Water.						
Risico's	Waardevermindering aandelen. Gezien waarde aandelenkapitaal gemeente, verwaarloosbaar risico.						
Financiële bijdrage	W2017	W2018	W2019	B2020	B2021	B2022	B2023
(x € 1.000)	0	0	0	0	0	0	0

16. BNG Bank (Bank Nederlandse Gemeenten)

Vorm	Deelneming door aandelenbezit.						
Vestigingsplaats	's-Gravenhage.						
Openbaar belang	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.						
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname aan, en stemrecht in, de algemene aandeelhoudersvergadering. Gedurende 2019 is de bestuurlijke betrokkenheid niet gewijzigd.						
Programma	5: Financiën en vastgoed.						
Website	⇒ https://www.bngbank.nl/						
Prognose Financiën	01-01-2019 (Bron: Persbericht jaarcijfers 2019.)			31-12-2019 (Bron: Persbericht jaarcijfers 2019.)			
- Eigen Vermogen	€ 4.991.000.000			€ 4.887.000.000			
- Vreemd Vermogen	€ 132.518.000.000			€ 144.802.000.000			
- Resultaat boekjaar 2019	€ 163.000.000 (Bron: Persbericht jaarcijfers 2019.)						
Bijdrage / ontvangst 2019	De gemeente neemt voor nominaal € 113.685 deel in het aandelenkapitaal (45.474 aandelen * € 2,50). De gemeente ontvangt jaarlijks dividend. In 2019 heeft de BNG een bedrag van € 159 miljoen aan dividend uitgekeerd aan de aandeelhouders (=50% van de nettowinst). Het aan de gemeente Gemert-Bakel uitgekeerde dividend in 2019 bedraagt € 129.600.						
Risico's	Waardevermindering aandelen en lager dividend indien de winstgevendheid van de BNG afneemt.						
Inkomsten (dividend) (x € 1.000)	W2017	W2018	W2019	B2020	B2021	B2022	B2023
	75	115	129	68	68	68	68

§ 7 Grondbeleid

Geïnvesteed vermogen

De gemeente heeft in totaal voor € 29,1 miljoen geïnvesteed in de bouwgrondexploitatie per 31-12-2019. Dit is exclusief te verhalen kosten op derden die op basis van de BBV als materiele vaste activa zijn gerubriceerd en niet tot de balanspost voorraad horen.

Risico's bouwgrondexploitatie

De gemeente kent binnen de bouwgrondexploitatie nog twee projecten met een hoger risicoprofiel:

- Smartpark Gemert (hoog geïnvesteed vermogen);
- Keizersberg Elsendorp (hoog geïnvesteed vermogen in combinatie met marktrisico);

In de vorige jaarrekening was het project Vrije Erven De Mortel nog aangeduid als project met hoger risico. Inmiddels zijn daar acht van de tien kavels verkocht en is het risico sterk verminderd.

Daarnaast is er een risico op de winstneming Bakel Neerakker die in de jaarrekening 2017 genomen diende te worden op basis van veranderde BBV regelgeving. In de paragraaf weerstandsvermogen is daar een separaat bedrag voor opgenomen.

Smartpark Gemert (bedrijventerrein)

Voor dit plan is een exploitatieplan opgesteld. Dit plan kent vooral een marktrisico, mede gezien het geïnvesteede vermogen van € 3.315.447 (exclusief exploitatieplan). Dit marktrisico geldt voor de door de gemeente zelf te ontwikkelen kavels, maar met name voor opbrengsten vanuit kavels door derden die via het exploitatieplan verhaald worden. Om het risico te beperken is in 2016 gestart met een marketingplan "Smartpark Gemert" om het verkopen van bedrijfskavels te stimuleren. Door deze marketingstrategie, en de inzet van een bedrijfsacquisiteur, is de verkoop van bedrijfsgrond de laatste jaren flink toegenomen waardoor de risico's voor de gemeentelijke gronden verkleind is.

Het risico zit met name in het ontvangen van een exploitatiebijdrage door derden die via het exploitatieplan verhaald worden. Deze exploitatiebijdrage is verschuldigd zodra een omgevingsvergunning op de in het exploitatieplan opgenomen gronden afgegeven wordt. Er is echter geen tijdsverplichting voor het aanvragen van een omgevingsvergunning. In 2020 wordt het exploitatieplan geactualiseerd. Daarom is in deze paragraaf de verwachte winst van € 2.106.833 omgezet in een PM post.

Keizersberg

Voor het complex Keizersberg is een nieuw bestemmingsplan opgesteld waarin het mogelijk is om woon-werk locaties op deze locatie te realiseren. Dit bestemmingsplan, met hierin 16 woon-werk kavels, is in 2019 door de gemeenteraad vastgesteld. Tegen dit plan loopt momenteel een beroepsprocedure. Hierdoor is nog niet gestart met de verkoop van deze kavels.

Het risico bestaat hierdoor uit een waarderings- en een marktrisico. Afhankelijk van de uitkomst van de beroepsprocedure zou het mogelijk zijn dat het plan aangepast moet worden waardoor er minder kavels verkocht kunnen worden. Daarnaast is het moeilijk in te schatten hoeveel interesse er in de markt is voor deze kavels.

Visie herstelplan eigen vermogen

Voor de huidige grondvoorraad zal de gemeente deze actieve rol blijven vervullen om het geïnvesteede vermogen terug te gaan verdienen. Voor toekomstige exploitaties zal de gemeente een grondpolitiek op maat voeren. Dit betekent dat de uitvoering van grondexploitaties wordt overgelaten aan de markt of dat er een mengvorm komt waarin de

gemeente ook participeert. In de visie is vastgesteld dat er maximaal voor € 500.000 aan ambtelijke uren naar de bouwgrondexploitatie geschreven kunnen worden in een jaar. In 2019 zijn er voor € 496.000 aan uren gemaakt. Deze zijn doorbelast naar de grondexploitaties. Het resterende deel van € 4.000 is ten laste van het jaarrekeningsaldo gekomen.

In exploitatie nemen van Paterslaan De Rips

In november 2019 is het plan Paterslaan De Rips in exploitatie genomen door de gemeenteraad. In 2018 waren deze gronden op de balans gerubriceerd als materiele vaste activa (MVA) en vielen ze wat betreft waardering onder de overgangsregeling van de BBV. Deze overgangsregeling liep af in 2019 en was ingesteld na afschaffing van de categorie NIEGG. Nu dit plan in exploitatie is genomen vallen de gronden weer onder de bouwgrondexploitatie en hoeven de gronden niet afgewaardeerd te worden naar de huidige bestemming.

Complexen

De volgende complexen zijn in exploitatie bij de gemeenten.

Complex	looptijd	Geïnvesteed vermogen 31-12-2019	Contante waarde per 2019	Eindwaarde per 2019
Exploitaties met positief resultaat				
Gemert Bedrijvenpark Wolfsveld	2021	716.707	71.953	74.864
Gemert Smartpark Gemert	2025	3.315.447	PM*	PM*
Gemert Doonheide Molenbroekse Loop	2020	-275.386	4.045	4.126
Gemert Fitland (Hove Vogelsanck)	2019	0	157.529	157.529
Gemert Attendorenstraat	2020	-291.921	31.490	32.122
Bakel Bedrijventerrein (Bolle Akker)	2020	-79.504	11.202	11.427
Bakel Neerakker	2026	1.068.142	638.775	733.792
Handel Heerebosch	2024	804.616	99.899	110.303
Milheeze Zuidrand (Millekens)	2022	325.404	1.565	1.661
Milheeze Bedrijventerrein (Binnenveld)	2019	0	203.167	203.167
Milheeze Noord (Kloosterweide)	2021	179.147	21.027	21.878
Milheeze De Berken	2028	283.568	655.238	1.128.162
Milheeze Elsenstraat	2020	29.168	23.840	24.318
De Mortel Westrand (Leijgraaf)	2023	1.617.184	132.353	143.271
De Rips 'Korhoenstraat' (Kwartelhof)	2019	0	-257	-257
De Rips - Mr. Hertsigstraat	2021	33.150	122.951	127.925
De Rips - uitbreiding Paterslaan	2028	1.316.368	22.537	26.935
Elsendorp Noord	2024	639.930	14.899	16.451
Totaal positieve exploitaties		9.682.020	4.481.800	5.048.588
Exploitatie met negatief resultaat				
Gemert Klooster Nazareth	2020	2.620.162	2.749.903	2.805.052
Gemert Kruiseind	2020	332.111	283.690	289.379
Bakel Middengebied Soersel	2020	-72.640	229.164	233.760
Handel Centrumplan	2022	3.090.569	2.810.170	2.982.336
Handel De Fuik	2020	1.444.396	82.854	84.516
De Mortel De Vrije Erven	2022	5.755.079	3.856.127	4.092.375
De Mortel Centrumontwikkeling	2022	1.054.742	551.253	585.026
Keizersberg Elsendorp	2028	5.187.842	2.415.313	2.886.678
Totaal negatieve exploitaties		19.412.261	12.978.474	13.959.122

*In 2020 wordt het exploitatieplan geactualiseerd. Daarom is in deze paragraaf de verwachte winst tegen contante waarde van € 2.106.833 omgezet in een PM post.

Onderscheid tussen eigen grondexploitaties en exploitaties door derden

In de BBV worden met ingang van 2017 uitsluitend de gemeentelijke operationele grondexploitatieprojecten gerangschikt als “bouwgronden in exploitatie” (BIE).

Daarnaast is er het faciliterend grondbeleid. Daarbij voert de gemeente niet zelf de grondexploitatie maar gebeurt dit door een private ontwikkelaar. De kosten die de gemeente maakt worden in dat geval verrekend met die private ontwikkelaar. Er is dus geen sprake van bouwgrond in exploitatie of een voorraad grond in bezit van de gemeente, maar van een vordering op een derde partij. Op basis van het exploitatieplan kunnen in de toekomst de kosten in rekening worden gebracht bij deze derde partij.

Op de gemeentelijke balans 2019 staan drie bijdragen van derden geraamd. Dit betreffen Doonheide-Boekelsweg (€ 13.233), Neerakker (€ 1.474.844) en Smartpark (€ 7.714.234).

Berekeningsgrondslagen

De volgende grondslagen zijn gebruikt voor de verwachte kosten en opbrengsten in de calculaties van de bouwgrondexploitatie:

Rente (BBV)	2,96%	
Discoteringsvoet contante waarde (BBV)	2,0%	
Opbrengststijging	0%	
Inflatie kosten bouwrijp en woonrijp maken	2%	
Kavelprijs sociale woningbouw per m ²	€ 235	
Grondprijzen bedrijventerreinen per m ²	€ 132,50	
Ruimte voor Ruimte bouwtitel	€ 122.500	
Grondprijzen woningbouw per m²	Vrije sector kavel < 200 m²	Vrije sector kavel > 200 m²
Gemert en Bakel	€ 270	€ 290
Handel, De Mortel en Milheeze	€ 260	€ 280
Elsendorp en De Rips	€ 240	€ 260

De grondprijzen zijn die zoals door de raad vastgesteld voor 2020. Er is in 2018 een onderzoek uitgevoerd naar de marktprijzen van kavels. Dit onderzoek is behandeld in de gemeenteraad van 13 december 2018 en was de basis voor de grondprijzen in 2019 en verder.

Voor het plan “De Vrije Erven” zijn door de gemeenteraad separate grondprijzen vastgesteld gezien de specifieke marktsituatie van deze kavels.

De opslagpercentages voor voorbereiding en toezicht zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren. Dit betekent dat in de basis 19% van de kosten van bouwrijp en woonrijp maken voor uitbreidingslocaties is en 25% van de kosten van bouwrijp en woonrijp maken voor inbreidingslocaties. Indien mogelijk wordt voor de exploitatieplannen een preciezere inschatting gemaakt. Omdat de meeste exploitatieplannen verder gevorderd is dat beter mogelijk en worden de opslagpercentages in die gevallen vervangen door ramingen van de benodigde inzet. Dit is een nauwkeurige schattingsmethode.

Rentetoerekening

Aangezien wij niet werken met projectfinancieringen binnen de grondexploitatie dient het rentepercentage van het gewogen gemiddelde rentepercentage van de leningenportefeuille aangehouden te worden. Dit was voor 2019 een percentage van 3,4% en voor 2020 en verder 2,96%.

Voor het contant maken van de bouwgrondexploitaties schrijft de BBV het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank verplicht. Deze bedraagt 2%.

Voorziening bouwgrondexploitatie

Er is een voorziening bouwgrondexploitatie nodig van € 12.978.474 voor de verliesgevende exploitaties. Zie ook overzicht complexen. Per saldo is de voorziening € 741.752 lager dan in de jaarrekening 2018. Het vrijgevallen bedrag is gestort in de algemene reserve bouwgrondexploitatie.

Winstneming

Vanaf maart 2018 is het verplicht de Percentage of completion methode (Poc) toe te passen bij winstnemingen op de bouwgrondexploitatie. Voor het bepalen van de tussentijdse winst is door BBV aansluiting gezocht bij een algemeen aanvaardbare methodiek (bedrijfsleven, fiscaal). De Poc-methode houdt rekening met de fase waarin de grondexploitatie, zowel wat betreft de opbrengsten als de kosten, verkeert. Daarnaast is deze methode eenvoudig toepasbaar en kan eenduidig worden gehanteerd. Hiermee wordt aangesloten bij de doelstelling van de vernieuwing van het BBV namelijk een betere onderlinge vergelijkbaarheid tussen gemeenten.

In deze jaarrekening zijn de volgende winstnemingen gedaan op basis van de voorgeschreven Poc methode:

Exploitatie	Winstneming
Afsluiten 'Fitland' (Gemert)	€ 157.529
Afsluiten 'Bedrijventerrein Binnenveld' (Milheeze)	€ 203.167
Tussentijdse winstneming Doonheide - Molenbroekse Loop (Gemert)	€ 293.624
Tussentijdse winstneming 'Attendorenstraat' (Gemert)	€ 87.084
Tussentijdse winstneming 'Bolle Akker' (Bakel)	€ 128.048
Tussentijdse winstneming 'Heerebosch'(Handel)	€ 144.165
Tussentijdse winstneming 'Elsenstraat-Zonnehoeckje' (Milheeze)	€ 29.270
Tussentijdse winstneming 'Westrand - Leijgraaf' (De Mortel)	€ 282.986
Tussentijdse winstneming 'Mr Hertsigstraat' (de Rips)	€ 1.994
Tussentijdse winstneming 'Elsendorp - Noord' (Elsendorp)	€ 77.950
Totale winstneming	€ 1.405.817

Algemene reserve bouwgrondexploitatie

De Algemene reserve bouwgrondexploitatie bedraagt € 7.353.374 per 31-12-2019. Hierin zijn meegenomen de hierboven genoemde winstneming van € 1.405.817 en de vrijval uit de voorziening bouwgrondexploitatie van € 741.752.

De Algemene reserve bouwgrondexploitatie is bedoeld als achtervang voor risico's en behoort tot het weerstandsvermogen.

Invoering vennootschapsbelasting grondexploitaties

Overheden zijn door een wetwijziging vanaf 2016 voortaan Vpb-plichtig voor hun ondernemersactiviteiten. Doel hiervan is het scheppen van een gelijk speelveld tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen. Daartoe moeten overheden die winst

behalen met activiteiten die concurreren met de 'markt', voortaan vennootschapsbelasting gaan betalen.

De heffing van vennootschapsbelasting bij onze gemeente blijft beperkt tot de activiteiten binnen de gemeentelijke bouwgrondexploitatie. Een Vpb-last (20%) komt ten last van de reserve bouwgrondexploitatie. Lang waren er landelijk nog geen definitieve standpunten over de toepassing van de regelgeving bij gemeenten. De belastingdienst heeft inmiddels een aantal basisuitgangspunten daarbij genomen. Die volgen wij.

Voor 2016 en 2017 zijn door onze gemeente de aangiften gedaan. Voor 2016 is een fiscaal verlies aangegeven van € 478.995 en voor 2017 een fiscaal verlies van € 86.670. Deze fiscale verliezen kunnen (binnen 9 jaar) verrekend worden met eventueel toekomstige fiscale winsten. De aangiften voor 2018 en 2019 zijn in voorbereiding

§ 8 Grootschalige projecten, stand van zaken lopende projecten en kredieten

In deze paragraaf wordt normaal gesproken een overzicht gegeven van lopende programma's voor de woningbouw en projecten, die zijn aangemerkt in de zin van projectmatig werken. Belangrijk zijn daarbij de looptijd en activiteiten in 2019.

In het verleden kon via de staat van overlopende kapitaalkredieten de voortgang ook worden gevolgd. Ook werd daar de afwijking van de ramingen toegelicht.

Vanaf 2012 presenteren wij navolgende opzet voor de voortgang van lopende kredieten en projecten.

krediet	afdeling	Begrotings c.q. administra- tieve wijziging	U = uitgaven I = Inkomsten	Jaar	krediet	Uitgaven t/m 2018 Inkomsten t/m 2018	Uitgaven / Inkomsten 2019	Restant
---------	----------	---	-------------------------------------	------	---------	---	---------------------------------	---------

Renovatie technische installatie gemeentehuis								
7.000.034	BV/Gegevensb	907/2016 + 901/2018	U	2015	677.885	637.952	28.226	11.707
Krediet is afgesloten in 2019.								
Bouwk. aanp. 1e verd. en best.vleugel gem.huis								
7.000.036	BV/Facilitair	1/2 + 3/2	U	2018	417.000	289.228	126.271	1.501
Krediet is afgesloten in 2019.								
Interne aanpassingen ruimte gem.huis voor politie								
7.000.038	BV/Facilitair		U	2018	54.999	46.629	7.779	591
7.000.038	BV/Facilitair		I	2018	47.000	39.311	7.779	90
Krediet is afgesloten in 2019.								
Inrichting/kantoormeubilair 1e verd. gemeentehuis								
7.000.042	BV/Facilitair	1/2	U	2018	282.000	225.443	54.284	2.273
Krediet is afgesloten in 2019.								
GT-connect / GGI-veilig (10 jaar)								
7.000.548	KCI/Teamm	3/2	U	2018	25.352	0	0	25.352
Krediet gaat over naar 2020.								
Automatisering en informatisering software 2019 (5 jaar)								
7.000.549	KCI/Teamm		U	2019	166.000	0	172.623	-6.623
Krediet is afgesloten in 2019.								
Automatisering en informatisering hardware 2019 (4 jaar)								
7.000.550	KCI/Teamm	3/2	U	2019	345.000	0	265.001	79.999
Krediet is afgesloten in 2019.								
Automatisering en informatisering incidenteel 2019 (3 jaar)								
7.000.551	KCI/Teamm	3/2	U	2019	35.000	0	36.652	-1.652
Krediet is afgesloten in 2019.								
Uitvoering Noord Om								
7.210.195	SPP/Proj	primitief	U	2015	905.150	849.215	55.936	-1
7.210.195	SPP/Proj	primitief	I	2015	168.000	147.243	20.730	-27
Krediet is afgesloten in 2019								
Afwikkeling aankopen en bijdragen provincie Noord Om								
7.210.196	SPP/Proj	primitief	U	2015	691.800	689.468	992	1.341
7.210.196	SPP/Proj	primitief	I	2015	691.800	250.497	6.000	-435.303
Krediet gaat over naar 2020 er komen nog ontvangsten uit verkoop, wachten op planologische aanpassing								
Aanleg voetpad Renseweg De Mortel								
7.210.201	OB/Beh	1/2	U	2018	50.000	17.500	0	32.500
7.210.201	OB/Beh	1/2	I	2018	25.000	0	0	-25.000
Krediet gaat over naar 2020.								
Voorbereiding Reconstructie Presidentenbuurt								
7.210.202	OB/Beh	905+909	U	2018/2019	720.000	110.456	92.304	517.240
Krediet gaat over naar 2020.								
Herinrichting St. Annastr. / W. de Haasstr. Gemert 2018								
7.210.204	OB/Beh	908+909	U	2018/2019	246.516	5.739	95.674	145.103
7.210.204	OB/Beh		I		0	0	1.286	1.286
Krediet gaat over naar 2020.								
Reconstructie Nieuwe Uitleg, Bakel 2018 (wegen)								
7.210.205	OB/Beh	912	U	2018	251.096	-27.449	80.056	198.489
Krediet gaat over naar 2020.								
Wegenbeheerplan 2018, voetpaden								
7.210.206	OB/Beh	908+909	U	2018/2019	543.000	0	166.752	376.248
Krediet gaat over naar 2020. Het programma voetpaden loopt de komende jaren door.								
Duurzaam veilige inricht. N616 (Koksedijk, Gemert)								
7.210.207	OB/Beh	7 + 908	U	2018	240.000	228.591	4.550	6.859
Krediet gaat over naar 2020.								
Rioolverv. Past.Santfoortstr. e.o. 2018/19 (wegen)								
7.210.208	OB/Beh	908+909	U	2018/2019	135.000	0	36.035	98.965
Krediet gaat over naar 2020.								
Asfaltbestek Groot Onderhoud 2019								
7.210.209	OB/Beh	909	U	2019	500.000	0	500.000	0
Krediet is afgesloten in 2019.								
Reconstructie Handelsesteeg/Groenesteeg/De Wind e.o.								
7.210.210	OB/Beh	909	U	2019	735.000	0	0	735.000
Krediet gaat over naar 2020. De voorbereiding is in gang gezet.								
Hemelwaterafvoer Gemert-Noord, Sleutelbosch en Vic.vd Asdonckstraat								
7.210.211	OB/Beh	909	U	2019	149.000	0	0	149.000
Krediet gaat over naar 2020.								
Reconstructie Dr. de Quayweg (rijb. incl. fietspad)								
7.210.215	OB/Beh	900	U	2019	2.300.000	37.841	89.825	2.172.334
Krediet gaat over naar 2020. In 2020 gaat het werk uitgevoerd worden. De tot nu gemaakte kosten zijn voorbereidingskosten.								
Reconstructie Doonheide Gemert								
7.210.216	OB/Beh	908	U	2018	700.000	18.844	0	681.15
Krediet gaat over naar 2020.								
Reconstr. fietspaden Peeldijk/Stippelberg								
7.210.217	OB/Beh	908+909	U	2018/2019	1.040.000	30.880	267.924	741.19
Krediet gaat over naar 2020. Het fietspad aan de Peeldijk is gerealiseerd. Het fietspad Stippelberg staat gepland voor 2020.								

krediet	afdeling	Begrotings c.q. administra- tieve wijziging	U = uitgaven I = Inkomsten	Jaar	krediet	Uitgaven t/m 2018 Inkomsten t/m 2018	Uitgaven / Inkomsten 2019	Restant
Reconstructie kruising Lodderdijk-Doonheide								
7.210.218	OB/Beh	904	U	2019	385.000	0	126.237	258.763
Krediet gaat over naar 2020.								
Rioolvervanging P.Gautiusstraat eo HWA GN Fase 2 (Wegen)								
7.210.219	OB/Beh	905	U	2019	127.176	0	10.013	117.163
Krediet gaat over naar 2020.								
Vervanging openbare verlichting 2019								
7.210.500	OB/Beh	10	U	2019	270.000	0	127.883	142.117
Krediet gaat over naar 2020.								
Verbouwings bijdrage Pandelaar 35 tbv huisvesting Jenaplan school								
7.421.246	BV/Gegevensb	3/1+11+900	U	2018/2019	130.521	2.977	126.123	1.421
7.421.246	BV/Gegevensb	3/1+11+900	I	2018/2019	64.210	0	57.039	-7.171
Krediet is afgesloten in 2019.								
Extra tijdelijk lesgebouw IKC De Samenstroom								
7.421.247	BV/Gegevensb	11	U	2019	179.000	0	0	179.000
Krediet gaat over naar 2020.								
Bijdrage tbv nieuwbouw ZUTH en scouting								
7.530.118	SD	1/1	U	2018	83.000	0	0	83.000
Krediet gaat over naar 2020. De beide verenigingen hebben afgelopen jaar gewerkt aan het opstellen van een privaatrechtelijke overeenkomst waarin beide verenigingen hun belangen konden borgen. Deze is op 20 augustus 2019 ondertekend. Ook de vergunningen zijn verleend. Pas daarna konden de verenigingen met de bouw starten maar dat is nog niet gebeurd.								
Investeringsbijdr. Renovatie zwembad Gemert 2019								
7.530.119	OB/Teamm	1/1	U	2019	0	0	0	0
Krediet gaat over naar 2020.								
(Voorbereiding) Renovatie atletiekbaan GAC								
7.531.133	OB/Beleid	908+1	U	2018/2019	831.586	4.961	601.521	225.104
7.531.133	OB/Beleid	1	I	2019	183.487	0	14.169	-169.318
Krediet gaat over naar 2020.								
Aanleg 3e kunstgrasveld hockeyclub Gemert								
7.531.140	OB/Teamm	11	U	2017	404.989	381.799	12.945	10.245
Krediet is afgesloten in 2019.								
Aanleg 3 KGV HC Gemert, verkeersmaatregelen								
7.531.145	OB/Teamm	11	U	2017	15.000	9.714	1.101	4.185
Krediet is afgesloten in 2019.								
Renovatie sporthal Molenbroek 2020								
7.531.150	OB/Teamm	11	U	2019	50.000	0	43.471	6.529
Krediet gaat over naar 2020.								
Omzetmachine groencompostering (groot OH)								
7.560.134	OB/Beh	11	U	2019	25.000	0		25.000
Krediet gaat over naar 2020.								
Integraal gebiedsplan Bakel-Milheeze								
7.560.300	SPP/Proj	divers	U	2005/2012/ 2015/2016	5.968.572	5.872.980	352.955	-257.363
7.560.300	SPP/Proj	divers	I	2005/2012/ 2015/2016	6.052.401	5.648.207	352.955	-51.239
Krediet gaat over naar 2020.								
EVZ peelse Loop								
7.560.350	SPP/Proj	13+916+4/2	U	2013/2014/ 2016/2017 2/2	280.859	66.858	0	214.001
7.560.350	SPP/Proj	BWN 4/2	I	2013/2016 /2017 2/2	214.000	0	0	-214.000
Krediet is afgesloten in 2019.								
Watertakenplan investeringen 2018								
7.722.156	OB/Beh	0/1 / 912	U	2018	0	0	0	0
Krediet is afgesloten in 2019. Krediet is naar nul gebracht. Dit krediet wordt niet meer gebruikt omdat er per project een nieuw krediet is aangemaakt.								
Renovatie (druk)rioolgemalen en bergbezinkbassins								
7.722.161	OB/Beh	BWN 907	U	2017	110.000	38.220	0	71.780
Krediet is afgesloten in 2019. Budget is niet volledig benut maar komt nog uit het oude Gemeentelijk Watertakenplan. Voor de zuiverheid wordt nu per jaar een krediet aangevraagd.								
Renovatie en herinrichting Presidentenbuurt								
7.722.162	OB/Beh	909+905	U	2017/2019	980.000	62.049	132.458	785.493
Krediet gaat over naar 2020.								
Aanleg hemelwatersysteem Gemert-Noord								
7.722.164	OB/Beh	908	U	2018	31.148	31.148	0	0
Krediet is afgesloten in 2019 en restant van 2018 is toegevoegd aan 7722167								
Reconstructie Nieuwe Uitleg - Bakel 2018 (riolering)								
7.722.165	OB/Beh	912	U	2018	1.268.289	16.639	436.060	815.591
Krediet gaat over naar 2020.								
Rioolvervanging Past.Santfoortstr. e.o. 2018/19 (riol.)								
7.722.166	OB/Beh	909	U	2019	181.000	0	194.236	-13.236
Krediet gaat over naar 2020.								
Rioolvervanging Past.Gautiusstr. eo HWA GN fase 2								
7.722.167	OB/Beh	905	U	2019	567.058	0	23.300	543.758
Krediet gaat over naar 2020.								
Renovatie drukrioolgemalen 2019								
7.722.168	OB/Beh	906	U	2019	95.000	0	0	95.000

krediet	afdeling	Begrotings c.q. administra- tieve wijziging	U = uitgaven I = Inkomsten	Jaar	krediet	Uitgaven t/m 2018 Inkomsten t/m 2018	Uitgaven / Inkomsten 2019	Restant
Krediet gaat over naar 2020.								
Renovatie gemalen en bergbezinkbassins 2019								
7.722.169	OB/Beh	906	U	2019	75.000	0	40.433	34.567
Krediet is afgesloten in 2019.								
Waterberging Fabr.loop Bakel aanp.bouw-elek.m.inst.								
7.722.170	OB/Beh	906	U	2019	75.000	0	0	75.000
Krediet gaat over naar 2020.								
Waterberging Fabr.loop Bakel grondaank.-grondw. 2019								
7.722.171	OB/Beh	906	U	2019	68.520	0	0	68.520
Krediet gaat over naar 2020.								
Hemelw. Gemert Nrd, Sleutelbosch e.o.(Riolering)								
7.722.172	OB/Beh	909	U	2019	400.000	0	0	400.000
Krediet gaat over naar 2020. Project is uitgesteld omdat Annastraat voorrang heeft gekregen.								
Herinrichting Annastr/W.de Haasstr 2018/2019 (Riolering)								
7.722.173	OB/Beh	909	U	2019	1.349.009	0	10.359	1.338.650
Krediet gaat over naar 2020.								
HWA Riool Gemert-Noord + afkoppeling								
7.722.174	OB/Beh		U	2019	0	0	109.000	-109.000
Krediet is afgesloten in 2019.								
Geldleningen Zonnepanelenproject u/g								
7.723.400	SPP/Proj	1/2	U	2018	1.335.000	90.765	574.235	670.000
7.723.400	SPP/Proj	908	I	2018	3.745	3.753	0	8
Krediet gaat over naar 2020.								
Uitvoeringskosten Zonnepanelenproject								
7.723.401	SPP/Proj	1/2	U	2018	27.460	22.695	0	4.765
7.723.401	SPP/Proj	908	I	2018	1.400	1.363	7.921	7.884
Krediet gaat over naar 2020.								
Geluidwerende voorzieningen Zuid-Om en Oost-Om								
7.723.513	SPP/Proj	5/1	U	2016	37.000	32.890	0	4.111
Krediet is afgesloten in 2019.								
Aanleg geluidwerende voorziening Zuid-om Oost-om								
7.723.514	SPP/Proj	904	U	2016	100.000	38.139	13.462	48.399
7.723.514	SPP/Proj		I			883	0	883
Krediet is afgesloten in 2019.								
Herontwikkeling centrum Bakel(K)								
7.810.117	SPP/Proj	2	U	2019	30.000	0	11.438	18.562
Krediet gaat over naar 2020 er zijn verplichtingen aangegaan voor het nog resterende bedrag.								
Vorbereiding geb.-en bestem.plan Dribbelei 2019								
7.810.130	SPP/Proj	6	U	2019	50.000	0	0	50.000
Krediet gaat over naar 2020. De ontwikkelkosten zijn nog te maken. Tot 2023 kan het complex in exploitatie te worden genomen								

DEEL 2: Jaarrekening 2019

Overzicht van baten en lasten

Programma	Primitieve begroting 2019			Begroting 2019 na wijziging			Realisatie 2019			Realisatie versus raming	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten
Algemene zaken	581.067	5.804.714	-5.223.647	639.664	5.793.193	-5.153.529	732.587	6.827.021	-6.094.434	92.923	1.033.828
Sociaal Domein & Volkshuisvesting	6.034.385	35.673.815	-29.639.430	6.186.159	36.664.511	-30.478.352	6.122.938	36.573.373	-30.450.436	-63.221	-91.138
Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer	3.863.302	10.920.921	-7.057.619	4.313.178	10.728.837	-6.415.659	4.603.265	10.687.071	-6.083.805	290.087	-41.767
Economie & Sport	3.200.972	6.151.100	-2.950.128	3.215.096	5.795.189	-2.580.093	3.501.567	5.991.559	-2.489.991	286.471	196.370
Financiën & Vastgoed	8.449.377	6.996.108	1.453.269	11.367.792	11.157.172	210.620	11.311.285	8.145.585	3.165.700	-56.507	-3.011.587
totaal programma's	22.129.103	65.546.658	-43.417.555	25.721.889	70.138.902	-44.417.013	26.271.643	68.224.609	-41.952.966	549.754	-1.914.293
Omschrijving algemene dekkingsmiddelen											
OZB	7.788.445		7.788.445	7.898.196		7.898.196	8.003.687		8.003.687	105.491	
Algemene uitkeringen	43.035.627		43.035.627	44.090.636		44.090.636	44.418.350		44.418.350	327.714	
Dividenduitkering BNG Bank	57.820		57.820	129.600		129.600	129.601		129.601	1	
totaal algemene dekkingsmiddelen	50.881.892		50.881.892	52.118.432		52.118.432	52.551.639		52.551.639	433.207	
Overhead programma 1	388.039	1.647.317	-1.259.278	429.965	1.527.494	-1.097.529	456.223	1.327.692	-871.469	26.258	-199.802
Overhead programma 2											
Overhead programma 3											
Overhead programma 4	901	81.566	-80.665	901	81.566	-80.665	901	75.906	-75.005		-5.660
Overhead programma 5	103.507	5.381.782	-5.278.275	103.507	5.407.114	-5.303.607	106.007	5.459.634	-5.353.627	2.500	52.520
Overhead	492.447	7.110.665	-6.618.218	534.373	7.016.174	-6.481.801	563.131	6.863.233	-6.300.101	28.758	-152.941
Heffing voor de VPB											
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	73.503.442	72.657.323	846.119	78.374.694	77.155.076	1.219.618	79.386.412	75.087.841	4.298.571	1.011.718	-2.067.235
Toevoeging/onttrekking aan reserves:											
Algemene zaken	448.341	225.400	222.941	448.341	225.400	222.941	287.780	225.400	62.380	-160.561	
Sociaal Domein & Volkshuisvesting	76.099		76.099	76.099		76.099	76.099		76.099	0	
Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer	164.700	212.930	-48.230	1.081.769	2.170.212	-1.088.443	1.034.798	1.389.669	-354.871	-46.971	-780.543
Economie & Sport					192.533	-192.533	23.272	192.533	-169.261	23.272	
Financiën & Vastgoed	252.094	1.349.023	-1.096.929	1.845.108	2.082.790	-237.682	848.185	3.398.997	-2.550.811	-996.923	1.316.207
totaal mutaties reserves	941.234	1.787.353	-846.119	3.451.317	4.670.935	-1.219.618	2.270.135	5.206.599	-2.936.463	-1.181.182	535.664

Gerealiseerd resultaat

1.362.108

Toelichting per programma zie jaarverslag

Toelichting per programma				
Programma 1				
Aan de lastenkant heeft er een overschrijding plaatsgevonden ter grootte van € 1.033.828,- wat voornamelijk veroorzaakt wordt door:				
Taakveld	Omschrijving		Bedrag	
			Nadeel	Voordeel
0.1	Bestuur	Extra storting pensioenvoorziening wethouders	1.031.000	
		Lagere lasten MRE incl. voormalige SRE taken		9.000
		Lagere lasten representatie bestuur		5.000
		Hogere lasten raad en raadscommissies	1.000	
		Hogere lasten contributies, lidmaatschappen en bijdragen	9.000	
		Hogere lasten college van burgemeester en wethouders	12.000	
0.2	Burgerzaken	Lagere lasten verkiezingen		24.000
		Hogere afdracht leges reisdocumenten, rijbewijzen en nationaliteit	40.000	
5.4	Musea	Lagere lasten gemeentearchief		12.000
8.3	Wonen en bouwen	Minder lasten handhaving, bezwaar en beroep woningbouw		9.000
Totaal lasten			1.093.000	59.000
Programma 2				
Aan de lastenkant zijn er hogere baten gerealiseerd ter grootte van € 92.923,- wat voornamelijk veroorzaakt wordt door:				
Taakveld	Omschrijving		Bedrag	
			Nadeel	Voordeel
0.1	Bestuur	Hogere opbrengst college van burgemeester en wethouders		34.000
		Hogere opbrengst MRE inclusief voormalige SRE taken		34.000
0.2	Burgerzaken	Hogere opbrengsten leges reisdocumenten		16.000
		Hogere opbrengsten leges rijbewijzen		22.000
		Hogere opbrengsten leges nationaliteiten		13.000
		Hogere opbrengsten leges eigen verklaringen		3.000
		Lagere opbrengsten leges Basisregistratie Personen	11.000	
		Lagere opbrengsten leges huwelijken	45.000	
		Lagere opbrengsten leges verklaringen omtrent gedrag	3.000	
		Lagere opbrengsten leges burgerlijke stand	1.000	
1.1	Crisisbeheer en brandweer	Hogere opbrengst brandweerkazernes		2.000
1.2	Openbare orde en veiligheid	Hogere opbrengst integraal veiligheidsbeleid		2.000
		Hogere opbrengst horecabeleid		13.000
8.3	Wonen en bouwen	Hogere opbrengst handhaving, bezwaar en beroep woningbouw		14.000
Totaal baten			60.000	153.000
Programma 2				
Aan de lastenkant heeft er een onderschrijding plaatsgevonden ter grootte van € 91.138,- wat voornamelijk veroorzaakt wordt door:				
Taakveld	Omschrijving		Bedrag	
			Nadeel	Voordeel
4.2	Onderwijshuisvesting	Meer lasten huisvesting onderwijs	51.000	
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Meer lasten schoolmaatschappelijk werk Commanderie College	2.000	
		Meer lasten leerlingenvervoer	13.000	
		Minder lasten gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid		49.000
		Minder lasten wet ontw.kansen voor kwaliteit en educatie		46.000
		Minder lasten peuterswerk, peuterspeelzalen en kinderdagverblijven		18.000
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	Minder lasten kunstlokaal Den Dorpel		21.000
		Minder lasten sociaal culturele activiteiten volwassenen		1.000
		Meer lasten amateuristische kunstbeoefening	5.000	
5.6	Media	Minder lasten lokale omroep		2.000
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Meer lasten LEV groep Zorgzame buurt	2.000	
		Minder lasten ouderenwerk		2.000
		Meer lasten gemeenschapshuizen	14.000	
		Meer lasten algemeen beheer sociaal domein	24.000	
		Minder lasten maatschappelijke accommodaties overig		17.000
		Minder lasten mantelzorg		11.000
		Minder lasten buurtsportcoach		23.000
6.2	Wijkteams	Minder lasten adviesgroep sociaal domein		3.000
		Minder lasten peelmeeenten uitvoeringskosten		59.000
		Minder lasten lokale cliëntenondersteuning		8.000
		Minder lasten GGZ expert toeg.jeugd		11.000
6.3	Inkomensregelingen	Meer lasten Senzer bijdrage BUIG BBZ 2004	12.000	
		Minder lasten Senzer bijdrage BUIG PW		41.000
		Meer lasten peelmeeenten budgetbeheer financiële compensatie	3.000	
6.5	Arbeidsparticipatie	Minder lasten aanpak armoede schulden		29.000
		Minder lasten Senzer participatiewet re-integratie		15.000
		Minder lasten lokaal aanbod inburg.participatieverkl.statushouders		37.000
6.6	Maatwerkvoorzieningen WMO	Meer lasten peelmeeenten rolstoel, vervoer, med. advieskosten, woonkosten	346.000	
6.71	Maatschappelijk dienstverlening 18+	Meer lasten peelmeeenten bijzondere bijstand	36.000	
		Minder lasten peelmeeenten maatschappelijke participatie		8.000
		Meer lasten minimabeleid: een pas vooruit	82.000	
		Minder lasten stichting Lumens		23.000
		Minder lasten peelmeeenten hulp bij huishouden ZIN		46.000
		Meer lasten peelmeeenten collectief vervoer	41.000	
		Meer lasten peelmeeenten begeleiding ZIN	40.000	
		Minder lasten verzameling van harde data		13.000
		Meer lasten peelmeeenten begeleiding PGB	16.000	
		Meer lasten peelmeeenten zorg aan jeugd zonder verblijf PGB	2.000	
		Minder lasten peelmeeenten hulp bij huishouden PGB		6.000
6.72	Maatschappelijke dienstverlening 18-	Meer lasten peelmeeenten zorg aan jeugd zonder verblijf ZIN	307.000	
		Minder lasten peelmeeenten zorg aan jeugd met verblijf ZIN		361.000
		Minder lasten peelmeeenten jeugdzorg TAJ-aanbieders		35.000
		Meer lasten peelmeeenten JeugdzorgPlus	33.000	
		Meer lasten peelmeeenten uitvoeringskosten dvo Eindhoven	2.000	
		Minder lasten uitvoeringskosten 21 voor de jeugd		36.000
		Minder lasten peelmeeenten J en O ambulante		542.000
		Meer lasten peelmeeenten landelijke jeugdzorg	85.000	
		Meer lasten peelmeeenten pleegzorg	268.000	
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	Minder lasten veilig thuis		2.000
		Meer lasten maatschappelijke opvang	8.000	
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	Minder lasten peelmeeenten jeugdbescherming/-reclassering		42.000
		Meer lasten peelmeeenten spoed4jeugd	2.000	
7.1	Volksgezondheid	Meer lasten GGD inwonersbijdrage	22.000	
		Minder lasten GGD aanpak kwetsbare kind		2.000
		Meer lasten initiatieven preventie en vroegsignalering	14.000	
8.1	Ruimtelijke Ordening	Minder lasten Zorgboog jeugdgezondheidszorg 0 - 4 jarigen		5.000
8.3	Wonen en bouwen	Minder lasten stedenbouwkundige adviezen		4.000
		Minder lasten woonwagencentrales		3.000
Totaal lasten			1.430.000	1.521.000

Taakveld			Bedrag	
Omschrijving			Nadeel	Voordeel
Aan de batenkant zijn er minder baten gerealiseerd ter grootte van € 63.221,- wat voornamelijk veroorzaakt wordt door:				
4.2	Onderwijshuisvesting	Meer opbrengsten huisvesting onderwijs		23.000
4.3	Onderwijs en leerlingzaken	Meer opbrengsten leerlingenvervoer en leerplicht		6.000
		Minder opbrengst gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid	12.000	
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Minder opbrengst gemeenschapshuizen	5.000	
		Meer opbrengsten maatschappelijke accommodaties overig		2.000
6.3	Inkomensregelingen	Meer opbrengsten Senzer bijdrage BUIG BBZ 2004		12.000
		Minder opbrengsten Senzer bijdrage BUIG PW	37.000	
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Minder opbrengsten peelmeeenten medische advieskosten	20.000	
		Minder opbrengsten gehandicapte parkeerkaarten	1.000	
6.71	Maatwerk dienstverlening 18+	Meer opbrengsten minimabeleid: een pas vooruit		47.000
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	Minder baten peelmeeenten eigen bijdrage wmo	57.000	
7.1	Volksgezondheid	Meer opbrengst subsidie EHBO en AED slachtofferhulp		2.000
		Minder opbrengst GGD BCF Insp. Kinderopvang	3.000	
8.3	Wonen en bouwen	Minder baten woonwagenlocaties	20.000	
Totaal baten			155.000	92.000
Programma 3				
Aan de lastenkant heeft er een onderschrijding plaatsgevonden ter grootte van € 41.767,- wat voornamelijk veroorzaakt wordt door:				
Taakveld			Bedrag	
Omschrijving			Nadeel	Voordeel
0.2	Burgerzaken	Lagere lasten GEO informatie		20.000
2.1	Verkeer en vervoer	Minder lasten wegen buiten en binnen de kom		293.000
		Meer lasten zand- en grint wegen	9.000	
		Hogere lasten rioolaansluitingen buiten bouwgrondexploitatie	8.000	
		Minder lasten openbare verlichting: uitbreiding, onderhoud en schade		53.000
		Hogere lasten calamiteitendienst	12.000	
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Hogere lasten EVZ Ecologische verbindingzones	29.000	
		Hogere lasten DDVO Senzer	23.000	
		Hogere lasten maaien gazons	13.000	
		Hogere lasten bomenbeheer en vervanging	11.000	
		Hogere lasten verordening groenfonds bijdragen	14.000	
		Minder lasten natuur en landschap		22.000
		Minderlasten openbare goenvoorziening		12.000
7.2	Riolering	Hogere lasten riolering	207.000	
7.4	Milieubeheer	Hogere lasten ODZOB	64.000	
		Hogere lasten toezicht en handhaving milieubeheer	8.000	
		Hogere lasten milieubeleid	8.000	
8.1	Ruimtelijke ordening	Lagere lasten plattelandsontwikkeling/zorgvuldige veehouderij		75.000
		Lagere lasten bestemmingsplanbeleid/strategie ruimte		9.000
		Lagere lasten bestemmingsplan: planschade		37.000
		Hogere lasten exploitatiebijdragen plankosten (verhaal) WRO	21.000	
8.3	Wonen en bouwen	Hogere lasten omgevingsvergunningen	52.000	
Totaal lasten			479.000	521.000
Programma 3				
Aan de batenkant zijn er hogere baten gerealiseerd ter grootte van € 290.087,- wat voornamelijk veroorzaakt wordt door:				
Taakveld			Bedrag	
Omschrijving			Nadeel	Voordeel
2.1	Verkeer en vervoer	Hogere opbrengst werkzaamheden niutsbedrijven (glasvezel)		49.000
		Minder opbrengst aanl.inritten derden en werkzaamheden particulieren	2.000	
		Minder opbrengst wegen buiten de kom	2.000	
		Meer opbrengst rioolaansluitingen buiten bouwgrondexploitatie		2.000
		Meer opbrengst calamiteitendienst		8.000
5.7	Openbaar groen en openlucht recreatie	Minder opbrengst gladheidsbestrijding	2.000	
		Hogere opbrengst verordening groenfonds bijdragen		14.000
		Hogere opbrengst bomenbeheer en vervanging		10.000
		Minder baten bossen	18.000	
		Minder baten natuur en landschap/waardevol groen	21.000	
		Minder baten IGP Bakelse Plassen	5.000	
7.2	Riolering	Meer opbrengsten riolering		169.000
7.4	Milieubeheer	Meer opbrengst ODZOB		8.000
		Meer opbrengst toezicht en handhaving milieu		3.000
		Minder opbrengst uit zonnepanelenproject (rente)	9.000	
8.1	Ruimtelijke ordening	Minder baten bestemmingsplan: planschade	4.000	
		Minder opbrengst bestemmingsplanwijzigingen	28.000	
		Meer baten exploitatiebijdragen plankosten (verhaal) WRO		15.000
8.3	Wonen en bouwen	Hogere opbrengsten omgevingsvergunningen		103.000
Totaal baten			91.000,00	381.000,00
Programma 4				
Aan de lastenkant heeft er een overschrijding plaatsgevonden ter grootte van € 196.370,- wat voornamelijk veroorzaakt wordt door:				
Taakveld			Bedrag	
Omschrijving			Nadeel	Voordeel
2.1	Verkeer en vervoer	Minder lasten mobiliteit		95.000
		Minder lasten verkeersveiligheid		52.000
		Hogere lasten mensgericht maatregelen verkeersveiligheid	24.000	
2.2	Parkeren	Lagere lasten parkeren		5.000
3.1	Economische ontwikkeling	Hogere lasten economische ontwikkeling	11.000	
3.4	Economische promotie	Lagere lasten kermissen		2.000
5.1	Sportbeleid en activering	Lagere lasten subsidies binnen- en buitensport		10.000
5.2	Sportaccommodaties	Hogere lasten sportparken, sporthallen en overige sportaccommodaties	124.000	
5.7	Openbaar groen en openlucht recreatie	Lagere lasten groencompostering		12.000
7.1	Volksgezondheid	Hogere lasten legionellapreventie	5.000	
7.3	Afval	Hogere lasten containers/CMS	13.000	
		Hogere lasten restafval	43.000	
		Hogere lasten gft-afval	41.000	
		Hogere lasten papier	39.000	
		Hogere lasten zwerfafval en calamiteuze stoffen	125.000	
		Lagere lasten milieustraat		26.000
		Lagere lasten glasafval		7.000
		Lagere lasten PMD		12.000
		Lagere lasten overige kosten afval		8.000
Totaal lasten			425.000	229.000

Programma 4				
Aan de batenkant zijn er hogere baten gerealiseerd ter grootte van € 286.471,- wat voornamelijk veroorzaakt wordt door:				
Taakveld	Omschrijving		Bedrag	
			Nadeel	Voordeel
2.1	Verkeer en vervoer	Minder opbrengst mobiliteit	18.000	
		Minder opbrengst vergoeding terrassen	5.000	
		Meer opbrengst mensgericht maatregelen verkeersveiligheid		61.000
2.2	Parkeren	Meer baten parkeervoorziening (inclusief parkeerfonds)		2.000
3.1	Economische ontwikkeling	Meer opbrengst economische ontwikkeling		15.000
3.3	Bedrijfsloket en-regelingen	Lagere opbrengsten standplaatsvergunningen en baten straatmarkten	4.000	
3.4	Economische promotie	Lagere opbrengsten kermissen, volksfeesten en evenemententerr.Milh.	3.000	
5.2	Sportaccommodaties	Meer opbrengsten sportparken, -hallen en overige sportaccommodaties		131.000
5.7	Openbaar groen en openluchtrecreatie	Minder opbrengsten groencompostering	20.000	
		Minder opbrengst onderhoud speelsterreinen en speeltoestellen	21.000	
7.3	Afval	Minder opbrengst milieustraat	15.000	
		Minder opbrengst papier	29.000	
		Meer opbrengst glasafval		6.000
		Meer opbrengst zwerfafval en calamiteuze stoffen		123.000
		Meer opbrengst PMD		15.000
		Meer opbrengst baten afvalstoffenheffing		48.000
Totaal baten			115.000	401.000
Programma 5				
Aan de lastenkant heeft er een onderschrijding plaatsgevonden ter grootte van € 3.011.587,-. Na correctie neutralisatie lasten bouwgrond € 2.589.814,- resteert er een te verklaren voordeel van € 421.773,- wat grotendeels veroorzaakt wordt door :				
Taakveld	Omschrijving		Bedrag	
			Nadeel	Voordeel
0.11	Resultaat v. rekening van baten en lasten	Lagere lasten agv de invoer vh begrotingsoverschot begroting 2019		13.000
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	Lagere lasten Gerardustoren en exploitatie Gildepad Bakel		2.000
0.5	Treasury	Minder rentelasten treasury		426.000
0.61	OZB-woningen	Minder lasten wet WOZ		1.000
0.64	Belastingen overig	Minder lasten hondenbelasting en invordering		7.000
0.8	Overige baten en lasten	Saldi kostenplaatsen	3.000	
		Minder nagekomen lasten bouwgrond		35.000
		Minder algemene baten en lasten		10.000
		Nadeel BTW afval/riolering	4.000	
		Onvoorzien		9.000
3.4	Economische promotie	Minder lasten toeristenbelasting		9.000
5.2	Sportaccommodaties	Minder o.a. rentelasten Golfsterrein Stippelberg		14.000
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Hogere lasten MFA's	41.000	
7.4	Milieubeheer	Minder lasten duurzaamheid		36.000
7.5	Begraafplaatsen	Meer lasten gemeentelijke begraafplaats Bakel	8.000	
		Meer lasten wet op de lijkbezorging	4.000	
8.3	Wonen & bouwen	Meer lasten exploitatie gronden	109.000	
		Meer lasten groen- en reststroken	2.000	
		Minder lasten exploitatie overige gebouwen		17.000
		Minder lasten gebouwenbeheer		13.000
		Minder lasten startersleningen		12.000
		Meer lasten particuliere bouwgrondexploitatie	11.000	
Totaal lasten			182.000	604.000
Aan de batenkant zijn er lagere baten gerealiseerd ter grootte van € 56.507,-. Na correctie neutralisatie baten bouwgrond € 1.295.081,- resteert er een te verklaren voordeel van € 1.238.574,- wat grotendeels veroorzaakt wordt door:				
Taakveld	Omschrijving		Bedrag	
			Nadeel	Voordeel
0.11	Resultaat v. rekening van baten en lasten	Minder opbrengst agv de invoer van het resultaat 3e FR 2018	102.000	
0.5	Treasury	Hogere opbrengst rente hypotheaire geldleningen personeel		3.000
0.64	Belastingen overig	Hogere baten hondenbelasting, reclamebelasting en invordering		42.000
0.8	Overige baten en lasten	Saldi kostenplaatsen		500.000
3.4	Economische promotie	Lagere baten toeristenbelasting	37.000	
5.2	Sportaccommodaties	Minder opbrengsten Golfsterrein Stippelberg	8.000	
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Hogere opbrengsten MFA's		339.000
7.5	Begraafplaatsen	Meer baten gemeentelijke begraafplaats Bakel		12.000
8.3	Wonen & bouwen	Minder baten woningexploitatie / woningbouw	22.000	
		Meer baten exploitatie gronden		556.000
		Minder opbrengsten exploitatie overige gebouwen	17.000	
		Minder opbrengsten gebouwenbeheer	16.000	
		Minder opbrengsten startersleningen	11.000	
Totaal baten			213.000	1.452.000

2019

Taakveldenoverzicht

Taakveld	Omschrijving taakveld	Begroot uitgaven	Begroot inkomsten	Begroot	Werkelijk uitgaven	Werkelijk inkomsten	Werkelijk
0.1	Bestuur	1.819.973	40.968	1.779.005	2.860.422	110.017	2.750.405
0.10	Mutaties reserves	4.670.935	3.451.317	1.219.618	5.206.599	2.270.135	2.936.463
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	12.867	101.732	-88.865			
0.2	Burgerzaken	1.427.764	426.209	1.001.555	1.414.614	419.023	995.592
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	5.221	7.507	-2.286	3.407	8.530	-5.123
0.4	Ondersteuning organisatie	7.016.174	534.373	6.481.801	6.863.233	563.131	6.300.101
0.5	Treasury	1.069.969	529.600	540.369	644.336	532.524	111.812
0.61	OZB woningen	52.750	5.106.736	-5.053.986	51.978	5.111.148	-5.059.170
0.62	OZB niet-woningen		2.791.460	-2.791.460		2.892.539	-2.892.539
0.64	Belastingen Overig	10.922	247.172	-236.250	4.082	288.937	-284.855
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds		44.090.636	-44.090.636		44.418.350	-44.418.350
0.8	Overige baten en lasten	627.475	145.956	481.519	579.472	645.562	-66.090
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	1.663.467	115.215	1.548.252	1.662.795	116.768	1.546.026
1.2	Openbare orde en Veiligheid	597.218	54.608	542.610	601.479	68.441	533.038
2.1	Verkeer, wegen en water	3.492.915	214.766	3.278.149	3.043.432	307.015	2.736.418
2.2	Parkeren	135.530	4.218	131.312	130.514	5.525	124.989
2.5	Openbaar vervoer	1.600		1.600	1.600		1.600
3.1	Economische ontwikkeling	428.532	2.821	425.711	439.311	17.821	421.490
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.515.821	1.709.801	-193.980	1.239.983	1.566.573	-326.590
3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	16.081	17.225	-1.144	15.831	13.157	2.674
3.4	Economische promotie	240.764	157.276	83.488	229.740	117.750	111.989
4.1	Openbaar basisonderwijs	438	8	430	438	8	430
4.2	Onderwijshuisvesting	2.267.780	87.834	2.179.946	2.318.998	111.077	2.207.921
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.415.038	333.779	1.081.259	1.316.765	327.634	989.131
5.1	Sportbeleid en activering	154.474	86	154.388	144.942	86	144.856
5.2	Sportaccommodaties	2.021.211	471.664	1.549.547	2.131.237	594.387	1.536.850
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	612.706	56.435	556.271	595.276	56.545	538.731
5.4	Musea	475.892	19.805	456.087	469.845	21.077	448.768
5.5	Cultureel erfgoed	275.699	6.185	269.514	276.854	5.429	271.425
5.6	Media	471.526	163	471.363	469.599	163	469.436
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.567.535	442.366	2.125.169	2.616.995	382.377	2.234.618
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.749.562	368.876	2.380.686	2.776.646	705.531	2.071.115
6.2	Wijkteams	3.016.414	16.071	3.000.343	2.934.850	16.071	2.918.779
6.3	Inkomensregelingen	6.672.019	5.240.618	1.431.401	6.618.021	5.215.834	1.402.187
6.4	Begeleide participatie	4.639.336	54	4.639.282	4.639.336	54	4.639.282
6.5	Arbeidsparticipatie	546.172	484	545.688	495.043	484	494.559
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	527.358	21.285	506.073	873.809	349	873.459
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	5.422.655	1.879	5.420.776	5.542.681	48.923	5.493.759
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	6.293.347	76	6.293.271	6.015.235	76	6.015.159
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	25.511	155.143	-129.632	31.751	97.714	-65.962
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	588.004	72	587.932	548.362	72	548.290
7.1	Volksgesondheid	1.265.888	12.593	1.253.295	1.296.621	11.886	1.284.734
7.2	Riolering	1.764.410	2.462.380	-697.970	1.971.597	2.631.577	-659.980
7.3	Afval	2.476.998	2.874.130	-397.132	2.685.205	3.021.472	-336.267
7.4	Milieubeheer	1.204.138	21.208	1.182.930	1.249.549	23.120	1.226.429
7.5	Begraafplaatsen	54.526	42.422	12.104	66.307	54.695	11.612
8.1	Ruimtelijke Ordening	1.181.069	323.081	857.988	1.078.362	307.942	770.420
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	5.716.695	6.370.223	-653.528	3.402.718	5.218.370	-1.815.652
8.3	Wonen en bouwen	2.613.632	2.747.495	-133.863	2.734.572	3.330.650	-596.078
Geheel - Totaal		81.826.011	81.826.011	0	80.294.440	81.656.548	-1.362.108

Lokale heffingen

De gemeente Gemert-Bakel kent de volgende niet besteding gebonden gemeentelijke heffingen:

	Raming begrotingsjaar	Realisatie begrotingsjaar
Onroerende-zaak belasting	7.898.196	8.003.687
Hondenbelasting	173.500	181.008
Toeristenbelasting	146.150	109.043
Baatbelasting		292
	<u>8.217.846</u>	<u>8.294.030</u>

Algemene uitkeringen

De verantwoorde algemene uitkeringen uit het Gemeentefonds zijn gebaseerd op de ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekende informatie ter zake, zijnde de decembercirculaire 2019.

	Raming begrotingsjaar	Realisatie begrotingsjaar
Algemene uitkeringen	37.147.351	37.249.309
Integratie uitkering	6.943.285	7.169.041
	<u>44.090.636</u>	<u>44.418.350</u>

Dividend

Verantwoord zijn de navolgende dividenden:

	Raming begrotingsjaar	Realisatie begrotingsjaar
Bank Nederlandse Gemeenten	129.600	129.601
	<u>129.600</u>	<u>129.601</u>

Onvoorziene uitgaven 2018

<u>Raming primitieve begroting 2019</u>	70.000	60.525
---	--------	--------

Volgens BBV-artikel 28, lid b moet in de toelichting op de baten en lasten een overzicht van de aanwending van de het begrotingsbedrag voor onvoorzien worden opgenomen.

Begr.wijz.nr.		begroot onvoorzien
0	Basis begroting 2019 - 2023	70.000
2	Herontwikkeling centrum Bakel 2019 t.b.v maken van een stedenbouwkundig plan	-30.000
900	Adm. correcties budgetten jan. t/m juni 2019 eenmalige subsidie De Specht	-5.000
901	3e FR 2018: kstn Waarden op gebruikersopp. (6930000/34344U).	-23.000
11	4e FR 2019: erfp.ovk. De Wieken tlv Onvoorz. (6531165. B&W-besl.15-10-2019, zaaknr.73425-2019).	-1.225
11	4e FR 2019: erfp.ovk. De Wieken tlv Onvoorz.(6670220;B&W-besl. 1-10-2019, zaaknr.73786-2019).	-1.300
		9.475

Programma Incidentele baten

1	<u>Algemene zaken</u>	
	Onttrekking voorziening Uganda	10.000
	Lagere kosten verkiezingen	24.000
	Resultaatsbestemming MRE 2018	34.000
2	<u>Sociaal Domein & Volkshuisvesting</u>	
	Onttrekking reserve onderwijs	76.000
3	<u>Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer</u>	
	Vergoeding Provincie Onderhoud natuurcompensatiegebied Strijboscheweg	21.000
	In rekening gebrachte uren bij IGP	40.000
	Onttrekking reserve BIO	65.000
4	<u>Economie & Sport</u>	
	Bijdrage SPUK	71.000
5	<u>Financiën & Vastgoed</u>	
	Verkoop ruimte voor ruimte titels	91.000
	Hogere integratieuitkering duurzaamheid	237.000
	Afrekening stichting GOO onderhoudsbijdrage 2015-2019	330.000
	Meeropbrengst verkoop gronden	475.000
	Totaal	1.474.000

Programma Incidentele lasten

1	<u>Algemene zaken</u>	
	Extra storting pensioenrechten wethouders	1.031.000
2	<u>Sociaal Domein & Volkshuisvesting</u>	
3	<u>Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer</u>	
4	<u>Economie & Sport</u>	
	Hogere lasten verkeersknelpunten scholen en schoolroutes	5.000
	Hogere onderzoekskosten zwemmen	28.000
	Hogere lasten economische ontwikkeling	60.000
5	<u>Financiën & Vastgoed</u>	
	Inventarisatie milieuvergunningen	20.000
	Totaal	1.144.000

Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves (BBV-artikel 28 lid d)	2019	2020	2021	2022	Bedragen x 1.000 2023
Stortingen					
Algemene reserve (vrij besteedbaar)	0	0	0	0	0
Saldo rekening	0	0	0	0	0
Inrichting gemeentehuis	0	0	0	0	0
Vernieuwing automatisering	225	225	225	225	225
Fbv: groen	0	0	0	0	0
Rollend materieel/gereedsch. onderh. dst.	0	0	0	30	30
Huisvesting onderwijs	0	0	0	0	0
Monumenten (ozb)	103	103	103	103	103
Algemene reserve bouwgrond	0	0	0	0	0
Wet inburgering nieuwkomers	0	0	0	0	0
EVZ 2010-2015	0	0	0	0	0
BIO-fonds	0	0	0	0	0
Kapitaallasten wegen	110	110	110	110	110
Vervanging lichtmasten en armaturen	299	0	0	0	0
Beheer speeltoestellen	71	0	0	0	0
Totaal stortingen	808	438	438	468	468
Onttrekkingen					
Algemene reserve (vrij besteedbaar)	0	0	0	0	0
Saldo rekening	0	0	0	0	0
Inrichting gemeentehuis	0	0	0	0	0
Vernieuwing automatisering	288	298	247	202	158
Fbv: groen	18	0	0	0	0
Rollend materieel/gereedsch. onderh. dst.	0	0	0	0	0
Huisvesting onderwijs	76	0	0	0	0
Monumenten (ozb)	108	82	82	82	82
Algemene reserve bouwgrond	0	0	0	0	0
Wet inburgering nieuwkomers	0	0	0	0	0
EVZ 2010-2015	0	0	0	0	0
BIO-fonds	0	0	0	0	0
Kapitaallasten wegen	0	0	0	0	0
Vervanging lichtmasten en armaturen	0	0	0	0	0
Beheer speeltoestellen	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen	490	380	329	284	240
Totaal structurele mutaties reserves	318	58	109	184	228

De WNT is van toepassing op gemeente Gemert-Bakel. Het voor gemeente Gemert-Bakel toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 201.000,- (het algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt [TABEL ALLEEN OPNEMEN indien van toepassing]

bedragen x € 1	Boxtel, van P.G.J.M van	Oudheusden, van AJLG
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01-31/12	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	79.080,48	103.081,62
Beloningen betaalbaar op termijn	13.215,00	18.033,72
<i>Bezoldiging</i>	92.295,48	121.115,34
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000,00	194.000,00
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	Nvt	Nvt
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018	Boxtel, van P.G.J.M van	Oudheusden, van AJLG
Functiegegevens⁵	Griffier	Gemeentesecretaris
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2018	01/01-31/12	01/06-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	[1,0]	[1,0]
Dienstbetrekking? ⁸	[ja]	[ja]
Bezoldiging⁹		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	77.451,12	59.098,09
Beloningen betaalbaar op termijn (minus wn-premie pensioen ABP)	12.372,36	9.984,17
<i>Subtotaal</i>	89.823,48	69.082,26
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	189.000,00	110.250,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	89.823,48	69.082,26
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	N.v.t. /	N.v.t.

Balans per 31 december 2019

Balans per 31 december Activa (x € 1.000)	2019		2018	
<u>Vaste activa</u>				
<u>Immateriële vaste activa</u>		669		862
- Overige immateriële activa	585		774	
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	84		88	
<u>Materiële vaste activa</u>		78.994		81.349
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	9.405		8.678	
- Overige investeringen met een economisch nut	57.327		61.085	
- Investerings in openbare ruimte met maatschappelijk nut	12.184		11.094	
- In erfpacht uitgegeven	79		491	
<u>Financiële vaste activa</u>		32.960		35.262
- Deelnemingen	106		106	
- Deposito BNG	126		251	
- Verstrekte leningen aan Woningbouwcorporaties	1.129		1.201	
- Overige langlopende leningen	31.599		33.704	
Totaal vaste activa		112.623		117.473
<u>Viottende activa</u>				
<u>Voorraden</u>		16.690		13.552
- Gronden en hulpstoffen:				
- Gronden bijzondere bestemming	972		972	
- Onderhanden werk inzake grondexploitatie	15.714		12.576	
- Gereed product en handelsgoederen	3		3	
<u>Uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar</u>		8.902		6.675
- Vorderingen op openbare lichamen	1.520		878	
- Overige vorderingen	6.100		5.008	
- Rekening couranten derden	1.283		790	
- Uitzetting in 's Rijks schatkist	0		0	
<u>Liquide middelen</u>		6		2
- Kassaldi	6		2	
<u>Overlopende activa</u>		18.399		18.754
- Nog te ontvangen posten	15.062		15.415	
- Vooruitbetaalde bedragen	3.337		3.330	
- Kruisposten	-0		9	
Totaal viottende activa		43.997		38.984
Totaal generaal		156.621		156.456

Balans per 31 december Passiva (x € 1.000)	2019		2018	
<u>Vaste passiva</u>				
<u>Eigen vermogen</u>		12.695		8.396
Reserves				
- Algemene reserve	1.039		185	
- Bestemmingsreserves	10.294		8.038	
- Nog te bestemmen resultaat	1.362		173	
<u>Voorzieningen</u>		16.516		14.735
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	5.350		4.576	
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	3.985		3.610	
- Voorzieningen bekleemde middelen derden	7.180		6.550	
<u>Vaste schulden met een rente typische looptijd van een jaar of langer</u>		114.536		110.665
- Onderhandse leningen van:				
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	114.511		110.633	
- Overige geldleningen			0	
- Waarborgsommen	25		32	
Totaal vaste passiva		143.746		133.796
<u>Vlottende passiva</u>				
<u>Vlottende schulden met een looptijd < 1 jaar</u>		5.989		15.223
- Overige schulden	5.989		6.223	
- Kasgeldleningen	0		9.000	
<u>Liquide middelen</u>		1.185		974
- Banksaldi	1.185		974	
<u>Overlopende passiva</u>		5.700		6.463
- Nog te betalen posten	5.107		6.080	
- Vooruit ontvangen bedragen	593		383	
- Kruisposten				
Totaal vlottende passiva		12.874		22.660
Totaal generaal		156.621		156.456
Borg en garantstellingen (x 1.000)		35.181		30.396

Grondslagen voor waardering

BBV is gehanteerd als grondslag bij verslaglegging.

Activa

Voor zover niet anders vermeld, zijn activa gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingsprijs.

De verkrijgingprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen ook worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief wordt gewerkt.

Bouwgrond in exploitatie

Het grondexploitatieplan is de financiële vertaling van een ruimtelijk plan, waarbij de kosten en opbrengsten gefaseerd zijn in de tijd, met een richttermijn van 10 jaar (voortschrijdend). Deze richttermijn wordt stellig gehanteerd door de commissie BBV om de risico's te beperken. Een voortschrijdende termijn van 10 jaar houdt in dat na afloop van het eerste jaar, weer één jaar kan worden toegevoegd aan de termijn.

Van deze richttermijn kan worden afgeweken indien dat geautoriseerd is door de raad en verantwoord in de begroting en jaarstukken. De motivatie moet tevens zijn voorzien van risico-beperkende beheersmaatregelen die de gemeente heeft genomen om de onzekerheden en risico's die gepaard gaan met de langere looptijd te mitigeren.

In de BBV is een overgangsbepaling opgenomen voormalige categorie "niet in exploitatie genomen gronden" (NIEGG). Deze categorie gronden is komen te vervallen per 31-12-2015 en gemeenten hadden tot en met 2019 de gelegenheid deze gronden alsnog in exploitatie te nemen. Zo niet dan diende er een afwaardering naar de huidige bestemming plaats te vinden. Voor Gemert-Bakel vielen de gronden "Uitbreiding De Rips" onder deze categorie. In november 2019 heeft de gemeenteraad dit complex in exploitatie genomen. Daarom is van afwaardering geen sprake. In 2019 heeft de BBV een nieuwe categorie geïntroduceerd "warme gronden". Dit zijn gronden die nog niet in exploitatie zijn genomen maar waar wel een concrete ontwikkeling in gang is gezet. Deze gronden mogen worden gewaardeerd tegen de waarde volgens de toekomstige bestemming. In de jaarrekening 2019 zijn geen gronden onder deze categorie opgenomen.

Immateriële vaste activa

In artikel 34 van het BBV wordt aangegeven welke soorten immateriële vaste activa worden onderscheiden:

1. Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
2. Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
3. Bijdrage aan activa in eigendom van derden.

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De kosten van het sluiten van geldleningen (inclusief de betaalde boeterente) en het saldo van agio en disagio worden geactiveerd en over maximaal de looptijd van de lening volledig

afgeschreven, te starten vanaf het moment van het in gebruik nemen van het gerelateerde materieel of financieel vast actief.

Indien geen nieuwe lening wordt aangetrokken zijn de kosten van vervroegde aflossing (boeterente) niet geactiveerd, maar als last verantwoord.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling kunnen worden geactiveerd indien sprake is van een bepaald actief. Een voorbeeld kan zijn een onderzoek naar een brede school. De school is in dit voorbeeld het bepaald actief. De kosten van het ontwikkelen van bestemmingsplannen behoren niet tot deze categorie omdat er geen directe koppeling met een bepaald actief is.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling kunnen worden geactiveerd, indien wordt voldaan aan alle voorwaarden die in artikel 60 van het BBV zijn opgenomen. Deze voorwaarden luiden:

1. Het voornemen bestaat om het actief te gebruiken of te verkopen;
2. De technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast;
3. Het actief zal in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereren en;
4. De uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen kunnen betrouwbaar worden vastgesteld.

Deze voorwaarden bepalen dat de kosten alleen mogen worden geactiveerd als de plannen omtrent het bepaalde actief al redelijk zijn omlind, de plannen uitvoerbaar zijn en de kosten zijn in te schatten. Het bovenstaande betekent dat de kosten geen deel meer uitmaken van de uiteindelijke investering. Indien echter niet aan het bovenstaande wordt voldaan, dan moeten de kosten in één keer ten laste van de exploitatie worden gebracht.

Bijdrage aan activa in eigendom van derden

Bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen bijvoorbeeld bijdragen zijn voor accommodaties bij sportverenigingen. De bijdragen mogen slechts worden geactiveerd, indien wordt voldaan aan de cumulatieve voorwaarden uit art. 61 van het BBV. Deze voorwaarden luiden:

1. Er is sprake van een investering door een derde;
2. De investering draagt bij aan de publieke taak;
3. De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en;
4. De bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de provincie onderscheidenlijk gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Indien aan één van deze voorwaarden niet wordt voldaan, dan mogen de kosten niet geactiveerd worden en moeten deze in één keer ten laste van de exploitatie worden genomen.

Een belangrijk onderdeel van deze voorwaarden betreft punt 4 In de beschikking aan de derde moet deze bepaling nadrukkelijk worden opgenomen.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa (bij derden) waarvoor de bijdrage aan derden is verstrekt.

Materiële vaste activa

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten (waaronder overheadkosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De geactiveerde investeringen in activa met een maatschappelijk nut zijn geactiveerd op basis van het gestelde in de verordening ex art. 212 dan wel op basis van afzonderlijke raadsbesluiten.

De afschrijvingsmethode is vastgelegd in de door de raad vastgestelde verordening ex art. 212. Indien hierop extra wordt afgeschreven (afgewaardeerd) is daarvoor een afzonderlijk besluit genomen en wordt dit toegelicht.

In artikel 35 van het BBV wordt aangegeven welke soorten materiële vaste activa worden onderscheiden:

1. Investerings met een economisch nut;
2. Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
3. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Sinds de vernieuwing van het BBV bepaalt artikel 59 lid 1 van het BBV dat er geen keuze meer bestaat om deze investeringen wel of niet te activeren, het is nu verplicht.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en over de gebruiksduur afgeschreven.

Afschrijvingen

Als een investering is geactiveerd, wordt in de boekhouding de waardevermindering tot uitdrukking gebracht in een afschrijvingsbedrag. De afschrijvingsbedragen worden in de begroting verantwoord.

De enige uitzondering hierop is de component grond. Gronden zijn normaliter niet aan slijtage onderhevig en daarom is er geen sprake van waardevermindering. Derhalve wordt grond niet afgeschreven, met uitzondering van de toplagen, sporttechnische lagen en onderlagen van voetbal, hockey, tennis en honkbal en begraafplaatsen.

Binnen de gemeente vindt veelal de lineaire afschrijvingsmethode plaats.

De afschrijvingen vinden plaats voor het eerst in het jaar volgend op het jaar van gereedkomen van het activum.

Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur moet volgens de BBV worden afgeschreven. De gebruiksduur wordt bepaald door de technische en economische levensduur. De afschrijvingstermijnen moeten consistent worden toegepast, en mogen alleen bij gegronde redenen aangepast. De te hanteren afschrijvingstermijn op vaste activa met een beperkte gebruiksduur is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Bij raadsbesluit van 13 juli 2017 is de nota 'Activering, waardering en afschrijving 2017' vastgesteld. Dat is het op dit moment geldende beleid. Hierin zijn ook de afschrijvingstermijnen opgenomen.

Met ingang van 2014 geldt een nieuw treasurystatuut, waarin rekening is gehouden met de laatste ontwikkelingen, waaronder de invoering van het verplichte schatkistbankieren. Ook zijn de bepalingen van het dominant beleidskader 'Herstelplan eigen vermogen' in het nieuwe statuut verwerkt.

Financiële vaste activa

In artikel 36 van het BBV wordt het volgende onderscheid gemaakt tussen financiële vaste activa:

1. Kapitaalverstrekkingen aan:
 - a. Deelnemingen;
 - b. Gemeenschappelijke regelingen;

- c. Overige verbonden partijen.
- 2. Leningen aan:
 - a. Openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden;
 - b. Woningbouwcorporaties;
 - c. Deelnemingen;
 - d. Overige verbonden partijen.
- 4. Overige langlopende leningen;
- 5. Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten), de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

Vorraden

Grond- en hulpstoffen

Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs worden de grond- en hulpstoffen tegen deze lagere marktwaarde gewaardeerd.

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd.

De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt een afwaardering naar de lagere marktwaarde verantwoord/wordt een voorziening voor het verwachte negatieve resultaat getroffen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening), welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs worden daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen en is de werkelijk over vreemd vermogen betaalde rente over het boekjaar toegerekend. De rente is toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende boekjaar.

De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is voor alle gemeenten gelijk gesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone (voor 2018: 2%).

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de kosten en de opbrengsten winst worden genomen. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

- 1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én

2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de inzichten van mei 2020 en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek, maar minimaal jaarlijks, wordt herzien en waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan uitvallen. Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden.

De risico's zijn nader toegelicht in de paragraaf Grondbeleid en de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in het jaarverslag.

Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voorzieningen voor oninbaarheid (dubieuze debiteuren) worden met de nominale waarde van de vorderingen verrekend.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vaste passiva

Voor zover niet anders vermeld zijn de vaste passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming volgens uit de programmarekening. De bespaarde rente over de algemene reserve wordt structureel aangewend ten gunste van de exploitatie.

Reserves

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op de contante waarde of het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

1. Voorzieningen worden gevormd wegens:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;

c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;

d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b van de BBV.

2. Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b van de BBV

3. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

4. Aan voorzieningen wordt geen rente toegevoegd.

Alle in het verleden gevormde voorzieningen voor niet bestede gelden van overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel zijn met ingang van 2008, als gevolg van een wijziging van de BBV, verantwoord onder overlopende passiva.

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij bij het betreffende balanshoofd anders staat vermeld.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Aan natuurlijke en rechtspersonen verstrekte borgstellingen of garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden

Overeenkomsten

Op grond van artikel 53 BBV worden in de toelichting bij de balans opgenomen de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is gebonden.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen voor resultaatbepaling zijn gebaseerd op het toerekeningbeginsels. Dit wil zeggen dat de baten en lasten in de jaarrekening worden opgenomen onafhankelijk of zij tot ontvangsten of uitgaven in het boekjaar hebben geleid. De baten en lasten worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kostenverdeelstaat

De toerekening van baten en lasten vanaf de kostenplaatsen aan de exploitatie en aan investeringen en projecten geschiedt via doorberekening van de kapitaallasten, urenverantwoording en diverse verdeelsleutels.

De methodiek van doorbelasten in de jaarrekening 2018 volgt die van de begroting 2018. Via registratie van direct productieve uren worden specifieke producten en projecten belast. De urendoorbelasting naar de bouwgrondexploitatie is daarbij gemaximaliseerd naar € 500.000.

Winstneming bouwgrondexploitatie

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd moet tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen.

Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Waardering risicovoorziening bouwgrondexploitatie

De risicovoorziening bouwgrondexploitatie wordt gewaardeerd tegen tegen de contante waarde van de negatieve saldi van de complexen op 31 december van elk jaar. Met de verwachte winsten wordt niets gedaan in de jaarrekening of begroting.

Invoering vennootschapsbelasting grondexploitaties

Overheden zijn door een wetwijziging vanaf 2016 voortaan Vpb-plichtig voor hun ondernemersactiviteiten. Doel hiervan is het scheppen van een gelijk speelveld tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen. Daartoe moeten overheden die winst behalen met activiteiten die concurreren met de 'markt', voortaan vennootschapsbelasting gaan betalen. Samen met de gemeente Laarbeek is de Vpb-plicht geïnterpreteerd en wordt deze geïmplementeerd in beide gemeentelijke organisaties. Naar verwachting blijft de heffing van vennootschapsbelasting bij onze gemeente beperkt tot de activiteiten binnen de gemeentelijke bouwgrondexploitatie. Over de toepassing van de regelgeving bij gemeenten zijn landelijk nog steeds geen definitieve standpunten ingenomen.

Looptijd langer dan 10 jaar

Opbrengsten kunnen maximaal 10 jaar worden geïndexeerd in de calculaties. Voor langer durende grondexploitaties is geen indexatie van de opbrengsten meer mogelijk. Dit heeft voor onze gemeente geen gevolgen omdat in de huidige calculaties geen indexering is toegepast op grondprijzen.

Rentetoerekening

Aangezien wij niet werken met projectfinancieringen binnen de grondexploitatie dient het rentepercentage van het gewogen gemiddelde rentepercentage van de leningenportefeuille aangehouden te worden. Dit is 3,6%. Bij de calculaties voor deze jaarrekening van de bouwgrondexploitatie is met dit percentage gerekend.

Toelichting op de balans per 31 december 2019
(bedragen X € 1.000,00)

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

	Boekwaarde 1-1-2019	Investeringen	Desinves- teringen	Bijdrage van derden	Afwaardering	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2019
Kosten sluiten v. geldleningen en disagio	21		8				13
Kosten van onderzoek en ontwikkeling		11			11		
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	3	126	0	57			72
FVA: Bijdrage aan activa in eigendom van derden	88					4	84
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	91	126	0	57		4	156
Overige immateriële vaste activa	750				250		500
Totaal immateriële vaste activa	862	137	8	57	261	4	669

Voor de ruimte voor ruimte kavels in Gemert-Bakel zijn in het verleden bouwtitels in de vorm van certificaten afgenomen. De waardering van deze bouwtitels is € 83.333,33.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde 1-1-2019	Boekwaarde 31-12-2019
- Investerings met economisch nut	61.085	57.327
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven		8.678
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	11.585	12.263
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut (geactiveerd vanaf 2017)		
	81.349	78.994

De investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde 1-1-2019	Investeringen	Desinves- teringen	Bijdrage van derden	Afwaardering	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2019
MVA: Gronden en terreinen EN	13.611	-1.693	14			120	11.784
MVA: Woonruimten EN	2.576				118	146	2.312
MVA: Bedrijfsgebouwen EN	41.923	206	0	8	187	1.573	40.361
MVA: Vervoermiddelen EN	132					23	109
MVA: Machines-apparaten-install. EN	1.094					67	1.027
MVA: Overige mat.vaste activa EN	1.750	529			2	542	1.734
	61.085	-958	14	8	307	2.471	57.327

Met ingang van 2016 is de categorie NIEGG door gewijzigde regelgeving komen te vervallen. Gebieden dienen of in exploitatie genomen te worden of als reguliere grond in de balans opgenomen te worden. Reguliere gronden kennen strengere waarderingsregels. Voor het voldoen aan deze regels is een overgangsregeling opgesteld welke loopt tot 2019. Uitbreiding De Rips was daarom overgebracht naar gronden en dient in 2019 gewaardeerd te worden tegen landbouwgrond of opnieuw in exploitatie te worden gebracht. Deze gronden zijn in 2019 door de gemeenteraad in exploitatie genomen. Afwaardering is daarom niet meer van toepassing.

De investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, kan als volgt worden weergegeven:

	Boekwaarde 1-1-2019	Investeringen	Desinves- teringen	Bijdrage van derden	Afwaardering	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2019
MVA: Grond-, weg- en waterb.kundige werken EN	8.678	956				229	9.405

De investeringen met maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde 1-1-2019	Investeringen	Desinves- teringen	Bijdrage van derden	Afwaardering	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2019
MVA: Gronden en terreinen MN (t/m 2016)	2.801	1			415	37	2.350
MVA: Gronden en terreinen MN (vanaf 2017)	1.107	13		6		80	1.034
MVA: Bedrijfsgebouwen MN	233					27	206
MVA: Machines-apparaten-install. MN							
MVA: Grond-, weg- en waterb.kundige werken MN (t/m 2016)	5.162	70	0	21	0	313	4.898
MVA: Grond-, weg- en waterb.kundige werken MN (vanaf 2017)	1.151	1.588		1	1	20	2.717
MVA: Overige mat.vaste activa MN (t/m 2016)	1.131	353	353			74	1.057
MVA: Overige mat.vaste activa MN (vanaf 2017)							
	11.585	2.025	353	28	416	550	12.263

De boekwaarde van de in erfpacht uitgegeven gronden

Op 2 oktober 2014 heeft de gemeenteraad besloten tot een schattingswijziging bij de activa golfbaan. Op de inrichting en installaties van de baan wordt vanaf 2014 niet meer afgeschreven. Deze activa behouden namelijk hun waarde. Kenmerk van een golfbaan is dat bij voldoende onderhoud de baan in de loop van de jaren volgroeiender wordt. Via de erfpachtovereenkomst is vastgelegd dat de beheerstichting verantwoordelijk is voor instandhouding van deze activa.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het verslagjaar wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 1-1-2019	Investerings	Desinves- teringen	Bijdrage van derden	Afwaardering	Aflossing/ afschrijving	Boekwaarde 31-12-2019
FVA: Kap.verstr aan deelnemingen	106						106
FVA: Deposito BNG	251					126	126
FVA: Leningen aan woningbouwcorporaties	1.201					72	1.129
FVA: Overige langlopende leningen	33.704	574				2.679	31.599
	35.262	574				2.877	32.960

Viottende activa
Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Gronden en hulpstoffen, gespecificeerd naar:

- Diverse gronden
- Overige grond- en hulpstoffen
- Onderhanden werk inzake grondexploitatie
- Risicovoorziening grondexploitatie

Boekwaarde 1-1-2019	Boekwaarde 31-12-2019
972	972
3	3
26.297	28.693
-13.720	-12.978
13.552	16.689

Specificatie Onderhanden werk inzake grondexploitatie:	Boekwaarde per 31-12-2018	Investeringen	Opbrengsten	Winstuitname	Boekwaarde per 31-12-2019	Voorziening verlieslatend complex	Balans- waarde per 31-12-2019
GEMERT: BEDRIJVENPARK WOLFSVELD	690.048,87	26.657,66			716.706,53		716.706,53
GEMERT: SMARTPARK GEMERT	3.935.055,21	397.257,37	1.016.865,11		3.315.447,47		3.315.447,47
GEMERT: KLOOSTER NAZARETH (INCL DEELGEBIED NAZARETH)	3.863.772,08	247.456,36	1.491.066,10		2.620.162,34	2.749.903,00	-129.740,66
GEMERT: KRUISEIND	309.139,35	22.971,84			332.111,19	283.690,00	48.421,19
GEMERT: DOONHEIDE - MOLENBROEKSE LOOP	-605.222,35	232.487,40	196.275,28	293.624,00	-275.386,23		-275.386,23
GEMERT: FITLAND	-506.516,16	348.987,67		157.528,49			
GEMERT: ATTENDORENSTRAAT	-616.093,70	237.088,53		87.084,00	-291.921,17		-291.921,17
GEMERT: MOLENRAND							
GEMERT: DOONHEIDE-BOEKELSEWEG							
BAKEL: BEDRIJVENTERREIN BAKEL	-105.588,43	83.028,84	184.992,30	128.048,00	-79.503,89		-79.503,89
BAKEL: NEERAKKER (BAKEL - ZUID)	520.468,31	150.581,44	4.312,87		666.736,88		666.736,88
BAKEL: SOERSEL	-99.003,99	26.363,74			-72.640,25	229.164,00	-301.804,25
MILHEEZE: ZUIDRAND MILHEEZE	283.313,65	42.340,76	250,00		325.404,41		325.404,41
MILHEEZE: BEDRIJVENTERREIN MILHEEZE	-221.776,18	43.154,15	24.545,00	203.167,03			
MILHEEZE: NOORD	190.144,27	130.398,80	141.395,96		179.147,11		179.147,11
MILHEEZE: INBREIDING ELSSENSTRAAT - ZONNEHOEKJE		240.190,62	240.292,81	29.270,00	29.167,81		29.167,81
MILHEEZE: DE BERKEN		283.567,72			283.567,72		283.567,72
HANDEL: DE FUIJK	1.411.148,35	73.314,53	40.066,83		1.444.396,05	82.854,00	1.361.542,05
HANDEL: HEEREBOSCH (deelplan 1e fase)		1.262.321,35	601.870,00	144.165,00	804.616,35		804.616,35
HANDEL: O.L. VROUWESTRAAT / PELGRIMSWEG	2.969.037,00	129.214,28	7.682,33		3.090.568,95	2.810.170,00	280.398,95
DE MORTEL: ZUIDRAND DE MORTEL	5.655.557,97	349.940,99	250.420,00		5.755.078,96	3.856.127,00	1.898.951,96
DE MORTEL: WESTRAND DE MORTEL	1.820.310,16	122.742,73	608.855,00	282.986,00	1.617.183,89		1.617.183,89
DE MORTEL: CENTRUMONTWIKKELING DE MORTEL	1.011.687,86	43.053,99			1.054.741,85	551.253,00	503.488,85
DE RIPS: KORHOENSTRAAT / PATERSLAAN (INCL RIPS IV)	33.991,83	13.109,47	47.101,30			-257,00	257,00
DE RIPS: UITBREIDING PATERSLAAN		1.316.367,88			1.316.367,88		1.316.367,88
DE RIPS: MR. HERTSIGSTRAAT		31.155,57		1.994,00	33.149,57		33.149,57
ELSENDORP: KEIZERSBERG	4.996.317,64	197.792,75	6.268,00		5.187.842,39	2.415.313,00	2.772.529,39
ELSENDORP: ELSENDORP NOORD	760.850,53	39.209,92	238.080,07	77.950,00	639.930,38		639.930,38
ALGEMEEN: AFGESLOTEN COMPLEXEN						-445,00	445,00
Totaal	26.296.642,27	6.090.756,36	5.100.338,96	1.405.816,52	28.692.876,19	12.977.772,00	15.715.104,19

Specificatie Onderhanden werk inzake grondexploitatie:	Boekwaarde per 31-12-2019	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd eindresultaat (nominale waarde)	Geraamd eindresultaat (contante waarde)
GEMERT: BEDRIJVENPARK WOLFSVELD	716.706,53	103.494,56	894.140,00	73.939,00	71.068,00
GEMERT: SMARTPARK GEMERT	3.315.447,47	3.939.767,27	9.398.220,00	2.143.005,26	1.902.927,34
GEMERT: KLOOSTER NAZARETH (INCL DEELGEBIED NAZARETH)	2.620.162,34	467.776,81	301.367,03	-2.786.573,00	-2.731.933,00
GEMERT: KRUISEIND	332.111,19	48.590,09	104.373,86	-276.327,82	-270.909,63
GEMERT: DOONHEIDE - MOLENBROEKSE LOOP	-275.386,23	279.998,57	8.767,78	4.155,00	4.074,00
GEMERT: FITLAND					
GEMERT: ATTENDORENSTRAAT	-291.921,17	319.799,13	60.000,00	32.122,00	31.492,00
GEMERT: MOLENRAND					
GEMERT: DOONHEIDE-BOEKELSEWEG				0,00	
BAKEL: BEDRIJVENTERREIN BAKEL	-79.503,89	294.326,10	226.250,00	11.428,00	11.204,00
BAKEL: NEERAKKER (BAKEL - ZUID)	666.736,88	415.961,34	2.228.955,00	1.146.236,78	1.017.825,46
BAKEL: SOERSEL	-72.640,25	306.399,85		-233.760,00	-229.176,00
MILHEEZE: ZUIDRAND MILHEEZE	325.404,41	104.672,05	434.500,00	4.423,50	4.168,40
MILHEEZE: BEDRIJVENTERREIN MILHEEZE					
MILHEEZE: NOORD	179.147,11	581.921,97	779.305,00	18.236,00	17.518,00
MILHEEZE: INBREIDING ELSSENSTRAAT - ZONNEHOEKJE	29.167,81	55.363,37	118.902,19	34.371,01	33.697,00
MILHEEZE: DE BERKEN	283.567,72	1.201.827,05	2.300.000,00	814.605,00	681.625,00
HANDEL: DE FUIJK	1.444.396,05	149.854,12	1.538.940,00	-55.310,00	-54.226,00
HANDEL: HEEREBOSCH (deelplan 1e fase)	804.616,35	628.843,15	1.557.460,00	124.000,00	112.311,00
HANDEL: O.L. VROUWESTRAAT / PELGRIMSWEG	3.090.568,95	382.272,62	486.905,00	-2.985.937,00	-2.813.715,00
DE MORTEL: ZUIDRAND DE MORTEL	5.755.078,96	696.650,54	2.336.100,00	-4.115.630,00	-3.878.250,00
DE MORTEL: WESTRAND DE MORTEL	1.617.183,89	681.935,99	2.421.280,00	122.161,00	112.857,00
DE MORTEL: CENTRUMONTWIKKELING DE MORTEL	1.054.741,85	207.906,19	674.000,00	-588.648,04	-554.696,00
DE RIPS: KORHOENSTRAAT / PATERSLAAN (INCL RIPS IV)					
DE RIPS: UITBREIDING PATERSLAAN	1.316.367,88	1.236.872,64	2.620.000,00	66.760,00	51.345,00
DE RIPS: MR. HERTSIGSTRAAT	33.149,57	74.043,35	243.620,00	136.427,00	131.130,00
ELSENDORP: KEIZERSBERG	5.187.842,39	1.585.311,78	3.836.148,00	-2.937.006,00	-2.457.556,00
ELSENDORP: ELSENDORP NOORD	639.930,38	281.738,08	939.310,00	17.642,00	15.979,00
ALGEMEEN: AFGESLOTEN COMPLEXEN					
Totaal	28.692.876,19	14.045.346,62	33.508.543,86	-9.229.680,31	-8.791.240,43

1. Projectrisico's bouwgrondexploitatie

Sinds enige tijd zit de economie in een positieve spiraal en bij de burgers en ondernemers is er weer vertrouwen om in de economie te investeren. Ook in Gemert-Bakel merken wij dit aan de hand van de verschillende initiatieven en grondverkoop.

De gemeente heeft in totaal een boekwaarde van € 29,1 miljoen op de bouwgrond zitten (per 31-12-2019). Kosten die verhaald worden op derden mogen niet meer worden gerubriceerd onder de balanspost voorraad maar staan nu onder materiële vaste activa. De grootste risico's loopt de gemeente Gemert-Bakel in de grondexploitaties Keizersberg en Smartpark gezien de hoogte van het geïnvesteerde vermogen in combinatie met de marktrisico's. Bij Smartpark zit het risico voornamelijk in het verhaal van kosten op derden. Dit verhaal kan enkel plaatsvinden op het moment deze derden een omgevingsvergunning aanvragen voor hun kavels in het exploitatiegebied. In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de risico's hierop verder toegelicht.

Parameters bouwgrond

Kern	Prijs per m² voor de eerste 200 m²	Prijs per m² voor boven 200 m²
Gemert-Bakel	270	290
Handel, De Mortel, en Milheeze	260	280
Elsendorp, De Rips	240	260

De volgende parameters zijn meerjarig gehanteerd bij de exploitatieberekeningen.

Rente	2,96%
Disconteringsvoet contante waarde (m.i.v. 2016 op basis nieuwe regelgeving BBV)	2,0%
Opbrengststijging	0,0%
Inflatie kosten bouw- en woonrijpmaken	2,0%
Kavelprijs sociale woningbouw per m²	235
Grondprijzen bedrijventerreinen per m²	133
Ruimte voor Ruimte bouwtiltel	122.500

Voor de vrije erven zijn de volgende prijzen gehanteerd:

Kavel	oppervlakte in (m²)	kavelprijs (excl. BTW)
106	1616	255.000
108	1527	250.000
109	2015	280.000
110	2339	295.000

Uitzettingen korter dan een jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van een jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Vorderingen op openbare lichamen
Belastingdebiteuren
Overige debiteuren
Rekening courant SVN
Rekening courant STARO
Rekening courant pas vooruit
BNG Schatkistbankieren

Gecorrigeerd saldo 31-12-2018	Saldo 31-12-2019	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd saldo 31-12-2019
878	1.520		1.520
711	302		302
4.297	6.467	669	5.798
752	1.278		1.278
2	2		2
36	4		4
6.676	9.572	669	8.903

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)

Verslagjaar 2019

(1)	Drempelbedrag	545				
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag		55	27	132	80
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag		490	517	413	465
(1) Berekening drempelbedrag			-	-	-	-
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar					
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	72.645				
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	72.645				
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van € 250.000	Drempelbedrag	-				
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		545				
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve)		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5b)	Dagen in het kwartaal		4.951	2.501	12.143	7.356
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		90	91	92	92
			55	27	132	80

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Kassaldo leges afdeling publiekszaken

Saldo
1-1-2019
31-12-2019
2
6
2
6

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

Vooruitbetaalde bedragen
Nog te ontvangen bedragen
Kruisposten

Saldo
1-1-2019
31-12-2019
3.330
3.337
15.415
15.062
9
18.754
18.399

Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Saldo	
	1-1-2019	31-12-2019
Algemene reserve	185	1.039
Bestemmingsreserves	8.038	10.294
Resultaat voor bestemming	173	1.362
	<u>8.398</u>	<u>12.695</u>

Het verloop in het verslagjaar wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven.

Algemene reserves

	Saldo 1-1-2019	Toe- voeging	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2019
Algemene reserve (vrij besteedbaar)	185	1.993	1.139	1.039
Saldo rekening	173		173	
	<u>359</u>	<u>1.993</u>	<u>1.312</u>	<u>1.039</u>

Toelichting Algemene reserve

De algemene reserve van de gemeente dient als weerstandscapaciteit voor het opvangen van risico's van de totale organisatie, exclusief de risico's van de bouwgrondexploitaties. Die risico's moeten in principe worden opgevangen door de algemene reserve bouwgrond. De algemene reserve op de balans in deze jaarrekening bedraagt € 1,0 miljoen positief. Dit is de stand voor resultaatbestemming 2019.

Kwetsbare reservepositie

De reservepositie van de gemeente is kwetsbaar. Het weerstandsvermogen is onvoldoende op peil om tegenvallers op te vangen. Dit is zorgelijk gezien de in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing beschreven risico's in ondermeer de bouwgrondexploitatie, gemeentefonds en opneemregelingen.

Bestemmingsreserves

	Saldo 1-1-2019	Toe- voeging	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2019
Inrichting gemeentehuis	28			28
Vernieuwing automatisering	860	225	288	798
Fbv: groen	18		18	
Rollend materieel/gereedsch. onderh. dst.	663		4	659
Huisvesting onderwijs	76		76	
Monumenten (ozb)	228	103	108	223
Algemene reserve bouwgrond	5.484	1.406	464	7.353
Wet inburgering nieuwkomers	58			58
EVZ 2010-2015	185		59	126
BIO-fonds	191		65	126
Kapitaallasten wegen	248	506		754
Speeltoestellen		193	23	169
Totaal bestemmingsreserves	8.038	2.433	177	10.294

Toelichting bestemmingsreserves

Naam	Doel
Inrichting gemeentehuis	Vervanging en vernieuwing inrichting gemeentehuis.
Vernieuwing automatisering	Dekking kapitaallasten (conform staat van investeringen) voor hardware en software automatisering.
Fbv: groen	Aanleg ecologische verbindingzones.
Rollend materieel/gereedsch. onderh. dst.	Vervanging en vernieuwing van tractie.
Huisvesting onderwijs	Huisvesting onderwijs. Bij de invoering decentralisatie van huisvestingsvoorzieningen onderwijs van rijk naar gemeenten is besloten de
Monumenten (ozb)	Onderhoud en restauratie van gemeentelijke en rijksmonumenten. De reserve wordt gebruikt ter equalisatie van de uitgaven volgens de
Algemene reserve bouwgrond	Opvangen algemene risico's binnen de bouwgrondexploitatie. Daarnaast dient deze reserve ter equalisatie van de lasten en baten in de
Wet inburgering nieuwkomers	Dekking van opleidings c.q. cursus kosten nieuwkomers.
EVZ 2010-2015	Verwerving en aanleg van ecologische verbindingzones langs waterlopen conform de Kaderrichtlijn Water.
BIO-fonds	Bevorderen van ruimtelijke kwaliteit in het buitengebied.
Kapitaallasten wegen	Egalisatie van kapitaallasten wegen
Speeltoestellen	Vervanging en vernieuwing speeltoestellen.

	Waardering (contant of nominaal)	Saldo 1-1-2019	Toevoeging	Vrijgevallen bedragen t.g.v. de rekening van baten en lasten	Aanwending	Saldo 31-12-2019
Voorzieningen						
<u>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</u>						
Opbouwen pensioenrechten wethouders	contant	4.163	1.031		171	5.023
Wachtgeld voormalig bestuurders	contant	159			121	38
Risicovoorziening grondexploitatie	contant	13.720	-741		1	12.978
WW-verplichtingen personeel	contant	69	25		90	4
Kwaliteitsimpuls landelijk gebied (RvR)			100			100
Attero	nominaal	185				185
		<u>18.296</u>	<u>415</u>		<u>383</u>	<u>18.329</u>
<u>Onderhoudsregulatievoorzieningen</u>						
Onderhoud wegen	nominaal	2.191	806		507	2.490
Onderhoud sport	nominaal	618	136		62	692
Onderhoud gebouwen	nominaal	801	218		217	803
		<u>3.610</u>	<u>1.161</u>		<u>786</u>	<u>3.985</u>
<u>Voorzieningen bekleemde middelen derden</u>						
Vervanging riolering	nominaal	5.933	536		99	6.370
IGP: Bakelse Plassen	nominaal	397	275		353	319
Uganda	nominaal	32	1		10	23
Herplant bomen en groen	nominaal	19	14		2	31
Waterberging	nominaal	26	271		3	295
Parkeerterreinen / plaatsen	nominaal	142				142
		<u>6.550</u>	<u>1.098</u>		<u>467</u>	<u>7.180</u>
Totaal generaal voorzieningen		28.455	2.674		1.635	29.494

Toelichting voorzieningen

Naam	Doel
<u>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</u>	
Opbouwen pensioenrechten wethouders	Uit betalen pensioenverplichtingen ex-wethouders. Op basis van berekeningen door een extern bureau vindt jaarlijks een storting
Wachtgeld voormalig bestuurders	Uit betalen wachtgeld voormalig bestuurders. Op basis van berekeningen door een extern bureau vindt jaarlijks een storting plaats
Risicovoorziening grondexploitatie	Afdekking nadelige exploitatiesaldi van diverse complexen.
WW-verplichtingen personeel	Uit betalen ww-verplichtingen voormalig personeel.
Kwaliteitsimpuls landelijk gebied (RvR)	
Attero	Afdekking risico claim Attero.
<u>Onderhoudsregalisatievoorzieningen</u>	
Onderhoud wegen	Borging van het kwaliteitsniveau van wegen op de lange termijn. Onderbouwing via beheerplan wegen.
Onderhoud sport	Groot onderhoud sportaccommodaties.
Onderhoud gebouwen	Groot onderhoud gebouwen
<u>Voorzieningen beklamde middelen derden</u>	
Vervanging riolering	Ontvangen gelden die per balansdatum nog niet zijn besteed door later investeren en/of uitvoeren dan voorzien. Tot een nieuw
IGP: Bakelse Plassen	Financiële borging van het Integraal Gebiedsprogramma Bakel-Milheeze. Bij het Integraal Gebiedsprogramma Bakel-Milheeze zijn
Uganda	Van de VNG ontvangt de gemeente een bijdrage voor de financiering van het project Uganda / millenniumdoelen. Dit project loopt tot
Herplant bomen en groen	Herplanten bomen en groen
Waterberging	Aanleg gezamenlijke waterberging tbv ontwikkelingen Gemert-Bakel
Parkeerterreinen / plaatsen	Aanleg en uitbreiding van nieuwe parkeerplaatsen en -terreinen.

Vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het verslagjaar

	Saldo 1-1-2019	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2019
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	110.633	20.540	16.662	114.511
Waarborgsommen	32	1	8	25
	<u>110.665</u>	<u>20.541</u>	<u>16.670</u>	<u>114.536</u>

De bij deze schulden behorende rentelast in 2018 is € 4.379.950,90, in 2019 is een kasgeldlening van € 12.000.000 geconsolideerd. Hierdoor zijn de vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar gestegen.

Viottende passiva

Kortlopende schulden

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Saldo 1-1-2019	Saldo 31-12-2019
Crediteuren	6.223	5.989
Kasgeldlening	9.000	
	<u>15.223</u>	<u>5.989</u>

Liquide middelen

Banksaldi:
Bank Nederlandse Gemeenten
Rabobank

	1.015	1.212
	-42	-27
	<u>974</u>	<u>1.185</u>

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	Saldo 1-1-2019	Saldo 31-12-2019
Nog te betalen bedragen	6.080	5.107
Vooruitontvangen bedragen	383	593
Kruisposten		0
	<u>6.463</u>	<u>5.700</u>

Specificatie vooruitontvangen bedragen:

Subsidies nederlandse overheidslichamen
Overige vooruitontvangen bedragen

	Vrijgevallen / terugbetaald	Ontvangen	31-12-2019
1-1-2019	211	102	102
	172	13	490
	<u>383</u>	<u>224</u>	<u>592</u>

Niet uit de balans bijkomende verplichtingen**Borg en garantstellingen**

Het niet in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte garanties bestaat uit de volgende garantstellingen:
Onderdeel

Woningbouw
 Verpleeghuizen
 Overige

Oorspronkelijk bedrag gewaarborgde geldlening	Percentage garantie	Garantisrisico	
		1-1-2019	31-12-2019
78.299	50%	30.170	34.986
257	100%	154	142
259	100%	62	53
78.815		30.386	35.181

In 2019 is er niets betaald wegens verstrekte borg- en garantstellingen.

Eigen bijdrage op grond van de WMO

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de WMO een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de WMO geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Langlopende contracten

Binnen de gemeente zijn diverse langlopende contracten afgesloten. Hierbij kan gedacht worden aan langlopende onderhoudscontracten, serviceovereenkomsten, leveringsovereenkomsten e.d.

Contracten worden via contractbeheer vastgelegd in het zaaksysteem e-suite met een signalering op de einddatum van een contract. De contractbeheerders worden via het zaaksysteem op de hoogte gebracht van de einddatum van contracten. Risico's van het niet tijdig beëindigen van contracten of het niet tijdig aanbesteden van nieuwe overeenkomsten wordt hierdoor beperkt.

Onderstaand overzicht bevat alle langlopende contracten met een contractwaarde > € 25.000 van contracten.

Risico's van het niet tijdig beëindigen van contracten en overeenkomsten worden hierdoor beperkt.

Leverancier	Omschrijving	Soort contract	Aanvangsdatum	Einddatum	Contractwaarde	Toelichting (op contractwaarde)
Bergerhof Taxi en Tours	Bergerhof Taxi en Tours BV	Leveringsovereenkomst	1-8-2014	1-8-2020		Tarieven obv gereden ritten
Natuurgrazers landschapsbeheer	Schapenbegrazing 2018-2020	Onderhoudscontract	1-1-2018	31-12-2020	10.000,00	Contractwaarde betreft opdracht prijs
Adriaans Riolotechniek	Reinigen gemalen en	Onderhoudscontract	30-4-2020	30-4-2021	28.740,00	Verlenging bestaand contract
Altero	Overeenkomst verwerking GFT	Serviceovereenkomst	1-2-2017	31-12-2020		Raamovereenkomst verwerking GFT
Verhoeven Loonbedrijf	Compostering	Leveringsovereenkomst	19-3-2019	31-12-2020	64.000,00	Contractwaarde betreft inschrijfprijs
Jos van den Elzen en Zonen	Compostering	Leveringsovereenkomst	19-3-2019	31-12-2020	76.000,00	Contractwaarde betreft inschrijfprijs
Loef Groenvoorziening	Maaien gazons en ruw gras	Onderhoudscontract	1-1-2019	31-12-2020	122.498,00	Contractwaarde betreft inschrijfprijs
Veeg- en Riolbedrijf Adriaans	Reiniging en kolken 2018-2020	Onderhoudscontract	15-1-2018	14-1-2020	98.937,00	Contractwaarde betreft inschrijfprijs
Gebrs. Van Vijfeijken	Onderhoud onverharde en halfverharde wegen	Onderhoudscontract	1-1-2019	31-12-2020		Raamovereenkomst onderhoud onverharde en halfverharde wegen tarief per machine
Gebrs. Van Vijfeijken	Frezen, egaliseren en walsen van wegbermen	Onderhoudscontract	1-1-2019	31-12-2020		Raamovereenkomst frezen, egaliseren en walsen van wegbermen tarief per machine
Nijha	Renoveren van speelplaatsen	Onderhoudscontract	1-2-2018	31-1-2020		Raamovereenkomst renoveren van speelplaatsen obv inschrijfbijlet
Van Hoogstraten boomverzorging	Snoeien bomen	Onderhoudscontract	16-1-2019	28-2-2020	130.000,00	Contractwaarde betreft inschrijfprijs
Veeg- en rioolbedrijf Adriaans	Overeenkomst reinigen kolken	Onderhoudscontract	15-1-2018	14-1-2021	20.777,00	Verlenging bestaand contract
Veeg- en rioolbedrijf Adriaans	Overeenkomst reinigen en	Onderhoudscontract	1-3-2018	31-12-2021	59.080,00	Verlenging bestaand contract
Curo Pomptechiek	Elektromechanisch onderhoud gemalen	Onderhoudscontract	1-1-2018	31-12-2020	55.915,00	Verlenging bestaand contract
Eloco	Bladruimen 2019-2022	Onderhoudscontract	1-10-2019	30-9-2022		Overeenkomst Bladruimen 2019-2022 obv tarief materieel en uitvoeren
NedGraphics	Nedgraphics geoviewer	Licentieovereenkomst	18-3-2019	18-3-2023	18.936,00	Enmalig € 3.000 en jaarlijks € 3.984
Compapex Nederland	Raamovereenkomst ICT-Software	Licentieovereenkomst	31-10-2017	1-10-2020	89.511,00	Contractwaarde betreft inschrijfprijs
Vicrea	Applicaties Geo-domain Vicrea	Onderhoudscontract	1-1-2019	1-1-2021	30.438,00	Overeenkomst € 15.219 per jaar
Ingenieursbureau Oranjewoud	GBI onderhoud	Onderhoudscontract	22-10-2013	18-10-2020	129.140,00	Enmalig € 42.425 en jaarlijks € 17.343
ARP Nederland	Raamovereenkomst ICT-Hardware	Serviceovereenkomst	1-7-2019	30-6-2023		Raamovereenkomst ICT-hardware. Tarief obv vaste prijzen
Embrace SBS	Intranet Embrace	Onderhoudscontract	1-3-2018	1-3-2022	46.000,00	Enmalig € 12.000 en jaarlijks € 8.500
CRB Fusion	CRB Fusion, grondexploitatiepakket	Onderhoudscontract	26-3-2016	26-3-2021	25.000,00	Enmalig € 12.000 en jaarlijks € 2.600
NedGraphics	NedPlan	Onderhoudscontract	12-2-2010	12-2-2020	15.854,00	Contractwaarde betreft gunningsprijs
Canon Nederland	Printapparatuur 2020 t/m 2025	Serviceovereenkomst	1-1-2020	30-9-2025		Overeenkomst printapparatuur obv prijzen per pinter/maand en printkosten
Ahrend Nederland	Raamovereenkomst kantoormeubilair	Leveringsovereenkomst	1-1-2018	1-1-2021		Raamovereenkomst kantoormeubilair obv afname
Gemeente Laarbeek	Samenwerkingsovereenkomst Functionaris Gegevensbescherming	Serviceovereenkomst	1-1-2020	31-12-2021		voorschot 20% van de uitvoeringskosten en jaarlijkse verrekening.
Yacht	Externe inhuur medewerkers	Serviceovereenkomst	1-8-2017	31-7-2021		Overeenkomst Managed Service Provider (inhuur personeel)
T-Mobile	Telecommunicatie	Serviceovereenkomst	28-11-2017	27-11-2020		Overeenkomst Gemeentelijke Telecommunicatie Mobiele Communicatie obv tarieven.
Van Tienen Drankautomaten	Levering drankautomaten en ingrediënten	HuurovereenkomstService	1-3-2018	2-1-2023		Overeenkomst voor huur per apparaat en afname ingrediënten obv tarieffijst
IBN-Facilitair	Schoonmaakdiensten	Serviceovereenkomst	1-4-2019	31-3-2025	584.826,00	Overeenkomst € 97.471 op jaarbasis
Crowe Foederer	Accountantdiensten	Serviceovereenkomst	1-1-2019	31-12-2021	100.500,00	Overeenkomst van € 33.500 per jaar
Driessen HRM	Raamovereenkomst Payroll	Serviceovereenkomst	1-2-2016	31-12-2020		Raamovereenkomst Payroll (inhuur personeel)

Capra	Dienstverleningsovereenkomst juridisch advies	Serviceovereenkomst	1-7-2016	1-7-2020		Dienstverleningsovereenkomst juridisch advies
Heijmans Wegen B.V.	Installatiewerkzaamheden openbare verlichting	Serviceovereenkomst	1-10-2016	30-9-2020		Raamovereenkomst obv inschrijfstaat
Solar Centrum Noord	Serviceprovider zonnepanelen	Serviceovereenkomst	1-1-2018	31-12-2033		Raamovereenkomst obv tarief per paneel
AON Verzekeringen	Brandverzekering	Serviceovereenkomst	1-1-2017	31-12-2022	402.370,00	Contractwaarde betreft inschrijfprijs
Curo Pomptechneek	Storingsonderhoud drukriolering	Serviceovereenkomst	1-9-2017	31-8-2021		Raamovereenkomst per storing en renovatie
Aces	Datacenter ICT	Leveringsovereenkomst	29-4-2019	28-4-2023	423.778,00	Contractwaarde betreft inschrijfprijs
Adriaanse van der Weel advocaten	Juridische dienstverlening	Serviceovereenkomst	1-10-2018	30-9-2022		Dienstverleningsovereenkomst juridisch advies
Ducot Engineering en Advies	Advies- en ingenieursdiensten	Serviceovereenkomst	1-1-2018	31-12-2022	218.683,00	Contractwaarde betreft gunningsprijs
Kluwer	SLA Navigator	Leveringsovereenkomst	1-12-2015	31-12-2020	227.510,00	Overeenkomst € 45.502 per jaar
Woonmaat	Beheer en onderhoud woonwagencentrales	Onderhoudscontract	9-4-2009	8-4-2022		Beheer en onderhoud vast bedrag per staanplaats (wordt per kwartaal vastgesteld)
Mellor Verzekeringen	Aansprakelijkheidsverzekering	Serviceovereenkomst	1-1-2019	31-12-2020	49.735,00	Betreft premie 2020
Centraal Beheer Achmea	Diverse verzekeringspolissen	Serviceovereenkomst	1-1-2019	31-12-2020	50.503,00	Betreft premie 2020
Senzer	DDVO sportbeheer / riolerings / groenonderhoud	Serviceovereenkomst	1-1-2016	onbepaald	589.280,00	Indexering in overeenkomst. Contract- waarde betreft betaling over 2020
Molenbroek Gemert	Bijdrage zwembad	Serviceovereenkomst	1-1-2021	31-12-2040	3.700.000,00	Overeenkomst van 20 jaar: bijdrage zwembad € 185.000 per jaar.
BV de Peelhorst	IGP contracten - zandwinning	Leveringsovereenkomst	26-10-2016	1-1-2028		Raamovereenkomst verplichting herinrichting oevers
Nationale Bewegwijzeringsdienst	Dienstverleningsovereenkomst Nbd	Onderhoudscontract	1-1-2015	onbepaald		Dienstverleningsovereenkomst obv werkzaamheden
Stichting De Eendracht	Huur St. Annastraat 60-62	Huurovereenkomst	1-7-2015	30-6-2025	164.000,00	Huurovereenkomst van 10 jaar met een huur van € 16.400 per jaar.
Negen (huidige contractant)	Buurtspoorcoaches. Contract loopt op 31-05-2020 af. Momenteel loopt aanbesteding voor buurtspoorcoaches. Afdronk april/mei 2020.				386.000,00	Contractwaarde betreft het jaarlijkse budget uit de inkoopstrategie (2 jaar)

7.917.991,00

Het coronavirus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019, maar wel voor de begroting 2020 en mogelijk voor de jaren daarna. Hoe groot de financiële impact zal zijn is nu nog niet te bepalen. We monitoren deze risico's en die van onze partners. Onze organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren. Op dit moment zien wij de volgende risico's bij onze gemeente.

Het Centraal Planbureau (CPB) heeft eind maart vier scenario's geschetst van de economische impact van het coronavirus in 2020 en 2021. De scenario's hanteren verschillende uitgangspunten voor de duur van de contactbeperkingen en de diepte van de economische doorwerking. In alle scenario's resulteert een recessie. In het lichtste scenario veert de economie al in het derde kwartaal van 2020 weer op, in het zwaarste scenario ontstaan er ook problemen in de financiële sector en stijgt de werkloosheid tot 9,4% in 2021. In drie van de vier scenario's is de neergang dieper dan in de crisis van 2008/2009.

Een belangrijk deel van de inkomsten van de gemeente is afkomstig van het Rijk via het gemeentefonds. In maart heeft de minister aangegeven dat de extra uitgaven die het Rijk doet in het kader corona niet leiden tot extra inkomsten voor de gemeenten via het trap-op trap-af principe. Er zal echter ook geen korting op het gemeentefonds plaatsvinden. Daar ligt voorts nog geen risico voor de gemeente.

Waar loopt de gemeente wel risico's? De gemeente loopt incidentele en structurele risico's op de volgende onderwerpen:

- Debiteurenpositie;
- Inkomsten zoals belastingen, leges, huren;
- Bouwgrondexploitatie;
- Bedrijfsvoering van de gemeente;
- Meerkosten binnen het Sociaal Domein
- Stijgende kosten gemeenschappelijke regelingen.

Debiteurenpositie

Als gevolg van faillissementen en olopende persoonlijke schulden zal de oninbaarheid van debiteuren toenemen. Dit geldt ook voor belastingdebiteuren. Daarvoor is op 17 maart 2020 uitstel tot betalen verleend tot eind mei 2020. Het later ontvangen van de inkomsten is geen risico voor de gemeente maar wel een hogere oninbaarheid. Dit zijn voornamelijk incidentele risico's voor de huidige openstaande bedragen. Op het moment er een scenario optreedt van langdurige recessie zal ook oninbaarheid van toekomstige vorderingen gaan toenemen.

Inkomsten zoals belastingen, leges, huren

De inkomsten in 2020 gaan dalen. Er zal in 2020 nu minder toeristenbelasting geïnd worden. De overnachtingen in de toeristische sector zijn in elkaar gezakt. Ook kan de crisis effecten hebben op de legesinkomsten. Dat kunnen lagere inkomsten zijn in kleinere legescategorieën zoals rijbewijzen en huwelijken maar ook in grotere legescategorieën, zoals omgevingsvergunningen als de woningmarkt tot stilstand komt.

Verder verhuizen wij panden, gronden en accommodaties aan particulieren, ondernemingen en verenigingen/stichtingen. Mogelijk is daar een effect waarneembaar gedurende 2020. Dit zelfde geldt voor leningen en garantstellingen die zijn verstrekt aan particulieren en verenigingen/stichtingen. Het risico neemt daar toe.

Bouwgrondexploitatie

Tot voor de coronacrisis was er een weer stabiele groeiende economie en daarnaast een tekort aan woningen. De bouwgrondexploitatie heeft daarom een aantal goede jaren achter te rug waarin bij een aantal risicodossiers flinke stappen zijn gezet. Wat het effect van deze coronacrisis op de bouwgrondexploitatie zal hebben is onbekend en afhankelijk welk economisch scenario zal optreden. Met name in het zwaardere scenario's kan het de grondverkoop raken van zowel woningkavels als bedrijfskavels. Dit kan bijstelling van grondprijzen geven, renteverliezen en in het meest ongunstigste geval afwaarderingen.

Bedrijfsvoering van de gemeente

De crisis kan de bedrijfsvoering van de gemeente raken. Met name in de toereikendheid van het personeelsbudget indien er groot verzuim ontstaat. Dan zal extra inhuur dienen plaats te vinden waarvoor geen financiële dekking is. Verder kan gedacht worden aan incidenteel extra investeringen in ICT om het tijdens de contactbeperkingen het noodzakelijke digitale werken te ondersteunen.

Meerkosten binnen het Sociaal Domein waaronder

Met betrekking tot jeugd en WMO heeft het Rijk, in afstemming met de VNG, een zeer dringend beroep op gemeenten om hun aanbieders van jeugdhulp, jeugdbescherming, jeugdreclassering en maatschappelijke ondersteuning financieel zekerheid en ruimte te bieden, van 1 maart 2020 tot in elk geval 1 juni 2020. Dit verzoek is gedaan om acute liquiditeitsproblemen bij deze partijen te voorkomen en de gevolgen van de corona-crisis voor de financiële positie in 2020 van deze zorgaanbieders te neutraliseren. Het Rijk heeft dit gevraagd aan gemeenten om te voorkomen dat deze partijen een beroep moeten doen op het vangnet van Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging. Het Rijk en gemeenten gaan nog met elkaar in gesprek over compensatie.

Stijgende kosten gemeenschappelijke regelingen

De GGD heeft een belangrijke rol bij de bestrijding van het virus. De GGD zelf heeft onvoldoende weerstandsvermogen om meerkosten op te vangen. De verwachting is dat het Rijk de meerkosten gaat compenseren. Als dat onvoldoende blijkt te zijn komt de rekening van de meerkosten bij de gemeente te liggen.

De Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) voert de regionale coördinatie tijdens de crisis. Mogelijk stijgen hier de uitvoeringskosten.

Senzer verstrekt nu namens de gemeente de noodkredieten. De verwachting is dat het Rijk de hogere uitvoeringskosten die hier uitvloeien gaat compenseren. Op langere termijn zal bij de zwaardere scenario's de werkloosheid fors oplopen. Dit zal een impact hebben op de begroting van Senzer in de vorm van hogere uitvoeringskosten van deze organisatie als in hogere programmakosten. Via respectievelijke de Algemene Uitkering en BUIG krijgt de gemeente daarvoor wel meer middelen binnen van het Rijk. Deze kosten en opbrengsten zijn echter niet op afrekeningsbasis maar op basis van algemene maatstaven. Dat geeft per definitief een risico. Daarbij heeft Senzer nauwelijks weerstandsvermogen om tegenvallers op te vangen.

Sisa-verantwoording

Vanaf het jaar 2006 zijn de gemeenten verplicht om in de jaarrekening verantwoording af te leggen over de bestedingen in het kader van een aantal regelingen/specifieke uitkeringen. Door het betrekken van deze verantwoording bij de jaarrekening spreekt men over Single information Single Audit; oftewel 1 toetsmoment en 1 verantwoordingsmoment.

De Sisa-verantwoording voor een aantal specifieke uitkeringen wordt volgens een speciaal model afgelegd. Jaarlijks maakt het ministerie van Bzk bekend voor welke regelingen de gemeente verantwoording af dient te leggen. Daarbij is aandacht gevraagd voor de juistheid en volledigheid van de uitkeringen uit die specifieke uitkeringen, al dan niet via een gemeenschappelijke regeling, waarin de gemeente participeert. Van de lijst van specifieke uitkeringen waarvoor Sisa geldt voor het verantwoordingsjaar 2019, dient onze gemeente verantwoording af te leggen voor 5 onderdelen, te weten:

OCW D9	Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijk OAB
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2019
SZW G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB_totaal 2018
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2019
SZW G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2018
VWS H4	Specifieke uitkering Sport

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 27 januari 2020							
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)		
			Aard controle R Indicatornummer: D8 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 03		
			€ 454.727	€ 73.000	€ 3.133		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D8 / 04	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 05	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D8 / 06	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 07	
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2019	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
							Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee
							Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12
							Nee

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 27 januari 2020								
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2018	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 01	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2A / 02	Besteding (jaar T-1) IOAW inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicatornummer: G2A / 03	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicatornummer: G2A / 04	Besteding (jaar T-1) IOAZ inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicatornummer: G2A / 05
			1 061652 Gemeente Gemert-Bakel	€ 4.947.525	€ 82.029	€ 353.779	€ 6.343	€ 52.303
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A / 01	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 07	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle R Indicatornummer: G2A / 08	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle R Indicatornummer: G2A / 09	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicatornummer: G2A / 11	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2A / 12
			1 061652 Gemeente Gemert-Bakel	€ 0	€ 22.853	€ 175	€ 0	€ 301.803
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 13	Aard controle R Indicatornummer: G2A / 14				
			1 061652 Gemeente Gemert-Bakel	€ 0				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentede el 2019	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09			
			€ 0	€ 0	Nee			
SZW	G3A	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2018	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)
				inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3A / 01	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G3A / 02	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G3A / 03	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G3A / 04	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G3A / 05
			1 061652 Gemeente Gemert-Bakel	€ 41.203	€ 12.500	€ 6.547	€ 38.966	€ 4.440

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 27 januari 2020								
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3A / 07</i>	Besteding (jaar T-1) Bob inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 08</i>	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 09</i>	Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 10</i>		
			1 061652 Gemeente Gemert-Bakel	€ 0	€ 0	€ 0		
VWS	H4	Specifieke uitkering Sport	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Projectnaam / nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen (automatisch berekend)	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen
		Gemeenten	<i>Aard controle R. Indicatornummer: H4 / 01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: H4 / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: H4 / 04</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: H4 / 05</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: H4 / 06</i>
			1 € 151.791	6530412/34345U Sporthal Gemert- vastgoedbeheer/Onderhoudskosten	€ 130.236	€ 72.237	€ 44.443	€ 13.556
			Kopie projectnaam / nummer	Totale besteding (Jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (Jaar T) per project tenopzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Toelichting Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen	Overig (Jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 07</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: H4 / 08</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: H4 / 09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 11</i>	
			1 6530412/34345U Sporthal Gemert- vastgoedbeheer/Onderhoudskosten	130236	85,80%		€ 21.555	

**STATEN EN BIJLAGEN
PROGRAMMAREKENING
2019**

**Inhoudsopgave bijlagenboek programmarekening 2019
Gemeente Gemert-Bakel**

- staat van personele sterkte	1
- staat van geactiveerde investeringen	3
- rente-omslag berekening	13
- staat van reserves en voorzieningen	15
- specificatie stortingen en onttrekkingen reserves en voorzieningen	17
- staat van langlopende geldleningen	22
- staat van gewaarborgde geldleningen	24
- staten van onderhanden werk inzake grondexploitatie	26
- normenkader voor controle rechtmatigheid	41

Gemeente : Gemert-Bakel
Provincie : Noord-Brabant
Rekeningjaar : 2019

STAAT VAN PERSONEELSSTERKTE EN PERSONEELSLASTEN

JAARREKENING 2019 GEMEENTE GEMERT-BAKEL

STAAT VAN PERSONELE STERKTE EN PERSONEELSLASTEN 2019
(IN AANTALLEN, IN FULL-TIME EENHEDEN EN IN BEDRAGEN)

	Werkelijke sterkte per 31-12-2018 in aantallen*	Werkelijke sterkte per 31-12 -2018 in fulltime- eenheden (FTE's)**		Werkelijke sterkte per 31-12-2019 in aantallen*	Werkelijke sterkte per 31-12 -2019 in fulltime- eenheden (FTE's)**	begroting 2019 totale loonkosten	rekening 2019 totale loonkosten	Afw. €
1 leden van de raad (excl. wethouders)	23			23		323.599	330.008	-6.409
2 burgemeester en wethouders	5	5,00		5	5,00	541.487	1.572.457	-1.030.970
subtotaal	28	5,00		28	5,00	865.086	1.902.465	-1.037.379
4 gemeentepersoneel			4 gemeentepersoneel			12.851.388	12.361.475	489.913
- Directie	2	2,00	- Directie	2	2,00			
- Griffie	1	1,22	- Griffie	1	1,22			
- Advies en Ondersteuning	23	18,36	- Advies en Ondersteuning	25	19,83			
- Bedrijfsvoering	31	24,46	- Bedrijfsvoering	31	24,30			
- KlantContacten en Informatievoorziening	30	23,90	- KlantContacten en Informatievoorziening	27	21,11			
- Openbaar Beheer	38	32,36	- Openbaar Beheer	42	35,85			
- Sociaal Domein	23	19,44	- Sociaal Domein	24	20,29			
- Strategie, Programma en Projecten	14	11,99	- Strategie, Programma en Projecten	16	14,01			
- Vergunningen en Toezicht	24	21,06	- Vergunningen en Toezicht	21	18,45			
- Ambtenaar Burgerlijke Stand			- Ambtenaar Burgerlijke Stand					
- Overige algemene kosten personeel			- Overige algemene kosten personeel					
5 voormalig bestuurders			5 voormalig bestuurders			273.043	291.930	-18.887
- wethouders wachtgeld + pensioenen			- wethouders wachtgeld + pensioenen					
subtotaal	186	154,79		189	157,06	13.124.431	12.653.405	471.026
totaal	214	159,79		217	162,06	13.989.517	14.555.871	-566.354

Gemeente : Gemert-Bakel
Provincie : Noord-Brabant
Rekeningjaar : 2019

STAAT VAN GEACTIVEERDE INVESTERINGEN

Overzicht duurzame activa 2019															
Activa- Omschrijving nummer	Oorspronkelijk bedrag per 01-01-2019	Vermeer-deringen in 2019	Verminder-ingen in 2019	Oorspronkelijk bedrag per 31-12-2019	Loop-tijd	Totaal afschrijving per 01-01-2019	Afschrijving in 2019	Afwaardering begin dienst-jaar	Afwaardering in dienstjaar	Aflossing per 01-01-2019	Aflossingen in dienstjaar	Boekwaarde per 01-01-2019	Boekwaarde per 31-12-2019	Toegerekende rente 2019	Totaal kapitaal-lasten 2019
Huisvesting gemeentehuis: vastgoed beheer															
439 Uitbreiding gemeentehuis	3.502.594			3.502.594	40	1.687.825	75.615					1.814.769	1.739.154	22.685	98.300
852 Herinrichting omgeving gemeentehuis	88.447			88.447	25	50.967	3.748					37.479	33.731	468	4.217
1142 Fietsenstalling gemeentehuis	90.705			90.705	15	42.329	6.047					48.376	42.329	605	6.652
1273 Renovatie technische installaties gemeentehuis	637.952	28.226		666.178	15		42.530					637.952	623.647	7.974	50.505
1369 Aarp.1e verd.en best.vleugel+regelinst.GH deel gh	289.228	126.271		415.499	10							289.228	415.499	3.615	3.615
1373 Inrichting/kantoormeubilair 1e verd. gemeentehuis	225.443	54.284		279.727	10							225.443	279.727	2.818	2.818
1375 Aanschaf toegangscontrolesysteem	66.655			66.655	15		4.444					66.655	62.211	833	5.277
1376 Verv. koz. met glas tbv huish. politie	62.147			62.147	25		2.486					62.147	59.661	777	3.263
1383 Interne aanpassingen ruimte gem.huis voor politie	7.318	7.779	7.779	7.318					7.318						
Subtotaal	4.970.488	216.560	7.779	5.179.270		1.781.121	134.870	7.318				3.182.049	3.255.960	39.776	174.646
Huisvesting gemeentewerf: vastgoed beheer															
6 Terrein gemeentewerf	1.248			1.248								1.248	1.248	16	16
7 Terrein opslagplaats gastanks	2.446			2.446	36							2.446	2.446	31	31
94 Bouw gemeentewerf Gemert opslagplaats 2e fase	106.865			106.865	40	99.772	2.364					7.093	4.729	89	2.453
196 Uitbreiding gem.werf (Bakel 29/89)	160.758			160.758	35	156.122	4.636					4.636		58	4.694
Subtotaal	271.316			271.316		255.894	7.000					15.423	8.423	193	7.193
Overige organisatiekosten: informatievoorziening															
1012 Digitalisering (Algemeen)	1.662.548			1.662.548	10	1.068.470	141.039	312.000				282.079	141.039	3.526	144.565
1112 Digitaal lokaal (digitalisering)	165.474			165.474	10	148.651	16.823					16.823		210	17.034
1177 Glasvezelkabel Laarbeek - Gemert-Bakel	102.090			102.090	15	54.448	6.808					47.642	40.836	596	7.402
1210 Automatisering en informatisering software 2012	390.539			390.539	5	312.431	78.108					78.108		976	79.084
1214 Automatisering en informatisering incidenteel 2012	31.807			31.807	6	21.190	5.297	5.320				5.297		66	5.364
1237 Automatisering en informatisering software 2013	130.304			130.304	5	78.182	26.061					52.122	26.061	651	26.712
1248 Automatisering en informatisering hardware 2013	178.413			178.413	4	133.809	44.603					44.603		558	45.161
1302 Automatisering en informatisering software 2016	129.001			129.001	5	51.800	25.800					77.401	51.601	968	26.768
1303 Automatisering en informatisering hardware 2016	9.859			9.859	4	4.930	2.465					4.930	2.465	62	2.526
1330 automatisering/informatisering software'17 (5 jr)	75.206			75.206	5	15.041	15.041					60.165	45.123	752	15.793
1331 Automatisering/informatisering hardware'17 (4 jr)	49.339			49.339	4	12.335	12.335					37.004	24.670	463	12.797
1332 Automatisering en informatisering incidenteel 2017	55.107			55.107	3	18.369	18.369					36.738	18.369	459	18.828
1370 Automatisering en informatisering software 2018	101.003			101.003	5	20.201						101.003	80.802	1.263	21.463
1371 Automatisering en informatisering hardware 2018	69.239			69.239	4	17.310						69.239	51.929	865	18.175
1372 Automatisering en informatisering incidenteel 2018	11.480			11.480	3	3.827						11.480	7.653	144	3.970
1405 Automatisering en informatisering software 2019		172.623		172.623	5										
1406 Automatisering en informatisering hardware 2019		265.001		265.001	4										
1407 Automatisering en informatisering incidenteel 2019		36.652		36.652	3										
Subtotaal	3.161.409	474.276		3.635.686		1.919.456	434.085	317.320				924.633	964.824	11.558	445.643
Overige organisatiekosten: tractie (OH)															
1269 Vervanging auto bomenploeg 2014	31.538			31.538	8	11.827	3.942					19.711	15.769	246	4.189
1270 Vervanging 3 auto's wijkteams 2014	95.005			95.005	8	35.627	11.876					59.378	47.503	742	12.616
Subtotaal	126.543			126.543		47.453	15.818					79.090	63.272	989	16.806
Geoinformatie															
1314 Vervanging Landmeetapparatuur	27.240			27.240	10	2.724	2.724					24.516	21.792	306	3.030
Subtotaal	27.240			27.240		2.724	2.724					24.516	21.792	306	3.030
Totaal kostenplaatsen	8.556.997	690.837	7.779	9.240.054		4.006.648	594.497	324.639				4.225.710	4.314.271	52.821	647.318
Huisvesting gemeentearchief/facilitair beheer															
1032 Uitbreiding gemeentearchief overige kosten	133.870			133.870	25	53.548	5.355					80.322	74.967	1.004	6.359
Subtotaal	133.870			133.870		53.548	5.355					80.322	74.967	1.004	6.359
Huisvesting gemeentearchief/vastgoed beheer															
870 Nieuwbouw archief/depot-ruimten	660.362			660.362	40	205.626	15.681					454.736	439.056	5.684	21.365
872 Verbouwing best.archief/vm rectorswoning	324.897			324.897	20	178.632	16.252					146.265	130.014	1.828	18.080
1029 Uitbreiding gemeentearchief aanleggen installaties	230.934			230.934	15	169.351	15.396					61.582	46.187	770	16.165
1030 Uitbr.gemeentearchief aanschaf liftinstallatie	16.000			16.000	25	7.040	640					8.960	8.320	112	752
Subtotaal	1.232.193			1.232.193		560.649	47.968					671.544	623.576	8.394	56.362
Totaal hoofdfunctie 0 Algemeen Bestuur	1.366.063			1.366.063		614.197	53.323					751.866	698.643	9.398	62.721
Huisv. VRBZO/vastgoedbeheer															
44 Brandweerkazerne Bakel '76	24.323			24.323	50	22.057	453					2.266	1.813	28	482
443 Verbouw brandweerkazerne Gemert	119.259			119.259	28	89.530	4.247					29.729	25.482	372	4.619
492 Grond nieuwbouw kazerne De Rips	44.924			44.924								44.924	44.924	562	562
493 Gebouw nieuwbouw kazerne De Rips	231.141			231.141	40	122.398	4.943					108.744	103.801	1.359	6.302
869 Voorber. brandweerkazerne Bakel	410.002			410.002	20	225.501	20.500					184.501	164.001	2.306	22.806
Subtotaal	829.650			829.650		459.486	30.144					370.165	340.021	4.627	34.771
Totaal hoofdfunctie 1 Openbare orde en veiligheid	829.650			829.650		459.486	30.144					370.165	340.021	4.627	34.771

Overzicht duurzame activa 2019															
Activa- omschrijving nummer	Oorspronkelijk bedrag per 01-01-2019	Vermeer-deringen in 2019	Verminder-ingen in 2019	Oorspronkelijk bedrag per 31-12-2019	Loop- tijd	Totaal afschrijving per 01-01-2019	Afschrijving in 2019	Afwaardering begin dienst- jaar	Afwaardering in dienstjaar	Aflossing per 01-01-2019	Aflossingen in dienstjaar	Boekwaarde per 01-01-2019	Boekwaarde per 31-12-2019	Toegerekende rente 2019	Totaal kapitaal- lasten 2019
Wegen buiten de bebouwde kom															
400 Recreatief fietspad De Bultweg-Visvijver	94.038			94.038	25	81.169	3.218					12.869	9.651	161	3.379
557 Fietspad langs West-Om	170.721			170.721	25	130.435	5.036					40.286	35.250	504	5.539
633 Reconstructie weg Doonheide	155.956			155.956	25	101.236	4.269					54.720	50.451	684	4.953
890 Fietspad Landmeter van Beurdenweg	153.822			153.822	25	73.122	6.153					80.700	74.547	1.009	7.162
1047 Randweg Noord-Om	258.238			258.238	25	4.304	4.304					124.863	120.559	1.561	5.865
1168 Reconstructie N604	968.286			968.286	25	56.133	11.646		679.237			232.917	221.272	2.912	14.557
1176 Reconstructie Renseweg-Miltschot (Mortel)	40.888			40.888	25	11.448	1.635					29.439	27.804	368	2.004
1278 Uitvoering Noord Om	701.972	55.936	20.730	737.178	25							701.972	737.178	8.775	8.775
1285 Afwikkeling aankopen en bijdr. provincie Noord-Om	438.971	992	6.000	433.962	25							438.971	433.962		
1379 Reconstr. Dr. de Quayweg (rijb. incl fietspad)	37.841	89.825		127.666	25							37.841	127.666	473	473
1381 Reconstructie fietspaden Poeldijk/Stippelberg	30.890	267.924		298.803	25							30.890	298.803	386	386
1389 Asfaltbestek 2018 (o.a. Gerdle Peel, Koksedijk)	509.773			509.773	40		12.744					509.773	497.029	6.372	19.116
1391 Duurzaam veilige inricht. N616 (Koksedijk, Gemert)	228.591	4.550		233.141	40							228.591	233.141	2.857	2.857
1417 Asfaltbestek Groot Onderhoud 2019		500.000		500.000	40								500.000		
1421 Vervanging openbare verlichting 2019		127.883		127.883	20								127.883		
Subtotaal	3.789.975	1.047.109	26.730	4.810.354		457.846	49.005	808.308				2.523.821	3.495.195	26.061	75.066
Zand- en grintwegen															
1001 Verharden Eikenwalweg Handel	10.748			10.748	25	5.878	348					4.870	4.522	61	409
Subtotaal	10.748			10.748		5.878	348					4.870	4.522	61	409
Wegen binnen de bebouwde kom															
366 Aanleg fietsroute Sportin-Lodderdik-Elzent	142.545			142.545	25	128.460	4.696					14.085	9.389	176	4.872
402 Aanpassen omgeving Politiebureau	27.227			27.227	25	23.502	932					3.725	2.793	47	978
446 Reconstructie Pastoor Poelleplein Gemert	230.310			230.310	25	129.336	10.097					100.973	90.876	1.262	11.359
452 Aamp. kruising Slenk-Groeskullenstr. (61/98)	42.538			42.538	25	33.807	1.456					8.731	7.276	109	1.565
453 Herinrichting centrum De Mortel	1.169.405			1.169.405	25	767.288	33.510					402.117	368.607	5.026	38.536
502 Herinr. van Mariahofdie tussen Haveltwg/Kapelwg	92.815			92.815	25	73.761	3.176					19.054	15.878	238	3.414
675 Reconstructie Torreniusstraat	76.772			76.772	25	46.475	3.030					30.297	27.267	379	3.408
678 Reconstructie Burg.Diepsaterlaan	120.055			120.055	25	82.536	4.169					37.518	33.350	469	4.638
739 Herinr. Deken v.d. Heuvelstraat & omgeving	194.884			194.884	25	111.100	7.617					83.783	76.166	1.047	8.664
746 Herinrichting centrum Handel	447.265			447.265	25	271.154	19.568					176.111	156.543	2.201	21.769
756 Reconstructie Kruiseind Pandelaar	369.912			369.912	25	207.587	14.757					162.325	147.568	2.029	16.786
828 Herinrichting Wilbertsplein Bakel	66.887			66.887	25	58.796	735					8.090	7.355	101	837
990 Herinrichting Hertsgaaijn e.o.	480.047			480.047	25	127.621	11.602	190.000				162.427	150.825	2.030	13.632
999 Fietsroute Gemert - Bakel	11.931			11.931	25	5.966	697					5.965	5.369	75	671
1000 Herinrichting Handel 3e fase	377.745			377.745	25	135.988	15.110					241.757	226.647	3.022	18.132
1042 Herinrichting Ruijschenberghstraat	109.572			109.572	25	35.063	4.383					74.509	70.126	931	5.314
1055 Fietsroute Centrum - Wolfsveld	28.678			28.678	25	11.471	1.147					17.207	16.060	215	1.362
1068 Herinrichting Bergroosstraat	26.230			26.230	25	10.492	1.049					15.738	14.689	197	1.246
1084 Herinrichting Virmundstraat	141.345			141.345	25	45.230	5.654	10.000				86.114	80.460	1.076	6.730
1087 Herinrichting De Hilt/Hooge Braak Bakel	45.368			45.368	25	16.333	1.815					29.036	27.221	363	2.178
1096 Herinrichting Churchlaan-Berglarestraat Gemert	106.885			106.885	25	34.204	4.275					72.681	68.405	909	5.184
1130 Renovatie Hooge Braak (Bakel)	11.074			11.074	25	3.543	443					7.531	7.088	94	537
1132 Herinrichting terrein De Peij	637.102			637.102	25	178.388	25.484					458.714	433.230	5.734	31.218
1140 Herinr. A. de Witstraat/A. v. Schendelstraat	5.366			5.366	25	1.502	215					3.864	3.649	48	263
1157 Herinr. Virmundstr. 2e fase (Gelind tot Cortenb.)	208.647			208.647	25	21.641	4.328	100.442				86.563	82.235	1.082	5.410
1166 Aamp. Julianastr.Hoegangsweg P-garage Ruijschenb.	297.114			297.114	25		11.885					297.114	285.230	3.714	15.598
1266 Herinrichting Sprengstraat Mortel (wegen)	18.145			18.145	25	1.452	726					16.694	15.968	209	934
1334 Reconstructie Viltstraat Bakel	120.529			120.529	25		4.821					120.529	115.708	1.507	6.328
1352 Afronding herinrichting Ridderplein (kiosken)	98.397			98.397	40		2.460					98.397	95.937	1.230	3.690
1374 Aanleg voetpad Renseweg De Mortel	17.500			17.500	60							17.500	17.500	219	219
1378 Voorber. Reconstructie Presidentenbuurt (wegen)	110.456	92.304		202.760	25							110.456	202.760	1.381	1.381
1380 Reconstructie Doonheide Gemert	18.844			18.844	25							18.844	18.844	236	236
1386 Rec.N.Uitleg Bakel 2018 incl. B.Diepstr.ln.(wegen)	-27.449	80.056		52.607	25							-27.449	52.607	-343	-343
1387 Wegenbeheerplan 2018, voetpaden		166.752		166.752	60								166.752		
1388 Herinr. St. Annastr. / I.W. de Haestr. Gemert 2018	5.739	95.674	1.286	100.127	60							5.739	100.127	72	72
1396 Rioolverv. Past.Santfoortstr. e.o. G. 2018 (wegen)		36.035		36.035	60								36.035		
1408 Reconstructie kruising Lodderdijk-Doonheide		126.237		126.237	40								126.237		
1414 Rioolverv. P.Gautiusstr. eo HWA GN Fase 2 (wegen)		10.013		10.013	60								10.013		
Subtotaal	5.829.878	607.071	1.286	6.436.663		2.562.696	199.734	300.442				2.966.739	3.372.790	37.084	236.818
Sneeuwuimen en gladheidsbestrijding															
1081 Aanschaf 2 zoutstrooiers	43.016			43.016	8	28.859	1.524	8.060				6.098	4.573	76	1.601
Subtotaal	43.016			43.016		28.859	1.524	8.060				6.098	4.573	76	1.601
Verkeersveiligheid															
403 Instellen van zg.school-thuis-routes (Venster)	74.553			74.553	25	64.350	2.551					10.203	7.652	128	2.679
504 Rotonde kruisp.Vondellaan-Attendorenstr.(19/99)	151.849			151.849	25	122.529	4.887					29.320	24.433	366	5.254
563 Inrichting 30 km en 60 km gebieden	128.649			128.649	25	77.361	2.367	22.880				28.408	26.041	355	2.722
784 Duurzaam veilig 1999	19.075			19.075	25	14.306	954					4.769	3.815	60	1.013
812 Uitvoering verkeersveiligheidsplan 2003	125.171			125.171	25	105.861	6.437					19.310	12.873	241	6.678
914 Aanleg verkeersplein Aarle-Roxelseweg-Nuyeneind	72.514			72.514	25	34.795	2.901					37.719	34.818	471	3.373
1091 Uitvoering fietsplan 2008	114.988			114.988	25	36.796	4.599					78.192	73.593	977	5.577
1364 Aanleg 3 KGV HC Gemert, verkeersmaatregelen	9.714	1.101		10.815	30			9.714	1.284				-184		1.284
Subtotaal	696.513	1.101		697.613		455.998	24.697	32.594	1.284			207.921	183.040	2.599	28.580

Overzicht duurzame activa 2019															
Activa- omschrijving nummer	Oorspronkelijk bedrag per 01-01-2019	Vermeerderingen in 2019	Verminderen in 2019	Oorspronkelijk bedrag per 31-12-2019	Loop-tijd	Totaal afschrijving per 01-01-2019	Afschrijving in 2019	Afwaardering begin dienst-jaar	Afwaardering in dienstjaar	Aflossing per 01-01-2019	Aflossingen in dienstjaar	Boekwaarde per 01-01-2019	Boekwaarde per 31-12-2019	Toegerekende rente 2019	Totaal kapitaal-lasten 2019
Parkeervoorz. (parkeerverg.) (legesverord. T1)															
320 Aanleg park.plaats bij Buurthuis Elsendorp	3.013			3.013	30	2.706	103					308	205	4	107
455 Aank.grond J.Vogels tbv park.terr.Hofgoed	28.116			28.116								28.116	28.116	351	351
506 Aank.grond van Beh.Mij A.v.Schijnidel (Gelind)	13.692			13.692								13.692	13.692	171	171
680 Uitbr. parkeerterrein De Eendracht	58.403			58.403	40	28.428	1.249					28.975	28.726	375	1.624
961 Uitbreiding parkeervoorziening Sportlaan	122.671			122.671	25	42.975	3.907	25.000				54.696	50.789	684	4.590
1067 Aanleg parkeergarage Ruijschenbergh	2.258.394			2.258.394	40	283.823	31.438					1.974.571	1.943.133	24.682	56.120
Subtotaal	2.484.290			2.484.290		357.932	36.697	25.000				2.101.358	2.064.661	26.267	62.964
Totaal hoofdfunctie 2 Verkeer Vervoer en Waterstaat	12.854.420	1.655.280	28.016	14.481.684		3.869.209	312.004	1.174.404	1.284			7.810.807	9.124.782	92.148	405.436
Revitalisering Bedrijventerreinen															
835 Revitalisering Zandstraat	143.838			143.838	40	50.037	3.827	30.000				63.802	59.974	798	4.625
Subtotaal	143.838			143.838		50.037	3.827	30.000				63.802	59.974	798	4.625
Deelneming Brabant Water N.V.															
29 Aandelen Brabant Water N.V.	2.450			2.450								2.450	2.450	31	31
Subtotaal	2.450			2.450								2.450	2.450	31	31
Plattelandontwikkeling															
809 Reconstructie Keizersven Elsendorp	64.602			64.602	25	31.009	2.584					33.593	31.009	420	3.004
951 Infrastructuur landbouwontw.gebied Keizersberg	299.917			299.917	25	145.160	11.904					154.757	142.853	1.934	13.839
1061 grondkosten waterberging LOG Elsendorp	73.740			73.740				6.309				67.431	67.431	843	843
Subtotaal	438.260			438.260		176.169	14.488	6.309				255.781	241.293	3.197	17.686
Economische ontwikkeling															
1355 Uitv. dorpsplan, herontw. centrumbied Bakel	70.043			70.043	1		41.894	28.149				41.894		524	42.417
1402 Herontwikkeling centrum Bakel		11.438		11.438	1				11.438						11.438
Subtotaal	70.043	11.438		81.481			41.894	28.149	11.438			41.894		524	53.855
Totaal hoofdfunctie 3 Economische zaken	654.591	11.438		666.029		226.206	60.209	64.458	11.438			363.927	303.718	4.549	76.196
OBO: huisvestingskosten															
197 OBS 't Einder aanschaf meub. en leermid.	12.789			12.789	40	9.594	319					3.195	2.876	40	359
199 Inrichting 5e groep (Bakel 40/89)	7.514			7.514	40	5.835	187					1.679	1.493	21	208
200 Opricht. schoolgebouw OBS 't Einder	700.089			700.089	60	344.479	11.471					355.609	344.138	4.445	15.917
253 Uitbr. OBS 't Einder	10.740			10.740	60	4.655	179					6.085	5.906	76	255
254 Ondergrond uitbr. OBS 't Einder	142.914			142.914		24.108						118.806	118.806	1.485	1.485
294 Uitbr. onderwijsleerpakket 7e gr. 't Einder	9.676			9.676	60	3.977	158					5.699	5.541	71	230
369 Uitbreiding 't Einder met 3 lokalen	316.597			316.597	60	119.413	5.189					197.184	191.995	2.465	7.654
370 Onderw.leerpak. en meubilair 2 gr. 't Einder	33.978			33.978	60	13.626	536					20.352	19.816	254	790
405 Inrichting 10e groep OBS 't Einder	9.627			9.627	40	5.055	241					4.572	4.331	57	298
406 Inrichting 11e groep OBS 't Einder	10.019			10.019	40	5.261	251					4.758	4.508	60	310
407 Inrichting 12e groep OBS 't Einder	27.122			27.122	40	14.240	678					12.882	12.203	161	839
569 Uitbr. OBS 't Einder met 4 lokalen	597.503			597.503	40	268.814	14.941					328.689	313.748	4.109	19.049
570 Uitbr. onderw.leerpakket OBS De Kleine Kapitein	2.431			2.431	40	1.095	61					1.336	1.275	17	78
571 Uitbr. onderw.leerpakket OBS 't Einder	4.862			4.862	40	2.188	122					2.674	2.552	33	155
572 Nieuwbouw OBS De Kleine Kapitein	1.264.505			1.264.505	40	499.854	31.873					764.951	733.078	9.562	41.435
637 Uitbr.13e intr. meub. en onderw.pakket 't Einder	13.513			13.513	40	5.745	338					7.768	7.430	97	435
708 Verplaatsen speelplaats obs 't Einder	12.867			12.867	40	5.147	322					7.720	7.398	96	418
858 Voorziening huisvesting 2004 't Einder	44.132			44.132	50	21.190	883					22.942	22.060	287	1.169
1206 Vervanging daken OBS 't Einder	140.420			140.420	25	33.701	5.617					106.719	101.102	1.334	6.951
Subtotaal	3.361.298			3.361.298		1.387.677	73.364					1.973.621	1.900.257	24.670	98.034
BBO: huisvestingskosten															
3 Bouw school Milheezse (Bakel '63)	148.770			148.770	60	141.036	1.547					7.734	6.187	97	1.644
9 Bouw Pandelaarschool	204.201			204.201	60	163.645	3.687					40.556	36.869	507	4.194
14 Sticht. kleuterschool Milheezse (Bakel '69)	78.962			78.962	60	67.160	1.311					11.802	10.490	147	1.459
22 Uitbr. school Milheezse 2 lok. (Bakel'70)	52.452			52.452	60	44.483					7.969	7.969		100	8.068
30 Gymnastiekzaal Elsendorp	202.666			202.666	60	171.073	2.257					31.593	29.336	395	2.652
34 Gymnastiekzaal Berglaren	179.884			179.884	60	148.651	2.082					31.232	29.150	390	2.473
68 Bouw Ds. Swildenschool	376.807			376.807	60	262.229	5.208					114.578	109.369	1.432	6.640
69 Voorn. kleuteronderw. bouw Ds. Swildenschool	125.319			125.319	40	119.054	3.133					6.265	3.132	78	3.211
80 Inbreng kleuterschool De Pandelaar	102.101			102.101	40	99.548	2.552					2.552		32	2.584
81 Verbouwen en uitbreiden De Pandelaar	224.295			224.295	60	156.109	3.099					68.187	65.087	852	3.952
82 Verbouwen en uitbreiden De Pandelaar	117.377			117.377	40	114.436	2.941					2.941		37	2.978
118 Renovatie Berglarenschool	50.810			50.810	40	32.249	3.093					18.561	15.467	232	3.325
125 Uitbr. Berglarenschool tbv kleuteronderwijs	381.449			381.449	40	233.032	21.202					148.417	127.215	1.855	23.058
126 Uitbr. Berglarenschool tbv lager onderwijs	97.790			97.790	40	80.677	2.445					17.113	14.668	214	2.659
136 Vernieuwen kazijnen Berglarenschool	16.676			16.676	60	9.180	278					7.497	7.219	94	372
137 Inrichten speelplaats Berglarenschool	6.319			6.319	60	4.012	385					2.307	1.923	29	413
215 Nazarethschool eerste inrichting 6e lokaal	8.317			8.317	40	6.030				2.287		2.287		29	2.315
238 Uitbr. Aloysiuschool (Bakel 10+20/91)Kastanjelaar	325.516			325.516	40	146.483			179.033			179.033		2.238	181.270
241 Berglarenschool, meubilair en leerpakket 17e gr	8.988			8.988	40	6.293	225					2.696	2.471	34	258
323 Bouw 't Venster	917.040			917.040	60	340.445	14.785					576.595	561.810	7.207	21.992
408 Hekw. en akoestische plafonds Kastanjelaar	4.203			4.203	40	2.208	105					1.996	1.891	25	130

Overzicht duurzame activa 2019

Activa- omschrijving nummer	Oorspronkelijk bedrag per 01-01-2019	Vermeer- deringen in 2019	Vermi- deringen in 2019	Oorspronkelijk bedrag per 31-12-2019	Loop- tijd	Totaal afschrijving per 01-01-2019	Afschrijving in 2019	Afwaardering begin dienst- jaar	Afwaardering in dienstjaar	Aflossing per 01-01-2019	Aflossingen in dienstjaar	Boekwaarde per 01-01-2019	Boekwaarde per 31-12-2019	Toegerekende rente 2019	Totaal kapitaal- lasten 2019
460 Uitbr. Jenaplanschool met 1 lokaal	16.071			16.071	40	8.037	402					8.034	7.632	100	502
461 Inrijpend onderhoud Berglaren school	78.731			78.731	40	39.367	1.968					39.364	37.396	492	2.460
462 Nieuwbouw De Bakelaar (vml.Willibrordusschool)	1.693.795			1.693.795	40	851.974	42.091					841.821	799.730	10.523	52.614
573 Uitbr. Pandelaar met 2 lok en nevenr.	758.724			758.724	40	318.703	19.131					440.022	420.890	5.500	24.632
575 Uitbr. onderwijsleerpakket De Pandelaar	2.431			2.431	40	1.095	61					1.336	1.275	17	78
576 Uitbr. onderwijsleerpakket Mr. Ivens school	2.431			2.431	40	1.095	61					1.336	1.275	17	78
577 Uitbr. onderwijsleerpakket De Havelt	13.762			13.762	40	6.195	344					7.568	7.224	95	439
578 Uitbr. onderwijsleerpakket Kleinerf	13.762			13.762	40	6.195	344					7.568	7.224	95	439
580 Nieuwbouw BS De Kastanjelaar Milheezee	2.907.715			2.907.715	40	937.927	75.761					1.969.788	1.894.027	24.622	100.383
715 Uitbr. OLP en meubilair 1 groep Kleinerf	10.642			10.642	40	4.257	266					6.385	6.119	80	346
770 Oprichting brede school Elsendorp (Mr. Ivens school)	3.008.002			3.008.002	40	929.884	76.967					2.078.118	2.001.151	25.977	102.944
801 Aamp.div.schoolgeb. aan onderwijk vernieuw.2003	760.025			760.025	40	240.199	15.493	117.012				402.814	387.321	5.035	20.528
932 Berglaren school: bouw 5 permanente lokalen	1.018.102			1.018.102	40	305.431	25.453					712.671	687.219	8.908	34.361
1050 Bouwtechnische aanpassingen Berglaren school	8.223			8.223	25	3.289	411					4.934	4.523	62	473
1075 Aanpassing ventilatie Swildens school	11.269			11.269	25	6.010	751					5.259	4.508	66	817
1119 Voorber.krediet Michael, H. Hartschool, e.a.	1.211.757			1.211.757	40	52.547	13.190					1.159.210	1.146.020	52.164	65.355
1138 MFA De Rips school (gebouw)	1.273.355			1.273.355	40	223.109	31.834					1.050.246	1.018.412	13.128	44.962
1139 Nieuwbouw Michaels school	34.987			34.987	40	6.123	875					28.865	27.990	361	1.236
1217 Nieuwbouw MFA De Mortel	5.019.635			5.019.635	40	233.028	52.576					4.786.607	4.734.031	215.397	267.974
1218 Nieuwbouw IKC Gemert-Noord	3.876.220			3.876.220	40	155.984	44.115					3.720.236	3.676.121	167.411	211.583
1228 Grondwaarde MFA Handel	600.000			600.000								600.000	600.000	7.500	7.500
1230 Nieuwbouw MFA Handel	3.593.733			3.593.733	40	223.899	75.857					3.369.834	3.293.978	134.793	210.650
1236 Inrichting MFA de Mortel	80.281			80.281	10	40.141	8.028					40.141	32.112	502	8.530
1277 Extra lokaal Pandelaar	91.512			91.512	25	7.321	3.660					84.191	80.531	1.052	4.713
1392 Verbouw.bijdr. Pandelaar 35 tbv huisv.Jenapl.school	2.977	126.123	57.039	72.061	5							2.977	72.061	37	37
Subtotaal	29.718.083	126.123	57.039	29.787.166		6.949.841	559.976	117.012	189.288			22.651.231	21.971.051	689.957	1.439.222
BSO: huisvestingskosten															
45 Bouw Petr. Donders school uitbr. en gymzaal	660.055			660.055	40	513.618	8.614					146.437	137.823	1.830	10.445
324 Inrijpend onderh. Petrus Donders school	206.322			206.322	60	82.529	3.439					123.793	120.354	1.547	4.986
508 1e Inr. groepen 7 en 8 Petrus Donders school	21.507			21.507	40	10.217	538					11.290	10.753	141	679
649 Uitbr.Petr.Donders school 2 lokalen en nevenr.	431.403			431.403	40	181.001	10.887					250.402	239.515	3.130	14.017
722 Uitbr. OLP voor 2 groepen Petrus Donders school	21.972			21.972	40	8.790	549					13.182	12.633	165	714
802 Voorber.krediet uitbr. P.Donders school met 2 lok.	25.000			25.000	40	125	625					16.875	16.250	211	836
933 Uitbr.Petr. Donders school en aamp.OW-kundige voorz.	828.156			828.156	40	244.829	20.833					583.327	562.494	7.292	28.125
Subtotaal	2.194.415			2.194.415		1.049.108	45.485					1.145.307	1.099.822	14.316	59.801
Commanderij college															
70 Bouw Commanderij college loc Pater vd Elsenstraat 1	479.799			479.799	60	352.677	6.356					127.122	120.766	1.589	7.945
372 Vern. keukenlokaal Commanderij loc PatvdElsenstr 1	64.187			64.187	40	28.885	1.605					35.301	33.696	441	2.046
463 Bouw/Inr.kst.mnw Comm.Coll. (98im00) locStJozefstr	8.236.575			8.236.575	40	3.204.146	201.297					5.032.429	4.831.132	62.905	264.202
509 Grondaanb. mnw Comm.Coll. (BW. 18/99)loc. StJozefstr	1.406.651			1.406.651	40							1.406.651	1.406.651	17.563	17.563
723 Uitbr. Commanderij loc. Pater vd Elsenstraat 1	931.124			931.124	40	325.893	23.278					605.231	581.953	7.565	30.844
724 Uitbr. OLP en meubilair 3 groepen D.v.d.Huvelsch.	12.383			12.383	40	4.953	310					7.430	7.120	93	402
725 Verv. 21 schuifpuien Commanderij loc.Sleutelbosch	23.224			23.224	40	8.709	581					14.515	13.934	181	762
934 Uitbreiding Commanderij College St.Josephstraat	990.687			990.687	40	321.973	24.767					668.714	643.946	8.359	33.126
935 Uitbreiding Commanderij College Sleutelbosch	415.606			415.606	40	135.072	10.390					280.534	270.144	3.507	13.897
1083 Constructiefout Commanderij loc. Sleutelbosch	501.857			501.857	25	200.743	20.074					301.114	281.040	3.764	23.838
1351 Bijdr. verbouwing Commanderij College Sleutelbosch	91.250			91.250	25	3.650	3.650					87.600	83.950	1.095	4.745
Subtotaal	13.153.342			13.153.342		4.586.702	292.308					8.566.640	8.274.332	107.083	399.391
Totaal hoofdfunctie 4 Onderwijs	48.427.139	126.123	57.039	48.496.223		13.973.328	971.133	117.012	189.288			34.336.799	33.245.462	836.627	1.996.449
Sporthallen Gemert/facilitair beheer															
8 Grondkosten sporthal	15.882			15.882		5.899						9.983	9.983	125	125
103 Sporthal de Molenbroek Gemert I	962.746			962.746	40	772.015	63.577					190.731	127.154	2.384	65.961
104 Sporthal de Molenbroek Gemert fase II	657.677			657.677	40	527.215	43.488					130.463	86.975	1.631	45.118
134 Berging sporthal II	18.251			18.251	40	17.216	517					1.034	517	13	530
863 Renovatie groot onderhoud sporthal Molenbroek	1.358.806			1.358.806	20	950.223	68.097					408.584	340.486	5.107	73.205
1259 Renovatie dakconstructie sporthal Molenbroek Gemert	56.148			56.148	25	2.246	2.246					53.902	51.656	674	2.920
1424 Renovatie sporthal Molenbroek 2020		43.471		43.471	25								43.471		
Subtotaal	3.069.511	43.471		3.112.982		2.274.814	177.925					794.697	660.243	9.934	187.859
Sporthallen Bakel/facilitair beheer															
83 Grondkosten (Bakel '80)	170.476			170.476		52.279						118.197	118.197	1.477	1.477
84 bouwkosten sporthal de Beek (Bakel '80)	224.230			224.230	40	213.034	5.598					11.196	5.598	140	5.738
586 Aarb. sportzaal aan sporthal De Beek Bakel	32.409			32.409	40	11.984	817					20.426	19.609	255	1.072
1071 (Aan)bouw 2e sporthal Bakel	1.032.843			1.032.843	40	206.569	25.821					826.274	800.452	10.328	36.150
1196 Geldlening beheerslichting sporthal t Geneneind	39.002			39.002	15			8.391				30.611	30.611	383	383
Subtotaal	1.498.960			1.498.960		483.866	32.236	8.391				1.006.702	974.466	12.584	44.820
Div. gymlokalen/sportzalen															
27 Stichting gymzaal Milheezee (Bakel '71)	146.625			146.625	60	121.609	1.925					25.016	23.092	313	2.237
1004 Renovatie gymzaal Milheezee	147.589			147.589	20	81.174	7.379					66.415	59.036	830	8.210
Subtotaal	294.214			294.214		202.783	9.304					91.431	82.127	1.143	10.447

Overzicht duurzame activa 2019															
Activa- omschrijving nummer	Oorspronkelijk bedrag per 01-01-2019	Vermeer- deringen in 2019	Verminder- ings in 2019	Oorspronkelijk bedrag per 31-12-2019	Loop- tijd	Totaal afschrijving per 01-01-2019	Afschrijving in 2019	Afwaardering begin dienst- jaar	Afwaardering in dienstjaar	Aflossing per 01-01-2019	Aflossingen in dienstjaar	Boekwaarde per 01-01-2019	Boekwaarde per 31-12-2019	Toegerekende rente 2019	Totaal kapitaal- lasten 2019
Gymlokaal De Rips															
874 Renovatie gymzaal De Rips	98.333			98.333	20	68.833	4.917					29.500	24.583	369	5.285
1179 MFA De Rips gymzaal (gebouw)	205.623			205.623	40	35.984	5.141					169.639	164.499	2.121	7.261
1180 MFA De Rips gymzaal (installaties)	90.000			90.000	15	42.000	6.000					48.000	42.000	600	6.600
Subtotaal	393.956			393.956		146.817	16.057					247.139	231.082	3.089	19.146
Sportpark Gemert: opstallen															
10 Grondkosten sportpark Gemert	115.857			115.857		43.673						72.184	72.184	902	902
11 Grondkosten tennispark	10.891			10.891		4.066						6.825	6.825	85	85
23 Tribune + kleedgebouw VV Gemert	27.482			27.482	50	26.757	363					725	361	9	372
31 Kantine annex kleedgebouw voetbal	65.089			65.089	50	61.199	1.297					3.890	2.593	49	1.346
91 Tennisbanen grondkosten 1980	25.729			25.729		5.146						20.583	20.583	257	257
95 Grondkosten uitbreiding sportparken	131.259			131.259		24.686						106.573	106.573	1.332	1.332
99 Kleedlokalen annex kantine hockeyclub	90.756			90.756	40	81.681	2.269					9.075	6.806	113	2.382
220 Aanleg zandgestrooid kunstgrasveld	126.322			126.322	30	121.854	4.468					4.468		56	4.524
329 Uitbr. en aanpassing kleedacc. VV Gemert	65.113			65.113	25	57.454	2.553					7.659	5.105	96	2.649
374 Aanleg 8 kunstgrasbanen tbv GLTV: Grondwerk	121.159			121.159	25	43.127	8.670					78.033	69.362	975	9.646
472 Aanleg kunststofatletiekbaan onderbouw	398.906			398.906	25	207.542	19.136					191.364	172.228	2.392	21.528
849 Bouwkundige voorz. v.v. Gemert	50.000			50.000	25	31.742	2.249	4.762				13.496	11.247	169	2.418
936 Bijdr.aan v.v.Gemert voor aanleg onderb.kunstgrasv	240.950			240.950	30	104.412	8.032					136.538	128.507	1.707	9.738
991 Uitbreiding tennispark Gemert met 2 banen	264.354			264.354	25	215.713	5.405					48.641	43.237	608	6.013
1145 Aanleg onderbouw 2e kunstgrasveld (vv Gemert)	278.985			278.985	25	83.696	9.300					195.289	185.990	2.441	11.741
1148 Plaatsen lichtmasten 2e kunstgrasveld (vv Gemert)	100.000			100.000	10	90.000	10.000					10.000		125	10.125
1149 Bouw 3 nieuwe kleedlokalen (vv Gemert)	81.990			81.990	40	16.398	2.050					65.592	63.543	820	2.870
1256 Vervanging top laag semi-waterveld veld 2 HCG	170.951			170.951	12		14.246					170.951	156.705	2.137	16.383
1262 (Voorbereiding) Renovatie atletiekbaan GAC	4.961	601.521	14.169	592.313	20							4.961	592.313	62	62
1286 Verv. top lagen 2 kunstgrasvelden VV Gemert	541.793			541.793	10	54.179	54.179					487.613	433.434	6.095	60.274
1327 Beh.pl.Geb: legionellapreventie install. VV Gemert	28.192			28.192	15	3.759	1.879					24.433	22.553	305	2.185
1354 Aanleg 3e kunstgrasveld hockeyclub Gemert	381.799	12.945		394.744	30		12.727					381.799	382.017	4.773	17.499
1360 Aanleg 3 KGV HC Gemert zandonderbouw	90.462			90.462	48	1.885	1.885					88.577	86.693	1.107	2.992
1361 Aanleg 3 KGV HC Gemert, drainage	12.741			12.741	36		354					12.387	12.033	155	509
1362 Aanleg 3 KGV HC Gemert, sporttechn. laag	52.876			52.876	24		2.203					50.673	48.470	633	2.837
1363 Aanleg 3 KGV HC Gemert, top laag kunstgras	178.376			178.376	12		14.865					163.511	148.647	2.044	16.908
Subtotaal	3.656.993	614.466	14.169	4.257.290		1.296.390	178.129	4.762				2.355.840	2.778.009	29.448	207.577
Sportpark Bakel: opstallen															
255 Grondtransact. verpl.hockeyvelden (Bakel 8/92)	6.342			6.342		1.395						4.947	4.947	62	62
299 Renovatie sportpark De Sprenk (Bakel 6/94)	98.638			98.638	25	94.694	3.944					3.944		49	3.994
582 Verv.7 grav.b.d. 6 kunstst.b. onderb. Sprenk Bakel	88.487			88.487	25	38.766	4.448					49.721	45.273	621	5.070
989 Naheffing tbv tennisbanen Bakel	7.880			7.880	30	2.134	359					5.746	5.387	72	431
1153 Aanleg onderbouw 1e kunstgrasveld vv Bavo's	140.477			140.477	30	37.461	4.683					103.017	98.334	1.288	5.970
1158 Plaatsen lichtmasten 1e kunstgrasveld vv Bavo's	5.090			5.090	10	4.072	509					1.018	509	13	522
1260 Grotere verv. top lagen 4 tennisvelden TV de Sprenk	85.328			85.328	15	17.066	5.688					68.262	62.574	853	6.542
1353 Vervanging top laag kunstgrasveld VV Bavo's	319.838			319.838	10	31.984	31.984					287.854	255.870	3.598	35.582
1390 Renovatie hoofdveld v.v. Bavo's	48.646			48.646	25		1.946					48.646	46.700	608	2.554
Subtotaal	800.727			800.727		227.571	53.561					573.156	519.595	7.164	60.726
Sportpark Miiheezee: opstallen															
42 Grondinbr. sportcentrum Miiheezee (Bakel '75)	38.945			38.945		21.809						17.136	17.136	214	214
380 Aanleg tennisbanen Miiheezee (Bakel 13/96)	139.864			139.864	25	121.621	6.081					18.243	12.161	228	6.309
381 Inv. bijdr. tennisavijven Miiheezee (Bakel 13/96)	40.840			40.840	25	36.201	1.547					4.639	3.092	58	1.605
512 VV Miih.Boys uitbr.acc. en knelp.acc.MKV	81.680			81.680	25	65.443	3.248					16.238	12.990	203	3.451
859 Aankoop grond tbv HBV St.Willibrordus Miiheezee	45.003			45.003								45.003	45.003	563	563
1254 Vervanging top lagen tennisbanen TV Millus	46.337			46.337	15	12.357	3.089					33.980	30.891	425	3.514
Subtotaal	392.669			392.669		257.431	13.965					135.239	121.274	1.690	15.655
Sportpark De Mortel: opstallen															
46 Grondkosten sportpark Mortel	46.271			46.271		16.662						29.608	29.608	370	370
469 Uitbr. verenigingsacc. voetbalver. MVC	56.723			56.723	25	45.379	2.269					11.344	9.075	142	2.411
823 Grondkosten tennisbanen De Mortel	45.303			45.303								45.303	45.303	566	566
1069 Aanleg tennisbanen De Mortel	178.572			178.572	40	45.386	4.464	87.800				45.386	40.922	567	5.032
Subtotaal	326.869			326.869		107.427	6.733	87.800				131.641	124.908	1.646	8.379
Sportpark De Rips: opstallen															
64 Grond tbv sportpark Rips (Bakel '78)	96.168			96.168		53.854						42.314	42.314	529	529
1253 Vervanging top lagen tennisbanen TV De Rips	33.370			33.370	15	11.123	2.225					22.247	20.022	278	2.503
Subtotaal	129.538			129.538		64.978	2.225					64.561	62.336	807	3.032
Sportpark Elsendorp: opstallen															
53 Grondkosten sportpark Elsendorp	41.757			41.757		15.488						26.268	26.268	328	328
Subtotaal	41.757			41.757		15.488						26.268	26.268	328	328
Golfterrein Stippelberg															
1151 Aanleg golfterrein Stippelberg	2.772.375			2.772.375	5	60.948						2.711.428	2.711.428	21.691	21.691
1152 Terreinvoorz. install. golfterrein Stippelberg	695.142			695.142	5	32.746						662.396	662.396	5.299	5.299
1160 Grond Golfbaan Stippelberg	4.382.863			4.382.863								4.382.863	4.382.863	201.173	201.173
1171 Hypotheeklening Beheer Stg. Golfbaan Stippelberg	2.700.000			2.700.000	5					187.406		2.512.594	2.512.594	20.209	20.209
1255 Geldlening Beh Stg Golfbaan Stippelberg betalingsr	2.792.514			2.792.514	100					111.700	27.925	2.680.814	2.652.889		
Subtotaal	13.342.895			13.342.895		93.693				299.106	27.925	12.950.095	12.922.170	248.373	248.373
Bossen															
528 Overige gronden: bosgronden	375.203			375.203								375.203	375.203	4.690	4.690
992 Aankoop bosgrond nabij Grotelse Heide	17.295			17.295								17.295	17.295	216	216
Subtotaal	392.498			392.498								392.498	392.498	4.906	4.906

Overzicht duurzame activa 2019															
Activa- Omschrijving nummer	Oorspronkelijk bedrag per 01-01-2019	Vermeer- deringen in 2019	Verminder- ingen in 2019	Oorspronkelijk bedrag per 31-12-2019	Loop- tijd	Totaal afschrijving per 01-01-2019	Afschrijving in 2019	Afwaardering begin dienst- jaar	Afwaardering in dienstjaar	Aflossing per 01-01-2019	Aflossingen in dienstjaar	Boekwaarde per 01-01-2019	Boekwaarde per 31-12-2019	Toegerekende rente 2019	Totaal kapitaal- lasten 2019
Nota Natuur en Landschap															
1133 Ecologische verbingszone (EVZ)	204.961			204.961	10	122.977	20.496					81.985	61.488	1.025	21.521
Subtotaal	204.961			204.961		122.977	20.496					81.985	61.488	1.025	21.521
Boomplantdag															
474 Aankoop grond W. v.d. Vossenber	7.812			7.812								7.812	7.812	98	98
475 Aankoop grond W. v.d. Vossenber	64.500			64.500								64.500	64.500	806	806
Subtotaal	72.312			72.312								72.312	72.312	904	904
Aanleg hondenuitlaatplaatsen															
1198 Aanleg extra hondenuitlaatvoorzieningen	40.294			40.294	25	6.531	1.612					33.763	32.151	422	2.034
Subtotaal	40.294			40.294		6.531	1.612					33.763	32.151	422	2.034
Renovatie openbaar groen															
831 Uitvoering 7 kernen in het groen 2003	380.924			380.924	25	209.373	15.595					171.550	155.955	2.144	17.400
899 Uitvoering groenbeleidsplan 2004	294.290			294.290	25	83.722	4.144	148.407				62.161	58.017	777	4.921
986 Inrichting molenbiotoop Bakel	68.789			68.789	15	55.405	5.794	7.590				5.794		72	5.866
1072 Uitvoering 7 kernen in t groen 2007	170.833			170.833	25	61.500	6.833					109.333	102.500	1.367	8.200
1102 Uitvoering 7 kernen in t groen 2008-2009	141.805			141.805	25	45.377	5.672					96.428	90.755	1.205	6.878
1143 Uitvoering 7 kernen in t groen 2009-2010	203.228			203.228	25	48.775	8.129					154.453	146.324	1.931	10.060
1186 Uitvoering 7 kernen in t groen 2010-2011	129.141			129.141	25	30.994	5.166					98.147	92.982	1.227	6.393
1200 Uitvoering 7 kernen in t groen 2011-2012	73.937			73.937	25	14.788	2.958					59.149	56.192	739	3.697
Subtotaal	1.462.947			1.462.947		549.935	54.291	155.997				757.014	702.724	9.463	63.754
Recreatieve fiets- en wandelpaden															
997 Wandelrouten netwerk	19.011			19.011	10	11.407	1.901					7.604	5.703	95	1.996
Subtotaal	19.011			19.011		11.407	1.901					7.604	5.703	95	1.996
IGP Bakelse Plassen															
927 Integraal gebiedsplan Bakel-Milheeze (IGP)	222.210	352.955	352.955	222.210				222.210							
Subtotaal	222.210	352.955	352.955	222.210				222.210							
EVZ Ecologische verbingszone															
385 Ecol. verbingszone langs de Peelseloop	104.888			104.888	30	82.720	3.695					22.169	18.474	277	3.972
772 Ecologische verbingszone Milheeze Noord	27.419			27.419								27.419	27.419	343	343
993 Aank.groend ecol.verb.zone nabij Kattevlaas/S.Loop	140.643			140.643								140.643	140.643	1.758	1.758
1268 Breuken Beleven	24.907			24.907	25	1.992	996					22.915	21.918	286	1.283
Subtotaal	297.858			297.858		84.712	4.691					213.145	208.454	2.664	7.355
Totaal hoofdfunctie 5 Cultuur en Recreatie	26.660.178	1.010.893	367.124	27.303.946		5.946.820	573.127	479.160		299.106	27.925	19.935.091	19.977.808	335.686	908.812
Bevordering leefbaarheid kernen															
819 Leningen stg Mortels Belangbv leefbaarh ki kernen	110.000			110.000	20					100.000	5.000	10.000	5.000	125	125
Subtotaal	110.000			110.000						100.000	5.000	10.000	5.000	125	125
Uitvoeringskosten Peel 6.1															
1312 Inr. begane gr Noordvleugel gemeenteh tbv SD-WMO	78.961			78.961	10	7.896	7.896					71.065	63.169	888	8.784
1313 Inr. begane gr Noordvleugel gemeenteh tbv SD-jeugd	70.000			70.000	10	7.000	7.000					63.000	56.000	788	7.788
Subtotaal	148.961			148.961		14.896	14.896					134.065	119.169	1.676	16.572
Gemeenschapshuizen of Soc.cult.acc.															
56 Activiteitencentrum De Eendracht Bouw	766.018			766.018	40	657.998	51.757					108.021	56.263	1.350	53.108
66 Act.cent. De Eendracht woning St Annastraat 62	13.976			13.976	40	12.071	953					1.906	953	24	977
188 Verbouwing De Eendracht	148.883			148.883	30	144.088	4.796					4.796		60	4.856
189 De Schans, Milheeze (Bakel 24/88)	40.468			40.468	40	37.393	1.025					3.075	2.050	38	1.064
246 Overname Parochiehuus Gemertseweg 2	66.257			66.257	30	61.773	2.243					4.484	2.241	56	2.299
304 Uitbreiding Parochiehuus Gemertseweg 2	67.216			67.216	30	64.494	2.721					2.721		34	2.755
337 Uitbr. De Schans (Bakel 13/94, 8/95)	120.536			120.536	40	75.410	3.009					45.126	42.118	564	3.573
338 Verbouw Den Dorpel/Kunstlokaal Vondellaan 49-51	335.290			335.290	40	194.075	8.307					141.215	132.908	1.765	10.072
391 Renov. parochiehuus Bakel (Bakel 12+45+47/96)	185.042			185.042	30	135.286	6.220					49.756	43.536	622	6.842
844 Aanpassing d'n Elk t.b.v. invaliden	91.630			91.630	20	64.141	4.582					27.489	22.908	344	4.925
1033 Uitbr. Den Dorpel/Kunstlokaal Vondellaan 49-51	1.937.643			1.937.643	40	435.970	48.441					1.501.673	1.453.232	18.771	67.212
1034 Verbouwing Den Dorpel/Kunstlokaal Vondellaan 49-51	77.240			77.240	20	34.758	3.862					42.482	38.620	531	4.393
1062 Vervanging tribune De Eendracht	155.000			155.000	20	77.500	7.750					77.500	69.750	969	8.719
1215 Geldlening Stg. De Eendracht	567.674			567.674	40					39.150	19.575	528.524	508.949	31.711	31.711
1300 Installaties De Eendracht	64.564			64.564	15	12.913	4.304					51.651	47.347	646	4.950
1350 Bouwkundige aanpassingen de Eendracht	44.149			44.149	20		2.207					44.149	41.941	552	2.759
1357 Aanpassing/vervanging interieur Ceigoed	30.710			30.710	10	3.071	3.071					27.639	24.568	345	3.417
1358 Aanpaas Eendracht duurzaamheid W en E install	43.064			43.064	15	2.871	2.871					40.193	37.322	502	3.373
1359 Bouwk aanpassingen Ceigoed	78.086			78.086	25	3.123	3.123					74.962	71.839	937	4.061
Subtotaal	4.833.448			4.833.448		2.016.935	161.242			39.150	19.575	2.777.363	2.596.546	59.822	221.064
Jeugdcentrum Bakel															
606 Uitbr. accom. jeugdcentr. Bakel	29.496			29.496	30	26.093	1.134					3.403	2.268	42	1.177
Subtotaal	29.496			29.496		26.093	1.134					3.403	2.268	42	1.177

Overzicht duurzame activa 2019															
Activa- Omschrijving nummer	Oorspronkelijk bedrag per 01-01-2019	Vermeer- deringen in 2019	Verminder- ingen in 2019	Oorspronkelijk bedrag per 31-12-2019	Loop- tijd	Totaal afschrijving per 01-01-2019	Afschrijving in 2019	Afwaardering begin dienst- jaar	Afwaardering in dienstjaar	Aflossing per 01-01-2019	Aflossingen in dienstjaar	Boekwaarde per 01-01-2019	Boekwaarde per 31-12-2019	Toegerekende rente 2019	Totaal kapitaal- lasten 2019
Subsidiering jeugd- en jongerenwerk															
657 Verbouwing Jeugdcentr. De Bunker	234.302			234.302	40	86.679	5.905					147.623	141.717	1.845	7.751
1100 Renovatie O.J.C. Fuse Bakel	54.625			54.625	20	27.313	2.731					27.313	24.581	341	3.073
Subtotaal	288.927			288.927		113.992	8.636					174.935	166.299	2.187	10.823
Peuterspeelzalen															
339 Peuterspeelz. Elsenv. aank.en verb.wijkgeb.	83.646			83.646	40	50.353	1.959					33.293	31.335	416	2.375
Subtotaal	83.646			83.646		50.353	1.959					33.293	31.335	416	2.375
Minimabeleid: steunfondsen															
1325 Lening mw. F.S.	1.650			1.650	2					350		1.300	1.300	16	16
Subtotaal	1.650			1.650						350		1.300	1.300	16	16
Totaal hoofdfunctie 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening															
	5.496.128			5.496.128		2.222.269	187.868			139.500	24.575	3.134.359	2.921.916	64.284	252.152
Exploitatie milieustraat															
1026 Overname ondergrond milieustraat	165.151			165.151								165.151	165.151	2.064	2.064
Subtotaal	165.151			165.151								165.151	165.151	2.064	2.064
Overige kosten afval															
1021 Overname milieustraat aangelegde voorzieningen	245.406			245.406	25	117.795	9.816					127.611	117.795	1.595	11.411
1022 Overname milieustraat kantoorinstallaties	22.963			22.963	15	18.370	1.531					4.593	3.062	57	1.588
Subtotaal	268.369			268.369		136.165	11.347					132.204	120.857	1.653	13.000
Kosten diftar															
1324 Overname containers Attero	74.813			74.813	4	18.703	18.703					56.110	37.407	701	19.405
Subtotaal	74.813			74.813		18.703	18.703					56.110	37.407	701	19.405
Groenverwerkingsinrichting															
342 Groenverw. inrichting waarde ondergrond	68.067			68.067								68.067	68.067	851	851
1172 Aanleg vloer uitbr. groencompostering	43.542			43.542	10	34.834	4.354					8.708	4.354	109	4.463
1183 Aanschaf 2e hands omzetmachine groencompostering	110.465			110.465	8	107.704	2.761					2.761		35	2.796
1426 Omzetmachine groencompostering (groot onderhoud)															
Subtotaal	222.074			222.074		142.537	7.116					79.536	72.421	994	8.110
Beheer riolering															
771 Aansluiten panden buitengebied op riolering	468.137			468.137	40	170.672	11.703					297.465	285.762	3.718	15.422
1103 Herinrichting Past.Castellijnstraat / Riolering	102.306			102.306	60	3.817	1.705					98.489	96.784	1.231	2.936
1276 Wateroverlast Kerkeind Milheeze	310.613			310.613	60	2.418	5.177					308.195	303.018	3.852	9.029
1279 Wateroverlast Renseweg De Mortel	232.129			232.129	60	2.035	3.869					230.094	226.225	2.876	6.745
Subtotaal	1.113.185			1.113.185		178.942	22.454					934.243	911.789	11.678	34.132
Riolen en rioolgemalen															
306 Vervanging riolering De Smagt	45.378			45.378	60	43.826	1.552					1.552		19	1.572
343 Vervg.aangep.riolering rotonde Kruiseind-Pandelaar	137.622			137.622	60	29.248	2.294					108.374	106.080	1.355	3.648
393 Aanpassing riolering De Kieboom	76.333			76.333	60	68.499	2.612					7.834	5.222	98	2.710
414 Vervanging riolering Wilhelminalaan	53.802			53.802	60	31.943	1.151					21.859	20.708	273	1.424
416 Bergbeziנקrööl als randvoorz.Pandelaar ov.kst.	344.484			344.484	60	201.584	7.521					142.901	135.380	1.786	9.307
478 Vergroting riolering ged. Grootmesterstraat	102.376			102.376	60	84.862	3.503					17.514	14.011	219	3.722
479 Vernieuwing riolering Prt.v.Onterstr.	150.415			150.415	60	124.683	5.147					25.732	20.585	322	5.468
480 Vergroting riolering ged. Borrelstraat	954			954	60	791	33					163	130	2	35
523 Rioolvergr. Past. Attendorenstraat (Bw19/99)	47.276			47.276	60	22.203	809					25.072	24.264	313	1.122
524 Bergbeziנקbassin Overschot Bakel (Bouwkundig)	120.612			120.612	60	56.288	2.075					64.324	62.249	804	2.879
526 Riolering Rect. Klaassenstraat	101.798			101.798	60	47.662	1.746					54.136	52.389	677	2.423
611 Rioolvervanging Prinzenstraat	53.765			53.765	60	24.289	921					29.475	28.554	368	1.290
612 Bergbeziנקvoorz. Dakworm Bakel (Bouw.)	135.845			135.845	60	71.063	2.945					64.782	61.837	810	3.754
614 Bergbeziנקvoorz. Nachtegaal Milheeze (Bouwk)	131.905			131.905	60	69.024	2.858					62.882	60.024	786	3.644
616 Vergroting riolering Burg.de Bekkerlaan/Ps/I/A	116.643			116.643	60	50.792	1.944					65.851	63.907	823	2.767
659 Vervg. riolering bij rotonde Vondelln/W.d.Haasstr.	121.138			121.138	60	52.749	2.019					68.389	66.370	855	2.874
676 Verv. riolering Torrentinusstraat	56.957			56.957	60	21.361	1.424					35.597	34.173	445	1.869
814 Vervanging riolering Berglaen-Molenakker	906.504			906.504	60	226.626	22.663					679.878	657.216	8.499	31.161
815 Verv.riolering Mgr. Den Dubbeldenstraat c.a.	345.239			345.239	60	118.944	8.381					226.295	217.914	2.829	11.210
834 Riolering Prinzenstraat 2e fase	136.776			136.776	60	35.045	2.280		34.900			66.831	64.552	835	3.115
877 Randvoorzieningen GRP 2003	2.387.281			2.387.281	60	106.847	39.788					2.280.635	2.240.847	28.508	68.296
915 Verv.riolering en bestr.Prins Hendriklaan Gemert	52.912			52.912	60	10.418	882					42.494	41.612	531	1.413
939 Reconstructie riolering Macropediaplantsoen	14.428			14.428	60	642	240					13.785	13.545	172	413
941 Riolering verbetermaatregelen 2005	365.991			365.991	60	38.679	6.100					327.312	321.212	4.091	10.191
969 Rioolvergroting Virmondstraat	400.907			400.907	60	17.018	6.682					383.890	377.208	4.799	11.481
1008 Rioolvergroting Julianastraat Bakel	51.337			51.337	60	2.622	856					48.716	47.860	609	1.464
1059 Rioolrenovatie Vondellaan Gemert	40.726			40.726	60	1.750	679					38.976	38.297	487	1.166
1078 Renovatie gemalen 2007	51.153			51.153	60	1.819	853					49.333	48.481	617	1.469
1106 Renovatie rioolgemalen en bergbeziנקbassins 2008	51.295			51.295	60	26.211	855					25.084	24.229	314	1.168
1107 Randvoorzieningen riolering alg. 2008/2009	62.969			62.969	60	984	1.050					61.985	60.935	775	1.824
1123 Aanleg vrijvalriolering Molenbroekseloep	58.909			58.909	60	2.198	982					56.711	55.729	709	1.691
1162 Rioolverv. en afkopp. Burg.vt.Wildenbergh	89.435			89.435	60	2.301	1.491					87.134	85.643	1.089	2.580
1164 Relining riolering St.Janstraat/Elsendorpsweg	66.426			66.426	60	469	1.107					65.957	64.850	824	1.932
1165 Reconstructie De Bloemerd Gemert	51.175			51.175	25	1.706	853					49.470	48.617	618	1.471
1216 Rioolvervanging onderdeel werk N604	154.000			154.000	60	3.573	2.567					150.427	147.860	1.880	4.447
1227 Gemert Centrum herinrichting (riolering)	698.053			698.053	60	8.580	11.634					689.473	677.839	8.618	20.253
1229 Knelprnt. riol. Kruiseind, W de Haasstr en Vondelln	321.637			321.637	60	4.753	5.361					316.884	311.524	3.961	9.322
1243 Rioolverbetering Molenakkers	181.268			181.268	60	2.679	3.021					178.589	175.568	2.232	5.254
1244 Aanleg riol infiltratie Gelind	5.700			5.700	60	175	127					5.524	5.398	69	196

Overzicht duurzame activa 2019															
Activa- omschrijving nummer	Oorspronkelijk bedrag per 01-01-2019	Vermeerderingen in 2019	Verminderen in 2019	Oorspronkelijk bedrag per 31-12-2019	Loop-tijd	Totaal afschrijving per 01-01-2019	Afschrijving in 2019	Afwaardering begin dienst-jaar	Afwaardering in dienstjaar	Aflossing per 01-01-2019	Aflossingen in dienstjaar	Boekwaarde per 01-01-2019	Boekwaarde per 31-12-2019	Toegerekende rente 2019	Totaal kapitaal-lasten 2019
1251 Herinrichting Groeskullenstraat: (riolering)	92.400			92.400	60	1.102	1.540					91.298	89.758	1.141	2.681
1267 Herinrichting Sprengstraat Mortel (riolering)	57.200			57.200	60	682	953					56.518	55.565	706	1.660
1306 Aanleg overstortleiding Kopperegang Gemert (riool)	64.894			64.894	60	569	1.082					64.325	63.243	804	1.886
1307 Rioloaangepassing Berken vw ontvikk achter nr. 4en6	82.574			82.574	60	724	1.376					81.850	80.474	1.023	2.399
1309 Reconstructie Predikant Swidensstraat (riolering)	225.934			225.934	60		3.766					225.934	222.169	2.824	6.590
1333 Reconstructie Vilstraat Bakel (riolering)	125.000			125.000	60	1.096	2.083					123.904	121.821	1.549	3.632
1335 Relining riolering	34.691			34.691	60		867					34.691	33.824	434	1.301
1356 Voorbereiding reconstructie Presidentenbuurt	62.049	132.458		194.507	60							62.049	194.507	776	776
1365 Vernieuwing riool Handelseweg	33.576			33.576	60	839	839					32.736	31.897	409	1.249
1395 Rec.N.Uitleg Bakel 2018 incl. B.Diepstr.ln.(riol.)	16.639	436.060		452.698	60							16.639	452.698	208	208
1397 Rioolerv. Past.Santfootstr. e.o. G. 2018 (riol.)		194.236		194.236	60								194.236		
1409 Rioolerv. Past.Gauliusstr. eo HWA GN fase 2		23.300		23.300	60								23.300		
1411 Renovatie gemalen en bergbezinkbassins 2019		40.433		40.433	15								40.433		
1416 Herinricht. Annastr./W.de Haasstr.2018/19(riolering)		10.359		10.359	60								10.359		
Subtotaal	9.086.382	836.846		9.923.227		1.619.720	171.509	34.900				7.431.762	8.097.099	92.897	264.405
Drukriolering															
307 Drukriool buitengebied (Bakel 16/94)				33.955	60	33.265	690						690	9	699
527 Aansl. drukr. 17 panden Hazenhutsedijk, M. En J.	112.029			112.029	60	89.093	3.823					22.936	19.114	287	4.110
1077 Renovatie drukriolering	417.141			417.141	60	246.412	27.809					170.728	142.919	2.134	29.943
1150 Renovatie drukriolering 2009 (pompen)	185.146			185.146	60	111.088	12.943					74.058	61.715	626	13.269
1193 Renovatie drukriolering 2010	67.228			67.228	60	18.824	2.689					48.404	45.715	605	3.294
1398 Renovatie (druk) rioolgemaal en bergbezinkbassins	38.220			38.220	15							38.220	38.220	478	478
Subtotaal	853.718			853.718		498.681	47.354					355.037	307.682	4.438	51.792
Hemelwaterzorgplicht															
1384 Aanleg hemelwatersysteem Gemert-Noord	31.148			31.148	60							31.148	31.148	389	389
1428 HWA Riool Gemert-Noord + afkoppeling		109.000		109.000	60								109.000		
Subtotaal	31.148	109.000		140.148								31.148	140.148	389	389
Milieucontroles															
1271 Vervanging auto milieuwachter 2014	31.350			31.350	8	11.756	3.919					19.594	15.675	245	4.164
1382 Aanschaf nieuwe dienstauto team VT	33.300			33.300	10		3.330					33.300	29.970	416	3.746
Subtotaal	64.650			64.650		11.756	7.249					52.894	45.645	661	7.910
Milieubeleid (diverse specifieke wetten)															
780 Aanbr. geluidwerende voorz. Zuid-Om	63.720			63.720	25	35.551	2.012					28.169	26.157	352	2.364
1080 Geluidwerende voorzieningen Oost-Om	71.749			71.749	25	4.623	514	57.380				9.746	9.232	122	636
1311 Voorbereiding geluidwerende voorz Zuid-Om, Oost-Om	32.890			32.890	25			27.840				5.050	5.050	63	63
1329 Aanleg geluidwerende voorzieningen Zuid-om Oost-om	37.256	13.462		50.718	25							37.256	50.718	466	466
1385 Geldleningen Zonnepanelenproject u/g	87.013	574.235		661.248	15						42.818	87.013	618.429		267
1394 Uitvoeringskosten Zonnepanelenproject	21.332		7.921	13.411	15							21.332	13.411	267	267
Subtotaal	313.960	587.897	7.921	893.736		40.174	2.526	85.220			42.818	186.566	722.998	1.269	3.795
Gemeentelijke begraafplaats Gemert															
260 Algemene begraafplaats	166.189			166.189		142.634	5.889					23.555	17.666	294	6.184
Subtotaal	166.189			166.189		142.634	5.889					23.555	17.666	294	6.184
Gemeentelijke begraafplaats Bakel															
17 Grondaank. centr. begraafpl. Hoberg (Bakel '69)	9.601			9.601		5.377						4.224	4.224	53	53
88 Grondaank. mevr. v. Eijk de Wilde (Bakel '69)	13.783			13.783		9.404						4.378	4.378	55	55
Subtotaal	23.384			23.384		14.781						8.603	8.603	108	108
Totaal hoofdfunctie 7 Volksgezondheid en milieu	12.383.022	1.533.543	7.921	13.968.644		2.804.095	294.147	120.120			42.818	9.458.807	10.647.464	117.147	411.294
Molens															
514 Groot onderh. en beheersplan Bijenkorf	27.851			27.851	25	19.513	1.191					8.338	7.147	104	1.295
515 Restauratie Willibrordusmolen Bakel	65.996			65.996	25	62.374	3.622					3.622		45	3.667
Subtotaal	93.847			93.847		81.887	4.813					11.960	7.147	150	4.963
Exploitatie kosterswoning															
421 Overname Gildepad 1	54.620			54.620	25	47.145	1.869					7.475	5.606	93	1.962
Subtotaal	54.620			54.620		47.145	1.869					7.475	5.606	93	1.962
Monumentenbeleid															
966 Geldlening Binderseind 3-3a Gemert	350.000			350.000	30					66.839	6.552	283.161	276.609	3.540	3.540
Subtotaal	350.000			350.000						66.839	6.552	283.161	276.609	3.540	3.540
Woningexploitatie/ woningbouw															
262 Lening S.G.W.nr. 72592 compl NV 4890 (Bakel)	867.199			867.199	30					391.574	30.416	475.625	445.209	14.286	14.286
264 Lening S.G.W.nr. 72594 compl NV 5079 (Bakel)	1.250.459			1.250.459	30					524.766	41.758	725.692	683.935	23.585	23.585
931 Verstreken hypotheekgeld aan Groeskullenstraat 37	25.000			25.000								25.000	25.000	312	312
970 Verstr.hypotheeklening Schout de Visscherstr.9	25.000			25.000								25.000	25.000	312	312
1003 Verstr.geldlening aan Zorgboog (was SOR) 107443	9.600.000			9.600.000	40					3.310.000	185.000	6.290.000	6.105.000	265.623	265.623
1040 Verstr. geldlening Zorgboog (was SOR) 1-127591	7.200.000			7.200.000	40					2.482.500	138.750	4.717.500	4.578.750	184.519	184.519
Subtotaal	18.967.658			18.967.658						6.708.841	395.924	12.258.817	11.862.894	488.636	488.636

Overzicht duurzame activa 2019															
Activa- Omschrijving nummer	Oorspronkelijk bedrag per 01-01-2019	Vermeer- deringen in 2019	Verminder- ingen in 2019	Oorspronkelijk bedrag per 31-12-2019	Loop- tijd	Totaal afschrijving per 01-01-2019	Afschrijving in 2019	Afwaardering begin dienst- jaar	Afwaardering in dienstjaar	Aflossing per 01-01-2019	Aflossingen in dienstjaar	Boekwaarde per 01-01-2019	Boekwaarde per 31-12-2019	Toegerekende rente 2019	Totaal kapitaal- lasten 2019
Exploitatie gemeentelijke gronden															
529 Overige gronden: landbouwgronden	934.725			934.725				460.398				474.327	474.327	5.929	5.929
530 Overige gronden: erfpachtsgronden	491.240			491.240					412.350			491.240	78.890	6.141	418.491
531 Overige gronden: tuin achter woning	278.015			278.015					2.268			278.015	275.747	3.475	5.743
532 Overige gronden: volkstuinen	47.899			47.899								47.899	47.899	599	599
1283 Gemert: Ruimte voor ruimte kavels	875.000			875.000				125.000	250.000			750.000	500.000	9.375	259.375
1299 Hypotheeklening Fuik 19	391.848			391.848	7					202.031	66.923	189.817	122.894	5.577	5.577
1336 Uitbreiding De Rips	1.305.898	-1.305.898										1.305.898		16.324	16.324
1337 Heerebosch (dieplan 1e fase)	988.385	-988.385										988.385		12.355	12.355
1400 Milheeze Eisenstraat															
1401 De Rips Mr. Hertsigstraat															
Subtotaal	5.313.009	-2.294.283		3.018.726				585.398	664.618	202.031	66.923	4.525.580	1.499.758	59.774	724.392
Exploitatie gemeentelijke woningen															
419 Overname Geneneind 2	15.136			15.136	25	12.717	606					2.420	1.814	30	636
420 Overname Geneneind 4	4.249			4.249	25	3.571	170					678	508	9	179
1219 Pand Willem de Haasstraat 4	140.750			140.750	40	23.020			117.729			117.729		1.472	119.201
1220 Pand Willem de Haasstraat 6	145.750			145.750	40	23.840	3.644					121.910	118.266	1.524	5.168
1221 Pand Willem de Haasstraat 8	199.750			199.750	40	32.687	4.994					167.062	162.068	2.088	7.082
1222 Pand Willem de Haasstraat 10	183.750			183.750	40	30.066	4.594					153.684	149.090	1.921	6.515
Subtotaal	689.384			689.384		125.901	14.007		117.729			563.484	431.747	7.044	138.780
Verdeling gelden Wet stads- en dorpsvernieuwing															
699 Herstructurering gebied Berglaren-Molenakker	1.110.014			1.110.014	50	394.440	23.083					715.574	692.491	8.945	32.028
Subtotaal	1.110.014			1.110.014		394.440	23.083					715.574	692.491	8.945	32.028
Duurzaam bouwen															
1010 Verstrekken geldening Schout de Visscherstr.23	25.000			25.000	onbepaald							25.000	25.000	312	312
Subtotaal	25.000			25.000								25.000	25.000	312	312
Startersleningen (via SVN)															
811 Startersleningen via SVN	3.152.288			3.152.288							451.298	3.152.288	2.700.990	39.404	39.404
Subtotaal	3.152.288			3.152.288							451.298	3.152.288	2.700.990	39.404	39.404
Woonwagenlocaties															
313 Uitbr. woonw. locatie Neerakker 7 en 9	24.490			24.490	25	21.599	964					2.891	1.927	36	1.000
424 Overname woonwagen Vlood 43	20.784			20.784	14	19.152	1.632					1.632		20	1.652
425 Overname standpl. woonwagens	45.446			45.446	14	41.696	3.749					3.750	1	262	4.011
665 Groot onderh. woonwagenlocaties	911.935			911.935	15	850.469	61.466					61.466		768	62.235
1051 Uitbreiding woonw. locatie Neerakker 11	79.873			79.873	46	35.161	1.720					44.712	42.992	559	2.279
1104 Aank 4 Kraaikampw.Stribboscheweg 39,Vlood41,44,48	183.741			183.741	40	41.940	4.593					141.801	137.208	1.773	6.366
1131 Woonvoorzieningen De Peij	1.946.573			1.946.573	40	389.314	48.664					1.557.258	1.508.594	19.466	68.130
1280 Ren. berg en standpl Vlood,Neerakker,Stribboschew	225.788			225.788	25	27.095	9.032					198.693	189.662	2.484	11.515
Subtotaal	3.438.631			3.438.631		1.426.427	131.820					2.012.204	1.880.384	25.368	157.188
Kunstlokaal den Dorpel															
1328 Installaties Kunstlokaal D'n Dorpel	32.023			32.023	15	2.135	2.135					29.888	27.753	374	2.508
Subtotaal	32.023			32.023		2.135	2.135					29.888	27.753	374	2.508
Exploitatie overige gebouwen															
1275 Geldi (uitgest. bet.) Paradijs 25 Elsendorp	405.000			405.000	7							405.000	405.000	5.063	5.063
Subtotaal	405.000			405.000								405.000	405.000	5.063	5.063
Milheeze (alg.): Zuidrand Milheeze															
1366 Lening bouwterrein Millekens 60 Milheeze	16.335			16.335	2						16.335	16.335		204	204
Subtotaal	16.335			16.335							16.335	16.335		204	204
Gemert (alg.): Smartpark															
1367 Lening perceel grond Crossfit VOF	111.500			111.500	10					10.221	11.150	101.279	90.129	3.558	3.558
1398 Lening Wolfsveld II: Smartpark (Slits)	38.720			38.720	10						3.872	38.720	34.848	1.433	1.433
1399 Lening Wolfsveld II: Smartpark (Slits JWJA)	55.963			55.963	10						5.596	55.963	50.368	2.071	2.071
Subtotaal	206.183			206.183						10.221	20.618	195.962	175.343	7.062	7.062
Totaal hoofdfunctie 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	33.853.992	-2.294.283		31.559.709		2.077.935	177.726	585.398	782.347	6.987.932	957.650	24.202.728	19.990.721	645.968	1.606.042
Beleggingen															
1 Aandelen NV Bank voor Ned. Gemeenten	103.176			103.176								103.176	103.176	1.290	1.290
1282 Deposito BNG	251.312		125.656	125.656	10							251.312	125.656		
Subtotaal	354.488		125.656	228.832								354.488	228.832	1.290	1.290
Hypothecaire geldleningen															
1281 Hypothecaire geldleningen personeel	25.263.682			25.263.682						12.735.671	1.698.127	12.528.011	10.829.885	156.600	156.600
Subtotaal	25.263.682			25.263.682						12.735.671	1.698.127	12.528.011	10.829.885	156.600	156.600
Totaal hoofdfunctie 9 Financierings en algemene dekkingsmiddelen	25.618.169		125.656	25.492.514						12.735.671	1.698.127	12.882.499	11.058.716	157.890	157.890
Totaal generaal	176.700.349	2.733.831	593.535	178.840.645		36.200.193	3.254.178	2.865.192	984.358	20.162.208	2.751.095	117.472.756	112.623.421	2.320.546	6.559.082

Gemeente : Gemert-Bakel
Provincie : Noord-Brabant
Rekeningsjaar : 2019

RENTE-OMSLAG BEREKENING

Gemeente Gemert-Bakel
Rente-omslag 2019

Functienr.	Omschrijving	Prm.begr.	Bijst.prm.begr.	Begroting	Jaarrekening
5.101.010	Rente langlopende leningen	4.162.631	-17.853	4.144.778	4.028.806
	Werkelijk betaalde rente	4.162.631	-17.853	4.144.778	4.028.806
5.101.030	Rente aangegeane geldleningen en RC	30.339	-60.203	-29.864	-29.672
	Werkelijk betaalde rente	30.339	-24.688	5.651	5.844
	Werkelijk ontvangen rente	0	-35.515	-35.515	-35.516
	Diensten door derden (bankkosten)	0	0	0	0
5.101.099	Correctie rente	-4.124.689	929.097	-3.195.592	-3.512.718
	Rente bouwgrond	-832.561	0	-832.561	-1.192.172
	Rente hypotheke	-324.938	162.469	-162.469	-156.600
	Rente cf staat van investeringen	-2.967.190	766.628	-2.200.562	-2.163.946
RENTERESULTAAT		68.281	851.041	919.322	486.416
5.101.099	Correctie renteresultaat	-68.281	-851.041	-919.322	-486.416
	Correctie renteresultaat	-68.281	-851.041	-919.322	-486.416
Totaal RENTE		0	0	0	0

Gemeente : Gemert-Bakel
Provincie : Noord-Brabant
Rekeningsjaar : 2019

STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN

OVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN 2019

	Saldo 1-1-2019	Vermeerderingen		Verminderings ten gunste van exploitatie	Stand 31-12-2019
		wegens rente	overige		
Algemene reserves					
Algemene reserve (vrij besteedbaar)	185.280,80		1.993.180,00	1.139.013,11	1.039.447,69
Saldo rekening	173.222,66			173.222,66	
Totaal algemene reserves	358.503,46		1.993.180,00	1.312.235,77	1.039.447,69
Bestemmingsreserves					
Inrichting gemeentehuis	27.994,27				27.994,27
Vernieuwing automatisering	860.292,39		225.400,00	287.780,01	797.912,38
Fbv: groen	17.700,00			17.700,00	
Rollend materieel/gereedsch. onderh. dst.	662.529,49			3.746,28	658.783,21
Huisvesting onderwijs	76.099,28			76.099,28	
Monumenten (ozb)	228.184,70		102.930,00	108.407,87	222.706,83
Algemene reserve bouwgrond	5.483.506,75		1.405.816,52	-464.050,30	7.353.373,57
Wet inburgering nieuwkomers	57.765,20				57.765,20
EVZ 2010-2015	185.288,26			59.401,00	125.887,26
BIO-fonds	190.770,00			65.000,00	125.770,00
Kapitaallasten wegen	248.000,00		506.196,00		754.196,00
Vervanging lichtmasten en armaturen			780.543,00	780.543,00	
Speeltoestellen			192.533,00	23.272,23	169.260,77
Subtotaal	8.038.130,34		3.213.418,52	957.899,37	10.293.649,49
Totaal bestemmingsreserves	8.038.130,34		3.213.418,52	957.899,37	10.293.649,49
Totaal reserves	8.396.633,80		5.206.598,52	2.270.135,14	11.333.097,18
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
Opbouwen pensioenrechten wethouders	4.162.554,99		1.031.328,00	171.108,11	5.022.774,88
Wachtgeld voormalig bestuurders	159.087,78			120.821,78	38.266,00
Risicovoorziening grondexploitatie	13.720.226,00		-741.050,30	701,70	12.978.474,00
WW-verplichtingen personeel	69.297,44		25.000,00	90.000,00	4.297,44
Attero	185.000,00				185.000,00
Kwaliteitsimpuls landelijk gebied (RvR)			100.000,00		100.000,00
Subtotaal	18.296.166,21		415.277,70	382.631,59	18.328.812,32
Onderhoudsegalisatievoorzieningen					
Onderhoud wegen	2.190.569,80		806.400,00	507.019,51	2.489.950,29
Onderhoud sport	617.797,44		136.013,00	61.613,15	692.197,29
Onderhoud gebouwen	801.185,38		218.423,00	217.078,19	802.530,19
Subtotaal	3.609.552,62		1.160.836,00	785.710,85	3.984.677,77
Voorzieningen bekleemde middelen derden					
Vervanging riolering	5.932.808,67		536.026,69	99.243,17	6.369.592,19
IGP: Bakelse Plassen	396.750,14		275.395,00	352.955,14	319.190,00
Uganda	32.018,82		1.327,54	10.000,00	23.346,36
Herplant bomen en groen	19.218,25		14.000,00	1.848,28	31.369,97
Waterberging	26.407,33		270.824,00	2.635,87	294.595,46
Parkeerterreinen / plaatsen	142.394,68				142.394,68
Subtotaal	6.549.597,89		1.097.573,23	466.682,46	7.180.488,66
Totaal voorzieningen	28.455.316,72		2.673.686,93	1.635.024,90	29.493.978,75
Totaal reserves en voorzieningen	36.851.950,52		7.880.285,45	3.905.160,04	40.827.075,93

Gemeente : Gemert-Bakel
Provincie : Noord-Brabant
Rekeningsjaar : 2019

SPECIFICATIE STORTINGEN EN ONTTREKKINGEN RESERVES EN VOORZIENINGEN

Specificatie stortingen en onttrekkingen 2019

Omschrijving	Stortingen	Saldo Stortingen	Onttrekkingen	Saldo Onttrekkingen
<u>Algemene reserves</u>				
<u>Algemene reserve (1001)</u>				
Stortingen:				
* vrijval saldo reserve lichtm.(3079/113/115)	780.543,00			
* toevoeging gedeelte begrotingssaldo (115)	500.000,00			
* resultaat 3e FR 2019 (115)	435.637,00			
* storting vanuit ARB of resultaatbestemming jr 2018 (115/3041)	277.000,00			
		1.993.180,00		
Onttrekkingen:				
* resultaat 4e FR 2019 (115)			295.750,00	
* resultaat 1e FR 2019 (115)			352.359,00	
* resultaat 2e FR 2019 (115)			25.120,00	
* tbv afw.verk.maatr.HCG (7531145/115/6210510)			1.284,11	
* resultaatsbestemming 2018 (115)			462.000,00	
* ophoging jaarl.expl.bijdr.zwembad GB (115/6530480)			2.500,00	
				1.139.013,11
<u>Saldo rekening (1003)</u>				
Onttrekkingen:				
* resultaatsbestemming 2018 (115)			173.222,66	
				173.222,66
<u>Vernieuwing automatisering (3002)</u>				
Stortingen:				
* reguliere storting (6980111)	225.400,00			
		225.400,00		
Onttrekkingen:				
* kap.lasten hard- en softw.of staat C (5320015/6980111)			287.780,01	
				287.780,01
<u>Groen (3007)</u>				
Onttrekkingen:				
* onttrekking tgv voorziening IGP (4023/6560250/113)			17.700,00	
				17.700,00
<u>Rollend materieel en gereedsch.onderh.dienst (3013)</u>				
Onttrekkingen:				
* tbv afdekk.kap.lst 2e dienstauto VT (6723310/113)			3.746,28	
				3.746,28
<u>Huisvesting onderwijs (3022)</u>				
Onttrekkingen:				
* ontr.reserve onderwijshuisvesting of berekening (112)			76.099,28	
				76.099,28
<u>Monumenten: ozb (3035)</u>				
Stortingen:				
* reg.storting monumenten (ozb) (6980113)	55.572,00			
* hogere storting monumenten (ozb) (6980113)	47.358,00			
		102.930,00		
Onttrekkingen:				
* ozb 2018 Binderseind 3 + 3a + 3b afl.act.966 (6821420/113)			551,61	
* uitkering MSF in 2019 (113/6821420)			107.856,26	
				108.407,87
<u>Algemene reserve bouwgrond (3041)</u>				
Stortingen:				
* winstn.compl.Eisenstraat (6833040/383040/115)	29.270,00			
* winstn.compl.Heerebosch (6834010/384010/115)	144.165,00			
* winstn.compl.Hertsigstr.(6836020/386020/115)	1.994,00			
* winstn.compl.Bedr.terr.Bakel (6832000/382000/115)	128.048,00			
* pos.afsl.compl.Bedr.terr.Binnenv.(6833010/383010/115)	406.314,06			
* pos.afsl.compl.Fitland (6831170/381170/115)	157.528,49			
* winstn.compl.Doonh.-Molenbr.L.(6831050/381050/115)	293.624,00			
* winstn.compl.Westrand-Leijgr.(6835010/385010/115)	282.986,00			
* corr.pos.afsl.Bedr.terr.Binnenv.(6833010/383010/115)	-203.147,03			
* winstn.compl.Attend.str.(6831180/381180/115)	87.084,00			
* winstn.compl.Eisend.Nrd (6837010/387010/115)	77.950,00			
		1.405.816,52		

Specificatie stortingen en onttrekkingen 2019

Omschrijving	Stortingen	Saldo Stortingen	Onttrekkingen	Saldo Onttrekkingen
Onttrekkingen:				
* onttrekking tgv AR als gevolg van negatieve reserve (115/1001)			277.000,00	
* aanv.RVZ vanuit ARB cf berekening (115/6830110/4025)			-741.050,30	
				-464.050,30
<u>EVZ (3065)</u>				
Onttrekkingen:				
* agv afsl.kred.Peelse Loop/Nrd-Om cf 3e FR 2019 (113)			59.401,00	
				59.401,00
<u>Biofonds (3069)</u>				
Onttrekkingen:				
* gedeelte vrijval biofonds (113)			65.000,00	
				65.000,00
<u>Kapitaallasten wegen (3078)</u>				
Stortingen:				
* v.w.onderuitp.kap.lst wegen, extra toev.aan res. (113/6210120)	396.196,00			
* jaarlijkse storting reserve kapitaallasten wegen (113/115/1001)	110.000,00			
		506.196,00		
<u>Vervanging lichtmasten en armaturen (3079)</u>				
Stortingen:				
* extra storting in vz tbv achterstanden onderh. (113)	158.120,00			
* stort.in vz tbv vervanging/remplace (113)	34.322,00			
* reg.storting tbv schilderw.openb.verl. (113)	35.729,00			
* resultaatsbestemming 2018: inz.lichtmasten (113)	482.000,00			
* stort.cf nieuwe indeling expl.begroting OV (113)	70.372,00			
		780.543,00		
Onttrekkingen:				
* vrijval saldo tgv AR (113/1001/115)			780.543,00	
				780.543,00
<u>Speeltoestellen (3080)</u>				
Stortingen:				
* stort.10% v.reg.storting tbv stim.fonds (6580121/114)	7.153,00			
* storting exploitatiebudget (114)	30.789,00			
* reg.storting tbv speeltoestellen (114)	33.591,00			
* resultaatsbestemming 2018: inz.speeltoestellen (114)	121.000,00			
		192.533,00		
Onttrekkingen:				
* tbv onderh.speeltoestellen (114/6580121)			23.272,23	
				23.272,23
Totaal reserves		5.206.598,52		2.270.135,14
<u>Voorzieningen</u>				
<u>Opbouwen pensioenrechten wethouders (4001)</u>				
Stortingen:				
* voor het toereikend maken van de voorziening (6001210)	1.031.328,00			
		1.031.328,00		
Onttrekkingen (12100):				
* onttrekking tbv pensioenen wethouders (6001210)			171.108,11	
				171.108,11
<u>Wachtgeld voormalige bestuurders (4003)</u>				
Onttrekkingen (11300, 11350 en 12100):				
* ontrtr.tbv wachtgeld voorm.bestuurders (6001210)			86.941,86	
Onttrekkingen (60500):				
* vrijval over toereikendheid vz cf berek.(6001210)			33.879,92	
				120.821,78
<u>Onderhoud wegen (4005)</u>				
Stortingen:				
* verg.tbv herst.wkzh.aanl.glasv.buitgeb. (6210230)	5.400,00			
* reg.storting cf wegenbeheerplan (6210120)	801.000,00			
		806.400,00		

Specificatie stortingen en onttrekkingen 2019

Omschrijving	Stortingen	Saldo Stortingen	Onttrekkingen	Saldo Onttrekkingen
Onttrekkingen (34332):				
* voornamelijk advieskosten			8.764,01	
Onttrekkingen (34345):				
* o.a. tbv asfaltonderhoud en diverse onderhoudswerkzaamheden			498.255,50	507.019,51
<u>Onderhoud rioleringen (4010):</u>				
Stortingen:				
* storting in vz cf berekening (6722130)	536.026,69			
Onttrekkingen:		536.026,69		
* kap.1st wateroverlast Renseweg (6722110/7722151)			6.744,96	
* kap.1st Swildenstr.(6722120/7722154/4046)			3.953,81	
* ontr.nav vastst.GWTP '19-'23 cf 2e FR '19 (672211)			71.715,00	
* dl kst CMS Energie ODZOB cf 2e FR '19 (6722110)			7.800,00	
* kap.1st wateroverlast Kerkeind (6722110/7722150)			9.029,40	99.243,17
<u>Onderhoud sport (4013):</u>				
Stortingen:				
* extra stort.agv privat.TV Mortel cf Rb 100316 (65	487,00			
* dekk.ren.att.baan GAC (6531115/7531133)	8.673,00			
* extra stort.agv privat.TV Elsind.cf Rb 100316 (653	2.714,00			
* extra stort.agv privat.TV Handel cf Rb 100316 (65	2.866,00			
* geldlening TV Handel (6531145/7531128)	-189,00			
* corr.vz groot oh + act. Cf B&W 291013 (6530490)	-120.000,00			
* verh.agv dekkingstekort kst.geldlen. (7531128/6531	3.363,00			
* storting vervallen res.sport cf nota R&V 2010 (653	116.878,00			
* hogere storting vz sport cf begr.nota 2013 (65304	106.287,00			
* lagere stort. ivm zelf beheren/expl.sportpark (653	-100.000,00			
* extra reg.storting tbv sport (6530490)	55.768,00			
* reg.storting tbv sport (6530490)	59.166,00			
		136.013,00		
Onttrekkingen (34344):				
* onderhoud/renovatie advies natuurgrasvelden en onderzoek LED-verlichting sportvelden			25.414,84	
Onttrekkingen (34345):				
* o.a.vervangen slagplaats Hockeyclub Bakel en Gemert en doelnetten hoofdveld Elsindorp			13.356,31	
Onttrekkingen (60500):				
* ged.dekk.renov.att.baan GAC (7531133)			14.169,00	
* ren.GAC, in te houden verg.spec.OH(6531115/7531133)			8.673,00	61.613,15
<u>IGP: Bakelse Plassen (4023):</u>				
Stortingen:				
* stort.bijdr.Bak.PI., Peelh. (6560250/7560300)	215.323,00			
* stort.vanuit reserve groen in vz IGP (3007/113/656	17.700,00			
* stort.subs.EVZ Esperloop (6560250/7560300)	42.372,00			
		275.395,00		
Onttrekkingen (60500):				
* ontr.aan vz IGP tgv krediet IGP (7560300)			20.000,00	
* ontr.bijdr.Bak.PI., Peelh.tgv kred.IGP (7560300)			215.323,00	
* ontr.uit vz IGP tgv kred.IGP (7560300)			75.260,14	
* ontr.subs.EVZ Esperloop tgv kred.IGP (7560300)			42.372,00	352.955,14
<u>Risicovoorziening grondexploitatie (4025):</u>				
Stortingen:				
* aanv.RVZ vanuit ARB cf berekening (115/4025/6830110)	-741.050,30			
		-741.050,30		
Onttrekkingen (60500):				
* neg.afsl.compl.Korhoenstr.(6836000/3041/386000)			257,01	
* neg.afsl.compl.afg.compl.(6830110/6839000/389000)			444,69	701,70

Specificatie stortingen en onttrekkingen 2019

Omschrijving	Stortingen	Saldo Stortingen	Onttrekkingen	Saldo Onttrekkingen
<u>Ww-verplichtingen personeel (4035)</u>				
Stortingen:				
* storting ivm het negatief komen te staan vd voorziening (5300010)	25.000,00	25.000,00		90.000,00
			90.000,00	
Onttrekkingen (60500):				
* vrijval over toereikendheid vz of berek.(5300010)				
<u>Uganda (4037)</u>				
Stortingen:				
* storting saldo in vz Uganda (6002320)	1.327,54	1.327,54		10.000,00
			10.000,00	
Onttrekkingen (60500):				
* vrijval gedeelte vz.Uganda (6002320)				
<u>Herplant bomen en groen (4045)</u>				
Stortingen:				
* storting bijdr.aan groenfonds in voorz.(6550115)	14.000,00	14.000,00		1.848,28
			1.848,28	
Onttrekkingen (34345):				
* plantsoen boomplantdagen				
<u>Waterberging (4046)</u>				
Stortingen:				
* bijdrage van complex Attendorenstraat (6831180/6830110)	105.931,00	270.824,00		2.635,87
* bijdrage van complex Vic.v.Asdonckstr. (6831170/6830110)	164.893,00			
Onttrekkingen (60500):				
* tbv kap.lasten Predikant Swildenstr.(6722120/7722154/4010)			2.635,87	2.635,87
<u>Onderhoud gebouwen (4048)</u>				
Stortingen:				
* reg.storting expl.gem.woningen (6820220)	5.676,00	218.423,00		217.078,19
* reg.storting gemeenschapshuizen (6670200)	9.886,00			
* a.g.v. verkoop Hutten 3, Milheeze (6820220)	-4.797,00			
* storting rijksbijdrage De Pandelaar (6421020)	31.000,00			
* reg.storting gem.archief vastg.beh. (6002421)	2.340,00			
* reg.storting huisv.oh vastg.beh. (5315010)	2.729,00			
* reg.storting huisv.vrijw.brdw. (6120121)	9.109,00			
* reg.storting gemeentehuis vastg.beh. (5310010)	25.761,00			
* reguliere storting (6670440)	14.528,00			
* reg.storting Gerardustoren (6821440)	377,00			
* onderhoudskosten Mfa's (6480210)	78.229,00			
* corr.storting vz groot oh.+ act. cf b&w 291013 (66	43.585,00			
Onttrekkingen (60500):				
* kosten groot oh (6714131/34580)			2.178,62	
* kosten groot oh (6530422/34580)			2.000,34	
* kosten groot oh (6531120/34580)			4.531,44	
* kosten groot oh (6670223/34580)			7.515,84	
* kosten groot oh (6670225/34580)			9.050,80	
* kosten groot oh (6421020/34580)			38.107,06	
* kosten groot oh (5310010/34580)			24.863,99	
* kosten groot oh (6002421/34580)			9.180,00	
* kosten groot oh (6670220/34580)			40.044,95	
* kosten groot oh (6670221/34580)			21.456,40	
* kosten groot oh (6670224/34580)			18.601,99	
* kosten groot oh (6822600/34580)			1.494,06	
* kosten groot oh (5315010/34580)			20.471,32	
* verv.oh kst.agv verk.St.Antoniusstr.30 (6820230)			5.600,00	
* kosten groot oh (6670227/34580)			11.249,29	
* kosten groot oh (6820220/34580)			732,09	
<u>Kwaliteitsimpuls landelijk gebied (RvR) (4049)</u>				
* prov.ontvangst tbv RvR ontw.(6810182)	100.000,00	100.000,00		1.635.024,90
Totaal voorzieningen		2.673.686,93		1.635.024,90
Totaal generaal		7.880.285,45		3.905.160,04

Gemeente : Gemert-Bakel
Provincie : Noord-Brabant
Rekeningjaar : 2019

STAAT VAN LANGLOPENDE GELDLENINGEN

STAAT VAN LANGLOPENDE GELDLENINGEN 2019

Nr.	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening of het voorschot	Datum besluit raad / B&W	(hoofd) verval datum	A/L	Leningnr.	Leningver-strekker	Jaar van de (laatste) aflossing	Rente perce- tage	Restantbedrag van de geldlening of het voorschot 1 jan. 2019	In de loop van het jaar op te nemen/opgenomen geldlening of voorschotten	Bedrag van de rente of het rente- bestanddeel (obv lasten-baten)	Bedrag van de rente of het rente- bestanddeel (obv kasstelsel)	Bedrag van de aflossing of het aflossings- bestanddeel 7911210/ 56100	Restantbedrag van de geldlening of het voorschot aan 31 dec. 2019
	EURO								EURO	EURO	EURO	EURO	EURO	EURO
1	2	3					4	5	6	7	8a	8b	9	10
		A. Vaste geldleningen eigen financiering												
1	1.134.450,54	22-11-1990	01-07	A	77567	BNG	2042	2,820	865.996,19			24.421,09	25.727,35	840.268,84
2	6.000.000,00	24-05-2005	01-06	A	99505	BNG	2045	4,790	5.086.386,33		240.954,56		96.033,67	4.990.352,66
3	2.300.000,00	15-04-2005	15-04	L	1820900001	(Nationale Nederlanden	2030	4,040	1.104.000,00		41.943,83		92.000,00	1.012.000,00
4	1.650.000,00	26-05-2005	31-05	L	1-27592	NWB	2030	3,688	1.099.999,98		38.585,91		91.666,67	1.008.333,31
5	1.240.000,00	14-10-2005	14-10	L	100832	BNG	2030	3,639	826.666,66		29.539,82		68.888,89	757.777,77
6	23.498.579,10	21-10-2005	21-10	L	100853	BNG	2035	4,630	13.315.861,49		609.472,64		783.285,97	12.532.575,52
7	5.000.000,00	14-02-2006	07-02	L	101394	BNG	2031	3,815	2.600.000,00		92.333,44		200.000,00	2.400.000,00
8	8.000.000,00	08-05-2006	08-05	L	101833	BNG	2021	4,172	1.600.000,04		52.243,00		533.333,33	1.066.666,71
9	15.000.000,00	18-04-2008	18-04	L	103599	BNG	2033	4,729	9.000.000,00		405.553,86		600.000,00	8.400.000,00
10	10.000.000,00	25-11-2008	25-11	L	104033	BNG	2058	4,850	8.000.000,00		383.369,25		200.000,00	7.800.000,00
11	8.000.000,00	01-10-2009	01-10	L	104566	BNG	2019	3,380	800.000,00		20.224,32		800.000,00	0,00
12	4.300.000,00	11-12-2009	11-12	L	104783	BNG	2059	4,590	4.300.000,00			197.370,00	0,00	4.300.000,00
13	11.000.000,00	22-03-2010	22-03	L	105049	BNG	2025	3,545	5.133.333,34		161.677,90		733.333,33	4.400.000,01
14	12.000.000,00	01-07-2010	01-07	L	105610	BNG	2025	3,250	5.600.000,00		168.893,15		800.000,00	4.800.000,00
15	12.500.000,00	29-12-2010	29-12	L	106291	BNG	2025	3,850	5.833.333,34		224.319,63		833.333,33	5.000.000,01
16	750.000,00	01-03-2011	01-03	A	882.587.020	Svn	2021	1,500	240.510,31			2.853,21	110.034,75	130.475,56
17	17.000.000,00	31-05-2011	01-06	L	106671	BNG	2041	4,655	13.033.333,31		591.236,01		566.666,67	12.466.666,64
18	15.000.000,00	16-07-2013		L	108486	BNG	2028	2,395	10.000.000,00		229.263,84		1.000.000,00	9.000.000,00
19	8.650.000,00	02-10-2014		A	109363	BNG	2019	0,800	8.650.000,00		53.464,11		8.650.000,00	0,00
20	1.335.000,00	15-04-2018	15-04	A	C2222521	prov NB	2033	1,130	1.335.000,00		14.424,08		82.170,95	1.252.829,05
21	12.000.000,00		10-07	L	112984	BNG	2024	-0,313	0,00	12.000.000,00	-17.905,32			12.000.000,00
22	6.027.000,00		01-10	L	112985	BNG	2024	-0,185	0,00	6.027.000,00	-2.779,85			6.027.000,00
23	2.513.000,00		01-10	A	112986	BNG	2044	0,225	0,00	2.513.000,00	1.409,69			2.513.000,00
		Sub-totaal onderdeel A							98.424.420,99	20.540.000,00	3.338.223,87	224.644,30	16.266.474,91	102.697.946,08
		B. Geldleningen Woningbouw												
1	867.199,40	01-12-2001	01-12	A	72592	BNG	2021	3,020	475.625,07			14.363,88	30.416,15	445.208,92
2	1.250.458,54	01-08-2002	01-08	A	72594	BNG	2022	3,250	725.692,11			23.584,99	41.757,60	683.934,51
		Sub-totaal onderdeel B							1.201.317,18	0,00	0,00	37.948,87	72.173,75	1.129.143,43
		C. Overige geldleningen												
1	5.000.555,00	26-05-2005	31-05	L	1-27591	NWB	2052	3,540	4.717.500,00		162.365,25		138.750,00	4.578.750,00
2	7.400.000,00	14-10-2005	14-10	L	107443	BNG	2052	4,250	6.290.000,00		265.623,25		185.000,00	6.105.000,00
		Sub-totaal onderdeel C							11.007.500,00	0,00	427.988,50	0,00	323.750,00	10.683.750,00
		Sub-totaal onderdeel A+B+C							110.633.238,17	20.540.000,00	3.766.212,37	262.593,17	16.662.398,66	114.510.839,51
		D. Waarborgsommen												
1		Overige waarborgsommen							26.688,93	641,78			3.000,00	24.330,71
		Sub-totaal onderdeel D							26.688,93	641,78	0,00	0,00	3.000,00	24.330,71

Gemeente : Gemert-Bakel
Provincie : Noord-Brabant
Rekeningjaar : 2019

OVERZICHT GEWAARBORGDE GELDLENINGEN

STAAT VAN GEWAARBORGDE GELDLENINGEN

Jaarrekening 2019

Hoofdsom	Perc. garantie	Doel van de geldlening	Naam van de geldnemer	Datum	Leningnummer	Rente %	Restant hoofdsom aan het begin van het dienstjaar totaal	waarvan door de gemeente gewaarborgd	Bedrag van de in de loop van het dienstjaar opgenomen geldeningen	Totaalbedrag van de gewone en buitengewone aflossing	Restant hoofdsom aan het einde van het dienstjaar totaal	waarvan door de gemeente gewaarborgd
1	2	3	4	5	6	8	7	8	9	10	11	12
2.616.653	50%	Volkshuisvesting	Goed Wonen	02-07-2001	BNG 40.69541.01 / WSW 29128	3,19	1.995.881	997.941		114.881	1.881.000	940.500
664.320	50%	Volkshuisvesting	Goed Wonen	02-07-2001	BNG 40.69554.01 / WSW 29131	3,19	506.717	253.359		29.717	477.000	238.500
1.001.922	50%	Volkshuisvesting	Goed Wonen	02-07-2001	BNG 40.69443.02 / WSW 29134	2,55	796.587	398.294		44.587	752.000	376.000
794.542	50%	Volkshuisvesting	Goed Wonen	02-07-2001	BNG 40.69533.01 / WSW 29138	4,69	646.815	323.408		646.815	0	0
9.221.873	50%	Volkshuisvesting	Goed Wonen	01-09-2004	BNG 40.99313 / WSW 36320	4,74	3.703.342	1.851.671		548.342	3.155.000	1.577.500
5.000.000	50%	Volkshuisvesting	Goed Wonen	07-06-2010	BNG 40.105436 / WSW 42169	4,00	5.000.000	2.500.000			5.000.000	2.500.000
5.000.000	50%	Volkshuisvesting	Goed Wonen	07-06-2010	BNG 40.105434 / WSW 42171	3,25	5.000.000	2.500.000			5.000.000	2.500.000
5.000.000	50%	Volkshuisvesting	Goed Wonen	07-06-2010	BNG 40.105432 / WSW 42172	4,10	5.000.000	2.500.000			5.000.000	2.500.000
5.000.000	50%	Volkshuisvesting	Goed Wonen	07-06-2010	BNG 40.105433 / WSW 42200	4,07	5.000.000	2.500.000			5.000.000	2.500.000
5.000.000	50%	Volkshuisvesting	Goed Wonen	17-11-2014	Aegon B02333858 / WSW 46082	2,07	4.330.000	2.165.000		163.000	4.167.000	2.083.500
8.000.000	50%	Volkshuisvesting	Goed Wonen	31-03-2016	Aegon B02333903 / WSW 46318	1,27	7.360.000	3.680.000		320.000	7.040.000	3.520.000
5.000.000	50%	Volkshuisvesting	Goed Wonen	04-09-2015	Ond.Lev.m 's Gravenhage / WSW 46458	1,86	5.000.000	2.500.000			5.000.000	2.500.000
5.000.000	50%	Volkshuisvesting	Goed Wonen	01-11-2016	AG Insurance SA. 164387 / WSW 47095		5.000.000	2.500.000			5.000.000	2.500.000
5.000.000	50%	Volkshuisvesting	Goed Wonen	13-12-2017	BNG 40.111556 / WSW 47806	4,07	5.000.000	2.500.000			5.000.000	2.500.000
6.000.000	50%	Volkshuisvesting	Goed Wonen	13-12-2018	NWB 1-29891 / WSW 48418	1,83	6.000.000	3.000.000			6.000.000	3.000.000
5.000.000	50%	Volkshuisvesting	Goed Wonen	22-02-2019	BNG 40.112381 / WSW 48414	1,82		0	5.000.000		5.000.000	2.500.000
2.500.000	50%	Volkshuisvesting	Goed Wonen	20-06-2019	NWB 2-30206 / WSW 48806	-0,20		0	2.500.000		2.500.000	1.250.000
5.000.000	50%	Volkshuisvesting	Goed Wonen	28-11-2019	BNG 40.113307 / WSW 49152	0,86		0	4.000.000		4.000.000	2.000.000
257.142	100%	Investering De Berken Milheeze	Stg.De Zorgboog	18-01-2000	BNG 40.90854	5,97	154.285	154.285		12.857	141.428	141.428
122.521	100%	Akoestische voorzieningen	Gemeenschapshuis D'n Eik	10-06-1998	Rabobank nr.1161.964.274	6,00	38.319	38.319		7.093	31.226	31.226
11.500	100%	Omroep Centraal	St.Lokale Omr.Gemert-Bakel	13-02-2002	Rabobank nr.1161.36.626		11.500	11.500			11.500	11.500
25.000	100%	Bouw clubgebouw	Tennisver. Elsendorp	05-04-2007	Rabobank nr.1161.911.758	4,90	12.062	12.062		1.402	10.660	10.660
100.000	100%	Renoveren van 4 à 5 kleedlokalen	VV Gemert	15-04-2008	Rabobank nr.1161.935.940	5,30	20.000	10.000		20.000	0	0
TOTALEN							60.575.508	30.395.837	11.500.000	1.908.694	70.166.814	35.180.814

Gemeente : Gemert-Bakel
Provincie : Noord-Brabant
Rekeningjaar : 2019

STAAT VAN ONDERHANDEN WERK INZAKE GRONDEXPLOITATIE

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	7.213.404,33	251.143,90	7.464.548,23
Verwerven	41.068.128,08	570.358,70	41.638.486,78
Voorbereiden & Realisatie	17.140.005,81	1.927.981,87	19.067.987,68
Nazorg	3.378.336,12	153.378,72	3.531.714,84
Rente	17.474.141,58	894.055,23	18.368.196,81
Storting reserves	1.764.068,57	-	1.764.068,57
Batig exploitatiesaldi	10.204.863,28	3.700.099,15	13.904.962,43
TOTAAL UITGAVEN	98.242.947,77	7.497.017,57	105.739.965,34
INKOMSTEN			
Grondverkopen	59.288.920,92	4.959.281,60	64.248.202,52
Bijdragen	2.269.219,27	72.942,74	2.342.162,01
Subsidies	280.172,30	-	280.172,30
Huren	1.236.657,00	67.857,61	1.304.514,61
Afwaardering gronden	5.209.528,22	-	5.209.528,22
Nadelig exploitatiesaldi	3.661.807,79	701,70	3.662.509,49
TOTAAL INKOMSTEN	71.946.305,50	5.100.783,65	77.047.089,15
TOTAAL	26.296.642,27	2.396.233,92	28.692.876,19

Fcl 6.831.000 / 6.831.005

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	842.403,21	350,00	842.753,21
Verwerven	888.957,02	-	888.957,02
Voorbereiden & Realisatie	1.883.351,50	2.846,00	1.886.197,50
Nazorg	259.022,51	-	259.022,51
Rente	199.290,67	23.461,66	222.752,33
Storting reserves	251.043,00	-	251.043,00
Batig exploitatiesaldi	270.918,00	-	270.918,00
TOTAAL UITGAVEN	4.594.985,91	26.657,66	4.621.643,57
INKOMSTEN			
Grondverkopen	3.870.382,02	-	3.870.382,02
Bijdragen	10.955,02	-	10.955,02
Subsidies	23.600,00	-	23.600,00
Huren	-	-	-
Afwaardering gronden	-	-	-
Nadelig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL INKOMSTEN	3.904.937,04	-	3.904.937,04
TOTAAL	690.048,87	26.657,66	716.706,53

Fcl 6.831.020 / 6.831.025

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	941.565,56	49.167,80	990.733,36
Verwerven	4.603.098,09	1.181,25	4.604.279,34
Voorbereiding & Realisatie	1.522.900,68	205.473,19	1.728.373,87
Nazorg	131.397,75	7.643,25	139.041,00
Rente	1.857.736,85	133.791,88	1.991.528,73
Storting reserves	-	-	-
Batig exploitatiesaldi	1.388.274,00	-	1.388.274,00
TOTAAL UITGAVEN	10.444.972,93	397.257,37	10.842.230,30
INKOMSTEN			
Grondverkoop	6.392.003,57	1.010.406,25	7.402.409,82
Bijdragen	110.465,26	6.458,86	116.924,12
Subsidies	-	-	-
Huren	7.448,89	-	7.448,89
Afwaardering gronden	-	-	-
Nadelig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL INKOMSTEN	6.509.917,72	1.016.865,11	7.526.782,83
TOTAAL	3.935.055,21	619.607,74-	3.315.447,47

Fcl 6.831.030

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	489.399,23	751,00	490.150,23
Verwerven	1.354.556,77	-	1.354.556,77
Voorbereiding & Realisatie	441.726,06	67.208,58	508.934,64
Nazorg	1.218.309,59	48.128,53	1.266.438,12
Rente	1.948.973,35	131.368,25	2.080.341,60
Storting reserves	-	-	-
Batig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL UITGAVEN	5.452.965,00	247.456,36	5.700.421,36
INKOMSTEN			
Grondverkoop	816.367,25	1.476.510,75	2.292.878,00
Bijdragen	298.533,04	14.555,35	313.088,39
Subsidies	-	-	-
Huren	474.292,63	-	474.292,63
Afwaardering gronden	-	-	-
Nadelig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL INKOMSTEN	1.589.192,92	1.491.066,10	3.080.259,02
TOTAAL	3.863.772,08	1.243.609,74-	2.620.162,34

Fcl 6.831.040

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	474.063,47	367,00	474.430,47
Verwerven	3.958.556,52	-	3.958.556,52
Voorbereiding & Realisatie	845.629,64	12.021,10	857.650,74
Nazorg	446.513,15	73,00	446.586,15
Rente	1.186.701,31	10.510,74	1.197.212,05
Storting reserves	-	-	-
Batig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL UITGAVEN	6.911.464,09	22.971,84	6.934.435,93
INKOMSTEN			
Grondverkoop	3.026.256,93	-	3.026.256,93
Bijdragen	7.555,80	-	7.555,80
Subsidies	209.668,01	-	209.668,01
Huren	2.800,00	-	2.800,00
Afwaardering gronden	-	-	-
Nadelig exploitatiesaldi	3.356.044,00	-	3.356.044,00
TOTAAL INKOMSTEN	6.602.324,74	-	6.602.324,74
TOTAAL	309.139,35	22.971,84	332.111,19

Fcl 6.831.050

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	489.082,04	2.140,00	491.222,04
Verwerven	2.759.219,25	-	2.759.219,25
Voorbereiding & Realisatie	1.114.766,88	250.793,42	1.365.560,30
Nazorg	84.829,68	131,54	84.961,22
Rente	690.993,14	20.577,56-	670.415,58
Storting reserves	-	-	-
Batig exploitatiesaldi	1.773.899,00	293.624,00	2.067.523,00
TOTAAL UITGAVEN	6.912.789,99	526.111,40	7.438.901,39
INKOMSTEN			
Grondverkoop	7.148.798,75	181.572,50	7.330.371,25
Bijdragen	346.243,31	800,00	347.043,31
Subsidies	-	-	-
Huren	22.970,28	13.902,78	36.873,06
Afwaardering gronden	-	-	-
Nadelig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL INKOMSTEN	7.518.012,34	196.275,28	7.714.287,62
TOTAAL	605.222,35-	329.836,12	275.386,23-

Fcl 6.831.170

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	62.531,00	367,00	62.898,00
Verwerven	-	-	-
Voorbereiding & Realisatie	336.266,94	365.842,22	702.109,16
Nazorg	1.025,00	-	1.025,00
Rente	37.280,10-	17.221,55-	54.501,65-
Storting reserves	-	-	-
Batig exploitatiesaldi	781.601,00	157.528,49	939.129,49
TOTAAL UITGAVEN	1.144.143,84	506.516,16	1.650.660,00
INKOMSTEN			
Grondverkopen	1.650.000,00	-	1.650.000,00
Bijdragen	660,00	-	660,00
Subsidies	-	-	-
Huren	-	-	-
Afwaardering gronden	-	-	-
Nadelig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL INKOMSTEN	1.650.660,00	-	1.650.660,00
TOTAAL	506.516,16-	506.516,16	-

Fcl 6.831.180

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	64.485,90	2.840,00	67.325,90
Verwerven	-	-	-
Voorbereiding & Realisatie	398.155,47	255.195,72	653.351,19
Nazorg	-	-	-
Rente	26.985,93	20.947,19-	6.038,74
Storting reserves	-	-	-
Batig exploitatiesaldi	248.779,00	87.084,00	335.863,00
TOTAAL UITGAVEN	738.406,30	324.172,53	1.062.578,83
INKOMSTEN			
Grondverkopen	1.353.650,00	-	1.353.650,00
Bijdragen	850,00	-	850,00
Subsidies	-	-	-
Huren	-	-	-
Afwaardering gronden	-	-	-
Nadelig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL INKOMSTEN	1.354.500,00	-	1.354.500,00
TOTAAL	616.093,70-	324.172,53	291.921,17-

Fcl 6.832.000

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	463.596,09	10.957,30	474.553,39
Verwerven	2.010.723,82	-	2.010.723,82
Voorbereiding & Realisatie	772.420,63	75.661,55	848.082,18
Nazorg	28.291,62	-	28.291,62
Rente	535.431,23	3.590,01-	531.841,22
Storting reserves	-	-	-
Batig exploitatiesaldi	592.017,00	128.048,00	720.065,00
TOTAAL UITGAVEN	4.402.480,39	211.076,84	4.613.557,23
INKOMSTEN			
Grondverkoop	4.474.235,00	176.875,00	4.651.110,00
Bijdragen	21.506,82	8.117,30	29.624,12
Subsidies	-	-	-
Huren	12.327,00	-	12.327,00
Afwaardering gronden	-	-	-
Nadelig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL INKOMSTEN	4.508.068,82	184.992,30	4.693.061,12
TOTAAL	105.588,43-	26.084,54	79.503,89-

Fcl 6.832.010

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	153.567,94	27.182,00	180.749,94
Verwerven	1.083.415,63	-	1.083.415,63
Voorbereiding & Realisatie	324.108,57	17.090,56	341.199,13
Nazorg	30.052,40	88.612,96	118.665,36
Rente	195.626,17	17.695,92	213.322,09
Storting reserves	-	-	-
Batig exploitatiesaldi	2.652.642,00	-	2.652.642,00
TOTAAL UITGAVEN	4.439.412,71	150.581,44	4.589.994,15
INKOMSTEN			
Grondverkoop	3.918.944,40	-	3.918.944,40
Bijdragen	-	4.312,87	4.312,87
Subsidies	-	-	-
Huren	-	-	-
Afwaardering gronden	-	-	-
Nadelig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL INKOMSTEN	3.918.944,40	4.312,87	3.923.257,27
TOTAAL	520.468,31	146.268,57	666.736,88

Fcl 6.832.020

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	248.151,40	174,00	248.325,40
Verwerven	1.295.526,52	-	1.295.526,52
Voorbereiding & Realisatie	1.830.760,96	29.555,88	1.860.316,84
Nazorg	116.752,21	-	116.752,21
Rente	72.354,69	3.366,14-	68.988,55
Storting reserves	370.995,52	-	370.995,52
Batig exploitatiesaldi	388.291,28	-	388.291,28
TOTAAL UITGAVEN	4.322.832,58	26.363,74	4.349.196,32
INKOMSTEN			
Grondverkoop	3.914.808,64	-	3.914.808,64
Bijdragen	507.027,93	-	507.027,93
Subsidies	-	-	-
Huren	-	-	-
Afwaardering gronden	-	-	-
Nadelig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL INKOMSTEN	4.421.836,57	-	4.421.836,57
TOTAAL	99.003,99-	26.363,74	72.640,25-

Fcl 6.833.000

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	497.970,90	31,00	498.001,90
Verwerven	1.786.043,90	-	1.786.043,90
Voorbereiding & Realisatie	1.383.849,92	32.472,86	1.416.322,78
Nazorg	157.832,38	204,24	158.036,62
Rente	372.931,79	9.632,66	382.564,45
Storting reserves	326.849,51	-	326.849,51
Batig exploitatiesaldi	61.931,00	-	61.931,00
TOTAAL UITGAVEN	4.587.409,40	42.340,76	4.629.750,16
INKOMSTEN			
Grondverkoop	4.222.166,56	-	4.222.166,56
Bijdragen	11.804,19	250,00	12.054,19
Subsidies	-	-	-
Huren	125,00	-	125,00
Afwaardering gronden	-	-	-
Nadelig exploitatiesaldi	70.000,00	-	70.000,00
TOTAAL INKOMSTEN	4.304.095,75	250,00	4.304.345,75
TOTAAL	283.313,65	42.090,76	325.404,41

Fcl 6.833.010

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	59.173,17	-	59.173,17
Verwerven	740.669,80	-	740.669,80
Voorbereiding & Realisatie	428.516,80	50.694,54	479.211,34
Nazorg	63.876,44	-	63.876,44
Rente	3.264,36-	7.540,39-	10.804,75-
Storting reserves	85.666,66	-	85.666,66
Batig exploitatiesaldi	827.143,00	203.167,03	1.030.310,03
TOTAAL UITGAVEN	2.201.781,51	246.321,18	2.448.102,69
INKOMSTEN			
Grondverkoop	2.240.163,13	24.125,00	2.264.288,13
Bijdragen	174.228,33	420,00	174.648,33
Subsidies	-	-	-
Huren	9.166,23	-	9.166,23
Afwaardering gronden	-	-	-
Nadelig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL INKOMSTEN	2.423.557,69	24.545,00	2.448.102,69
TOTAAL	221.776,18-	221.776,18	-

Fcl 6.833.020

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	606.935,94	25.162,00	632.097,94
Verwerven	1.031.571,87	-	1.031.571,87
Voorbereiding & Realisatie	610.559,50	98.771,89	709.331,39
Nazorg	53.858,38	-	53.858,38
Rente	453.283,81	6.464,91	459.748,72
Storting reserves	-	-	-
Batig exploitatiesaldi	45.284,00	-	45.284,00
TOTAAL UITGAVEN	2.801.493,50	130.398,80	2.931.892,30
INKOMSTEN			
Grondverkoop	2.177.375,00	113.575,00	2.290.950,00
Bijdragen	433.974,23	27.820,96	461.795,19
Subsidies	-	-	-
Huren	-	-	-
Afwaardering gronden	-	-	-
Nadelig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL INKOMSTEN	2.611.349,23	141.395,96	2.752.745,19
TOTAAL	190.144,27	10.997,16-	179.147,11

Fcl 6.833.040

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	-	2.735,00	2.735,00
Verwerven	-	187.001,29	187.001,29
Voorbereiding & Realisatie	-	50.349,93	50.349,93
Nazorg	-	135,00	135,00
Rente	-	30,60-	30,60-
Storting reserves	-	-	-
Batig exploitatiesaldi	-	29.270,00	29.270,00
TOTAAL UITGAVEN	-	269.460,62	269.460,62
INKOMSTEN			
Grondverkoppen	-	238.612,81	238.612,81
Bijdragen	-	1.680,00	1.680,00
Subsidies	-	-	-
Huren	-	-	-
Afwaardering gronden	-	-	-
Nadelig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL INKOMSTEN	-	240.292,81	240.292,81
TOTAAL	-	29.167,81	29.167,81

Fcl 6.833050

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	-	10.907,00	10.907,00
Verwerven	-	267.875,72	267.875,72
Voorbereiding & Realisatie	-	4.785,00	4.785,00
Nazorg	-	-	-
Rente	-	-	-
Storting reserves	-	-	-
Batig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL UITGAVEN	-	283.567,72	283.567,72
INKOMSTEN			
Grondverkoppen	-	-	-
Bijdragen	-	-	-
Subsidies	-	-	-
Huren	-	-	-
Afwaardering gronden	-	-	-
Nadelig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL INKOMSTEN	-	-	-
TOTAAL	-	283.567,72	283.567,72

Fcl 6.834.000

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	674.974,90	9.526,50	684.501,40
Verwerven	5.001.412,54	-	5.001.412,54
Voorbereiding & Realisatie	64.476,26	11.502,60	75.978,86
Nazorg	148.430,40	4.306,39	152.736,79
Rente	2.254.148,60	47.979,04	2.302.127,64
Storting reserves	-	-	-
Batig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL UITGAVEN	8.143.442,70	73.314,53	8.216.757,23
INKOMSTEN			
Grondverkopen	591.848,12	-	591.848,12
Bijdragen	145.323,98	-	145.323,98
Subsidies	-	-	-
Huren	549.830,24	40.066,83	589.897,07
Afwaardering gronden	5.209.528,22	-	5.209.528,22
Nadelig exploitatiesaldi	235.763,79	-	235.763,79
TOTAAL INKOMSTEN	6.732.294,35	40.066,83	6.772.361,18
TOTAAL	1.411.148,35	33.247,70	1.444.396,05

Fcl 6.834.010

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	-	31.386,00	31.386,00
Verwerven	-	111.380,72	111.380,72
Voorbereiding & Realisatie	-	130.985,88	130.985,88
Nazorg	-	184,00	184,00
Rente	-	-	-
Storting reserves	-	-	-
Batig exploitatiesaldi	-	1.132.549,75	1.132.549,75
TOTAAL UITGAVEN	-	1.406.486,35	1.406.486,35
INKOMSTEN			
Grondverkopen	-	598.510,00	598.510,00
Bijdragen	-	3.360,00	3.360,00
Subsidies	-	-	-
Huren	-	-	-
Afwaardering gronden	-	-	-
Nadelig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL INKOMSTEN	-	601.870,00	601.870,00
TOTAAL	-	804.616,35	804.616,35

Fcl.6.834.030

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	202.434,66	12.385,30	214.819,96
Verwerven	1.931.046,47	2.784,72	1.933.831,19
Voorbereiding & Realisatie	396.046,68	11.903,66	407.950,34
Nazorg	89.676,87	1.193,34	90.870,21
Rente	1.268.713,62	100.947,26	1.369.660,88
Storting reserves	-	-	-
Batig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL UITGAVEN	3.887.918,30	129.214,28	4.017.132,58
INKOMSTEN			
Grondverkoop	832.720,01	-	832.720,01
Bijdragen	30.976,63	62,33	31.038,96
Subsidies	-	-	-
Huren	55.184,66	7.620,00	62.804,66
Afwaardering gronden	-	-	-
Nadelig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL INKOMSTEN	918.881,30	7.682,33	926.563,63
TOTAAL	2.969.037,00	121.531,95	3.090.568,95

Fcl 6.835.000

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	248.239,95	6.311,00	254.550,95
Verwerven	3.281.865,72	-	3.281.865,72
Voorbereiding & Realisatie	165.513,91	151.341,02	316.854,93
Nazorg	85.577,40	-	85.577,40
Rente	2.179.120,83	192.288,97	2.371.409,80
Storting reserves	-	-	-
Batig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL UITGAVEN	5.960.317,81	349.940,99	6.310.258,80
INKOMSTEN			
Grondverkoop	276.625,00	250.000,00	526.625,00
Bijdragen	19.621,60	420,00	20.041,60
Subsidies	-	-	-
Huren	8.513,24	-	8.513,24
Afwaardering gronden	-	-	-
Nadelig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL INKOMSTEN	304.759,84	250.420,00	555.179,84
TOTAAL	5.655.557,97	99.520,99	5.755.078,96

Fcl 6.835.010

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	255.529,87	26.349,00	281.878,87
Verwerven	2.847.661,06	-	2.847.661,06
Voorbereiding & Realisatie	1.708.825,24	33.804,88	1.742.630,12
Nazorg	96.440,80	698,30	97.139,10
Rente	970.618,51	61.890,55	1.032.509,06
Storting reserves	70.230,96	-	70.230,96
Batig exploitatiesaldi	430.599,00	282.986,00	713.585,00
TOTAAL UITGAVEN	6.379.905,44	405.728,73	6.785.634,17
INKOMSTEN			
Grondverkoop	4.463.808,33	606.775,00	5.070.583,33
Bijdragen	90.644,62	2.080,00	92.724,62
Subsidies	-	-	-
Huren	5.142,33	-	5.142,33
Afwaardering gronden	-	-	-
Nadelig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL INKOMSTEN	4.559.595,28	608.855,00	5.168.450,28
TOTAAL	1.820.310,16	203.126,27-	1.617.183,89

Fcl 6.835.020

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	13.215,83-	6.570,00	6.645,83-
Verwerven	315.137,69	-	315.137,69
Voorbereiding & Realisatie	386.459,73	2.086,60	388.546,33
Nazorg	31.123,66	-	31.123,66
Rente	294.780,78	34.397,39	329.178,17
Storting reserves	-	-	-
Batig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL UITGAVEN	1.014.286,03	43.053,99	1.057.340,02
INKOMSTEN			
Grondverkoop	-	-	-
Bijdragen	2.598,17	-	2.598,17
Subsidies	-	-	-
Huren	-	-	-
Afwaardering gronden	-	-	-
Nadelig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL INKOMSTEN	2.598,17	-	2.598,17
TOTAAL	1.011.687,86	43.053,99	1.054.741,85

Fcl 6.836.000

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	60.720,29	695,00	61.415,29
Verwerven	1.498.919,67	-	1.498.919,67
Voorbereiding & Realisatie	1.444.368,45	11.258,75	1.455.627,20
Nazorg	142.717,24	-	142.717,24
Rente	92.872,28	1.155,72	94.028,00
Storting reserves	390.857,00	-	390.857,00
Batig exploitatiesaldi	567.068,00	-	567.068,00
TOTAAL UITGAVEN	4.197.522,93	13.109,47	4.210.632,40
INKOMSTEN			
Grondverkopen	4.077.833,00	46.444,29	4.124.277,29
Bijdragen	38.793,81	400,00	39.193,81
Subsidies	46.904,29	-	46.904,29
Huren	-	-	-
Afwaardering gronden	-	-	-
Nadelig exploitatiesaldi	-	257,01	257,01
TOTAAL INKOMSTEN	4.163.531,10	47.101,30	4.210.632,40
TOTAAL	33.991,83	33.991,83-	-

Fcl 6.836.010

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	-	9.864,00	9.864,00
Verwerven	-	135,00	135,00
Voorbereiding & Realisatie	-	471,00	471,00
Nazorg	-	-	-
Rente	-	-	-
Storting reserves	-	-	-
Batig exploitatiesaldi	-	1.305.897,88	1.305.897,88
TOTAAL UITGAVEN	-	1.316.367,88	1.316.367,88
INKOMSTEN			
Grondverkopen	-	-	-
Bijdragen	-	-	-
Subsidies	-	-	-
Huren	-	-	-
Afwaardering gronden	-	-	-
Nadelig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL INKOMSTEN	-	-	-
TOTAAL	-	1.316.367,88	1.316.367,88

Fcl 6.836.020

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	-	2.409,00	2.409,00
Verwerven	-	-	-
Voorbereiding & Realisatie	-	28.746,57	28.746,57
Nazorg	-	-	-
Rente	-	-	-
Storting reserves	-	-	-
Batig exploitatiesaldi	-	1.994,00	1.994,00
TOTAAL UITGAVEN	-	33.149,57	33.149,57
INKOMSTEN			
Grondverkoppen	-	-	-
Bijdragen	-	-	-
Subsidies	-	-	-
Huren	-	-	-
Afwaardering gronden	-	-	-
Nadelig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL INKOMSTEN	-	-	-
TOTAAL	-	33.149,57	33.149,57

Fcl 6.837.000

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	113.159,29	10.608,00	123.767,29
Verwerven	3.043.977,54	-	3.043.977,54
Voorbereiding & Realisatie	66.938,53	15.686,47	82.625,00
Nazorg	71.956,00	1.623,48	73.579,48
Rente	2.416.302,40	169.874,80	2.586.177,20
Storting reserves	-	-	-
Batig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL UITGAVEN	5.712.333,76	197.792,75	5.910.126,51
INKOMSTEN			
Grondverkoppen	622.175,00	-	622.175,00
Bijdragen	10.609,62	-	10.609,62
Subsidies	-	-	-
Huren	83.231,50	6.268,00	89.499,50
Afwaardering gronden	-	-	-
Nadelig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL INKOMSTEN	716.016,12	6.268,00	722.284,12
TOTAAL	4.996.317,64	191.524,75	5.187.842,39

Fcl 6.837.010

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	278.635,35	1.909,00	280.544,35
Verwerven	1.635.768,20	-	1.635.768,20
Voorbereiding & Realisatie	1.014.363,46	11.432,00	1.025.795,46
Nazorg	120.652,64	-	120.652,64
Rente	497.820,08	25.868,92	523.689,00
Storting reserves	268.425,92	-	268.425,92
Batig exploitatiesaldi	176.417,00	77.950,00	254.367,00
TOTAAL UITGAVEN	3.992.082,65	117.159,92	4.109.242,57
INKOMSTEN			
Grondverkopen	3.218.760,21	235.875,00	3.454.635,21
Bijdragen	6.846,91	2.205,07	9.051,98
Subsidies	-	-	-
Huren	5.625,00	-	5.625,00
Afwaardering gronden	-	-	-
Nadelig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL INKOMSTEN	3.231.232,12	238.080,07	3.469.312,19
TOTAAL	760.850,53	120.920,15	639.930,38

Fcl 6.839.000

Omschrijving	Totaal verantwoord t/m vorig dienstjaar	Verantwoord in het dienstjaar	Totaal t/m dienstjaar verantwoord
1	2	3	4
UITGAVEN			
Plannen maken	-	-	-
Verwerven	-	-	-
Voorbereiding & Realisatie	-	-	-
Nazorg	-	444,69	444,69
Rente	-	-	-
Storting reserves	-	-	-
Batig exploitatiesaldi	-	-	-
TOTAAL UITGAVEN	-	444,69	444,69
INKOMSTEN			
Grondverkopen	-	-	-
Bijdragen	-	-	-
Subsidies	-	-	-
Huren	-	-	-
Afwaardering gronden	-	-	-
Nadelig exploitatiesaldi	-	444,69	444,69
TOTAAL INKOMSTEN	-	444,69	444,69
TOTAAL	-	-	-

Gemeente : Gemert-Bakel
Provincie : Noord-Brabant
Rekeningjaar : 2019

NORMENKADER CONTROLE RECHTMATIGHEID

Normenkader jaarrekening 2019 (rechtmatigheid)

Bijlage

Programma's/ producten	Specifieke activiteit	Wetgeving extern	Regelgeving intern
Algemeen Bestuur	Algemeen financieel middelenbeheer (Alg.Uitk. e.o.)	Besluit Begroting en Verantwoording	Verordening ex art 212: financieel beleid, beheer en inrichting financiële organisatie
			Financiële verordening Gemert- Bakel 2017 met toelichting
		Wet gemeenschappelijke regelingen	Verordening ex art. 213: controleverordening
		Wet financiering decentrale overheden; Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF)	Verordening ex art 213a: doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken
		Fiscale en sociale wetgeving	
		BTW compensatiefonds	
		Besluit accountantscontrole (BAPG)	
		Financiële verhoudingswet	Nota debiteurenbeheer
			Mandaatregister Gemert-Bakel
			Delegatieregister Gemert-Bakel
			Volmacht register Gemert-Bakel
	Arbeidsvoorwaarden, personeelsbeleid en salarisadministratie	Ambtenarenwet	
		Wet normering topinkomens (WNT)	
		UWV	
		Belastingdienst	
		Sociale verzekeringswetten	
		CAR/UWO	Diverse verordeningen en regelingen op studiefaciliteiten, reiskosten, gratificaties
	Inkopen en contractbeheer	Besluit aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten	Mandaatregister Gemert-Bakel
			Volmacht register Gemert-Bakel
			Verordening alleenrecht groenonderhoud Atlantagroep
		Aanbestedingswet 2012 en Europese aanbestedings- richtlijnen	
		Besluit aanbesteding speciale sectoren	
	Digitale correspondentie		Reglement bestuurlijk elektronisch berichtenverkeer gemeente Gemert-Bakel
	Burgemeester	Gemeentewet	Verordening vertrouwenscommissie
	Burgemeester, wethouders, gemeenteraad	Rechtspositiebesluit Burgemeester	Verordening werkgeverscommissie gemeenteraad 2018
		Regeling rechtspositie burgemeester	Verordening op raadscommissies 2018
		Rechtspositiebesluit	Reglement van Orde voor

Normenkader jaarrekening 2019 (rechtmatigheid)

Bijlage

Programma's/ producten	Specifieke activiteit	Wetgeving extern	Regelgeving intern
		wethouder	vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad
		Regeling rechtspositie wethouder	Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden 5-7-2018
		Rechtspositiebesluit raadscommissieleden APPA (Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers)	Verordening gemeentelijke rekenkamercommissie 5-11-2015 en wijziging op 10-12-2015
			Verordening op de ambtelijke bijstand aan de raad en de raadscommissies van de gemeente GB 28-10-2002
	Bezwaarschriften		Regeling commissie bezwaarschriften 2017
Burgerzaken en Belastingen	Burgerlijke stand en afgifte documenten	Burgerlijk Wetboek	
		Gemeentewet	Legesverordening 2019
		Wet Basisregistratie Personen (BRP)	Verordening gegevensverstrekking basisregistratie personen gemeente Gemert-Bakel 2014 (Verordening BRP)
			Reglement basisregistratie personen (2014)
			Reglement burgerlijke stand Mandaatregister Gemert-Bakel Legesverordening 2019
	Parkeerbeheer	Wet rechten burgerlijke stand	
		Wet schuldsanering natuurlijke personen	
	Markten	Wet administratiefrechtelijke heffingen	
		Gemeentewet	Parkeerbonds Gemert-Bakel
	Belastingen	Gemeentewet	Verordening op de heffing en invordering van marktgelden gemeente Gemert-Bakel 2015
Veiligheid	Brandweer en rampenbestrijding	Beleidsregels Kwijtscheldingsregeling Gemeentelijke Belastingen 2017	
		Wet op de lijkbezorging	Verordening op het beheer en het gebruik van de algemene begraafplaats Gemert-Kern, idem Hoberg
	Brandbeveiligingsvergunningen	Brandweer	Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost
		Gemeentewet	Convenant behorende bij het project "Aanpak hennepsteelt in woonomgeving"
	Drugshandel	Gemeentewet Wet veiligheidsregio's	Brandbeveiligingsverordening 2010
Drank en Horeca	Drank- en horeca vergunning;	Opiumwet (Wet Damocles)	Beleidsregel handavingsprotocol Opiumwet 13b Gemert-Bakel 2016
		Drank- en horecawet	Beleidsregel Wet Bibob horeca- en seksinrichtingen

Normenkader jaarrekening 2019 (rechtmatigheid)

Bijlage

Programma's/ producten	Specifieke activiteit	Wetgeving extern	Regelgeving intern
Volksgezondheid en milieu		Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob)	Legesverordening 2019
	Exploitatievergunning openbare inrichting		APV
	Afvalstoffenbeheer	Gemeentewet	Afvalstoffenverordening Verordening afvalstoffenheffingen en reinigingsrechten 2019
	Milieu	Wet Milieubeheer	Verordening geurhinder en veehouderij 2013
	Rioolbeheer en reiniging	Wet op de waterhuishouding Gemeentewet	Verordening rioolheffing 2019 Baatbelasting drukriolering Hazenhutsedijk, Middenweg, Jodenpeeldreef
Verkeer en Vervoer	Wegenbeheer	Wegenverkeerswet Wegenwet	Nota parkeernormen Gemert- Bakel 2017 Wegsleepverordening Verordening Leerlingenvervoer 2014 Verordening WMO Regeling 65+ pas
		Besluit administratieve bepalingen wegverkeer	Nota parkeernormen Gemert- Bakel 2017 Wegsleepverordening Verordening Leerlingenvervoer 2014 Verordening WMO Regeling 65+ pas Bomenverordening 2018
			Nota parkeernormen Gemert- Bakel 2017 Wegsleepverordening Verordening Leerlingenvervoer 2014 Verordening WMO Regeling 65+ pas Bomenverordening 2018
		Wet personenvervoer Taxiwet	Nota parkeernormen Gemert- Bakel 2017 Wegsleepverordening Verordening Leerlingenvervoer 2014 Verordening WMO Regeling 65+ pas Bomenverordening 2018
Groen en milieubeheer	Groenbeheer	Wet milieubeheer	Bomenverordening 2018
	Afvalstoffenbeheer	Gemeentewet	Tarieven afvalstoffenheffing 2019
	Rioolbeheer en reiniging	Wet op de waterhuishouding	Tarieven rioolheffing 2019
		Waterleidingwet	Verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrechten 2019
		Wet Milieubeheer	Verordening rioolheffing 2019

Normenkader jaarrekening 2019 (rechtmatigheid)

Bijlage

Programma's/ producten	Specifieke activiteit	Wetgeving extern	Regelgeving intern
		Wet belastingen op milieugrondslag	
Stedelijke ontwikkeling, wonen en economie	Grondexploitatie	Wet ruimtelijke ordening	Grondbeleid Gemert-Bakel 2014-2018 Nota bouwgrondexploitatie 2016 Groen-/reststrokenbeleid 2009
			Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in schade WRO Gemeente Gemert-Bakel 2009 + Verordening tot wijzigen van het drempelbedrag voor het indienen van planschadeclaims zoals opgenomen in artikel 6.4 derde lid van de Wet ruimtelijke ordening
			Verordening Starterslening 2013
	Monumenten	Erfgoedwet	Monumentenverordening 2011
	Telecommunicatie	Telecommunicatiewet	Verordening Ondergrondse Infrastructuur Gemert-Bakel 2015
	Wonen, economie en beheer gemeentelijke panden en accommodaties	Woningwet	Verordening Ondergrondse Infrastructuur Gemert-Bakel 2015
		Huurprijzenwet woonruimte	Verordening Ondergrondse Infrastructuur Gemert-Bakel 2015
		Huisvestingswet	Verordening Ondergrondse Infrastructuur Gemert-Bakel 2015
		Leegstandswet	Handboek bouwen
		Wet bevordering eigen woningbezit	Handboek bouwen Structuurvisie + Bestemmingsplannen
		Vreemdelingenwet	Handboek bouwen Structuurvisie + Bestemmingsplannen Structuurvisie + Bestemmingsplannen
Bouwen	Omgevingsvergunning activiteit bouwen	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) Besluit omgevingswet Ministeriële regeling omgevingsrecht Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob)	Handboek bouwen Structuurvisie + Bestemmingsplannen Structuurvisie + Bestemmingsplannen Structuurvisie + Bestemmingsplannen Beleidsregel Wet Bibob Omgevingsvergunning milieu en beperkte milieutoets
		Wet ruimtelijke ordening Besluit ruimtelijke ordening Interim omgevingsverordening Noord-Brabant	Structuurvisie + Bestemmingsplannen
		Woningwet Bouwbesluit	Bouwverordening Gemert-Bakel Welstandsnota

Normenkader jaarrekening 2019 (rechtmatigheid)

Bijlage

Programma's/ producten	Specifieke activiteit	Wetgeving extern	Regelgeving intern
Milieu	Omgevingsvergunning activiteit milieu	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) Besluit omgevingswet Ministeriële regeling omgevingsrecht Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob)	Beleidsregel Wet Bibob Omgevingsvergunning milieu en beperkte milieutoets
		Wet milieubeheer Wet geluidshinder Wet geurhinder & veehouderij Wet ammoniak & veehouderij Bodembesluit Luchtkwaliteitsbesluit BARIM	Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Gemert- Bakel 2013 Verordening geurhinder en veehouderij verkleining afstanden melkrundvee Handreiking veehouderij en volksgezondheid Notitie handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid: endotoxine toetsingskader 1.0 Nota geluid voor bedrijven Gemert- Bakel
Monumenten	Omgevingsvergunning activiteit monumenten	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) Besluit omgevingswet Ministeriële regeling omgevingsrecht Erfgoedwet	Monumentenverordening 2011 gemeente Gemert-Bakel
Archeologie	Archeologie	Erfgoedwet	Archeologieverordening 2010 Archeologiebeleid 2016
Kappen	Omgevingsvergunning activiteit kappen	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) Besluit omgevingswet Ministeriële regeling omgevingsrecht	Bomenverordening 2018
Slopen	Sloopmelding	Bouwbesluit Asbestverwijderingsbesluit	
Vreemdelingenzak en en integratie	Vreemdelingenzaken	Wet inburgering	Verordening Inburgering
Zorg, Welzijn en Sport	Algemeen welzijn en sport	Wet Publieke Gezondheid	Algemene subsidieverordening 2014
		Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 (Wmo 2015)	Algemene subsidieverordening 2014
		Besluit vaststelling doelstelling en bekostiging onderwijsachterstandenbeleid	Verordening en Nadere Regels maatschappelijke ondersteuning LEA 2019-2022
		Jeugdwet	Beleidskader Sociaal Domein 2019-2023 Verordening Jeugdhulp en nadere

Normenkader jaarrekening 2019 (rechtmatigheid)

Bijlage

Programma's/ producten	Specifieke activiteit	Wetgeving extern	Regelgeving intern
			regels jeugdhulp 2019
	Kinderopvang	Wet kinderopvang Besluit kwaliteit kinderopvang Regeling kwaliteit kinderopvang Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie; Besluit registers kinderopvang	Algemene subsidieverordening 2014
			LEA 2019-2022
			Legesverordening 2019 Beleidsregels handhaving Wet kinderopvang Gemeente Gemert-Bakel
			Beleidskader Sociaal Domein 2019-2023
	Jeugd	Wet op het primair onderwijs	Verordening openbaar onderwijs PlatOO
			Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Gemert-Bakel
	Discriminatie	Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen	Verordening antidiscriminatievoorziening Gemert-Bakel
	Begraafplaatsen	Gemeentewet	Regeling betreffende de samenstelling en taak van de commissie begraafplaats Gemert-Kern.
Educatie/Bewustwording	Subsidieverlening educatie/bewustwording		Algemene subsidieverordening 2014
			Algemene subsidieverordening 2014
Evenementen	Evenementenvergunning		Algemene plaatselijke verordening 2018 Legesverordening 2019 Evenementennotitie Gemert-Bakel 2019 Zondagswet
			Winkeltijdenwet Winkeltijdenverordening 2013
Jeugd, onderwijs en cultuur	Verzorgen basis- en speciaal-onderwijs	Wet op de basiseducatie; Wet op de expertisecentra; Wet op het primair onderwijs; GOA; Leerplichtwet	Verordening leerlingenvervoer gemeente Gemert-Bakel; Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Gemert-Bakel 2015; LEA 2019-2022
	Verzorgen voortgezet onderwijs	Wet op het voortgezet onderwijs; Wet op de expertisecentra	Verordening leerlingenvervoer gemeente Gemert-Bakel; Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Gemert-Bakel Beleidskader Sociaal Domein 2019-2023 Verordening overleg lokaal onderwijsbeleid Gemeente Gemert-Bakel
			Wet educatie- en Verordening leerlingenvervoer

Normenkader jaarrekening 2019 (rechtmatigheid)

Bijlage

Programma's/ producten	Specifieke activiteit	Wetgeving extern	Regelgeving intern
		beroepsonderwijs	gemeente Gemert-Bakel; Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Gemert-Bakel Beleidskader Sociaal Domein 2019-2023 Verordening overleg lokaal onderwijsbeleid Gemeente Gemert-Bakel Reglement bezwaarschriftencommissie werkbedrijf Atlant De Peel 2016 Regeling intergemeentelijke commissie bezwaarschriften gemeenten Gemert-Bakel en Laarbeek
	Jongeren		Verordening leerlingenvervoer gemeente Gemert-Bakel; Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Gemert-Bakel Beleidskader Sociaal Domein 2019-2023 Verordening overleg lokaal onderwijsbeleid Gemeente Gemert-Bakel Reglement bezwaarschriftencommissie werkbedrijf Atlant De Peel 2016 Regeling intergemeentelijke commissie bezwaarschriften gemeenten Gemert-Bakel en Laarbeek Reglement bezwaarschriftencommissie werkbedrijf Atlant De Peel 2016 Regeling intergemeentelijke commissie bezwaarschriften gemeenten Gemert-Bakel en Laarbeek
	Onderwijs	Wet op het basisonderwijs Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet onderwijs	Verordening leerlingenvervoer gemeente Gemert-Bakel; Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Gemert-Bakel Beleidskader Sociaal Domein 2019-2023 Verordening overleg lokaal onderwijsbeleid Gemeente Gemert-Bakel Reglement bezwaarschriftencommissie werkbedrijf Atlant De Peel 2016 Regeling commissie

Normenkader jaarrekening 2019 (rechtmatigheid)

Bijlage

Programma's/ producten	Specifieke activiteit	Wetgeving extern	Regelgeving intern
			bezwaarschriften 2017 Reglement bezwaarschriftencommissie werkbedrijf Atlant De Peel 2016 Regeling commissie bezwaarschriften 2017 Reglement bezwaarschriftencommissie werkbedrijf Atlant De Peel 2016
	Bezwaar	Gemeentewet	Reglement bezwaarschriftencommissie werkbedrijf Atlant De Peel 2016 Regeling intergemeentelijke commissie bezwaarschriften gemeenten Gemert-Bakel en Laarbeek
Werk en inkomen	Sociale inkomens- voorzieningen	Participatiewet uitkeringen	Verordening Cliëntenparticipatie Gemert-Bakel Nadere regels Re-integratieveror- dening Participatiewet Gemert- Bakel 2015 Richtlijn B080 – Hoogte bijzondere bijstand 18 t/m 20-jarigen in inrichting verblijvend Gemert-Bakel 2016 Richtlijn 079 – Hoogte bijzondere bijstand 18 t/m 20-jarigen niet in inrichting verblijvend Gemert-Bakel 2016 Richtlijn V004 – Parttime ondernemen (PTO) Beleidsregels Wet Taaleis 2016 Mandaatbesluit Gemert-Bakel afhandeling bezwaarschriften door het Werkbedrijf Atlant de Peel Aanwijzingsbesluit toezichthouders Participatiewet Gemert-Bakel 2016 Beleidsregels krediethypotheek en pandrecht Gemert-Bakel 2016
		Participatiewet minimaregelingen	Beleidsregels bijzondere bijstand 2015 Verordening individuele inkomenstoeslag Gemert-Bakel 2015 Beleidsregel individuele inkomenstoeslag gemeente Gemert-Bakel 2016 Beleidsregel compensatie alleenstaande ouderkop Gemert- Bakel 2016
		Boetebesluit sociale zekerheidswetten en Maatregelenbesluit Participatiewet	Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Gemert-Bakel 2015 Beleidsregels inlichtingenplicht en

Normenkader jaarrekening 2019 (rechtmatigheid)

Bijlage

Programma's/ producten	Specifieke activiteit	Wetgeving extern	Regelgeving intern
			bestuurlijke boete Participatiewet, IOAW, IOAZ Gemert-Bakel 2016 Beleidsregels commerciële relatie kostendelersnorm en wijze van korten inkomsten in verband met kamerhuurders/kostgangers Gemert-Bakel 2016 Afstemmingsverordening 2018 Participatiewet, IOAW en IOAZ-Gemert-Bakel 2015
		Sociale en Fiscale wetgeving	
	Werkgelegenheid	Participatiewet	Verordening loonkostensubsidie Participatiewet, Reïntegratieverordening Participatiewet, Verordening individuele studietoelage
		Wet sociale werkvoorziening	
	Schuldhelpverlening	Wet op het kredietbeheer	
		Wet gemeentelijke schuldhelpverlening	Kadernota schulddienstverlening 2013 Beleidsregels schulddienstverlening
	Kinderopvang	Wet kinderopvang en kwaliteitseisen	Beleidsregels handhaving Wet kinderopvang Gemeente Gemert-Bakel 2018
	Tegenprestatie	Participatiewet Wet inkomensvoorziening ouderen en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers en gewezen zelfstandigen	Verordening tegenprestatie Participatiewet, IOAW en IOAZ Gemert-Bakel 2015
	Participatie	Re-integratieverordening Participatiewet Gemert-Bakel 2015	Nadere regels re-integratieverordening participatiewet Gemert-Bakel 2015
	OZB	Wet waardering Onroerende Zaken	Verordening onroerende - zaakbelastingen 2019
Financiering en alg. dekkingsmiddelen	Belastingen	Gemeentewet	Afvalstoffenverordening (2009) Verordening rioolheffing 2019 Legesverordening 2019 Verordening hondenbelasting 2019 Verordening onroerende-zaakbelasting 2019 Verordening reclamebelasting 2019 Verordening toeristenbelasting 2019 Verordening baatbelasting Drukriolering Hazenhutsedijk, Middelweg, Jodenpeeldreef Beleidsregels

Normenkader jaarrekening 2019 (rechtmatigheid)

Bijlage

Programma's/ producten	Specifieke activiteit	Wetgeving extern	Regelgeving intern
			Kwijtscheldingsregeling Gemeentelijke Belastingen 2017
	Treasurybeheer	Wet financiering decentrale overheden (fido); Wet tot wijziging van de Wet fido (wet verplicht schatkistbankieren).	Treasurystatuut 2014
Overig	Forensen	Gemeentewet	
		Gemeentewet	Delegatieverordening gemeente Gemert-Bakel
		Gemeentewet	Inspraakverordening
	Adressering, huisnummering	Wet BAG Wet basisregistratie grootschalige topografie (BGT) Wet basisregistratie adressen en gebouwen (BAG)	Verordening naamgeving en adressering gemeente Gemert- Bakel
	Ereburgerschap en Gemeentelijke onderscheiding	Gemeentewet	Verordening regelende de instelling en toekenning van het Ereburgerschap en de gemeentelijke onderscheiding van de gemeente Gemert-Bakel.
	Wijkbeheer	Gemeentewet	Verordening alleenrecht voor een in de regio werkzaam werkvoorzieningsschap voor de uitvoering wijkbeheer gemeente Gemert-Bakel

Archiefketen	(Digitaal) informatiebeheer (Bewaren in goede, geordende en toegankelijke staat van digitale gegevens (Geldt voor gegevensbeheer in e-suite, op de servers en in alle bedrijfsapplicaties plus alle gemandateerde taken, kortom alle informatie waarvoor het college zorgdrager is)	Algemene Verordening gegevensbescherming Algemene wet bestuursrecht Wet openbaarheid van bestuur Archiefwet Archiefbesluit Archiefregeling Wet elektronische handtekeningen en Besluit elektronische handtekeningen Wet generieke digitale infrastructuur Toepassingsprofiel metadatering lagere overheden Wet hergebruik overheidsinformatie Beleidskader van de provincie Provinciale archiefverordening Selectielijst gemeenten en intergemeentelijke organen Specifieke wet- en regelgeving voor afzonderlijke processen Diverse NEN/ISO-normen	Archiefverordening Gemert-Bakel Besluit Informatiebeheer Gemert-Bakel
	Toezicht (met name:)	Wet revitalisering generiek toezicht Archiefwet Archiefbesluit Archiefregeling Wet openbaarheid van bestuur Toepassingsprofiel metadatering lagere overheden Selectielijst gemeenten en intergemeentelijke organen	Archiefverordening Gemert-Bakel Besluit Informatiebeheer Gemert-Bakel
	Verwerven (met name:)	Archiefwet Archiefbesluit Archiefregeling Algemene Verordening gegevensbescherming Auteurswet	Archiefverordening Gemert-Bakel Besluit Informatiebeheer Gemert-Bakel Beleidsplan gemeentearchief

	Archiefbeheer (Bewaren in goede, geordende en toegankelijke staat van fysieke archiefbescheiden) (Archiefbescheiden ouder dan 10 jaar)	Archiefwet Archiefbesluit Archiefregeling Algemene Verordening gegevensbescherming Auteurswet Algemene wet bestuursrecht Wet openbaarheid van bestuur Toepassingsprofiel metadatering lagere overheden Beleidskader van de provincie Provinciale archiefverordening Selectielijst gemeenten en intergemeentelijke organen Beroepscode voor archivariissen ISAD(G) ISAAR(CPF) Diverse NEN/ISO-normen Kwaliteitshandboek archieven	Archiefverordening Gemert-Bakel Besluit Informatiebeheer Gemert-Bakel Beleidsplan gemeentearchief
	Beschikbaar stellen (met name:)	Archiefwet Archiefbesluit Algemene Verordening gegevensbescherming Auteurswet Wet hergebruik overheidsinformatie Webrichtlijnen voor de overheid Beroepscode voor archivariissen Kwaliteitshandboek archieven	Archiefverordening Gemert-Bakel Legesverordening 2019 Besluit Informatiebeheer Gemert-Bakel Beleidsplan gemeentearchief Bezoekersreglement